

Nationella trygghetsundersökningen 2019

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Nationella trygghetsundersökningen 2019

Om utsatthet, otrygghet och förtroende

Rapport 2019:11

Brå – kunskapscentrum för rättsväsendet

Brottsförebyggande rådet (Brå) verkar för att brottsligheten minskar och tryggheten ökar i samhället. Det gör vi genom att ta fram fakta och sprida kunskap om brottslighet, brottsförebyggande arbete och rättsväsendets reaktioner på brott.

Publikationen finns som pdf på www.bra.se. På begäran kan Brå ta fram ett alternativt format. Frågor om alternativa format skickas till tillgangligt@bra.se

Vid citat eller användande av tabeller, figurer och diagram ska källan Brå anges. För att återge bilder, fotografier och illustrationer krävs upphovspersonens tillstånd.

ISSN 1100-6676

ISBN 978-91-88599-19-3

URN:NBN:SE:BRA-857

© Brottsförebyggande rådet 2019

Författare: Maria Molin, Sofie Lifvin och Åsa Irlander Strid

Formgivning: Odelius & CO #19-1525

Omslagsbild: Helena Halvarsson

Tryck: AJ E-print AB

Upplaga: 150 exemplar

Produktion: Brottsförebyggande rådet, Enheten för kommunikation

Box 1386, 111 93 Stockholm

Telefon 08-527 584 00, e-post info@bra.se, www.bra.se

Denna rapport kan beställas hos bokhandeln eller hos Norstedts Juridik, 106 47 Stockholm. Telefon 08-598 191 90, e-post kundservice@nj.se

Förord

Brottslighet är ett ämne som ständigt engagerar, och allt högre krav ställs på samhällets förmåga att motverka de konsekvenser som brottsligheten medför i form av brottsoffer och otrygga människor. Behovet av faktabaserad information om brottslighet och otrygghet är stort. I detta sammanhang är Nationella trygghetsundersökningen (NTU) en viktig faktakälla. NTU kan dessutom verka som ett underlag i rättsväsendets arbete för att minska brottsligheten.

Sedan 2006 har Brå årligen genomfört NTU enligt instruktion från regeringen. I rapporten ges en övergripande redogörelse av allmänhetens utsatthet för brott och otrygghet samt förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet. Rapporten är överlag beskrivande. Djupgående analyser eller förklaringar till resultat kan i stället presenteras i olika fördjupningsstudier. Det underliggande datamaterialet i NTU är tillgängligt för etikprövad forskning. Från och med 2019 ingår NTU i den officiella statistiken. Resultaten från tidigare mättillfällen är dock producerade utifrån samma kvalitetskrav.

De som har arbetat med produktionen av statistiken och skrivit rapporten är Maria Molin, Sofie Lifvin och Åsa Irlander Strid, samtliga utredare på Brå.

Avslutningsvis vill vi rikta ett stort tack till alla er som deltagit genom att svara på frågorna i NTU – och som gör studier och rapporter av detta slag möjliga.

Stockholm i oktober 2019

Björn Borschos
T.f. generaldirektör

Thomas Hvitfeldt
Enhetschef

Innehåll

Sammanfattning	6
Utsatthet för brott	6
Otrygghet och oro för brott	9
Förtroende för rättsväsendet	12
Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	14
Del 1 • Om undersökningen	17
1 Inledning	18
Syfte och frågeställningar	18
2 Metod	20
Upplägg och genomförande	20
Metodbytet i NTU	22
Frågeinnehåll	23
Bortfall	25
Tillförlitlighet och jämförbarhet	27
Resultatredovisning	30
Del 2 • Resultat	35
3 Utsatthet för brott	37
Sammanfattning	38
Inledning	39
Brott mot enskild person	40
Misshandel	43
Hot	51
Sexualbrott	55
Personrån	68
Fickstöld	73
Försäljningsbedrägeri	77
Kort-/kreditbedrägeri	82
Trakasserier	87
Nätcränkning	91
Egendomsbrott mot hushåll	96
Bostadsinbrott	99
Bilstöld	100
Stöld ur eller från fordon	101
Cykelstöld	103

4 Otrygghet och oro för brott	105
Sammanfattning	106
Inledning	107
Otrygghet	107
Oro över brottslighet	112
Oro för att utsättas för brott	120
Konsekvenser av otrygghet och oro	149
5 Förtroende för rättsväsendet	167
Sammanfattning	168
Inledning	168
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna	169
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta	192
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta	200
6 Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet	211
Sammanfattning	212
Inledning	213
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan	213
Erfarenheter av åklagare och rättegång	235
Referenser	243

Sammanfattning

I den här rapporten redovisas de övergripande resultaten från Nationella trygghetsundersökningen (NTU) 2007–2019. Nedan sammanfattas rapportens resultat, uppdelat på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brott utsattas kontakter med rättsväsendet*. Av de 200 000 personer som ingick i urvalet i NTU 2019 var det cirka 73 500 personer som deltog.

Utsatthet för brott

I NTU undersöks utsatthet för brott kalenderåret före svarstillfället. Det innebär att den utsatthet som rapporteras i NTU 2019 avser utsatthet under 2018. Utsatthet för *brott mot enskild person* redovisas i andel utsatta personer, till skillnad från utsatthet för *egendomsbrott mot hushåll*, som redovisas i andel utsatta hushåll.

Brott mot enskild person

- Det är 26,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2018 utsattes för någon eller några av de brottstyper som i NTU kallas för brott mot enskild person: *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier eller nätkränkning*. Det är en ökning från 2017, då andelen var 24,7 procent, och det är även en ökning sedan 2016 då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning.
- Den brottstyp som störst andel uppger sig ha utsatts för under 2018 är hot (9,1 %), medan det var minst vanligt att utsättas för personrån (1,4 %).
- För de flesta brott mot enskild person har den rapporterade utsattheten ökat jämfört med 2017. Undantagen är sexualbrott och fickstöld. Sett till utvecklingen över en längre tidsperiod är det sexualbrott som haft tydligast utveckling, då andelen som uppger denna utsatthet ökade tydligt fram till och med 2017. I den senaste mätningen syns i stället en minskning och det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend. Vidare har andelen utsatta för trakasserier ökat i princip varje år sedan 2010. Andelen utsatta för hot och personrån har ökat årligen från och med 2015, och även för misshandel kan nu en uppåtgående trend konstateras, då andelen har ökat för tredje året i rad.
- Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 6,6 procent av

befolkningen som utsattes för drygt tre fjärdedelar (74,0 %) av brottshandlingarna under 2018.

Misshandel

- Andelen som uppger att de utsattes för misshandel under 2018 är 3,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en lite större andel än 2017, då 3,3 procent utsattes. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående med årliga variationer, men de senaste tre åren syns en svagt uppåtgående trend.
- Utsatthet för misshandel är vanligare bland män än kvinnor, och vanligast i åldersgruppen 16–19 år.

Hot

- Andelen som uppger att de utsattes för hot under 2018 är 9,1 procent av befolkningen (16–84 år), vilket är en ökning från 2017 då andelen var 8,3 procent. Under perioden 2006–2014 låg andelen på en relativt stabil nivå men från och med 2015 noteras en uppåtgående trend av andelen utsatta.
- Utsatthet för hot är något vanligare bland män än kvinnor, och vanligast i åldersgruppen 16–19 år.

Sexualbrott

- Andelen som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018 är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en minskning jämfört med 2017 (6,4 %). Mellan 2012–2017 ökade andelen som uppger sig vara utsatta i princip årligen, och det återstår att se om den senaste minskningen är början på en nedåtgående trend eller en tillfällig avvikelse från den annars uppåtgående trenden.
- Utsatthet för sexualbrott är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män och skiljer sig mycket mellan olika åldersgrupper. Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år, där 34,4 procent uppger att de utsattes under året, medan män hade störst andel utsatta i åldersgruppen 25–34 år med en andel på 3,6 procent.

Personrån

- Andelen som uppger att de utsattes för personrån under 2018 är 1,4 procent av befolkningen (16–84 år). Det är i princip på samma nivå som 2017, då andelen var 1,3 procent. Sett till utvecklingen över tid låg andelen utsatta för personrån på en relativt stabil nivå till och med 2015, men 2016 noterades en ökning och andelen har därefter legat kvar på den högre nivån, med en svagt uppåtgående trend.
- Utsatthet för personrån är vanligare bland män än kvinnor, och vanligast i åldersgruppen 16–19 år.

Trakasserier

- Andelen som uppger att de utsattes för trakasserier under 2018 är 8,2 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en tydlig ökning sedan 2017, då andelen var 5,9 procent. Under 2006–2010 minskade andelen utsatta successivt, men därefter har utsattheten ökat vid nästan alla mätningar.

- Utsatthet för trakasserier är vanligare bland kvinnor än män, och vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år).

Frågorna om fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning tillkom i samband med NTU 2017, vilket innebär att det enbart finns resultat från NTU 2017–NTU 2019 (utsatthet 2016–2018) för de brottstyperna.

Fickstöld

- Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld 2018. Det är i princip på samma nivå som 2017 då andelen var 2,9 procent. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) tyder utvecklingen på en svag minskning.
- Utsatthet för fickstöld är något vanligare bland kvinnor än män, och vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år).

Försäljningsbedrägeri

- Det är 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018. Det är en ökning från 2017, då andelen utsatta var 4,8 procent. Det är även en ökning från 2016, men det är för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend.
- Utsatthet för försäljningsbedrägeri är vanligare bland män än kvinnor, och vanligast i åldersgruppen 35–44 år.

Kort-/kreditbedrägeri

- Det är 5,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2018. Det är en ökning från 2017 då 5,1 procent utsattes. Det är även en ökning från 2016, men det är ännu för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend.
- Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är vanligare bland män än bland kvinnor, och vanligast i åldersgruppen 45–54 år.

Nätkränkning

- Andelen som uppger att de utsattes för nätkränkning under 2018 är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en ökning från 2017, då andelen var 2,1 procent. Även sett till utvecklingen sedan 2016 syns en ökning, men det är för tidigt att uttala sig om huruvida det är en uppåtgående trend.
- Utsatthet för nätkränkning är lika vanligt bland män och kvinnor, och vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år).

Egendomsbrott mot hushåll

- Det är 14,6 procent av hushållen i riket som under 2018 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för egendomsbrott mot hushåll. Det är ökning från 2017 då andelen var 13,8 procent. Andelen har däremot minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006.

- Av de egendomsbrott mot hushåll som det ställs frågor om var det under 2018 vanligast att utsättas för cykelstöld (11,1 %) medan det var minst vanligt att utsättas för bilstöld (1,0 %).
- Utsattheten har ökat sett till stöld ur eller från fordon samt cykelstöld jämfört med 2017, medan andelen ligger kvar på samma nivå som 2017 om man ser till bostadsinbrott och bilstöld. De egendomsbrott som har haft tydligast utveckling sedan 2006 är de bilrelaterade brotten, vilka har minskat markant.
- En majoritet av dem som blivit utsatta för egendomsbrott mot hushåll uppger att de utsattes en gång under 2018, men en mindre grupp av de utsatta hushållen (6,7 %) utsattes för fyra brott eller fler. Den gruppen utsattes för 29,5 procent av alla egendomsbrott.

Bostadsinbrott

- Det är 1,8 procent av hushållen i riket som utsattes för bostadsinbrott 2018. Det är på samma nivå som både 2016 och 2017. Andelen hushåll som utsatts för bostadsinbrott varierade under större delen av mätperioden kring en relativt stabil nivå, men 2016 ökade nivån något, och andelen har sedan dess legat kvar på den något högre nivån.

Bilstöld

- År 2018 blev 1,0 procent av de hushåll där någon hade en bil under perioden utsatta för bilstöld, vilket innebär att andelen i princip är oförändrad jämfört med 2017, då den var 0,9 procent. Andelen som blivit utsatta för bilstöld minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men 2015 ökade den något och utsattheten har sedan dess legat relativt stabilt på den nivån, som ökningen till trots ändå är avsevärt lägre än när mätningarna inleddes.

Stöld ur eller från fordon

- Andelen hushåll som utsattes för stöld ur eller från fordon under 2018 uppgår till 4,7 procent. Det är en liten ökning från 2017, då andelen var 4,5 procent. Under 2006–2010 minskade andelen hushåll som utsattes för stöld ur eller från fordon kraftigt och har därefter varierat kring en tämligen stabil nivå.

Cykelstöld

- År 2018 blev 11,1 procent av de hushåll där någon ägt en cykel under perioden utsatta för cykelstöld. Det är en ökning från 2017, då andelen var 10,3 procent. Nivån gällande andelen utsatta för cykelstölder har legat relativt stabilt under hela mätperioden.

Otrygghet och oro för brott

Otrygghet och oro för brott är ett komplext och mångfacetterat fenomen och därför svårt att mäta, men NTU kan bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp. Frågor om oro för olika typer av brott avser de senaste tolv månaderna från svarstillfället. De mer övergripande frågorna avser den uppfattning respondenten har vid svarstillfället (2019).

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

- Totalt uppger 28 procent av befolkningen (16–84 år) 2019 att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar i sitt bostadsområde, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen otrygga har efter en svag minskning under de första åren legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden. Dock ökade andelen otrygga påtagligt 2016 och har sedan dess legat kvar på samma högre nivå.
- Det är betydligt vanligare att kvinnor känner sig otrygga än att män gör det. Andelen otrygga är särskilt stor bland de yngsta och äldsta kvinnorna i undersökningen.

Uppfattning om brottslighetens utveckling

- Det är 80 procent av befolkningen (16–84 år) som 2019 tror att brottsligheten i Sverige har ökat under de senaste tre åren, vilket är något mindre än 2018 då andelen var 82 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men ligger på lite lägre nivåer 2019 jämfört med de första åren.
- Det är en något större andel kvinnor än män som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren, och vidare är andelen störst bland de äldre åldersgrupperna, framför allt den äldsta (75–84 år).

Oro över brottsligheten i samhället

- Drygt två femtedelar (43 %) av befolkningen (16–84 år) oroar sig 2019 i stor utsträckning över brottsligheten i samhället, vilket i princip är på samma nivå som 2018 (42 %). Fram till och med 2011 minskade andelen som känner oro, och därefter skedde en ökning med årliga variationer som pågick fram till och med 2017.
- Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är lika stor bland män som bland kvinnor och sett till ålder är andelen störst bland personer i åldrarna 65–74 år.

Oro för närstående

- Över en tredjedel (35 %) av befolkningen (16–84 år) uppger 2019 att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016, och har sedan dess legat kvar på samma nivå.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att närstående ska drabbas av brott än att män gör det, och sett till ålder är andelen oroliga störst i åldersgruppen 45–54 år.

Nedanstående frågor om oro för misshandel, våldtäkt/sexuella angrepp, personrån och bedrägeri på internet tillkom i samband med NTU 2017, vilket innebär att det enbart finns resultat från NTU 2017–NTU 2019 för de frågorna.

Oro för misshandel

- Andelen som 2019 uppger att de ofta oroar sig för misshandel är 10 procent av befolkningen (16–84 år), vilket är på samma nivå som 2018 och 2017.

- Andelen är ungefär lika stor bland män som bland kvinnor, och sett till ålder är andelen störst bland personer i åldersgruppen 20–24 år.

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp

- Andelen som 2019 uppger att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 12 procent av befolkningen (16–84 år), vilket är på samma nivå som 2018 och på ungefär samma nivå som 2017.
- Kvinnor uppger i betydligt större utsträckning att de ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller sexuella angrepp jämfört med män. Allra störst är andelen bland kvinnor i åldersgruppen 20–24 år där 49 procent uppger denna oro.

Oro för personrån

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som 2019 uppger att de oroar sig för personrån är 17 procent, vilket är på i princip samma nivå som 2018 och 2017.
- Det är vanligare att kvinnor oroar sig för att utsättas för personrån än att män gör det, och sett till ålder är andelen oroliga störst i åldersgruppen 20–24 år.

Oro för bedrägeri på internet

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som 2019 uppger att de oroar sig för bedrägeri på internet är 28 procent. Andelen har ökat något jämfört med 2018, då den var 25 procent. Sett över tid finns en antydning till svag ökning sedan 2017.
- Det är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor att oroa sig för att utsättas för bedrägeri på internet, och sett till ålder är andelen oroliga störst i åldersgruppen 45–54 år.

Oro för bostadsinbrott

- År 2019 uppger 27 procent av befolkningen (16–84 år) att de oroar sig för bostadsinbrott, vilket är på i princip samma nivå som 2018. Andelen låg relativt stabilt under de första åren, följt av en ökning 2012 som pågick fram till och med 2017, med årliga variationer.
- Det är något vanligare att kvinnor oroar sig för bostadsinbrott än att män gör det. Vidare är andelen oroliga för bostadsinbrott störst i åldersgruppen 45–54 år.

Oro för bilbrott

- Bland de respondenter som angett att någon i hushållet har en bil är 25 procent oroliga för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en successiv ökning 2015–2017.
- Andelen är i princip lika stor bland män som bland kvinnor, och sett till ålder är andelen störst bland personer i åldersgruppen 25–34 år.

Otrygghetens konsekvenser

- Det är 24 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de mycket eller ganska ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro för brott. Vidare uppger 21 procent att de ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet på grund av

oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, varav 3 procentenheter aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron. Vidare uppger 13 procent att de ofta avstått från en aktivitet till följd av oro, medan 8 procent uppger att oron för brott har en stor påverkan på livskvaliteten.

- Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdstätt och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro. För de andra frågorna är skillnaderna små.

Förtroende för rättsväsendet

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag och mer specifikt till fyra av dess myndigheter – polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas respondentens uppfattning vid svarstillfället (2019).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

- Knappt hälften (48 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 47 procent. Andelen med stort förtroende var relativt stabil från 2011 och fram till och med 2017, då det skedde en tydlig minskning. Därefter ökade andelen, vilket gjorde att den har återgått till den tidigare nivån.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för rättsväsendet som helhet än att män har det. Sett till ålder är andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet störst i åldersgruppen 35–44 år.

Förtroende för polisen

- Andelen av befolkningen (16–84 år) som 2019 uppger stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 52 procent, vilket är en ökning från 2018, då andelen var 49 procent. Nivån låg stabilt (med årliga variationer) fram till 2017, då andelen med stort förtroende minskade. Under 2018 skedde dock en ökning och den ökningen har fortsatt 2019. En ökning på totalt 10 procentenheter har skett mellan 2017 och 2019.
- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för polisen än att män har det. Sett till ålder är andelen med stort förtroende för polisen störst i åldrarna 20–54 år.

Förtroende för åklagarna

- Det är 39 procent av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning sedan 2018 då andelen var 36 procent. Andelen ökade fram till och med 2009 och låg därefter på en stabil nivå fram till 2017 då andelen minskade. Under 2019 ökade dock andelen igen, vilket innebär att den är kvar på den tidigare stabila nivån.

- Det är vanligare att kvinnor har stort förtroende för åklagarna än att män har det. Sett till ålder är andelen med stort förtroende för åklagarna störst i åldersgruppen 35–44 år.

Förtroende för domstolarna

- Det är 38 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger ett stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en något större andel jämfört med 2018 (36 %). Andelen låg relativt stabilt större delen av mätperioden fram till och med 2016. Därefter minskade andelen, men har 2019 ökat något.
- Det är något vanligare att ha stort förtroende för domstolarna bland kvinnor jämfört med bland män. Sett till ålder är andelen med stort förtroende för domstolarna störst i åldersgruppen 35–44 år.

Förtroende för kriminalvården

- Det är 33 procent av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (32 %). Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter varierat kring en stabil nivå, med undantag från 2017 då andelen minskade något.
- Det är något vanligare att kvinnor har stort förtroende för kriminalvården än att män har det. Sett till ålder är andelen med stort förtroende för kriminalvården störst i åldersgrupperna 16–19 år respektive 20–24 år.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2019 visar att 42 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en liten ökning från 2018 då andelen var 40 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden, med undantag för 2017 då andelen minskade. En svag ökning kan ses mellan 2017 och 2019, men huruvida det rör sig om en uppåtgående trend är ännu för tidigt att fastställa.
- Det är i princip lika vanligt bland män som bland kvinnor att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist. Sett till ålder är andelen störst i åldersgruppen 35–44 år.

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

- Resultaten för 2019 visar att 49 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2018, då den låg på 47 procent. Andelen med stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta har generellt sett legat på en stabil nivå, men det har skett en ökning mellan 2017 och 2019. Det återstår att se om ökningen är början på en ny trend eller en tillfällig avvikelse från den annars stabila nivån.

- Det är i princip lika vanligt bland män och kvinnor att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist. Sett till ålder är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2019 visar att 28 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2018 då den låg på 26 procent. Andelen med stort förtroende ökade något i början av mätperioden och har därefter legat på en relativt stabil nivå.
- Det är något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta. Sett till ålder är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år.

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

- Resultaten för 2019 visar att 44 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är en ökning från 2018 då andelen var 41 procent. Andelen med stort förtroende har legat stabilt (med årliga variationer) under hela mätperioden, och det återstår att se om den här senaste ökningen är början på en uppåtgående trend eller om det är en tillfällig avvikelse från den annars stabila nivån.
- Det är något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta. Sett till ålder är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 35–44 år.

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

När en person blivit utsatt för ett brott som polisanmäls får personen kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till den kontakt man får med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol i de fall brottet tas upp i en rättegång. I kapitlet ställs frågor om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet under de senaste tre åren från svarstillfället (2019).

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

- NTU 2019 visar att 25 procent av befolkningen (16–84 år) har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren.
- Av dessa är det 45 procent som uppger att de sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, vilket i princip är på samma nivå som 2018 (44 %). Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock kan något lägre nivåer ses under de senaste åren jämfört med tidigare år. Vid en jämförelse mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld ligger andelen med positiva erfarenheter på ungefär samma nivå.

- Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brottsutsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (54 respektive 48 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 19 %). Vid en jämförelse mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld, är andelen nöjda större då händelsen inte har innehållit hot eller våld, sett till majoriteten av frågorna om polisens arbete. Undantaget är frågan om polisens effektivitet, där andelen nöjda är större i de fall brottet har innehållit hot eller våld.
- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller såväl den sammantagna erfarenheten av polisen som de olika delarna av polisens arbete, och sett till ålder är andelen med positiva erfarenheter störst bland de äldsta åldersgrupperna.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

- Det är 2,2 procent av befolkningen (16–84 år) som har varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott, oavsett om utredningen sedan lett till en rättegång eller ej. Av dessa personer uppger 42 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket ungefär är på samma nivå som 2018 (41 %).
- Vidare är det 1,2 procent av befolkningen (16–84 år) som har medverkat i en rättegång i domstol under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. Av de personerna uppger sig 52 procent vara nöjda med det bemötande som de fått i domstolen, vilket är en minskning från 2018 då andelen var 56 procent. Vidare uppger 63 procent att de tyckte att det varit lätt att förstå rättegången, vilket är en liten minskning sedan 2018 då andelen var 65 procent. När det gäller information inför rättegången uppger 57 procent att den var tillräcklig, vilket är en ökning sedan 2018 då andelen var 53 procent.
- Av dem som har medverkat i en rättegång i egenskap av målsägande är det 60 procent som uppger att de hade ett målsägandebiträde. Av de här personerna uppger 64 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är på en lägre nivå än 2018 då andelen var 69 procent.
- Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vad gäller erfarenheter av åklagare, domstolar och målsägandebiträde, medan det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till förståelse av rättegången och information inför rättegången.

Del 1

Om undersökningen

1 Inledning

Medborgarnas utsatthet för brott, känsla av otrygghet och förtroende för och erfarenheter av rättsväsendet är sedan länge ett naturligt fokus för kriminalpolitiken. Att minska människors utsatthet för brott och deras otrygghet är två viktiga kriminalpolitiska mål. Därför är det betydelsefullt med detaljerad kunskap om vilka grupper som är mest utsatta för olika typer av brott, vilka som i störst utsträckning påverkas negativt av oro för brott och hur förtroendet för rättsväsendet ser ut. Sådan kunskap ger bättre möjligheter för samhället och rättsväsendet att satsa på åtgärder i de områden där de behövs mest. En viktig kunskapskälla är Nationella trygghetsundersökningen (NTU), som Brå genomför årligen sedan 2006¹. I denna rapport presenteras resultat från NTU 2019. Datainsamlingen pågick januari–april 2019.

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av figurer och tabeller i den här rapporten. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

Syfte och frågeställningar

Syfte

Syftet med denna rapport är att på en övergripande nivå presentera resultaten för de fyra frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet* utifrån NTU 2019. I rapporten redovisas även resultat från tidigare undersökningar (NTU 2007–2018) för att kunna studera utvecklingen över tid. Mer djupgående analyser och förklaringar av resultaten görs huvudsakligen i fristående fördjupningsstudier, exempelvis *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017).

Syftet är också att i möjligaste mån redogöra för resultaten bland olika grupper i befolkningen i åldern 16–84 år, och på så sätt belysa eventuella skillnader mellan till exempel män och kvinnor eller mellan olika typer av familje- och boendeförhållanden.

¹ Av metodologiska skäl redovisas dock inte längre resultaten från NTU 2006. För mer information, se avsnittet *Fortsatt jämförbarhet över tid*.

Syftet är således att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen snarare än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Frågeställningar

De huvudsakliga frågeställningarna i rapporten är följande:

- Hur ser utvecklingen ut för befolkningens utsatthet för misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier, nätkränkning, bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld? Hur stor andel i befolkningen har utsatts, och hur ser fördelningen ut mellan olika typer av brott? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen? Hur vanligt är det att utsättas upprepade gånger?
- Hur har otryggheten i befolkningen utvecklats över tid? Hur vanligt är det att människor oroar sig för olika typer av brott? Får otryggheten konsekvenser för beteendet och i så fall vilka? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?
- Hur utvecklas svenska folkets förtroende för rättsväsendet som helhet samt för de enskilda myndigheterna och deras sätt att utföra olika uppgifter? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?
- Vilka erfarenheter har brottsutsatta som haft kontakter med rättsväsendet? Har de förändrats över tid? Finns det skillnader mellan olika grupper i befolkningen?

2 Metod

I det här kapitlet beskrivs metoden för NTU 2019. En mer omfattande och detaljerad redovisning av undersökningens metod ges i den fristående tekniska rapporten för Nationella trygghetsundersökningen 2019 (Brå 2019c).

Upplägg och genomförande

Upplägget av undersökningen har i huvudsak utgått från att resultaten ska kunna redovisas på såväl nationell och regional som lokal nivå, vilket i NTU innebär lokalpolisområden. Syftet med det upplägget är att Polismyndigheten ska kunna följa upp sin verksamhet ända ut i sina 94² lokalpolisområden. Det krävs ett mycket stort urval för att kunna redovisa statistiskt robusta resultat för så många områden.

Statistiska åtgärder har vidtagits för att öka precisionen i skattningarna och för att korrigera för bortfallet.

Population och urval

NTU 2019 bygger på ett stratifierat obundet slumpmässigt urval av personer i åldrarna 16–84 år³. Till insamlingen drogs ett urval på 200 001 personer ur Statistiska centralbyråns (SCB:s) register över totalbefolkningen. Av dessa visade sig 360 utgöra övertäckning⁴, vilket innebär att nettourvalet blev 199 641 personer.

Ett stratifierat obundet slumpmässigt urval innebär att man inte har dragit urvalet direkt ur hela urvalsramen (vilket i det här fallet utgörs av vuxna personer i SCB:s register över totalbefolkningen), utan att man har delat upp urvalet i olika grupper för att sedan dra ett slumpmässigt urval ur respektive grupp. Det gör man för att ha möjlighet att göra vissa grupper större än vad de normalt skulle bli om urvalet dragits utan stratifiering, ett förfarande som kallas översampling.

² Polismyndigheten har en indelning i 95 lokalpolisområden, men eftersom 1 av dem utgörs av Arlanda flygplats och inte innefattar några privatbostäder genomförs NTU endast i 94 av dem.

³ Urvalet består av personer som är födda 1935–2003. De som är födda 2003 fyller 16 år undersökningsåret 2019. Därmed ingår även personer som vid undersökningstillfället var 15 år gamla.

⁴ Personer som avlidit eller flyttat utomlands.

Tabell 2.1 Urval och bortfall i NTU 2019.^a

	Antal	Procent
Nettourval	199 641	100
Svarande, viktat	..	40,6
Svarande, oviktat	73 461	36,8
Bortfall, viktat	..	59,4
Bortfall, oviktat	126 180	63,2

^a Anledningen till att såväl oviktade som viktade andelar redovisas är att de bidrar med olika information. Den oviktade andelen bidrar med information om datainsamlingen från ett specifikt urval, medan den viktade andelen ger en uppskattning av hur svarsandelen hade sett ut om en totalundersökning i stället hade genomförts, med i övrigt samma metod som för urvalsundersökningen. Läs mer om viktning i *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

Med (..) menas att uppgiften ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Det är vanligare att unga väljer att inte delta i den här typen av undersökningar, och därför finns det en risk att de yngsta blir alltför få för att kunna studeras separat med acceptabel precision i skattningarna. För att motverka den här problematiken har de yngsta åldersgrupperna översamplats i urvalet.

Vidare har man utgått från att urvalet ska vara lika stort i varje lokalpolisområde och därefter justerat för förväntad svarsfrekvens⁵. För mer information om detta, se *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

I analyserna av materialet används ett viktningförfarande som tar hänsyn till överrepresentationer och underrepresentationer i urvalet och även korrigerar för bortfallet, så att resultaten ska bli så representativa som möjligt för befolkningen (16–84 år). Urvalsundersökningar av det här slaget antas generellt sett representera befolkningen i stort, dock inte de allra mest marginaliserade grupperna i urvalsramen såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella (Brå 2000).

Genomförande och datainsamling

Datainsamlingen genomfördes av SCB, med hjälp av webb- och postenkäter. Totalt gjordes fyra utskick. I ett första skede skickades ett informationsbrev ut med instruktioner om hur man kunde besvara enkäten på webben. Till dem som inte besvarat enkäten via webben skickades det i ett senare skede ut en postenkät. Därefter skickades det en påminnelse till de som inte besvarat frågeblanketten. Vid det fjärde och sista skedet skickades ytterligare en påminnelse ut tillsammans med en postenkät. Datainsamlingen pågick januari–april 2019.

Insamlade data har kompletterats med vissa registeruppgifter, exempelvis respondenternas ålder, kön och utbildning (se avsnittet om redovisningsgrupper). Den här bakgrundsinformationen används sedan som redovisningsunderlag. För att säkerställa att enkäten besvaras av rätt person i hushållet ställdes en kontrollfråga om födelseår, som jämfördes med den motsvarande registerbaserade uppgiften.

⁵ Den förväntade svarsfrekvensen är baserad på *NTU 2018* (Brå 2019a).

Metodbytet i NTU

NTU har sedan mätningarna inleddes 2006 genomförts i huvudsak genom telefonintervjuer. Det ansågs länge vara den lämpligaste datainsamlingsmetoden, eftersom man då fick en hög svarsfrekvens i förhållande till kostnaden. Samhället har dock förändrats sedan dess, och det har blivit allt svårare att nå privatpersoner på telefon och förmå dem att delta i telefonintervjuer, vilket gjort att kostnaden ökat i takt med att svarsfrekvensen sjunkit. Därför har det blivit nödvändigt att ändra datainsamlingsmetoden till webb- och postenkäter, något som gjordes för första gången 2017 och som från och med 2018 utgör den nya standardmetoden. Metodbytet ger en lägre svarsfrekvens, men det ska noteras att en hög svarsfrekvens inte nödvändigtvis medför en bättre representativitet (Groves 2006, Tourangeau och Frickes 2010).

Nedan ges en sammanfattning av vad som skiljer den nya metoden från den tidigare metoden:

	Den nya metoden	Den tidigare metoden
Urval	200 000 personer 16–84 år Stratifierat obundet slumpmässigt urval på <i>lokalpolisområde</i> och <i>ålder</i>	20 000 personer 16–79 år Stratifierat obundet slumpmässigt urval på <i>län</i>
Datainsamlingsmetod	Webb- och postenkäter	Huvudsakligen telefonintervjuer
Frågeformulär	Frågor, svarsalternativ och struktur har delvis justerats. Frågor har lagts till och tagits bort.	

Utöver ovan nämnda finns vissa skillnader vad gäller viktning förfarande och databearbetning. För mer ingående beskrivningar av skillnaderna mellan de båda undersökningarna, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018).

Fortsatt jämförbarhet över tid

Under 2017 genomfördes två parallella undersökningar för att möjliggöra beräkningar av hur stora nivåskillnaderna blev med de olika metoderna. Det har gjort det möjligt att bygga vidare på befintliga tidsserier, trots metodbytet. För att kunna göra det har Brå låtit ta fram en teoretisk metod⁶ för att kunna ta fram omräknade skattningar av befintliga resultat. Den metod som gör det möjligt att göra beräkningar bakåt i tiden är en omräkning på aggregerad nivå via länkningsvikter. Det innebär att en länkad kalibrerad vikt tas fram utifrån skattningarna från de två undersökningarna som genomfördes parallellt 2017, och den kalibrerade vikten som vanligtvis används i NTU. Den länkade kalibrerade vikten används sedan för att skatta antal personer som man hade

⁶ Metoden är framtagen av Statisticon AB på uppdrag av Brå och granskad av professor Dan Hedlin och professor emeritus Gösta Forsman.

fått om den nya metoden hade använts. Det är alltså en omräkning av det skattade antalet som man fått fram med den tidigare metoden.

I samband med att omräkningen genomfördes togs resultaten från NTU 2006 bort från samtliga tidsserier⁷. Att räkna om resultaten för 2006 vore inte lämpligt, vilket beror på att urvalet var 10 000 personer det året till skillnad mot alla andra år, då urvalet var 20 000 personer. Dessutom genomfördes datainsamlingen under årets andra hälft till skillnad mot efterföljande år då datainsamlingen gjordes under årets första hälft.

För en mer detaljerad beskrivning av hur omräkningen har genomförts, se den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Frågeinnehåll

De fyra frågeområden som behandlas i den här rapporten är *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*.⁸ Följande avsnitt innehåller en kort beskrivning av vilka typer av frågor som respektive frågeområde består av.

Utsatthet för brott

Frågeområdet om utsatthet för brott inleds med ett antal så kallade screeningfrågor, som tar reda på om respondenten varit utsatt för olika typer av brott – och i så fall hur många – under närmast föregående kalenderår (i det här fallet 2018).⁹

Screeningfrågor

Screeningfrågorna avser tretton brottstyper. För att frågorna ska vara så begripliga som möjligt är de formulerade så att de beskriver den handling som avses, i stället för att enbart använda den juridiska termen. Exempelvis undersöks *utsatthet för misshandel* genom frågan:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2018)? i stället för att fråga *Utsatte någon dig för misshandel under förra året (2018)?*

⁷ Notera att vad gäller utsatthet för brott är det således år 2005 som är borttaget från tidsserierna, då frågorna gäller utsatthet under föregående kalenderår.

⁸ De frågor som ligger till grund för redovisningen i NTU framgår av frågeformuläret som går att finna i *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

⁹ Den här typen av undersökningar efterfrågar ofta utsatthet under *de senaste tolv månaderna* (räknat från undersökningstillfället), men i NTU efterfrågas utsatthet under det föregående kalenderåret. Syftet är dels att data bättre ska kunna analyseras ihop med andra data (som ofta är baserade på kalenderår), dels att risken för teleskopering (dvs. att respondenten placerar händelser längre fram eller tillbaka i tiden än när de inträffade) troligen minskar om respondenten har en tydligare avgränsad tidsperiod att förhålla sig till.

Följande brottstyper efterfrågas och redovisas i rapporten:

Brott mot enskild person	Egendomsbrott mot hushåll
Kort-/kreditbedrägeri	Cykelstöld
Försäljningsbedrägeri	Bilstöld
Fickstöld	Stöld ur/från fordon
Personrån	Bostadsinbrott
Sexualbrott	
Misshandel	
Hot	
Trakasserier ^a	
Nätkränkning	

^a Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men den kan också gälla händelser som inte är brottsliga men som för respondenten är oönskade.

Utöver de listade brottskategorierna innehåller undersökningen också en fråga om huruvida respondenterna under den aktuella perioden utsattes för några andra brott.¹⁰ Eftersom NTU riktas till privatpersoner ingår inte brott mot exempelvis allmänheten i stort, staten eller företag.

Vissa av frågorna omformulerades något i samband med införandet av den nya metoden i NTU 2017. Dessutom tillkom brottstyperna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning, medan den tidigare frågan om bedrägeri togs bort. Valet av de nya brottstyperna grundas dels på erfarenheter från arbetet med NTU, dels på att samhället har förändrats sedan insamlingarna för NTU startade 2006.¹¹

Valet av brottstyper är delvis styrt av en strävan efter jämförbarhet med de juridiska brottskategorier som används i den registerbaserade statistiken över anmälda brott. Tidigare erfarenheter visar dock att det är en orealistisk ambition att i detalj fånga in samma typ av händelser som i den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott. När frågorna formulerats har strävan därför i första hand varit att fånga brottshändelser så pass väl att utvecklingen över tid går att jämföra mellan NTU och den registerbaserade statistiken över anmälda brott, snarare än att få exakta mått på brottsnivåer för ett givet år. Valet har även påverkats av vilka brottstyper som bedömts som angelägna av olika skäl, exempelvis för att de är särskilt vanliga eller allvarliga eller för att de i stor utsträckning är en källa till oro. För egendomsbrott mot hushåll (cykelstöld, stöld ur eller från fordon, bilstöld och bostadsinbrott) gäller frågan om respondenterna själva eller någon i deras hushåll har utsatts. Det beror på att egendomen ofta är eller uppfattas vara gemensam för de boende i hushållet. För brott som är direkt riktade mot en person, exempelvis misshandel och hot, undersöks däremot endast om den tillfrågade själv har blivit utsatt.

¹⁰ Dock redovisas inte resultat om "utsatthet för något eller några andra brott". Läs mer om detta i *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

¹¹ För att läsa med om motiveringen till de frågor som tillkommit, se metodavsnittet i *NTU 2018* (Brå 2019a).

Uppföljningsfrågor om brott

Frågeformuläret avslutas med frågor om samtycke till deltagande i en eventuell uppföljningsintervju samt telefonnummer och önskemål om tid för en sådan eventuell intervju. Uppföljningsintervjuerna görs med ett urval av de personer som uppgett att de har utsatts för brott, och syftet med intervjuerna är att närmre kunna studera och analysera omständigheter kring brottet, exempelvis brottsplats och relation till gärningspersonen. Resultaten från uppföljningsintervjuerna redovisas i form av olika specialstudier i separata publikationer.

Otrygghet och oro för brott

Som tidigare framgått innehåller NTU även frågor om otrygghet och oro för brott. Frågorna belyser oro för att själv utsättas för brott, oro för att närstående ska utsättas, oro över brottsligheten i stort och en mer allmän känsla av otrygghet. När det gäller otrygghet är det tänkbart att andra faktorer, som inte är kopplade till brott, vägs in i svaren. I undersökningen ställs även frågor om huruvida otryggheten fått konsekvenser för det egna beteendet och livskvaliteten.

Förtroende för rättsväsendet

I undersökningen ingår frågor om förtroendet för rättsväsendet, såväl i stort som för enskilda myndigheter¹² (polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården). Vidare ingår även frågor om förtroendet för att misstänkta personer hanteras rättvist och för att personer som utsatts för brott behandlas väl av polisen och av rättsväsendet generellt.

Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet

För att bättre fånga in de senare delarna i rättskedjan, såsom åklagare och domstol, får respondenterna ange om de under *de senaste tre åren* drabbats av något eller några brott som anmälts till polisen. Om så är fallet får respondenten också ett antal frågor om sina erfarenheter av kontakterna med rättsväsendets myndigheter. Frågorna avser erfarenheten av kontakten med polisen och (i de fall en anmälan har lett till rättegång) erfarenheten av målsägandebiträdet och åklagaren, bemötandet i domstolen, förståelsen av rättegången och upplevelsen av information kring rättegången.

Bortfall

Frågeundersökningar dras alltid med ett visst bortfall, eftersom en del av de personer som valts ut för att ingå i undersökningen inte deltar (externt bortfall). Vissa deltagare besvarar inte heller alla frågor (internt bortfall).

¹² Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Domstolsverket och Åklagarmyndigheten. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav, i likhet med den samhällsfunktion de utgör.

Externt bortfall

Det totala bortfallet i datainsamlingen för NTU 2019 uppgår till 59,4 procent av urvalet (se tabell 2.1 ovan). Det ger en svarsfrekvens på 40,6 procent.¹³ Svarsfrekvensen är därmed 0,1 procentenheter högre än i NTU 2018.

Om man jämför med den insamlingsmetod som användes före metodbytet, det vill säga telefonintervjuer, kan man se att svarsfrekvensen blir lägre med den nya metoden, alltså webb- och postenkäter. Det är sedan tidigare känt att webb- och postenkäter ger lägre svarsfrekvens än telefonintervjuer. Men det ska noteras att en hög svarsfrekvens inte nödvändigtvis medför en bättre representativitet, som nämndes i avsnittet *Metodbytet i NTU*.

En analys som har gjorts gällande bortfallet i NTU visar på skillnader mellan respondenterna och dem som inte svarat, vad gäller vissa av de bakgrundsdata som finns tillgängliga. Exempelvis har kvinnor och svenskfödda personer svarat i större utsträckning än män och utrikesfödda. Det är dessutom sannolikt så att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, inte är representerade i materialet, vilket är särskilt olyckligt med tanke på att de tenderar att vara mer drabbade av brott än andra (Brå 2000, Nilsson 2002). Det finns med andra ord anledning att reflektera över hur det externa bortfallet påverkar undersökningens resultat, när det gäller att *skatta nivåer* och *följa utvecklingen* över tid.

Det faktum att det finns grupper som inte är tillräckligt representerade i materialet bidrar till osäkerhet vid *skattningar av nivåer*, sannolikt på så sätt att man underskattar utsattheten för brott och oron för brott, och överskattar förtroendet för rättsväsendet. Skattningarna görs emellertid med hjälp av ett viktningförfarande där man viktar upp svaren från underrepresenterade grupper, exempelvis utomnordiskt födda, vilket gör att resultaten ändå betraktas som representativa för befolkningen i stort. Här bör ändå poängteras att det i den här typen av undersökningar finns andra felkällor som påverkar skattningen av nivåerna (se avsnittet *Tillförlitlighet och jämförbarhet*), vilket gör att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen.

Ett konstant mätfel, till exempel externt bortfall, medför generellt sett mindre problem för möjligheterna att följa utvecklingen över tid av det som undersökningen mäter, än för möjligheten att skatta exakta nivåer. Problemen uppstår när bortfallet ökar, eftersom det inte går att vara säker på i vilken grad bortfallet är relaterat till det man avser att

¹³ De andelar för bortfall och svarsfrekvens som redovisas i denna rapport är viktade. Det oviktade bortfallet är 63,2 procent och den oviktade svarsfrekvensen är 36,8 procent. Den oviktade andelen bidrar med information om datainsamlingen från ett specifikt urval, medan den viktade andelen ger en uppskattning av hur svarsandelen hade sett ut om en totalundersökning i stället hade genomförts, med i övrigt samma metod som för urvalsundersökningen. Den viktade svarsandelen är ett mer rättvisande mått på undersökningens svarsfrekvens än den oviktade svarsfrekvensen, eftersom urvalet är designat så att grupper med låg svarsfrekvens är över-samplade, i syfte att öka undersökningens representativitet. Läs mer om viktning i *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

mäta. Det kan vara brottsutsatta personer eller personer som känner sig otrygga som i allt större utsträckning väljer att inte delta, vilket skulle innebära att underskattningen av utsattheten och oron ökar för varje år. Förhållandet kan även vara det motsatta, nämligen att brottsutsatta personer eller personer som känner sig otrygga i allt större utsträckning faktiskt väljer att delta, vilket i sådana fall i stället skulle innebära en överskattning. Man har dock i tidigare undersökningar sett att det inte finns något som tyder på att det ökande bortfallet skulle vara relaterat till just brottsutsatthet, annat än genom ålder, en faktor vars effekt ändå hålls konstant genom viktningförfarandet. Man har även konstaterat att om det trots allt skulle finnas ett okänt samband mellan det ökande bortfallet och utsattheten för brott, är effekten sannolikt relativt liten.¹⁴

Internt bortfall

Med internt bortfall menas att ett eller flera värden saknas för ett observationsobjekt. Det uppstår när respondenten inte har svarat på alla frågor som hen ska svara på i enkäten. Med något enstaka undantag hanteras det interna bortfallet som slumpmässigt bortfall i NTU. Till det interna bortfallet i undersökningen räknas i vissa fall även svarsalternativet *ingen åsikt/vet inte*. Undersökningar som bygger på enkätsvar ger generellt sett en högre andel internt bortfall jämfört med intervjusvar. Därför är det enligt förväntan ett större internt bortfall i den nya metoden, men bortfallet är ändå att betrakta som normalt för de resultat som redovisas i rapporten.

En mer utförlig redogörelse för det interna bortfallet finns i *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

Tillförlitlighet och jämförbarhet

Det finns anledning att ta upp några generella begränsningar med undersökningen. Urvalet är inte representativt för alla åldersgrupper i befolkningen; barn och ungdomar under 16 år inkluderas inte i urvalet, och inte heller personer över 84 år. Detsamma gäller personer som vistas på institution (exempelvis inom sjuk- eller kriminalvården). Som tidigare nämndes är det inte heller troligt att de mest marginaliserade grupperna i befolkningen, såsom hemlösa, missbrukare och grovt kriminella, är representerade.

Tillförlitlighet

I urvalsundersökningar är mätfel ofta den felkälla som har störst betydelse, något som huvudsakligen orsakas av frågeformulärets utformning, av omständigheter vid svarstillfället eller av respondenten, och det kan leda till såväl över- som underskattningar i resultaten. I vilken utsträckning resultaten i undersökningen ger en korrekt bild av verkligheten beror alltså främst på mätfelens omfattning.

I denna undersökning bedöms det huvudsakliga mätfelsproblemet vara respondentens vilja och möjlighet att lämna rättvisande svar. Det kan

¹⁴ För mer information, se *NTU 2019. Teknisk rapport* (Brå 2019c).

vara svårt att minnas exakt när en händelse ägde rum, och därigenom kan brott som inte borde vara med i undersökningen ändå rapporteras. Vidare är det sannolikt att vissa brott underrapporteras på grund av relationen till gärningspersonen (till exempel brott i nära relationer).

Dessutom kan olika undersökningsmetoder påverka hur respondenten svarar. Sedan 2018 genomförs NTU enbart med hjälp av webb- och postenkäter. Detta ökar sannolikt känslan av anonymitet och därmed benägenheten att rapportera utsatthet för bland annat integritetskränkande brott, jämfört med en telefonintervjusituation (som användes i den tidigare metoden). När två parallella NTU genomfördes 2017, en med den tidigare metoden och en med den nya metoden, var det därför inte oväntat att undersökningarna visade olika nivåer för resultaten. Nivåerna av utsatthet för brott och otrygghet var generellt sett högre med den nya metoden, medan nivåerna av stort förtroende och positiva erfarenheter av kontakter med rättsväsendet var lägre.

Mätfel kan också bero på att de tillfrågade har utsatts för händelser som de uppfattar som brott, men som inte definieras som brott enligt brottsbalken (exempelvis vissa fall av upplevda hot eller trakasserier). Omvänt kan man också ha utsatts för en brottslig handling utan att själv definiera händelsen som ett brott, och därför inte ta upp den i undersökningen.

Tolkningsutrymme

De 73 461 personer som besvarade frågorna i NTU 2019, representerar i stort Sveriges befolkning i åldersspannet 16–84 år. Resultaten för erfarenheter av utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott och förtroende för rättsväsendet bedöms spegla förhållandet i befolkningen väl. Likaså kan skillnader mellan olika grupper i befolkningen studeras med god tillförlitlighet, framför allt i samband med det större urvalet i och med den nya metoden. Grundprincipen är att ju större antal respondenter ett resultat grundar sig på, desto mer statistiskt robusta är resultaten i rapporten. Detta till trots bör det noteras att skillnader som lyfts fram i rapporten inte nödvändigtvis är statistiskt säkerställda.

Vid tolkning av resultaten är det viktigt att ha i åtanke att undersökningen lämpar sig bättre för att studera utvecklingen över tid och jämföra olika grupper i befolkningen än att skatta exakta nivåer av brottsutsatthet i befolkningen. Notera att även om NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, är det inte den enda. För den som är intresserad av en mer sammantagen bild av hur brottsutvecklingen i Sverige ser ut utifrån olika källor hänvisas istället till *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017), samt till kortanalysen *Kortanalys om brottsutvecklingen* (Brå 2019e). En mer djupgående studie vad gäller brottsutvecklingen för sexualbrott publicerades av Brå under 2019, och har titeln *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019d).

Konfidensintervall

I urvalsundersökningar går det aldrig att få exakta skattningar, och eftersom antalet respondenter kan variera beroende på frågeområde och vilken grupp i befolkningen som studeras varierar även osäkerheten i skattningarna. Resultaten för det senaste året (NTU 2019) redovisas därför ihop med ett 95-procentigt konfidensintervall i appendix. Beräkningarna för konfidensintervallen har gjorts genom verktyget Custom Tables i statistikprogrammet SPSS. Med ett konfidensintervall menas det intervall inom vilket det sanna värdet förekommer med en viss procents säkerhet. Konfidensintervallet består av det skattade värdet, variansen eller standardavvikelsen för det skattade värdet, och slutligen av en konfidensgrad (Edling & Hedström 2003), vilken i NTU är 95 procent. I rapporten redovisas exempelvis den skattade andelen personer som uppger att de utsattes för brott mot enskild person under 2018. För att ta hela befolkningen (16–84 år) som exempel, visar skattningen att 26,4 procent utsattes. Konfidensintervallet visar att det med 95 procents säkerhet är mellan 26,1 och 26,7 procent av befolkningen (16–84 år) som utsattes. Intervallet ligger således nära punktskattningen, som med andra ord är en relativt säker skattning. När det gäller exempelvis gruppen svenskfödda män med båda föräldrarna utrikesfödda, som har färre respondenter, är intervallet större. Exempelvis visar skattningen att 33,1 procent har utsatts för brott mot enskild person, medan konfidensintervallet visar att det med 95 procents säkerhet är mellan 30,1 och 36,2 procent som har utsatts (se tabell 3C:1 i appendix). Till skillnad från hela befolkningen (16–84 år) ligger intervallet för svenskfödda män med båda föräldrarna utrikesfödda således längre ifrån punktskattningen. För att ge ytterligare ett exempel kan nämnas att de som svarar att de utsatts för sexualbrott får svara på två frågor om sexualbrottets allvarlighetsgrad, varav den ena rör huruvida sexualbrottet bestod av tvång genom att hota/hålla fast eller göra illa. När den frågan delas upp på län och dessutom på kön blir konfidensintervallen breda, vilket är viktigt att ha i åtanke. Exempelvis visar skattningen att 1,0 procent av männen har utsatts i Gotlands län, medan konfidensintervallet visar att det med 95 procents säkerhet är mellan 0,2 och 3,0 procent som har utsatts (se tabell R3:6 i appendix). Något som bör noteras är att konfidensintervall mäter urvalsosäkerheten som uppstår när ett slumpmässigt urval dras, och inte andra former av mätfel, såsom systematiska bortfall.

Jämförbarhet med andra källor

Jämförelser med andra källor görs generellt inte i denna rapport. Jämförelser görs dock i olika kortanalyser och fördjupningsstudier, exempelvis *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017). I den tekniska rapporten (Brå 2019c) finns en sammanställning av källor, inklusive den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott som på något sätt belyser frågeområdena i NTU. Nedan följer en kort beskrivning av den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott och hur mätningarna av utsatthet för brott i NTU förhåller sig till den.

Den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott

Den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott beskriver brottsligheten endast i begränsad utsträckning, eftersom långt ifrån alla brott anmäls till polisen. Syftet med den statistiken är att bidra till att belysa rättsväsendets hantering av brott. Hur väl de anmälda brotten speglar den faktiska brottsligheten (det vill säga alla brott som begås, oavsett om de polisanmäls eller inte) varierar kraftigt mellan olika typer av brott, eftersom anmälningsbenägenheten skiljer sig åt mellan olika brottstyper. Statistiken påverkas också av de rutiner som finns för att registrera och räkna antalet brott, liksom av lagstiftningen. Det är också viktigt att ha i åtanke att NTU inte mäter de brott som begås mot juridiska personer, till exempel stat, företag och föreningar.

Ovan nämnda faktorer, tillsammans med de felkällor som tidigare redovisats för NTU, medför att det är komplicerat att göra direkta jämförelser mellan NTU och den registerbaserade statistiken över polisanmälda brott.¹⁵

Resultatredovisning

I kapitel 3–6 presenteras undersökningens huvudresultat, uppdelade på frågeområdena *utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet* och *brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*. Notera att svarsfördelningen redovisas i procent i huvudparten av tabellerna. Avrundning av procenttal innebär i vissa fall att svarsandelarna inte summerar till exakt 100 procent. När ett bindestreck (-) förekommer i en tabell innebär det att observationer finns men att procentandelen är avrundad till 0,0, och när en punkt (.) förekommer innebär det att observationer saknas, det vill säga att antalet är 0.

När resultaten beskrivs i rapporten redogörs för huruvida andelarna har ökat eller minskat sedan exempelvis föregående år. Vad som räknas som en ökning respektive minskning i NTU beror på vilket frågeområde det gäller. I resultaten för utsatthet är andelarna generellt sett betydligt mindre än vad andelarna i resterande frågeområden är, vilket är anledningen till att resultaten för utsatthet är de enda som redovisas med en decimal. Detta gör också att det krävs mindre förändringar sett till procentandelar för att man ska kunna prata om en förändring, jämfört med inom resterande frågeområden.

Redovisningsgrupper

Resultaten redovisas ofta utifrån olika redovisningsgrupper, exempelvis kön, ålder, utbildning och boendeort. Eventuella skillnader i utsatthet mellan olika grupper behöver inte innebära att det finns ett direkt orsakssamband. Skillnaden skulle kunna förklaras av att det finns en annan egenskap som är typisk för gruppen och som förklarar sambandet. Att till exempel personer med lägre utbildning tenderar att vara

¹⁵ Se vidare i *NTU 2019, Teknisk rapport* (Brå 2019c) och resonemang i *Brottsutvecklingen i Sverige fram till år 2015* (Brå 2017).

mer utsatta behöver inte betyda att det är den låga utbildningsnivån som ligger bakom den högre utsattheten; det kanske snarare beror på att det finns en stor grupp unga personer som ännu inte har hunnit skaffa sig en högre utbildning.

I faktarutan nedan redogörs för den bakgrundsinformation och de redovisningsgrupper som används i NTU 2019. Antalet individer i dessa redovisningsgrupper i befolkningen, och motsvarande andelar, återfinns i tabell 2.2.

Redovisningsgrupper i NTU 2019			
Kön ^a	Ålder	Familjetyp	Typ av boendeort ^b
Män	4 kategorier	Sammanboende	Storstadsregioner
Kvinnor	16–24 år	– med barn	– Stockholm
	25–44 år	– utan barn	– Göteborg
	45–64 år	Ensamstående	– Malmö
Högsta utbildning	65–84 år	– med barn	Större städer
Förgymnasial		– utan barn	Mindre städer/landsbygd
Gymnasial	8 kategorier		
Eftergymnasial	16–19 år		
	20–24 år		
	25–34 år	Bostadstyp	
Svensk/utländsk bakgrund	35–44 år	Småhus	
Svenskfödda med	45–54 år	Flerfamiljshus	
– minst en inrikesfödd förälder	55–64 år		
– båda föräldrarna utrikesfödda	65–74 år		
Utrikesfödda	75–84 år		

^a Juridiskt kön
Juridiskt kön

^b Utifrån H-regioner (se tabell 2.2).
Utifrån H-regioner (se tabell 2.2).

Några redovisningsenheter

I resultatredovisningen för utsatthet för brott bör man vara uppmärksam på att redovisningsenheterna, och därmed redovisningssättet, skiljer sig åt för de olika typerna av brott.

- *Enskilda personer som utsatts för brott.*
För att undersöka hur stor andel av befolkningen i åldern 16–84 år som utsatts för brott mot enskild person (misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier och nätkränkning) efterfrågas endast den egna utsattheten. Resultaten för dessa brottstyper redovisas således utifrån andelen *personer i befolkningen* i de aktuella åldersgrupperna som utsatts under ett givet kalenderår.
- *Hushåll som utsatts för egendomsbrott*
När det gäller brott mot egendom (bostadsinbrott, stöld av bil, stöld ur eller från fordon och stöld av cykel) är det hela hushållets utsatthet som avses. Resultaten för dessa brottstyper redovisas utifrån andelen *hushåll i riket* som utsatts under ett givet kalenderår.

Referensperioder

Undersökningens frågeområden studerar förhållanden under olika tidsperioder. Detta framgår löpande i resultatredovisningen, men en sammanfattande beskrivning ges nedan:

- *Utsatthet för brott*
När det gäller utsatthet för brott är referensperioden *föregående kalenderår* (i NTU 2019 redovisas alltså utsattheten för 2018).
- *Otrygghet*
I kapitlet om otrygghet varierar referensperioden beroende på frågetyp:
 - Frågor om oro för olika typer av brott avser *de senaste tolv månaderna* (från svarstillfället).
 - De mer övergripande frågorna avser den uppfattning man har vid *svarstillfället*. I redovisningen anges undersökningsåret (2019).
- *Förtroende för rättsväsendet*
I kapitlet om allmänhetens förtroende för rättsväsendet efterfrågas respondentens uppfattning vid *svarstillfället* (2019).
- *Brottsutsattas kontakter med rättsväsendet*
I kapitlet om brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet redovisas erfarenheter under *de senaste tre åren* (från svarstillfället). I tabellerna anges undersökningsåret (2019).

Tabell 2.2 Antal individer som medverkat i NTU 2019 och populationsstorlekar för redovisningsgrupperna.^a

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	73 461	8 104 985
Kön		
Män	34 413	3 823 028
Kvinnor	39 048	4 281 957
Ålder (åtta kategorier)		
16–19 år	5 339	605 312
20–24 år	4 674	510 546
25–34 år	9 149	1 167 633
35–44 år	7 861	1 219 266
45–54 år	10 191	1 560 389
55–64 år	11 960	1 107 478
65–74 år	14 778	1 200 121
75–84 år	9 509	734 240
Män		
16–19 år	2 398	273 432
20–24 år	2 115	232 403
25–34 år	4 087	534 086
35–44 år	3 713	588 097
45–54 år	4 895	753 302
55–64 år	5 622	532 815
65–74 år	6 997	565 034
75–84 år	4 586	343 860
Kvinnor		
16–19 år	2 941	331 880
20–24 år	2 559	278 143
25–34 år	5 062	633 547
35–44 år	4 148	631 169
45–54 år	5 296	807 087
55–64 år	6 338	574 663
65–74 år	7 781	635 087
75–84 år	4 923	390 380
Ålder (fyra kategorier)		
16–24 år	10 013	1 115 858
25–44 år	17 010	2 386 899
45–64 år	22 151	2 667 867
65–84 år	24 287	1 934 361
Män		
16–24 år	4 513	505 835
25–44 år	7 800	1 122 182
45–64 år	10 517	1 286 117
65–84 år	11 583	908 894
Kvinnor		
16–24 år	5 500	610 023
25–44 år	9 210	1 264 717
45–64 år	11 634	1 381 750
65–84 år	12 704	1 025 468

Redovisningsgrupp	Antal individer i undersökningsmaterialet (n)	Antal individer i populationen (N)
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	73 461	8 104 985
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödd med minst en svenskfödd förälder	62 123	6 088 698
Svenskfödd med båda föräldrarna utrikesfödda	1 911	231 963
Utrikesfödda	8 916	1 743 254
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	14 619	1 744 366
Gymnasial	30 020	3 433 528
Eftergymnasial	28 784	2 922 378
Familjetyp		
Sammanboende utan barn	33 268	3 061 837
Sammanboende med barn	13 309	1 781 357
Ensamstående utan barn	24 158	2 845 326
Ensamstående med barn	2 135	355 361
Bostadstyp		
Småhus	44 819	4 356 409
Flerfamiljshus	26 523	3 512 151
Boendeort^b		
Storstadsregion	22 402	3 139 078
Större stad	23 785	2 889 957
Mindre stad/landsbygd	27 274	2 075 950

^a För totalbefolkningen samt för kön och ålder anges det faktiska antalet individer i populationen vid tillfället för urvalsdragningen. För övriga redovisningsgrupper anges skattningar utifrån uppgifter som inhämtats från register vid andra tillfällen under undersökningsåret alternativt föregående kalenderår och i vissa fall utifrån hur de tillfrågade har besvarat de bakgrundsfrågor som avses.

^b Indelningen i boendeort baseras på H-regioner. H-regioner (H = Homogena med avseende på befolkningsunderlaget) är en gruppering av kommuner efter lokalt och regionalt befolkningsunderlag, längs skalan storstad–glesbygd. Indelningarna som används i denna rapport är storstäder (Stockholm/Södertälje A-region, Göteborgs A-region och Malmö/Lund/Trelleborgs A-region), större städer (kommuner med mer än 90 000 invånare inom 30 kilometers radie från kommuncentrum) samt en sammanslagning av kategorierna mellanbygden, tätbygden och glesbygden, som i denna rapport kallas mindre städer/landsbygd.

Del 2

Resultat

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning	38
Inledning	39
Brott mot enskild person	40
Misshandel	43
Hot	51
Sexualbrott	55
Personrån	68
Fickstöld	73
Försäljningsbedrägeri	77
Kort-/kreditbedrägeri	82
Trakasserier	87
Nätcränkning	91
Egendomsbrott mot hushåll	96
Bostadsinbrott	99
Bilstöld	100
Stöld ur eller från fordon	101
Cykelstöld	103

3 Utsatthet för brott

Sammanfattning

Brott mot enskild person

Det är 26,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de 2018 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för brott mot enskild person: *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, trakasserier* eller *nätkränkning*. Det är en ökning från 2017, då andelen var 24,7 procent och det är även en ökning sedan 2016 då brottskategorin började mätas i sin nuvarande sammansättning. Bland kvinnor utsattes 27,7 procent, och bland män utsattes 25,0 procent. Skillnaden kommer främst från att det är en betydligt större andel kvinnor som uppger att de utsatts för sexualbrott.

Av de brott mot enskild person som efterfrågas är hot det som störst andel uppger att de utsattes för 2018 (9,1 %), medan det är minst vanligt att uppge utsatthet för personrån (1,4 %).

Andelen utsatta har ökat för samtliga brottstyper, förutom sexualbrott och fickstöld, jämfört med 2017. Sett till en längre tidsperiod är det utsatthet för sexualbrott som haft tydligast utveckling, då andelen som har uppgett denna utsatthet ökade tydligt fram till 2017. I den här senaste mätningen framgår i stället en minskning och det återstår att se om det är början på en nedåtgående trend. Andelen som uppger att de utsatts för trakasserier har ökat nästan årligen sedan 2010. Vidare har utsatthet för hot och personrån ökat successivt sedan 2015 och även för misshandel kan nu en svagt uppåtgående trend konstateras då andelen ökat för tredje året i rad.

Hur många gånger man utsätts för brott under ett år är ojämnt fördelat. När det gäller brott mot enskild person var det 6,6 procent av befolkningen som utsattes för drygt tre fjärdedelar (74,0 %) av brottshandlingarna under 2018.

Det är stora skillnader mellan män och kvinnor och olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för brott. Män i åldern 16–19 år är exempelvis den grupp som i störst utsträckning uppger att de utsattes för misshandel (11,7 %) och personrån (4,4 %). Kvinnor i åldern 20–24 år är den grupp som i störst utsträckning uppger att de utsattes för sexualbrott (34,4 %) medan kvinnor i åldern 16–19 år är den grupp som hade störst andel utsatta för trakasserier (17,8 %). Utsattheten är även ojämnt fördelad sett till olika grupper av befolkningen. En särskilt utsatt grupp är ensamstående med barn, där 38,6 procent uppger att de utsattes för någon av brottstyperna inom brott mot enskild person 2018. En annan grupp med hög utsatthet är svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar, där andelen var 34,5 procent.

Egendomsbrott mot hushåll

Det är 14,6 procent av hushållen i riket som under 2018 utsattes för någon eller några av de brottstyper som sammantaget kallas för egendomsbrott mot

hushåll: *bilstöld, stöld ur eller från fordon, cykelstöld* och *bostadsinbrott*. Det är en ökning från 2017, då andelen var 13,8 procent. Andelen har däremot minskat sedan 2006, och minskningen består framför allt av de bilrelaterade brotts-typerna.

Av de egendomsbrott mot hushåll som efterfrågas var det under 2018 vanligast att utsättas för cykelstöld (11,1 %) medan det var minst vanligt att utsättas för bilstöld (1,0 %).

Andelen utsatta har ökat sett till stöld ur eller från fordon och cykelstöld jämfört med 2017, medan den ligger kvar på samma nivå som 2017 vad gäller bostadsinbrott och bilstöld.

Inledning

I det här kapitlet redovisas självrapporterad utsatthet för brott under 2018, och hur den har utvecklats sedan 2006.

De olika avsnitten belyser utsatthet för sammanlagt tretton brottstyper.¹⁶ Det gäller dels sådana brott som drabbar enskilda personer (*misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, nätcränkning och trakasserier*¹⁷, dels sådana brott som drabbar hela hushåll (*bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon och cykelstöld*). Det är viktigt att ha i åtanke att de tretton brottstyperna tillsammans bara utgör en mindre del av samtliga straffbelagda gärningar som enskilda personer kan utsättas för. I NTU mäts inte heller brott som begås mot juridiska personer såsom stat, företag och föreningar, eftersom urvalet riktar sig mot privatpersoner.

En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av figurer och tabeller i den här rapporten. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

Genomgången av de enskilda brottstyperna föregås av en sammanställning av andelen som uppger att de blivit utsatta inom de övergripande brott mot enskild person respektive egendomsbrott mot hushåll.¹⁸

¹⁶ Fyra av brottstyperna tillkom i och med det metodbyte som skedde 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016–2018 för de brottstyperna. För att läsa mer om metodförändringarna, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018).

¹⁷ Trakasserier är inte ett brott enligt brottsbalken. Termen trakasserier används här för en hel serie mer eller mindre allvarliga händelser som kan bestå av till exempel ofredande, hemfridsbrott eller olaga förföljelse, men kan också innehålla händelser som inte är brottsliga men som för respondenten är oönskade.

¹⁸ När det gäller egendomsbrotten redovisas skillnader enbart utifrån hushållsrelaterade bakgrundsfaktorer, såsom familje- och boendeförhållanden, eftersom respondenten fått svara på frågor om hela hushållets utsatthet. För resterande brottstyper får respondenterna ange om de själva blivit utsatta, vilket möjliggör redovisning uppdelat på individbaserade bakgrundsfaktorer.

Resultaten för brottstyperna som ingår i brott mot enskild person följer alla samma disposition vid redovisningen. Först beskrivs resultaten för befolkningen i stort i ett första stycke. Därefter följer ett stycke för resultatet bland män följt av ett stycke för resultatet bland kvinnor. Detta följs slutligen av ett sammanfattande stycke som jämför resultaten för män och kvinnor.

Brott mot enskild person

I kategorin *brott mot enskild person* ingår brottstyperna *misshandel, hot, sexualbrott, personrån, fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri, nätkränkning* och *trakasserier*¹⁹. Sammantaget uppger 26,4 procent av befolkningen (16–84 år) att de blev utsatta för något eller några av de brotten under 2018. Det är en ökning jämfört med 2017, då andelen var 24,7 procent. Andelen har även ökat om man ser till utvecklingen sedan 2016, som är det första jämförbara året vad gäller brott mot enskild person²⁰ (tabell 3.1).

Tabell 3.1 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2006–2018. Andel (%) utsatta av befolkningen (16–84 år). För 2018 redovisas även skattat antal utsatta i befolkningen (16–84 år)^a

	Andel utsatta personer													Antal utsatta personer
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018
SAMTLIGA BROTT MOT ENSKILDA, 16–84 ÅR^b	23,1	24,7	26,4	2 084 000
Misshandel	3,0	3,4	2,8	2,8	2,8	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5	285 000
Hot	6,4	5,7	5,7	6,0	5,8	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1	729 000
Sexualbrott	1,5	1,5	1,6	1,8	1,5	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0	482 000
Personrån	0,8	0,6	0,8	0,6	0,8	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4	112 000
Trakasserier	4,9	4,7	4,3	4,0	3,8	4,1	4,4	5,4	4,4	5,1	5,9	5,9	8,2	656 000
Fickstöld	3,1	2,9	2,8	223 000
Försäljningsbedrägeri	4,5	4,8	5,1	408 000
Kort-/kreditbedrägeri	4,9	5,1	5,4	435 000
Nätkränkning	1,9	2,1	2,5	204 000

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Netto-redovisning, vilket innebär att en och samma person endast redovisas en gång även om den kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

¹⁹ Brottstyperna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätkränkning tillkom i och med metodbytet 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016–2018 för de brottstyperna. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018).

²⁰ Brott mot enskild person innefattar sedan metodbytet nya brottskategorier, vilket är anledningen till att kategorin "samtliga brott mot enskild person" enbart redovisas för utsatthet 2016 och framåt. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018).

Det är 9,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *hot* under 2018, vilket gör hot till den brottstyp mot enskild person som störst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Det är en ökning jämfört med 2017, då andelen var 8,3 procent. Andelen utsatta för hot låg 2006–2014 på en relativt stabil nivå, men sedan 2015 visar resultaten en uppåtgående trend (se tabell 3.1 och figur 3.1).

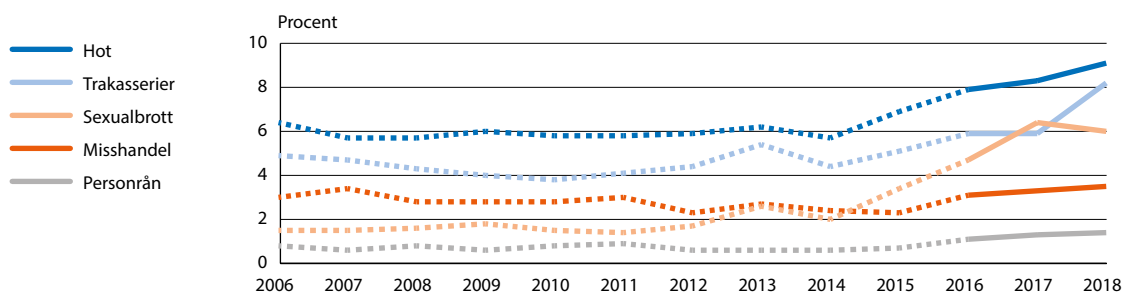
Vidare visar resultaten att 8,2 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de utsattes för *trakasserier* under 2018.²¹ Det är en tydlig ökning jämfört med 2018, då andelen var 5,9 procent. Under perioden 2006–2010 minskade andelen utsatta för trakasserier, men har därefter ökat vid nästan varje mätning.

Andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *sexuallbrott* under 2018 är 6,0 procent.²² Det är en minskning jämfört med 2017, då motsvarande andel var 6,4 procent. Andelen har ökat nästan varje år sedan 2012, och det återstår att se om den senaste minskningen är en tillfällig avvikelse eller början på en nedåtgående trend.

När det gäller *misshandel* är det 3,5 procent av befolkningen (16–84 år) som svarar att de utsattes under 2018, vilket är en liten ökning från 2017, då andelen var 3,3 procent. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men de senaste tre åren syns en uppåtgående trend.

Den brottstyp mot enskild person där utsatthet uppges i minst utsträckning är *personrån*. Under 2018 utsattes 1,4 procent av befolkningen (16–84 år), vilket i princip är på samma nivå som 2017, då andelen var 1,3 procent. Andelen låg på en relativt stabil nivå till och med 2015, men 2016 noterades en ökning och andelen har sedan legat kvar på den högre nivån, med en svag tendens till en uppåtgående trend.

Figur 3.1 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2006–2018. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

²¹ I samband med uppföljningsintervjuerna har det framkommit att en del personer har missförstått screeningfrågan om trakasserier. I stället kan det ha rört sig om telefonförsäljning eller liknande. Resultaten gällande utsatthet för trakasserier bör därför tolkas med stor försiktighet. Frågans formulering och hur resultaten redovisas kommer att ses över inför NTU 2020. För att läsa mer, se bilaga 15 i den tekniska rapporten (Brå 2019c).

²² Notera att frågan om sexuallbrott omfattar ett brett spektrum av händelser, där såväl lindrigare som allvarigare brott ingår.

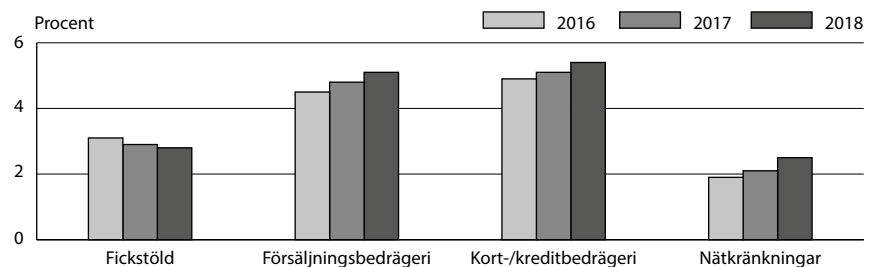
Andelen som uppger att de utsattes för *kort-/kreditbedrägeri* 2018 är 5,4 procent av befolkningen (16–84 år), vilket är en ökning från 2017, då andelen var 5,1 procent. Det är även en ökning jämfört med 2016 som är den första mätpunkten för brottstypen (se figur 3.2).

Vad gäller *försäljningsbedrägeri* är det 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2018, vilket är en ökning sedan 2017, då andelen var 4,8 procent. Det är även en ökning jämfört med 2016 som är den första mätpunkten för brottstypen.

Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för *fickstöld* 2018. Det är i princip på samma nivå som 2017, då andelen var 2,9 procent. Sedan den första mätningen tyder utvecklingen på en svag minskning.

Andelen som uppger att de utsattes för *nätcränkning* under 2018 är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år). Det är en ökning från 2017, då andelen var 2,1 procent. Det är även en ökning jämfört med 2016 som är den första mätpunkten för brottstypen.

Figur 3.2 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot enskild person 2016–2018. Andel utsatta av befolkningen (16–84 år).^a

^a Brotts typerna fickstöld, försäljningsbedrägeri, kort-/kreditbedrägeri och nätcränkning tillkom i och med metodbytet 2017, vilket gör att det enbart finns resultat gällande utsatthet 2016–2018 för de brottstyperna. Läs mer om metodbytet i den tekniska rapporten för NTU 2017 (Brå 2018).

Det finns skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för brott mot enskild person. Bland kvinnor är det 27,7 procent som uppger att de utsattes för något eller några av brotten mot enskild person 2018, medan motsvarande andel bland män är 25,0 procent (se tabell 3A i appendix). Också när enskilda brottstyper studeras var för sig framträder flera skillnader i utsatthet mellan män och kvinnor. Detta belyses närmare i avsnitten om de olika typerna av brott mot enskild person.

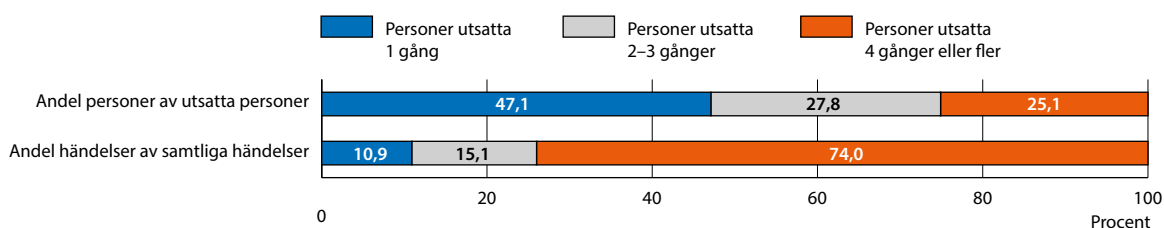
Upprepad utsatthet

Av resultaten framgår att upprepad utsatthet är relativt vanligt när det gäller brott mot enskild person. Av de som uppger att de utsattes för något brott 2018 är det 47,1 procent som utsattes en (1) gång, och de här personerna utsattes tillsammans för 10,9 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare blev 27,8 procent av de utsatta personerna drabbade två till tre gånger, och den gruppen utsattes för 15,1 procent

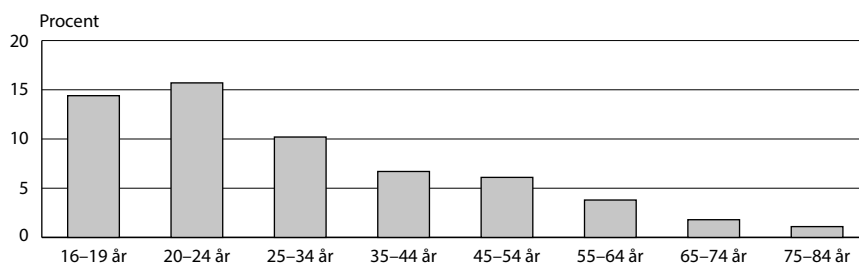
av brottshändelserna. Slutligen blev 25,1 procent av de utsatta drabbade fyra gånger eller fler 2018, och sammantaget utsattes den här gruppen för 74,0 procent av de rapporterade händelserna (se figur 3.3). Studeras i stället andelarna i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 12,4 procent av befolkningen för en (1) händelse 2018, 7,3 procent utsattes två till tre gånger och 6,6 procent utsattes fyra gånger eller fler.

NTU visar således att 74,0 procent av alla brottshändelser mot enskild person kommer av upprepad utsatthet för brott (fyra gånger eller fler) mot en relativt liten del (6,6 %) av befolkningen. (Se tabell 3D:1 i appendix).

Figur 3.3 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för brott mot enskild person 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.

Figur 3.4 Självrapporterad utsatthet för brott mot enskild person fyra gånger eller fler 2018. Andel inom olika åldersgrupper i befolkningen.

Misshandel

För att fånga omfattningen av utsatthet för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har någon med avsikt slagit, sparkat eller på annat sätt utsatt dig för fysiskt våld, så att du skadades eller så att det gjorde ont, under förra året (2018)?

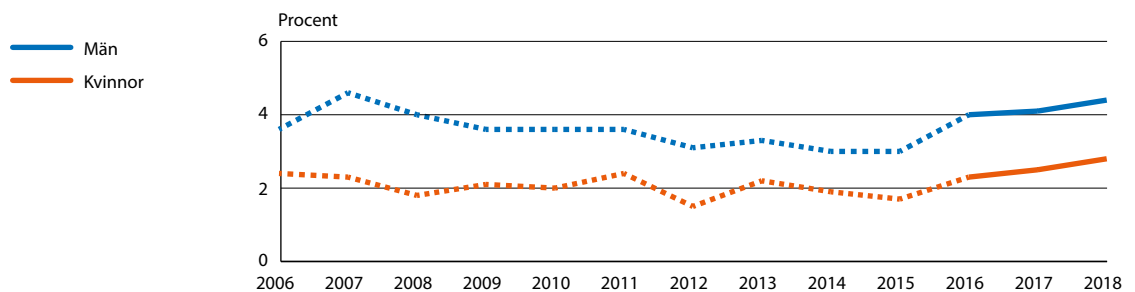
Det är 3,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för misshandel 2018, vilket skulle motsvara cirka 285 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en något större andel än 2017, då 3,3 procent utsattes. Under perioden 2006–2015 var trenden svagt nedåtgående, men de senaste tre åren syns en uppåtgående trend (se tabell 3.2).

Bland män (16–84 år) uppger 4,4 procent att de utsattes för misshandel 2018, vilket är en ökning från 2017 då andelen var 4,1 procent. Trenden gällande mäns utsatthet för misshandel har varit svagt nedåtgående fram till de senaste tre åren, då i stället en ökning har skett (se figur 3.5).

Bland kvinnor (16–84 år) uppger 2,8 procent att de utsattes för misshandel 2018, vilket är en liten ökning från 2017, då andelen var 2,5 procent. Trenden gällande kvinnors utsatthet har liksom för män varit svagt nedåtgående (med årliga variationer) fram till de senaste tre mätningarna, då en ökning i stället noteras.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel under 2018, men utvecklingen över tid har sett likartad ut bland män och kvinnor.

Figur 3.5 Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2018.
Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.2 Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,0	3,4	2,8	2,8	2,8	3,0	2,3	2,7	2,4	2,3	3,1	3,3	3,5
Män	3,6	4,6	4,0	3,6	3,6	3,6	3,1	3,3	3,0	3,0	4,0	4,1	4,4
Kvinnor	2,4	2,3	1,8	2,1	2,0	2,4	1,5	2,2	1,9	1,7	2,3	2,5	2,8
Ålder													
16–19 år	12,3	13,5	11,0	9,5	7,1	10,2	6,8	9,0	4,9	4,1	8,0	8,4	9,2
20–24 år	9,3	10,4	10,5	9,1	10,1	9,0	7,6	8,9	6,2	5,9	7,8	7,4	7,4
25–34 år	3,7	4,6	3,9	4,0	3,4	4,1	3,4	3,7	4,0	3,4	4,9	5,1	5,5
35–44 år	3,2	2,7	2,3	1,9	2,1	3,2	1,5	2,2	3,0	3,9	3,2	3,4	3,8
45–54 år	1,2	2,0	1,2	1,8	1,6	1,8	1,2	1,3	1,5	1,4	2,4	2,8	3,1
55–64 år	0,8	0,9	0,4	1,5	1,5	0,6	1,3	1,6	1,6	0,9	1,6	1,6	1,8
65–74 år	0,1	0,3	0,4	.	0,7	0,3	0,4	0,6	0,2	0,7	0,7	0,7	0,9
75–84 år	0,9	0,5	0,1	0,4	0,6	1,0	0,6	0,5	0,7	0,9	0,4	0,5	0,6
Män													
16–24 år	13,6	17,4	15,5	14,1	12,3	13,1	10,5	11,9	7,0	7,3	10,5	10,4	10,8
25–44 år	4,3	5,2	4,7	3,9	3,3	4,7	3,6	3,5	4,9	4,7	5,6	5,3	5,9
45–64 år	0,8	1,2	0,7	1,2	1,7	0,9	1,4	1,5	1,6	1,4	2,2	2,9	3,0
65–84 år	0,4	0,4	0,5	0,1	1,1	0,4	0,5	0,6	0,2	0,8	0,9	0,8	0,9
Kvinnor													
16–24 år	8,2	6,3	6,5	4,9	5,8	6,6	4,6	6,8	4,7	3,4	5,8	6,0	6,4
25–44 år	2,5	2,1	1,5	2,0	2,1	2,5	1,3	2,3	2,2	2,5	2,7	3,4	3,6
45–64 år	1,4	2,0	1,1	2,3	1,4	1,8	1,1	1,5	1,5	1,0	1,9	1,7	2,1
65–84 år	.	0,2	0,2	.	.	0,3	0,4	0,5	0,4	0,6	0,4	0,4	0,7

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3E:1 i appendix.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper

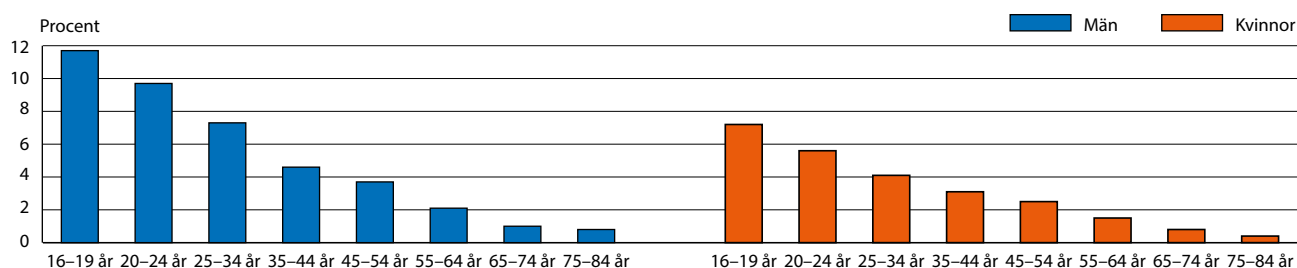
Det är stora skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller utsatthet för misshandel. År 2018 var det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel utsattes (9,2 %). Därefter var andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst var andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,6 procent utsattes. Fördelningen följer mönstret från tidigare mätningar. Medan andelen sett till hela befolkningen har ökat något över tid, så har den minskat i de yngsta åldersgrupperna (se tabell 3.2).

Figur 3.6 visar att utsatthet för misshandel bland män följer ovanstående åldersfördelning, med störst andel utsatta i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 11,7 %) och minst andel utsatta i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,8 %).

När utsatthet bland kvinnor i olika åldersgrupper studeras syns en liknande fördelning men på lägre nivåer. Den yngsta åldersgruppen (16–19 år) hade störst andel utsatta 2018 (7,2 %) medan minst andel utsatta finns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,4 procent av kvinnorna utsattes.

Utsatthet för misshandel i olika åldersgrupper fördelar sig således på ungefär samma sätt bland män som bland kvinnor, dock på högre nivåer för män.

Figur 3.6 Självrapporterad utsatthet för misshandel 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för misshandel i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.3 visar att personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger i större utsträckning att de blev utsatta för misshandel under 2018 (6,1 %) jämfört med svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (3,6 respektive 3,1 %).

Andelen utsatta är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de under 2018 utsattes för misshandel (4,8 %) jämfört med personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (3,7 respektive 2,7 %).

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (6,6 respektive 5,2 %) än sammanboende med eller utan barn (2,6 respektive 2,2 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (4,2 jämfört med 3,0 %).

Slutligen utsattes en större andel boende i storstadsregioner och i andra större städer (3,7 respektive 3,6 %) än boende i mindre städer eller på landsbygden (3,2 %).

Sett till utsatthet för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2018 ser mönstret likartat ut. Dock är nivån högre bland män och det gäller samtliga grupper (se tabell 3E:2-3 i appendix).

Tabell 3.3 Självrapporterad utsatthet för misshandel 2006–2018.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	3,2	3,8	3,3	2,9	2,9	3,2	2,2	3,0	2,5	2,5	3,1	3,2	3,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,8	6,8	4,4	4,4	5,2	3,7	2,7	3,8	5,5	3,0	4,7	6,0	6,1
Utrikesfödda	2,2	2,5	1,7	3,0	2,1	2,4	2,4	1,8	1,8	1,8	2,9	3,1	3,1
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	4,8	5,8	4,9	4,9	4,2	5,6	3,4	5,5	3,3	2,8	4,5	4,6	4,8
Gymnasial	2,2	2,3	2,1	2,2	2,6	2,4	2,0	2,2	2,3	2,3	3,1	3,1	3,7
Eftergymnasial	2,1	2,7	1,9	1,9	1,8	1,9	1,6	1,7	1,8	2,0	2,3	2,7	2,7
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	1,7	2,2	1,8	1,9	1,8	1,9	1,5	1,9	1,4	1,6	1,9	1,9	2,2
– med barn	1,8	2,1	1,1	2,2	2,1	2,0	1,5	1,5	1,8	1,9	2,3	2,4	2,6
Ensamstående													
– utan barn	5,1	5,6	4,9	4,5	4,7	4,7	3,9	4,5	3,9	3,2	4,9	4,9	5,2
– med barn	3,1	4,3	3,9	3,0	1,9	3,4	1,2	3,0	3,0	4,9	4,4	5,9	6,6
Bostadstyp													
Småhus	2,3	3,1	2,4	2,6	2,1	2,1	1,5	2,1	1,7	1,6	2,5	2,8	3,0
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,6	3,2	3,6	4,0	3,1	3,5	3,2	3,0	3,8	3,9	4,2
Boendeort													
Storstadsregion	3,2	3,4	2,8	3,2	2,7	2,8	2,4	2,3	2,4	2,1	3,4	3,7	3,7
Större stad	2,6	3,3	2,8	2,3	2,7	3,1	1,9	3,3	2,4	2,2	3,0	3,1	3,6
Mindre stad/landsbygd	3,1	3,6	3,0	3,2	3,1	3,1	2,7	2,5	2,5	3,1	2,9	2,8	3,2

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3E:2-3 i appendix.

Upprepad utsatthet för misshandel

De flesta som uppger att de utsattes för misshandel 2018 utsattes för en (1) händelse (59,9 % av de utsatta). Drygt en fjärdedel (26,2%) av de utsatta blev utsatta två till tre gånger, medan 13,8 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra eller fler händelser under 2018. Studeras andelarna i stället i hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,2 procent av befolkningen för en (1) händelse 2018 och 0,9 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,5 procent utsattes fyra gånger eller fler (se figur 3.7 och tabell 3.4).

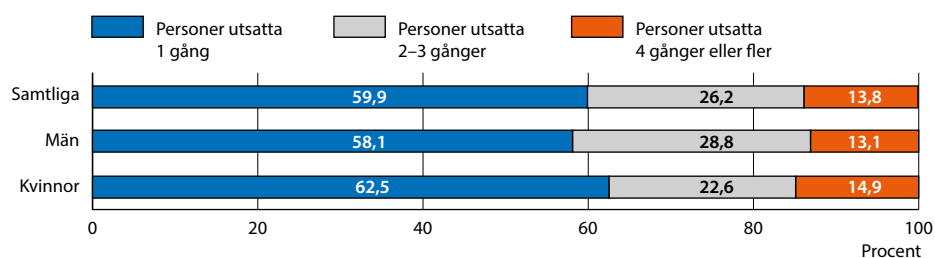
Av de män som uppger att de utsattes för misshandel 2018 utsattes 58,1 procent för en (1) händelse. Det var 28,8 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 13,1 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 2,6 procent utsattes för misshandel en (1) gång under 2018 medan 1,3 procent utsattes två till tre gånger, och 0,6 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för misshandel utsattes 62,5 procent för en (1) händelse. Det var 22,6 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och drygt 14,9 procent av de utsatta kvin-

norna som utsattes för fyra eller fler misshandelsbrott under 2018. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,8 procent utsattes för misshandel en (1) gång medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och 0,4 procent utsattes fyra gånger eller fler under 2018.

Sett till befolkningen (16–84 år) är det följaktligen vanligare bland män än bland kvinnor att vara upprepat utsatt för misshandel. Bland de som utsatts är det däremot något vanligare bland kvinnor än män att ha utsatts fyra gånger eller fler. Det är viktigt att understryka att kvinnors utsatthet för misshandel sannolikt underskattas i högre grad. Det beror på att det är vanligare att kvinnor utsätts för misshandel vid upprepade tillfällen av en närstående, och det är en typ av utsatthet som är särskilt svår att fånga upp i frågeundersökningar (Brå 2014).

Figur 3.7 Upprepat utsatthet bland de som utsattes för misshandel 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.4 Upprepat utsatthet för misshandel 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,2	0,9	0,5	3,5
Män	2,6	1,3	0,6	4,4
Kvinnor	1,8	0,6	0,4	2,8

Allvarlig misshandel

När NTU genomfördes med den tidigare metoden fick de som uppgett att de utsatts för brott möjlighet att svara på frågor om brottets allvarlighetsgrad i uppföljningsformulär via telefon. I den nya metoden ställs frågor om brottets allvarlighetsgrad redan i screeningen i webb- och postenkäten, vilket innebär att man nu mäter *andelen personer* som utsatts för allvarlig misshandel, i stället för att som tidigare mäta *händelser* av allvarlig misshandel.²³ Det medför att resultaten inte är jämförbara, och resultatet för allvarlig misshandel redovisas med anledning av detta enbart för åren 2016–2018.

För att fånga omfattningen av utsatthet för allvarlig misshandel ställs följande fråga till de som uppgett att de utsatts för misshandel:

²³ För att läsa mer om uppföljningsfrågor, se metodkapitlet.

Ledde händelsen eller någon av händelserna till att du fick sådana skador att du besökte läkare, sjuksköterska eller tandläkare?

Det är 0,7 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2018, vilket skulle motsvara cirka 55 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på samma nivå som både 2016 och 2017 (se tabell 3.5).

Bland män (16–84 år) är det 0,9 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2018, vilket även det är på samma nivå som åren innan. Figur 3.8 visar hur stor andelen som utsatts för allvarlig misshandel är i relation till de som utsatts för misshandel i stort.

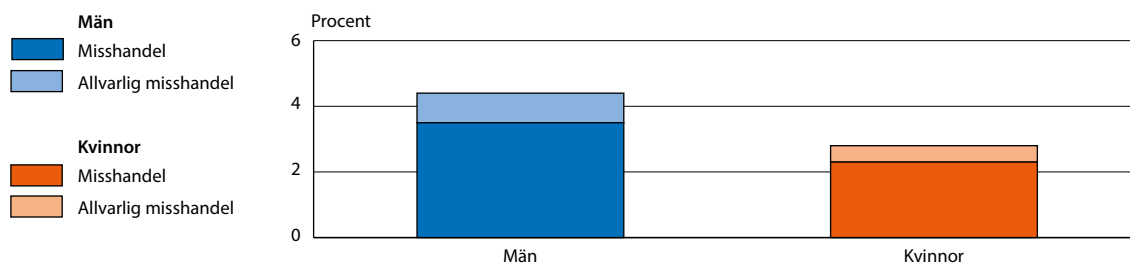
Bland kvinnor (16–84 år) är det 0,5 procent som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2018, vilket är på samma nivå som 2017 och i princip på samma nivå som 2016. Precis som för misshandel i stort finns en risk att det här är en underskattning, eftersom man kan anta att det finns en underrapportering av brott som sker inom en nära relation (Brå 2014).

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel 2018. Mönstret ser dock likartat ut, där andelen ligger på en stabil nivå.

Tabell 3.5 Självrapporterad utsatthet för allvarlig misshandel 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,7	0,7	0,7
Män	0,9	0,9	0,9
Kvinnor	0,4	0,5	0,5
Ålder			
16–19 år	1,2	1,1	1,3
20–24 år	1,2	1,3	1,3
25–34 år	1,3	1,1	1,2
35–44 år	0,7	0,6	0,8
45–54 år	0,5	0,7	0,6
55–64 år	0,4	0,5	0,4
65–74 år	0,2	0,2	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,1
Män			
16–19 år	1,9	1,6	2,0
20–24 år	1,6	2,2	1,7
25–34 år	1,9	1,5	1,7
35–44 år	1,1	0,9	1,2
45–54 år	0,5	0,8	0,8
55–64 år	0,5	0,6	0,5
65–74 år	0,3	0,3	0,2
75–84 år	0,1	0,1	0,2
Kvinnor			
16–19 år	0,6	0,7	0,7
20–24 år	0,8	0,7	1,0
25–34 år	0,7	0,8	0,8
35–44 år	0,4	0,4	0,4
45–54 år	0,6	0,7	0,4
55–64 år	0,3	0,4	0,3
65–74 år	0,1	0,1	0,3
75–84 år	0,1	0,1	0,1

Figur 3.8 **Figur 3.8 Självrapporterad utsatthet för misshandel och allvarlig misshandel 2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).**

Utsatthet för allvarlig misshandel i olika åldersgrupper

I de två yngsta åldersgrupperna 16–19 år och 20–24 år är andelen som uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2018 som störst (1,3 % i respektive grupp). Därefter är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i åldersgruppen 75–84 år, där 0,1 procent utsattes. Mönstret är likt det som framträtt föregående år (se tabell 3.5).

Bland män är det i åldersgruppen 16–19 år som störst andel uppger att de under 2018 utsattes för allvarlig misshandel (2,0 %). Därefter är andelen i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i åldersgrupperna 65–74 och 75–84 år, där 0,2 procent i respektive grupp utsattes.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes för allvarlig misshandel under 2018 (1,0 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,1 %).

Utsatthet för allvarlig misshandel är således bland både män och kvinnor vanligast i de yngre åldersgrupperna och minst vanligt i de äldre åldersgrupperna.

Olika grupper utsatthet för allvarlig misshandel

Personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger i större utsträckning att de blev utsatta för allvarlig misshandel under 2018 (1,3 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (0,6 respektive 0,8 %, se tabell 3G:1–2 i appendix).

Bland personer med som högst förgymnasial respektive som högst gymnasial utbildning uppger 0,8 procent att de utsattes för allvarlig misshandel, medan andelen bland personer med eftergymnasial utbildning är 0,5 procent.

Ensamstående med eller utan barn utsattes i större utsträckning (1,6 respektive 1,0 %) än sammanboende med eller utan barn (0,5 respektive 0,4 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes för allvarlig misshandel i större utsträckning än boende i småhus (0,9 jämfört med 0,5 %).

Slutligen utsattes ungefär en lika stor andel bland boende i storstadsregioner och i andra större städer (0,7 % i respektive grupp) samt i mindre städer eller på landsbygden (0,6 %).

Vid en särredovisning för kön visar resultatet att fördelningen inom olika grupper följer samma mönster bland män som bland kvinnor. Dock är nivån genomgående högre bland män.

Hot

För att fånga omfattningen av utsatthet för hot ställs följande fråga i NTU:

Hotade någon dig, på ett sådant sätt att du blev rädd under förra året (2018)?

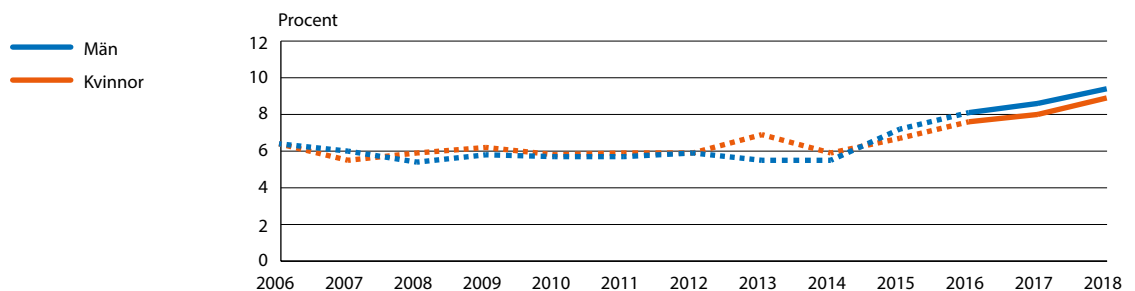
Det är 9,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för hot under 2018, vilket skulle motsvara cirka 729 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en tydlig ökning från 2017, då andelen var 8,3 procent. Andelen låg under 2006–2014 på en relativt stabil nivå, men sedan 2015 syns en uppåtgående trend (se tabell 3.6).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 9,4 procent som uppger att de utsattes för hot 2018, vilket är en ökning från 2017 då andelen var 8,6 procent. Det har skett en ökning av andelen utsatta män under de senaste åren, efter att den tidigare legat relativt stabilt (se figur 3.9).

Bland kvinnor uppger 8,9 procent att de utsattes för hot 2018, vilket är en ökning från 2017 då andelen var 8,0 procent. Även bland kvinnor framgår en uppåtgående trend.

Det är således en större andel män än kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2018, men mönstret ser väldigt likartat ut, med en tydlig ökning av andelen utsatta sedan 2015.

Figur 3.9 Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.6 Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	6,4	5,7	5,7	6,0	5,8	5,8	5,9	6,2	5,7	6,9	7,9	8,3	9,1
Män	6,4	6,0	5,4	5,8	5,7	5,7	5,9	5,5	5,5	7,2	8,1	8,6	9,4
Kvinnor	6,4	5,5	5,9	6,2	5,8	5,9	5,9	6,9	5,9	6,7	7,6	8,0	8,9
Ålder													
16–19 år	12,9	11,4	13,2	10,8	11	9,1	8,4	7,8	6,6	9,9	12,0	11,6	14,0
20–24 år	13,2	10,7	11,0	11,1	9,1	10,8	10,6	11,5	10,3	10,2	11,9	13,6	13,7
25–34 år	7,8	7,4	7,1	8,5	8,4	9,0	7,4	8,6	6,9	9,9	10,8	11,6	12,5
35–44 år	8,3	8,0	6,7	8,0	7,6	7,5	8,5	9,4	8,0	8,3	9,2	9,9	10,7
45–54 år	5,8	4,9	5,0	5,3	5,5	5,6	6,1	5,8	7,8	7,4	8,7	9,5	9,9
55–64 år	3,5	2,9	3,0	3,6	3,6	3,5	3,6	4,0	3,0	4,9	6,7	6,3	7,9
65–74 år	2,5	2,7	2,7	1,9	1,6	1,6	2,7	2,4	2,5	4,5	3,4	3,6	3,8
75–84 år	1,4	1,6	0,9	1,6	1,6	0,8	1,7	2,1	1,1	1,2	1,4	1,6	2,4
Män													
16–24 år	13,4	11,9	12,1	10,7	9,8	9,6	9,5	7,7	8,6	10,7	12,1	13,1	14,4
25–44 år	7,1	7,2	6,0	7,8	7,7	8,3	7,4	8	7,1	9,6	10,3	11,0	11,7
45–64 år	4,8	4,4	3,7	4,3	4,5	4,3	5,3	4,4	4,8	6,3	8,1	8,5	9,4
65–84 år	2,2	1,7	2,1	1,5	1,4	1,4	2,1	2,3	2,5	3,3	3,2	3,3	3,7
Kvinnor													
16–24 år	12,5	10,0	11,8	11,1	10,0	10,5	9,9	12,3	8,9	9,5	11,8	12,1	13,5
25–44 år	8,6	7,7	7,3	8,3	7,9	8,0	8,0	9,5	7,4	8,8	9,7	10,5	11,4
45–64 år	4,5	3,5	4,3	4,7	4,7	4,9	4,6	5,4	6,2	6,2	7,7	8,0	8,8
65–84 år	1,9	2,8	2,0	2,0	1,7	1,2	2,6	2,3	1,5	3,5	2,3	2,4	2,9

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3H:1 i appendix.

Utsatthet för hot i olika åldersgrupper

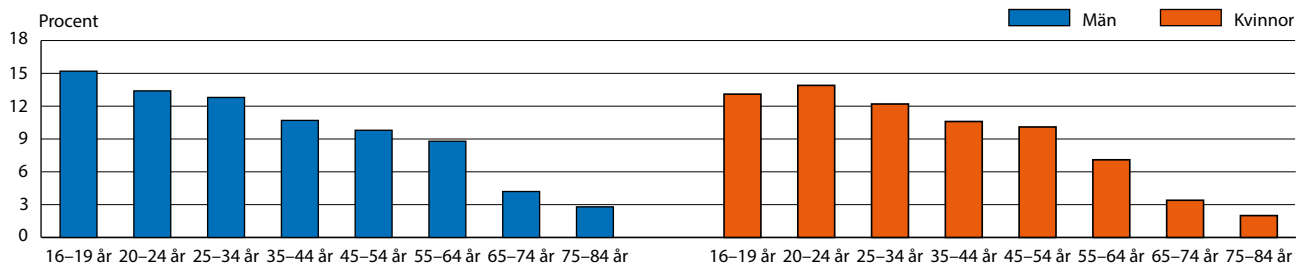
Sett till ålder visar resultaten att andelen som uppger att de utsattes för hot under 2018 är störst i åldersgruppen 16–19 år (14,0 %); sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år), utsattes 2,4 procent för hot under 2018. Det här följer ungefär hur åldersfördelningen har sett ut vid de tidigare mät-punkterna. Dock är det i åldersgruppen 20–24 år som utsattheten har varit som störst vid de flesta tidigare mät-punkterna (se tabell 3.6).

Figur 3.10 visar att andelen utsatta män fördelar sig på samma vis som befolkningen i stort, med störst andel utsatta i åldersgruppen 16–19 år (15,2 %). Sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) utsattes 2,8 procent av männen.

Bland kvinnor var det i stället vanligast att utsättas i åldersgruppen 20–24 år (13,9 %), för att sedan bli mindre vanligt ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 75–84 år var andelen 2,0 procent.

Utsatthet för hot 2018 följer således ungefär samma mönster bland män och kvinnor, det vill säga störst andel utsatta i de yngre åldersgrupperna respektive minst andel utsatta i de äldre åldersgrupperna.

Figur 3.10 Självrapporterad utsatthet för hot 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för hot i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.7 visar att det finns skillnader mellan olika grupper i befolkningen vad gäller andelen som utsätts för hot. Andelen som uppger att de utsattes för hot 2018 är större bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (14,0 %) än bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (8,6 respektive 9,1 %).

Sett till utbildningsnivå är skillnaderna små. Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i något större utsträckning (9,3 %) än personer med som högst gymnasial och med eftergymnasial utbildning (9,1 respektive 9,0 %).

Ensamstående med barn utsattes i större utsträckning (17,2 %) än ensamstående utan barn (10,9 %) och sammanboende med eller utan barn (8,7 respektive 6,8 %).

Det var också vanligare att utsättas för hot bland boende i flerfamiljshus (10,5 %) än bland boende i småhus (7,9 %).

Utsatthet för hot ökar något med boendeortens storlek. Bland boende i storstadsregioner utsattes 10,4 procent och bland boende i andra större städer var andelen 9,0 procent, medan andelen i mindre städer eller på landsbygden var 7,3 procent.

När utsatthet för hot särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster (se tabell 3H:2-3 i appendix).

Tabell 3.7 Självrapporterad utsatthet för hot 2006–2017.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	6,6	5,9	5,6	6,0	5,9	5,8	5,8	6,3	5,7	7,0	7,7	8,1	9,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	11,2	11,7	7,9	10,6	5,2	7,7	7,8	9,5	9,3	11,0	11,8	12,3	14,0
Utrikesfödda	6,7	5,2	7,0	6,4	6,0	6,2	6,5	5,8	5,5	6,6	8,0	8,6	8,6
Utbildning (högsta)													
För gymnasial	6,2	6,3	6,4	6,5	6,1	6,4	6,3	5,2	5,7	5,8	7,9	7,7	9,3
Gymnasial	6,1	5,6	4,8	6,2	6,4	5,8	5,7	6,9	5,8	6,9	7,7	8,4	9,1
Efter gymnasial	6,9	5,3	6,1	5,4	4,7	5,5	6,0	6,1	5,8	7,4	8,1	8,6	9,0
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	4,7	3,9	3,9	4,3	4,1	4,4	4,3	4,9	4,4	5,1	6,1	6,1	6,8
– med barn	5,7	6,5	4,2	6,0	5,7	5,8	5,7	6,5	6,8	8,7	7,5	8,3	8,7
Ensamstående													
– utan barn	8,8	7,2	8,0	7,8	7,7	7,1	7,9	7,2	6,7	7,8	9,4	9,9	10,9
– med barn	7,1	8,3	9,7	9,3	7,3	8,1	6,6	10,1	6,4	10,0	12,9	14,7	17,2
Bostadstyp													
Småhus	4,9	4,9	4,3	4,9	4,4	4,4	4,7	5,2	4,5	6,0	6,6	6,9	7,9
Flerfamiljshus	8,4	7,1	7,6	7,7	7,6	7,5	7,6	7,7	7,4	8,1	9,4	10,0	10,5
Boendeort													
Storstadsregion	7,4	6,5	6,4	7,7	6,4	6,6	6,8	6,2	6,4	7,3	9,4	9,6	10,4
Större stad	6,4	5,9	5,5	5,4	5,6	5,7	5,6	7,0	6,1	7,4	7,5	8,1	9,0
Mindre stad/landsbygd	5,2	4,5	4,9	4,6	5,1	4,9	4,9	5,2	4,3	5,8	6,1	6,7	7,3

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3H:2-3 i appendix.

Upprepad utsatthet för hot

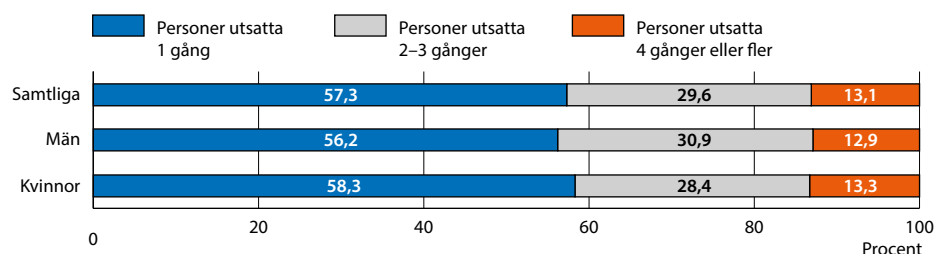
De flesta som uppger att de utsattes för hot under 2018 utsattes för en (1) händelse (57,3 % av de utsatta). Vidare var det 29,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 13,1 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,3 procent utsattes för en (1) händelse och 2,7 procent utsattes två till tre gånger, medan 1,2 procent av befolkningen utsattes för hot fyra gånger eller fler (se figur 3.11 och tabell 3.8).

Av de män som uppger att de utsattes för hot 2018 utsattes 56,2 procent för en (1) händelse. Det var 30,9 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och cirka 12,9 procent av de utsatta männen som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 5,3 procent av männen utsattes för hot en (1) gång under 2018 medan 2,9 procent utsattes två till tre gånger, och 1,2 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för hot 2018 utsattes 58,3 procent för en (1) händelse. Andelen som utsattes två till tre gånger var 28,4 procent, och 13,3 procent av de utsatta kvinnorna utsattes för hot fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen motsvarar det att 5,2 procent av kvinnorna utsattes en 1) gång medan 2,6 procent utsattes två till tre gånger, och 1,2 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således väldigt små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller upprepad utsatthet för hot, särskilt vad gäller dem som utsattes fyra gånger eller fler.

Figur 3.11 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för hot 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.8 Upprepad utsatthet för hot 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5,3	2,7	1,2	9,1
Män	5,3	2,9	1,2	9,4
Kvinnor	5,2	2,6	1,2	8,9

Sexualbrott

För att fånga omfattningen av utsatthet för sexualbrott ställs följande fråga i NTU:

Ofredade, tvingade eller angrep någon dig sexuellt under förra året (2018)? Det kan till exempel handla om sexuella kränkande kommentarer i tal eller skrift eller att någon tafsar på dig, tvingat dig till en sexuell handling eller våldtagit dig. Det kan ha hänt hemma, i skolan, på arbetsplatsen, på internet eller på annan plats.

Det är 6,0 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018, vilket skulle motsvara cirka 482 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en minskning jämfört med 2017 (6,4 %). Mellan 2012–2017 ökade andelen som uppgav sig vara utsatta i princip årligen, och det återstår att se om den senaste mätningen är början på en nedåtgående

trend eller en tillfällig avvikelse från den annars uppåtgående trenden (se tabell 3.9).

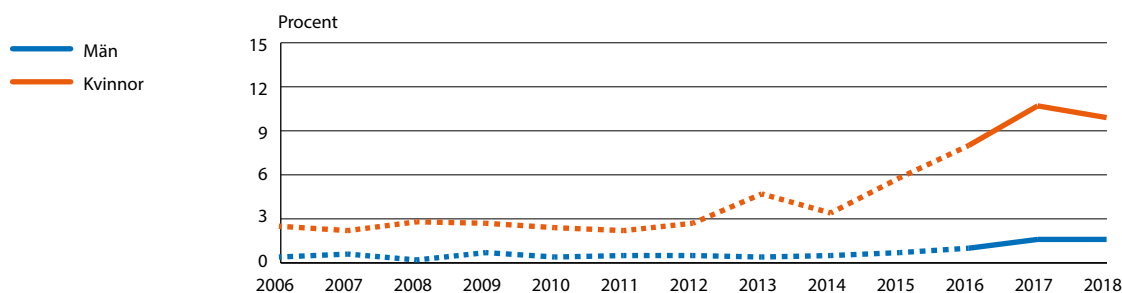
Bland män (16–84 år) är det 1,6 procent som uppger att de utsattes för sexualbrott 2018, vilket är på samma nivå som 2017. Trenden gällande mäns utsatthet för sexualbrott är att andelen låg relativt stabilt till och med 2014 men därefter skedde en tydlig ökning fram till och med 2017 (se figur 3.12).

Resultatet för kvinnor (16–84 år) visar att 9,9 procent uppger att de utsattes för sexualbrott 2018. Det är en minskning från 2017, då andelen var 10,7 procent. Andelen låg på en relativt stabil nivå fram till och med 2012, men därefter skedde en ökning fram till och med 2017.

Bland såväl män som kvinnor har således de senaste årens ökning av rapporterad utsatthet för sexualbrott avtagit. Bland kvinnor syns nu en minskning från 2017 medan andelen utsatta män är kvar på samma nivå som 2017.

Det bör noteras att sexualbrott innefattar ett brett spektrum av brott – allt från lindrigare brott såsom kränkande sexuella kommentarer, till mycket allvarliga brott såsom våldtäkt. Vidare är det till följd av frågans känsliga art heller inte sannolikt att NTU fullt ut fångar in de händelser som man avser mäta i undersökningen. Notera också att även om NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, är det inte den enda. För den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019d).

Figur 3.12 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.9 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,5	1,5	1,6	1,8	1,5	1,4	1,7	2,6	2,0	3,4	4,7	6,4	6,0
Män	0,4	0,6	0,2	0,7	0,4	0,5	0,5	0,4	0,5	0,7	1,0	1,6	1,6
Kvinnor	2,5	2,2	2,8	2,7	2,4	2,2	2,7	4,7	3,4	5,8	8,0	10,7	9,9
Ålder													
16–19 år	3,3	2,9	3,7	2,8	2,8	3,5	3,4	7,0	4,8	6,3	14,7	19,7	18,0
20–24 år	5,3	5,6	6,0	5,9	5,8	5,0	5,0	9,8	7,2	14,1	17,0	22,3	20,4
25–34 år	2,9	2,1	2,2	2,9	2,4	1,9	3,3	3,6	3,8	6,2	8,5	11,9	11,6
35–44 år	1,6	1,2	1,3	1,8	1,5	1,0	1,3	3,3	1,3	2,3	3,8	4,8	4,8
45–54 år	1,0	2,1	2,2	2,0	0,7	2,0	1,6	2,2	2,7	4,0	2,5	3,7	3,4
55–64 år	0,2	0,2	0,3	0,8	0,4	0,3	0,3	0,4	0,3	0,7	1,1	1,5	1,6
65–74 år	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3	0,7	0,1	0,1	0,4	0,5	0,6	0,5
75–84 år	.	0,2	0,1	.	0,3	0,2	.	0,3	0,3	.	0,2	0,2	0,3
Män													
16–19 år	1,8	2,8	2,9
20–24 år	3,6	4,7	3,5
25–34 år	1,9	3,2	3,6
35–44 år	1,1	1,7	1,7
45–54 år	0,8	1,3	1,3
55–64 år	0,4	0,6	0,8
65–74 år	0,2	0,2	0,4
75–84 år	0,2	–	0,3
Kvinnor													
16–19 år	25,4	33,1	30,3
20–24 år	28,0	35,8	34,4
25–34 år	14,2	18,9	18,3
35–44 år	6,3	7,8	7,6
45–54 år	4,0	5,8	5,4
55–64 år	1,8	2,3	2,4
65–74 år	0,8	1,0	0,6
75–84 år	0,2	0,4	0,2
Män													
16–24 år	0,7	1,2	0,6	1,0	1,6	1,1	0,3	1,0	1,2	1,2	2,7	3,7	3,2
25–44 år	0,8	0,7	0,6	1,1	0,9	0,9	1,4	0,9	1,0	1,8	1,5	2,4	2,6
45–64 år	0,2	0,3	0,1	0,5	–	0,1	0,1	0,1	0,2	0,2	0,6	1,0	1,1
65–84 år	0,1	0,3	–	0,1	0,1	0,2	0,3	.	0,1	0,1	0,2	0,1	0,4
Kvinnor													
16–24 år	7,1	6,5	8,0	6,6	6,2	6,5	7,3	13,8	9,5	17,1	26,7	34,4	32,2
25–44 år	3,6	2,4	2,7	3,4	2,9	2,0	3,3	5,9	4,1	7,0	10,4	13,6	13,0
45–64 år	0,6	1,7	2,6	2,1	1,5	2,1	1,7	2,7	2,9	4,9	3,1	4,4	4,2
65–84 år	0,3	–	.	0,2	0,4	0,3	0,7	0,3	0,1	0,4	0,6	0,8	0,4

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt).

Streck (–) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas.

Utsatthet för sexualbrott i olika åldersgrupper

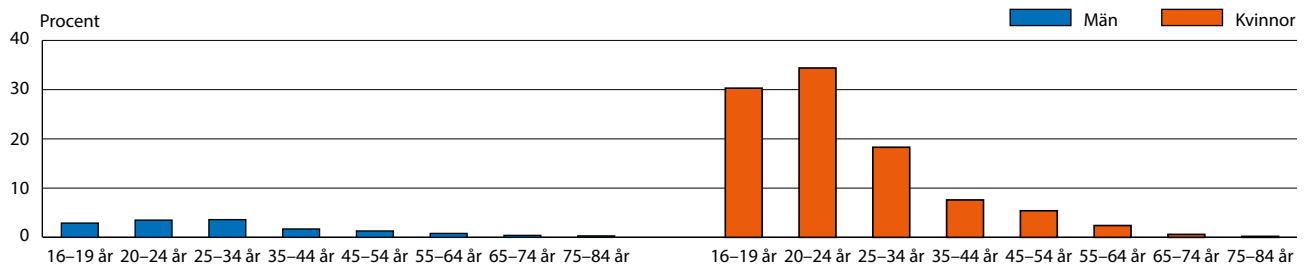
Skillnaderna mellan åldersgrupperna i befolkningen är mycket stora vad gäller sexualbrott. Det är i åldersgruppen 20–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2018 (20,4 %), följt av den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 18,0 %). I övrigt är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,3 procent uppger att de utsattes för något sexualbrott under 2018. Det här mönstret följer resultatet från tidigare mätningar (se tabell 3.9).

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2018 studeras separat för män är andelen störst i åldersgruppen 25–34 år där 3,6 procent av männen uppger att de utsattes, och sedan är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,3 procent uppger att de utsattes (se tabell 3.9 och figur 3.13).

Bland kvinnor skiljer sig andelen utsatta för sexualbrott kraftigt åt mellan olika åldersgrupper. Andelen är i likhet med i tidigare mätningar störst i åldersgruppen 20–24 år, där 34,4 procent av kvinnorna uppger att de utsattes för sexualbrott 2018. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,2 procent uppger att de utsattes.

Hur självrapporterad utsatthet för sexualbrott fördelar sig mellan olika åldersgrupper följer således samma mönster bland män och kvinnor, med en minskad utsatthet ju äldre åldersgrupp som studeras. Dock är nivåerna betydligt högre bland kvinnor.

Figur 3.13 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen. Utsatthet för sexualbrott i olika grupper i befolkningen.

Utsatthet för sexualbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.10 visar att utsatthet för sexualbrott är vanligare i vissa grupper. Det är en större andel som uppger att de under 2018 utsattes bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (9,4 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (6,5 %) och bland utrikesfödda (3,8 %).

Vad gäller utbildningsnivå var det en större andel som uppgav att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (8,0 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (5,3 %) respektive med eftergymnasial utbildning (5,6 %).

Bland ensamstående personer med eller utan barn utsattes en större andel (9,3 respektive 9,8 %), än bland sammanboende med respektive utan barn (3,2 respektive 3,8 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (7,7 respektive 4,7 %).

Rapporterad utsatthet för sexualbrott ökar med ortens storlek. Bland boende i storstadsregioner utsattes 6,9 procent och bland boende i andra större städer var andelen 6,0 procent, medan andelen var i mindre städer eller på landsbygden var 4,7 procent.

När självrapporterad utsatthet för sexualbrott särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, dock förekommer vissa skillnader. Det i kombination med den stora nivåskillnaden mellan män och kvinnor gör det motiverat med en särredovisning efter kön för år 2016–2018. Fördelningen skiljer sig mellan män och kvinnor vad gäller utsatthet kopplat till utbildningsnivå. Bland män är det ganska små skillnader (1,4–1,8 %), medan det bland kvinnor är vanligare att utsättas bland dem med som högst förgymnasial utbildning (14,4 %) än bland dem med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (8,8 respektive 8,7 %). Även vad gäller familjetyp finns det skillnader. För män är utsatthet vanligast bland ensamstående med barn och minst vanligt bland sammanboende utan barn (2,6 respektive 1,1 %). För kvinnor är utsatthet vanligast bland ensamstående utan barn och minst vanligt bland sammanboende med barn (16,5 respektive 4,9 %).

Tabell 3.10 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott 2006–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	1,7	1,4	1,5	1,7	1,5	1,5	1,8	2,8	2,1	3,8	5,2	7,0	6,5
- båda föräldrarna utrikesfödda	1,0	4,0	3,3	2,3	3,8	1,2	1,9	2,6	3,2	5,0	7,9	9,8	9,4
Utrikesfödda	1,2	1,4	1,6	2,6	0,9	1,2	1,4	2,0	1,6	1,7	2,6	3,9	3,8
Män													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	1,0	1,6	1,7
- båda föräldrarna utrikesfödda	1,8	2,7	2,2
Utrikesfödda	1,1	1,4	1,4
Kvinnor													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	8,9	11,9	11,0
- båda föräldrarna utrikesfödda	13,0	15,7	15,4
Utrikesfödda	3,9	5,9	5,8
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	2,1	1,9	2,0	2,4	1,8	1,8	1,9	3,3	2,5	3,4	7,1	8,5	8,0
Gymnasial	1,1	1,3	1,2	1,3	1,3	0,9	1,3	2,3	1,8	3,3	3,9	5,4	5,3
Eftergymnasial	1,6	1,2	1,5	2,1	1,5	1,6	2,0	2,5	2,1	3,4	4,2	6,3	5,6
Män													
Förgymnasial	1,2	1,5	1,7
Gymnasial	1,1	1,6	1,8
Eftergymnasial	0,9	1,6	1,4
Kvinnor													
Förgymnasial	13,0	15,6	14,4
Gymnasial	6,6	9,2	8,8
Eftergymnasial	6,6	9,7	8,7
Familjetyp													
Sammanboende utan barn	0,8	0,9	0,6	0,8	0,5	0,5	1,0	1,2	1,1	2,3	2,7	3,7	3,8
Sammanboende med barn	1,4	0,8	1,0	2,1	1,0	1,1	0,9	2,0	0,9	2,3	2,5	3,7	3,2
Ensamstående utan barn	2,6	2,5	2,8	2,8	3,2	2,6	2,8	4,6	3,7	5,5	8,3	10,6	9,8
Ensamstående med barn	2,0	2,5	3,3	4,0	1,3	1,8	2,5	3,9	2,6	3,7	6,4	10,1	9,3
Män													
Sammanboende utan barn	0,7	0,9	1,1
Sammanboende med barn	0,7	1,3	1,3
Ensamstående utan barn	1,7	2,3	2,3
Ensamstående med barn	1,6	2,4	2,6
Kvinnor													
Sammanboende utan barn	4,6	6,2	6,3
Sammanboende med barn	4,1	5,8	4,9
Ensamstående utan barn	14,2	17,8	16,5
Ensamstående med barn	8,9	14,5	13,3

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Bostadstyp													
Småhus	1,1	1,2	1,1	1,4	1,1	0,8	0,9	2,1	1,3	2,2	3,5	5,1	4,7
Flerfamiljshus	2,1	1,8	2,2	2,5	1,9	2,1	2,6	3,2	2,9	4,7	6,2	8,2	7,7
Män													
Småhus	0,7	1,2	1,2
Flerfamiljshus	1,4	2,0	2,2
Kvinnor													
Småhus	6,2	8,7	7,9
Flerfamiljshus	10,1	13,2	12,3
Boendeort													
Storstadsregion	1,5	1,9	1,7	2,0	1,8	1,3	2,2	2,3	2,1	4,1	5,4	7,4	6,9
Större stad	1,7	1,5	1,7	2,0	1,3	1,7	1,6	2,9	2,2	3,7	4,9	6,2	6,0
Mindre stad/landsbygd	1,6	0,9	1,3	1,6	1,2	1,2	1,0	2,8	1,7	1,9	3,4	5,2	4,7
Män													
Storstadsregion	1,2	1,7	1,9
Större stad	1,1	1,6	1,7
Mindre stad/landsbygd	0,8	1,4	1,2
Kvinnor													
Storstadsregion	9,1	12,2	11,2
Större stad	8,3	10,5	9,9
Mindre stad/landsbygd	5,9	8,6	8,0

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU- publikationer.

^b Eftersom det är så pass stora skillnader mellan män och kvinnor sett till utsatthet för sexualbrott anses det nödvändigt att resultaten för olika gruppers utsatthet redovisas uppdelat på kön i årsrapporten. Anledningen till att det könsuppdelade resultatet enbart finns för de senaste två åren är att urvalet innan metodbytet ansågs för litet för könsuppdelad redovisning.

Med (..) menas att uppgift ej finns tillgänglig/ej redovisas).

Upprepad utsatthet för sexualbrott

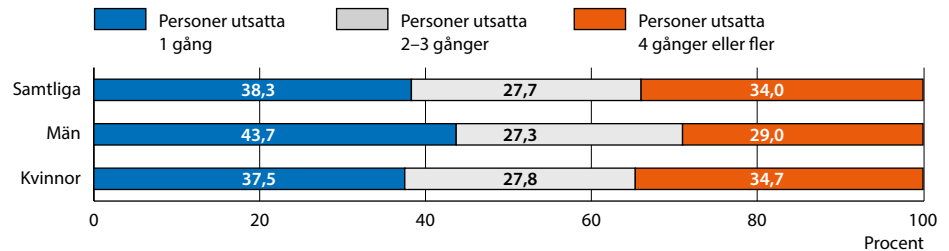
Sexualbrott är en brottstyp där det är relativt vanligt att de som har utsatts har utsatts flera gånger. Av de som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018 var det 38,3 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 27,7 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 34,0 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,3 procent för en (1) händelse 2018 och 1,7 procent utsattes två till tre gånger, medan 2,1 procent av befolkningen utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler (se figur 3.14 och tabell 3.11).

Av de män som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018 var det 43,7 procent som utsattes en (1) gång. Det var 27,3 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 29,0 procent av de utsatta som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,7 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2018 medan 0,5 procent utsattes två till tre gånger, och det var även 0,5 procent av männen som utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för sexualbrott under 2018 var det 37,5 procent som utsattes en (1) gång. Det var 27,8 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger och det var 34,7 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnorna i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,8 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2018 medan 2,8 procent utsattes två till tre gånger, och 3,5 procent utsattes för sexualbrott fyra gånger eller fler.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män i befolkningen som har utsatts upprepade gånger för sexualbrott. Om man i stället ser till hur stor andel av de utsatta som har utsatts upprepade gånger är skillnaderna inte lika stora, även om det även där är vanligare med upprepad utsatthet bland kvinnor.

Figur 3.14 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för sexualbrott 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.11 Upprepad utsatthet för sexualbrott 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	2,3	1,7	2,1	6,0
Män	0,7	0,5	0,5	1,6
Kvinnor	3,8	2,8	3,5	9,9

Sexualbrottens allvarlighetsgrad

För att kunna ge en bättre bild av de händelser som NTU fångar upp får de personer som uppger att de utsatts för sexualbrott svara på två frågor om allvarlighetsgraden²⁴. Den ena frågan gäller huruvida händelsen/någon av händelserna innebar *tvång genom hot, genom fasthållning eller genom att göra illa den utsatta* och den andra frågan rör huruvida sexualbrottet bestod av *sexuellt utnyttjande av försvarslös position*. När NTU genomfördes med den tidigare metoden ställdes dessa frågor i uppföljningsformulär via telefon. I den nya metoden ställs frågor om brottets allvarlighetsgrad redan i screeningen i post- och webbenkäten, vilket innebär att man nu mäter *andelen personer* som utsatts för någon av dessa händelser, i stället för att som tidigare mäta *händelser* av allvarliga sexualbrott²⁵. Det medför att resultaten inte är jämförbara, och därför enbart redovisas för åren 2016–2018.

Vidare har resultaten för de två frågorna tidigare slagits ihop till kategorin ”allvarligt sexualbrott” där alla som svarat ja på någon av de två frågorna ingått. För att öka transparensen kommer resultaten för de två frågorna nu i stället att särredovisas.

²⁴ Notera att även om NTU är en viktig källa till bedömningen av brottsutvecklingen, är det inte den enda. För den som är intresserad av en mer sammantagen bild av brottsutvecklingen gällande sexualbrott hänvisas till rapporten *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017* (Brå 2019d).

²⁵ För att läsa mer om uppföljningsfrågor, se metodkapitlet.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång

Den första frågan beträffande händelsens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon tvingade eller försökte tvinga dig till en sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra dig illa på något sätt?

Resultatet visar att 1,1 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2018 utsattes för sexualbrott genom tvång, vilket skulle motsvara cirka 87 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på i princip samma nivå som 2017. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) tyder utvecklingen på en svag ökning, men det är för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend (se tabell 3.12).

Bland män i befolkningen är det 0,4 procent som uppger att de under 2018 utsattes för det som beskrivs. Det är i princip på samma nivå som 2016 och 2017, men möjligen finns det en antydning till en ökning. Figur 3.15 visar hur stor andelen som utsatts för sexualbrott genom tvång är i relation till de som utsatts för sexualbrott i stort.

Bland kvinnor är andelen 1,7 procent, vilket är på samma nivå som 2017, men något högre än 2016.

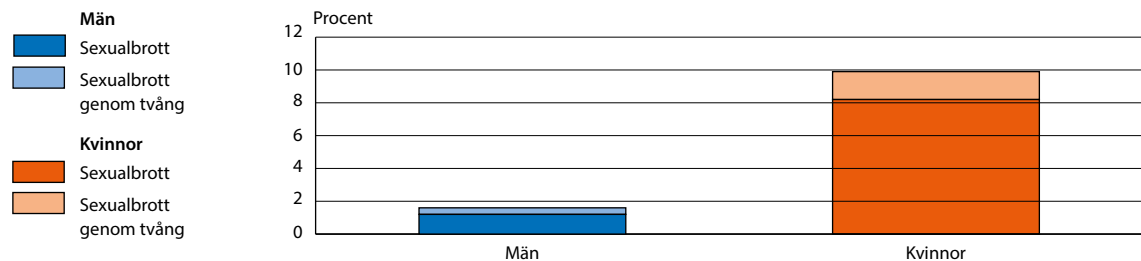
Det är således en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen som uppger att de under 2018 utsattes för någon händelse där någon tvingade eller försökte tvinga personen till någon sexuell handling genom att hota, hålla fast eller göra illa på något sätt. Noterbart är dock att det är en större andel *av de män som utsatts* för sexualbrott som svarade att händelsen innehöll tvång (26,0 %), jämfört med andelen *av de kvinnor som utsatts* för sexualbrott (17,1 %).

Tabell 3.12 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom tvång 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	1,0	1,1
Män	0,2	0,3	0,4
Kvinnor	1,3	1,7	1,7
Ålder			
16–24 år	2,8	3,5	3,5
25–44 år	1,0	1,1	1,4
45–64 år	0,3	0,5	0,4
65–84 år	–	0,1	0,1
Män			
16–24 år	0,5	0,6	0,7
25–44 år	0,4	0,3	0,8
45–64 år	0,1	0,3	0,2
65–84 år	–	0,1	0,1
Kvinnor			
16–24 år	4,7	5,8	5,9
25–44 år	1,6	1,9	2,0
45–64 år	0,5	0,7	0,7
65–84 år	0,1	0,1	0,1

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Figur 3.15 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom tvång 2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom tvång när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 3,5 procent att de utsattes 2018. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgruppen är, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) uppger 0,1 procent att de har utsatts. Mönstret är desamma som 2016 och 2017 (se tabell 3.12).

Bland män är det i åldersgruppen 25–44 år som andelen är störst (0,8 %). Sedan är andelen mindre med åldern, och i den äldsta åldersgruppen (65–84 år) uppger 0,1 procent av männen att de utsattes för något sexualbrott genom tvång.

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2018 (5,9 %), och sedan är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är den i den äldsta åldersgruppen (0,1 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att det är betydligt större skillnader mellan olika åldersgrupper bland kvinnor än bland män, men att mönstret är relativt likartat, med en större andel utsatta i de yngre åldersgrupperna.

Utsatthet för sexualbrott genom tvång i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2018 utsattes för något sexualbrott genom tvång bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,5 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (1,1 respektive 0,9 %, se tabell 3L:1–2 i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som uppger att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,8 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (1,1 respektive 0,7 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 2,6 respektive 1,9 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,5 % i respektive grupp).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,4 respektive 0,8 %).

Det är små skillnader sett till boendeort. Bland boende i storstadsregioner och i andra större städer utsattes 1,1 procent, och bland boende i mindre städer eller på landsbygden utsattes 0,9 procent.

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position

Den andra frågan om sexualbrottens allvarlighetsgrad lyder enligt följande:

Innebar händelsen eller någon av händelserna att någon utnyttjade dig sexuellt då du sov eller var så påverkad att du inte kunde försvara dig?

Resultatet visar att 0,7 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de under 2018 utsattes för händelsen som beskrivs i frågan ovan, vilket skulle motsvara cirka 59 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Andelen är på samma nivå som 2017, men något större än 2016 (se tabell 3.13).

Bland män är det 0,3 procent av befolkningen som uppger att de under 2018 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket i princip är på samma nivå som de två föregående åren där andelen var 0,2 procent. Figur 3.16 visar hur stor andelen som utsatts för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position är i relation till de som utsatts för sexualbrott i stort.

Bland kvinnor är andelen 1,1 procent, vilket är på samma nivå som 2017 men något större än 2016.

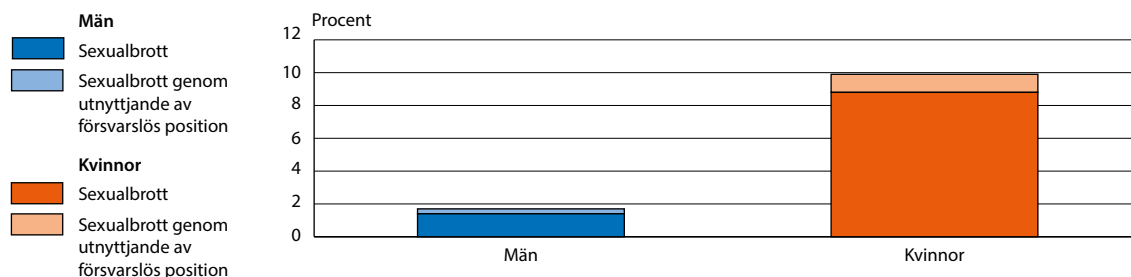
Det är således en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen som uppger att de under 2018 utsattes för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position. Studeras frågan enbart utifrån de som uppgett att de utsatts för något sexualbrott så visar resultatet i stället att det är en större andel *av de utsatta männen* (17,8 %) än *av de utsatta kvinnorna* (11,5 %) som svarade ja på frågan.

Tabell 3.13 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,5	0,7	0,7
Män	0,2	0,2	0,3
Kvinnor	0,8	1,1	1,1
Ålder			
16–24 år	2,0	2,9	3,2
25–44 år	0,5	0,7	0,8
45–64 år	0,1	0,1	0,1
65–84 år	-	-	-
Män			
16–24 år	0,6	0,7	0,6
25–44 år	0,1	0,3	0,6
45–64 år	0,1	0,1	0,1
65–84 år	-	.	0,1
Kvinnor			
16–24 år	3,2	4,6	5,3
25–44 år	0,9	1,0	1,0
45–64 år	0,1	0,2	0,2
65–84 år	-	-	-

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.
Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs att antalet är 0.

Figur 3.16 Självrapporterad utsatthet för sexualbrott och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position 2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika åldersgrupper

Det är stora skillnader i utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position när hänsyn tas till ålder. I åldersgruppen 16–24 år uppger 3,2 procent att de utsattes 2018. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och i den äldsta åldersgruppen

(65–84 år) är det så pass liten andel som utsattes att den inte redovisas (se tabell 3.13).

Bland män är det i åldersgrupperna 16–24 och 25–44 år som andelen är störst (0,6 %). Sedan blir andelen mindre med stigande ålder, och i åldersgruppen 65–84 år var det 0,1 procent av männen som utsattes.

Precis som för befolkningen i stort är det bland kvinnor i åldersgruppen 16–24 år som störst andel uppger att de utsattes 2018 (5,3 %), och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen är andelen så pass liten att den inte redovisas.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att mönstret ser väldigt likartat ut, med störst andel utsatta i de yngsta åldersgrupperna, medan andelen sedan sjunker med åldern och är som minst i den äldsta åldersgruppen.

Utsatthet för sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de under 2018 utsattes för något sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (1,0 %) och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (0,8 %) jämfört med bland utrikesfödda (0,5 %, se tabell 3M: 1–2 i appendix).

Vad gäller utbildningsnivå är det en större andel som uppger att de utsattes bland personer med som högst förgymnasial utbildning (1,3 %) än bland personer med som högst gymnasial utbildning (0,8 %) och bland personer med eftergymnasial utbildning (0,4 %).

Bland ensamstående personer med och utan barn utsattes 1,6 respektive 1,5 procent, vilket är på högre nivåer än bland sammanboende med eller utan barn (0,1 respektive 0,3 %).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (0,9 respektive 0,5 %).

Det är små skillnader sett till boendeort. Bland boende i både storstadsregioner och andra större städer utsattes 0,8 procent medan andelen var 0,6 procent i mindre städer eller på landsbygden.

När resultatet för olika grupper särredovisas på kön visar resultatet att mönstret oftast är likartat, men på betydligt högre nivåer bland kvinnor.

Sammanfattning av sexualbrottens allvarlighetsgrad

En sammanslagning av resultaten gällande utsatthet för sexualbrott genom tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar att andelen av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsatts under 2018 är 1,5 procent²⁶, vilket är på ungefär samma nivå som 2017 (1,4 %). Sett från 2016 så finns en antydning till ökning fram till 2018,

²⁶ Det kan jämföras med att det är 6,0 procent av befolkningen som uppger att de utsatts för någon form av sexualbrott (se tidigare i kapitlet).

men det är för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend.

Det är 0,5 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsatts för sexualbrott genom tvång och/eller sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position, vilket är på ungefär samma nivå som 2017 (0,4 %). Sedan 2016 finns en antydning till ökning, men det är ännu för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend.

Andelen bland kvinnor är 2,3 procent, vilket är på samma nivå som 2017, medan andelen under 2016 var mindre (1,7 %).

En sammanslagning av resultaten för utsatthet för sexualbrott med inslag av tvång och sexualbrott genom utnyttjande av försvarslös position visar således att det är en betydligt större andel av kvinnorna än av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de under 2018 utsattes.

Personrån

Följande fråga ställs för att undersöka hur stor andel av befolkningen (16–84 år) som utsattes för personrån eller försök till personrån under 2018:

Rånade eller försökte någon råna dig genom att använda hot eller våld under förra året (2018)?

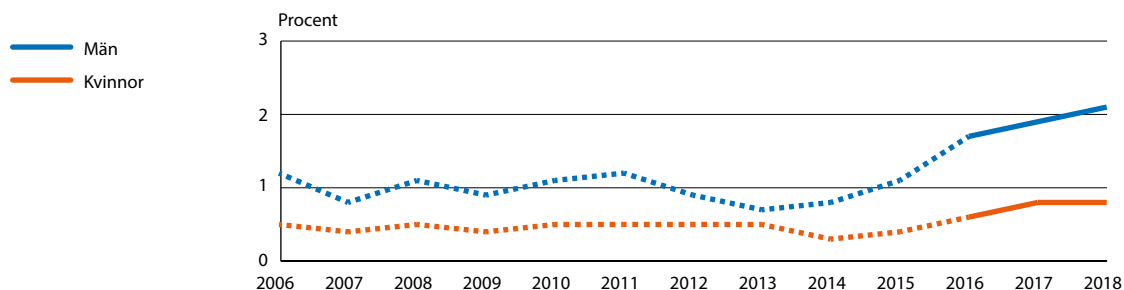
Det är 1,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2018, vilket skulle motsvara cirka 112 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip samma andel som 2017, då den var 1,3 procent. Sett till utvecklingen över tid låg andelen utsatta för personrån på en relativt stabil nivå till och med 2015, men 2016 noterades en ökning och andelen har därefter legat kvar på den högre nivån, med en svagt uppåtgående trend (se tabell 3.14).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 2,1 procent att de utsattes för personrån eller försök till personrån under 2018. Det är en liten ökning från 2017, då andelen var 1,9 procent. Andelen låg tidigare relativt stabilt men sedan 2014 har andelen ökat årligen (se figur 3.17).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 0,8 procent som uppger att de utsattes för personrån eller försök till personrån 2018, vilket är på samma nivå som 2017. Detta kommer efter en ökning som har syntts de senaste åren.

Resultaten visar således att det under 2018, i likhet med tidigare år, var en större andel av männen än av kvinnorna som utsattes för personrån. Skillnaden blev ännu större eftersom andelen utsatta män ökade mellan 2017 och 2018 medan andelen utsatta kvinnor låg kvar på samma nivå.

Figur 3.17 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.14 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	0,8	0,6	0,8	0,6	0,8	0,9	0,6	0,6	0,6	0,7	1,1	1,3	1,4
Män	1,2	0,8	1,1	0,9	1,1	1,2	0,9	0,7	0,8	1,1	1,7	1,9	2,1
Kvinnor	0,5	0,4	0,5	0,4	0,5	0,5	0,5	0,5	0,3	0,4	0,6	0,8	0,8
Ålder													
16–19 år	3,2	1,5	1,9	1,8	2,0	1,7	0,6	1,7	1,7	1,5	1,5	2,1	2,7
20–24 år	1,9	1,6	2,2	2,4	1,7	2,2	1,5	1,3	1,3	1,3	2,1	2,0	2,3
25–34 år	1,3	1,1	1,2	0,9	1,8	1,3	1,4	1,2	1,0	1,6	1,9	1,6	2,3
35–44 år	0,7	0,5	0,9	0,6	0,9	1,6	0,4	0,7	0,5	1,4	1,3	1,5	1,5
45–54 år	0,4	0,3	0,6	0,1	0,5	0,4	0,5	0,2	0,2	0,4	1,0	1,3	1,1
55–64 år	0,2	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,5	0,2	0,2	0,3	0,8	1,0	1,0
65–74 år	0,7	0,2	0,4	0,2	0,4	0,3	0,4	0,4	0,4	0,1	0,5	0,7	0,6
75–84 år	0,2	0,8	0,4	0,2	0,4	0,5	-	0,3	0,4	0,3	0,3	0,4	0,4
Män													
16–24 år	4,2	2,4	3,3	3,8	3,0	3,2	1,3	2,2	2,3	2,2	2,9	3,5	4,1
25–44 år	1,2	1,1	1,1	0,8	1,7	1,9	1,3	0,7	1,0	2,1	2,4	2,4	2,9
45–64 år	0,4	0,4	0,5	0,1	0,4	0,4	0,7	0,3	0,3	0,5	1,3	1,5	1,5
65–84 år	0,7	0,2	0,6	0,4	0,5	0,7	0,1	0,5	0,7	0,3	0,6	0,8	0,8
Kvinnor													
16–24 år	0,9	0,8	0,9	0,7	0,8	1,0	0,9	0,8	0,7	0,7	0,9	0,9	1,2
25–44 år	0,9	0,6	1,1	0,8	1,2	1,2	0,6	1,6	0,5	0,9	0,8	0,8	1,0
45–64 år	0,2	0,2	0,3	0,2	0,3	0,4	0,3	0,1	0,2	0,2	0,6	0,9	0,7
65–84 år	0,4	0,4	0,2	0,1	0,3	0,1	0,3	0,2	0,2	0,1	0,3	0,4	0,4

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3N:1 i appendix.

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Utsatthet för personrån i olika åldersgrupper

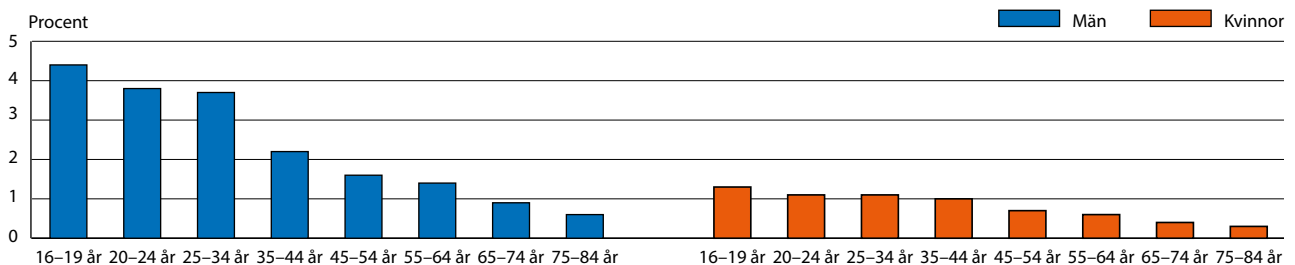
Utsatthet för personrån är vanligast i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 2,7 procent uppger att de utsattes under 2018. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) utsattes 0,4 procent. Det är samma åldersfördelning som 2017 (se tabell 3.14).

Även bland män är andelen som uppger att de utsattes för personrån under 2018 störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 4,4 procent utsattes. Andelen är sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är det 0,6 procent av männen som uppger att de utsattes (se figur 3.18).

När resultatet för kvinnor studeras separat framgår det att det är små skillnader mellan åldersgrupperna upp till 44 år (1,0–1,3 %). Störst är andelen bland kvinnor i åldern 16–19 år där 1,3 procent utsattes. I de äldre åldersgrupperna är andelen mindre, och minst är den i den äldsta åldersgruppen (75–84 år), där 0,3 procent av kvinnorna utsattes.

Mönstret vad gäller utsatthet för personrån i olika åldersgrupper ser således relativt likartat ut mellan män och kvinnor, dock är det mindre skillnader mellan olika åldersgrupper bland kvinnor.

Figur 3.18 Självrapporterad utsatthet för personrån 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för personrån i olika grupper i befolkningen

Resultaten för utsatthet 2018 visar att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda utsattes för personrån i högre grad (2,1 %) än svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (1,4 % i respektive grupp, se tabell 3.15).

Andelen som uppger att de utsatts är mindre ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes 1,8 procent och bland personer med som högst gymnasial utbildning utsattes 1,6 procent, medan det var 1,0 procent som utsattes bland personer med eftergymnasial utbildning.

Utsatthet för personrån var också något vanligare bland ensamstående, med och utan barn (2,1 % i respektive grupp), än bland sammanboende, med barn och utan barn (0,9 % i respektive grupp).

Andelen var större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,8 respektive 1,1 %).

Andelen som uppger att de utsatts ökar med boendeortens storlek och är alltså minst bland boende i mindre städer eller på landsbygden (0,9 %) och störst bland boende i storstadsregioner (1,8 %).

När utsatthet för personrån särredovisas för män och kvinnor i olika grupper visar resultatet att fördelningen ofta följer samma mönster. Dock syns vissa skillnader. När svensk/utländsk bakgrund studeras framgår exempelvis att den mest utsatta gruppen bland män är svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda, medan den mest utsatta gruppen bland kvinnor är utrikesfödda. Ett annat exempel är familjetyp som visar att gruppen ensamstående utan barn är mest utsatt bland män, medan gruppen ensamstående med barn är mest utsatt bland kvinnor (se tabell 3N:2-3 i appendix).

Tabell 3.15 Självrapporterad utsatthet för personrån 2006–2018.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	0,8	0,6	0,8	0,7	0,9	0,8	0,6	0,5	0,6	0,7	1,0	1,2	1,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	1,3	1,3	1,1	0,6	1,2	1,4	0,4	1,6	1,0	0,6	1,8	2,0	2,1
Utrikesfödda	1,1	0,8	1,1	0,5	0,7	1,3	0,9	0,7	0,6	0,9	1,4	1,5	1,4
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	1,4	0,9	1,0	0,9	1,0	1,2	0,9	1,0	0,7	0,7	1,4	1,6	1,8
Gymnasial	0,5	0,5	0,6	0,5	0,8	0,9	0,7	0,5	0,6	0,8	1,2	1,4	1,6
Eftergymnasial	0,6	0,4	0,8	0,4	0,7	0,5	0,4	0,4	0,3	0,6	0,8	1,0	1,0
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	0,5	0,5	0,7	0,5	0,8	0,7	0,5	0,4	0,5	0,6	0,9	0,9	0,9
– med barn	0,8	1,0	0,8	0,3	0,8	1,5	1,4	0,5	0,3	1,3	0,8	1,0	0,9
Ensamstående													
– utan barn	1,3	0,8	1,0	0,9	1,0	1,0	0,8	0,8	0,8	0,8	1,6	1,7	2,1
– med barn	0,6	0,7	0,4	0,2	0,6	0,5	0,7	0,6	0,7	1,0	1,4	2,1	2,1
Bostadstyp													
Småhus	0,6	0,6	0,8	0,5	0,6	0,7	0,5	0,5	0,4	0,6	0,8	1,0	1,1
Flerfamiljshus	1,1	0,7	0,9	0,8	1,2	1,1	0,9	0,8	0,7	0,9	1,5	1,6	1,8
Boendeort													
Storstadsregion	1,2	0,7	1,1	0,8	1,1	1,1	0,9	0,8	0,6	0,9	1,4	1,6	1,8
Större stad	0,8	0,7	0,8	0,6	0,8	0,9	0,5	0,7	0,6	0,7	1,0	1,3	1,3
Mindre stad/landsbygd	0,4	0,5	0,5	0,4	0,4	0,5	0,5	0,3	0,4	0,5	0,8	0,8	0,9

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3N:2-3 i appendix.

Upprepad utsatthet för personrån

Personrån är den brottstyp som minst andel uppger sig ha blivit utsatta för. Vidare är det relativt ovanligt att utsättas för personrån upprepade gånger. Av de personer som uppger att de utsattes för personrån under 2018 utsattes nästan tre fjärdedelar (73,9 %) en (1) gång. Det var 20,7

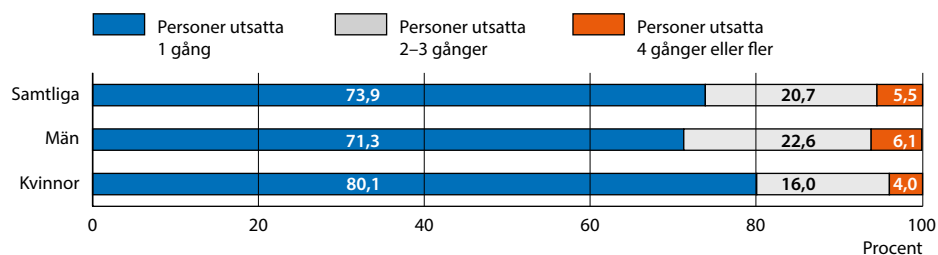
procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 5,5 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,1 procent utsattes för en (1) händelse 2018 och 0,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent utsattes för personrån fyra gånger eller fler (se figur 3.19 och tabell 3.16).

Av de män som uppger att de utsattes för personrån 2018 utsattes 71,3 procent en (1) gång. Det var 22,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 6,1 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,5 procent av männen utsattes för en (1) händelse 2018 och 0,5 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för personrån fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för personrån 2018 utsattes 80,1 procent en (1) gång. Det var 16,0 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 4,0 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 0,6 procent av kvinnorna utsattes för en (1) händelse 2018 och 0,1 procent utsattes två till tre gånger, medan antalet kvinnor i befolkningen som uppger att de utsattes för personrån fyra gånger eller fler är så pass litet att andelen inte redovisas.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att upprepade gånger utsätts för personrån.

Figur 3.19 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för personrån 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.16 Upprepad utsatthet för personrån 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	1,1	0,3	0,1	1,4
Män	1,5	0,5	0,1	2,1
Kvinnor	0,6	0,1	-	0,8

Streck (-) innebär att observationer finns men att andelen är avrundad till 0,0.

Fickstöld

Frågan om fickstöld tillkom i samband med metodbytet i NTU 2017, vilket är anledningen till att enbart resultat för utsatthet 2016–2018 redovisas.

För att fånga omfattningen av utsatthet för fickstöld ställs följande fråga i NTU:

Blev du bestulen på pengar eller andra värdesaker som du burit på dig i fickan eller i en väska (så kallad fickstöld) under förra året (2018)?

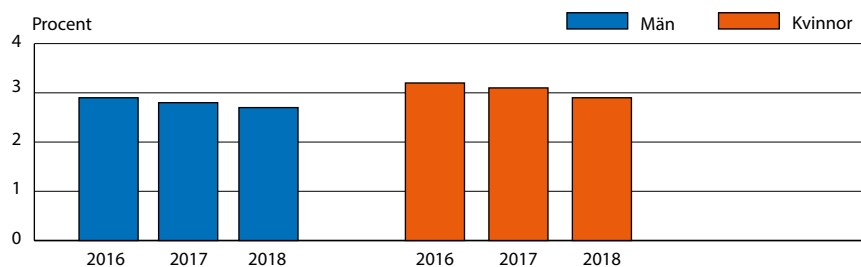
Det är 2,8 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för fickstöld under 2018, vilket skulle motsvara cirka 223 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är i princip på samma nivå som 2017 då andelen var 2,9 procent. Sedan den första mätningen (gällande utsatthet 2016) tyder utvecklingen på en svag minskning (se tabell 3.17).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 2,7 procent att de utsattes för fickstöld under 2018, vilket i princip är på samma nivå som 2017 då andelen var 2,8 procent. Sett från den första mätningen (gällande utsatthet 2016) finns en antydning till en minskning (se figur 3.20).

Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 2,9 procent att de utsattes för fickstöld 2018, vilket är en något mindre andel än 2017 då andelen var 3,1 procent. Det är även en minskning jämfört med 2016.

Resultaten visar således att det är en något större andel kvinnor än män som utsattes för fickstöld 2018, men att skillnaderna är små. Vidare ser utvecklingen likartad ut för kvinnor och män, med en svag minskning sedan den första mätningen.

Figur 3.20 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.17 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,1	2,9	2,8
Män	2,9	2,8	2,7
Kvinnor	3,2	3,1	2,9
Ålder			
16–19 år	5,7	5,0	5,9
20–24 år	6,0	5,5	4,8
25–34 år	4,0	4,1	4,1
35–44 år	2,9	2,6	2,5
45–54 år	2,7	2,8	2,6
55–64 år	2,2	2,2	1,8
65–74 år	1,9	1,7	1,4
75–84 år	1,6	1,5	1,5
Män			
16–19 år	4,7	4,4	5,5
20–24 år	4,7	4,2	3,3
25–34 år	3,9	4,0	4,5
35–44 år	2,8	2,8	2,5
45–54 år	2,8	2,7	2,4
55–64 år	2,2	2,3	2,0
65–74 år	2,0	1,5	1,5
75–84 år	1,6	1,3	1,1
Kvinnor			
16–19 år	6,5	5,5	6,3
20–24 år	7,0	6,5	6,0
25–34 år	4,1	4,1	3,7
35–44 år	3,0	2,3	2,5
45–54 år	2,5	2,9	2,7
55–64 år	2,1	2,1	1,6
65–74 år	1,9	2,0	1,2
75–84 år	1,6	1,6	1,8

Utsatthet för fickstöld i olika åldersgrupper

Utsatthet för fickstöld är vanligast i åldersgruppen (16–19 år), där 5,9 procent uppger att de utsattes under 2018. Sedan är andelen i stort sett mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den näst äldsta gruppen (65–74 år) är andelen som minst med 1,4 procent utsatta. Mönstret liknar det som framgick för 2016 och 2017, men då var det vanligast att utsättas i åldersgruppen 20–24 år (se tabell 3.17).

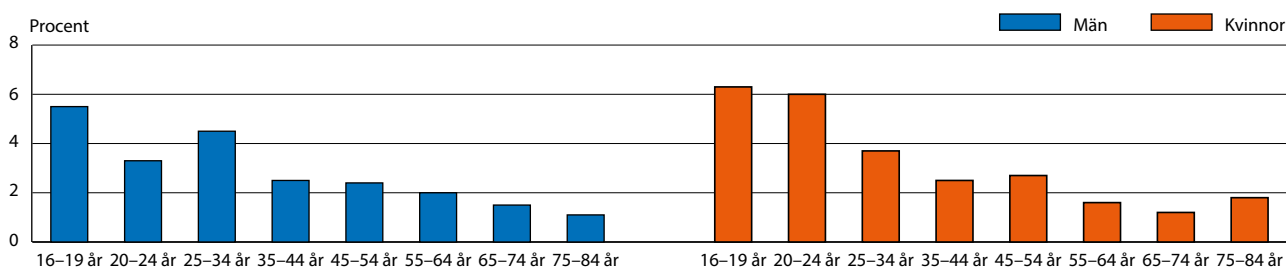
Bland män är andelen utsatta för fickstöld störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 5,5 procent uppger att de utsattes 2018. Sedan är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, bortsett från att män i åldersgruppen 25–34 år är mer utsatta än män i åldersgruppen 20–24 år. Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 1,1 procent av männen utsattes (se figur 3.21).

Även bland kvinnor är andelen utsatta störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där 6,3 procent uppger att de utsattes 2018. Det är

minst vanligt bland de äldre åldersgrupperna att utsättas, och i den näst äldsta åldersgruppen (65–74 år) är andelen som minst (1,2 %).

Mönstret ser således relativt likartat ut bland män och kvinnor, med störst andel utsatta bland de yngsta åldersgrupperna och minst andel utsatta bland de äldsta. Dock syns en skillnad vad gäller den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år) där det är betydligt vanligare bland kvinnor än bland män att utsättas.

Figur 3.21 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för fickstöld i olika grupper i befolkningen

Tabell 3.18 visar att under 2018 utsattes svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda i större utsträckning för fickstöld (4,7 %) än utrikesfödda (3,4 %) och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (2,5 %).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,4 %) än personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (2,6 respektive 2,7 %).

Ensamstående personer med och utan barn utsattes i större utsträckning (4,4 respektive 3,7 %) än sammanboende med och utan barn (2,2 respektive 2,1 %).

Det var även vanligare med utsatthet för fickstöld bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (3,5 respektive 2,1 %).

Slutligen var det en större andel som utsattes bland boende i storstadsregioner (4,0 %) än bland boende i andra större städer respektive i mindre städer eller på landsbygden (2,2 respektive 1,8 %).

Mönstret för hur utsatthet för fickstöld fördelar sig i olika grupper ser relativt likartat ut vid en särredovisning för män respektive kvinnor (se tabell 3P:1–2 i appendix).

Tabell 3.18 Självrapporterad utsatthet för fickstöld 2016–2018.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	2,9	2,6	2,5
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	4,8	4,7
Utrikesfödda	3,8	3,8	3,4
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	3,7	3,6	3,4
Gymnasial	2,9	2,7	2,6
Eftergymnasial	2,8	2,9	2,7
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	2,4	2,2	2,1
– med barn	2,5	2,1	2,2
Ensamstående			
– utan barn	4,1	4,0	3,7
– med barn	3,7	4,3	4,4
Bostadstyp			
Småhus	2,5	2,2	2,1
Flerfamiljshus	3,7	3,9	3,5
Boendeort			
Storstadsregion	4,3	4,0	4,0
Större stad	2,6	2,5	2,2
Mindre stad/landsbygd	2,0	1,9	1,8

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3P:1–2 i appendix.

Upprepad utsatthet för fickstöld

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller fickstöld. Av de personer som uppger att de utsattes för fickstöld under 2018 uppger majoriteten (82,2 %) att de utsattes en (1) gång. Det var 15,4 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 2,4 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) utsattes 2,3 procent för en (1) händelse 2018 och 0,4 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler (figur 3.22 och tabell 3.19).

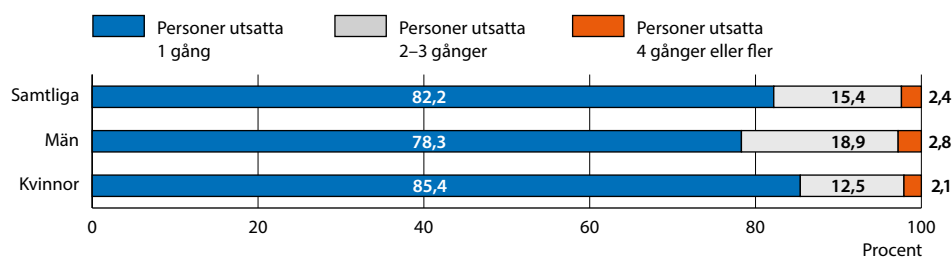
Av de män som uppger att de utsattes för fickstöld 2018 utsattes 78,3 procent en (1) gång. Det var 18,9 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger medan 2,8 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 2,1 procent av männen för en (1) händelse 2018 och 0,5 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,1 procent av männen i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för fickstöld 2018 utsattes 85,4 procent en (1) gång. Vidare var det 12,5 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 2,1 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 2,5 procent av kvinnorna för en (1) händelse 2018,

medan 0,4 procent utsattes två till tre gånger och 0,1 procent av kvinnorna i befolkningen utsattes för fickstöld fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att en större andel av de män som har utsatts för fickstöld har utsatts upprepade gånger jämfört med de kvinnor som utsatts.

Figur 3.22 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för fickstöld 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.19 Upprepad utsatthet för fickstöld 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2-3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16-84 ÅR	2,3	0,4	0,1	2,8
Män	2,1	0,5	0,1	2,7
Kvinnor	2,5	0,4	0,1	2,9

Försäljningsbedrägeri

I det här avsnittet redovisas resultat för försäljningsbedrägeri. Frågan om försäljningsbedrägeri tillkom i och med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2018.²⁷

För att belysa omfattningen av försäljningsbedrägeri ställs följande fråga:

Har någon på ett brottsligt sätt lurat dig som privatperson på pengar då du har köpt eller sålt något under förra året (2018)?

Det är 5,1 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018, vilket skulle motsvara cirka 408 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.²⁸ Det är en ökning från 2017, då andelen utsatta var 4,8 procent. Det är

²⁷ Fram till metodbytet ingick enbart brottstypen bedrägeri i NTU. Under utvecklingsarbetet med NTU ansågs dock frågan om bedrägeri vara alltför bred och ospecifik och har således delats upp i två typbrott: kort-/kreditbedrägeri och försäljningsbedrägeri. Förändringen antas tydliggöra innebörden av brottstyperna och därmed öka kvaliteten i svaren. För att läsa mer om metodförändringar, se *NTU 2017. Teknisk rapport* (Brå 2018).

²⁸ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

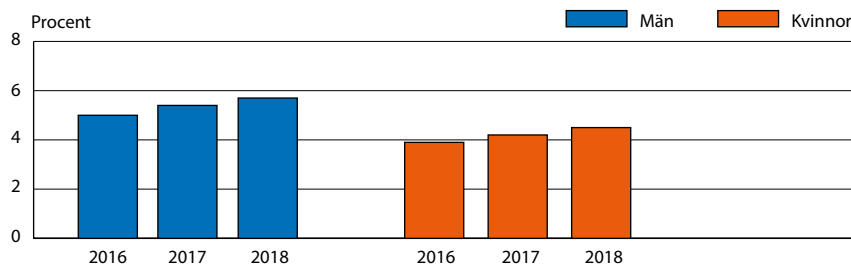
även en ökning från 2016, och det återstår att se om det rör sig om en uppåtgående trend (se tabell 3.20).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 5,7 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018, vilket är en ökning från 2017, då andelen var 5,4 procent. Det är även en ökning från 2016 (se figur 3.23).

Det är 4,5 procent av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018, vilket är en ökning från 2017 då andelen var 4,2 procent. Precis som för män syns även en svag tendens till en uppåtgående trend, då andelen nu ökat två år i rad.

Det var således en större andel män än kvinnor i befolkningen (16–84 år) som utsattes för försäljningsbedrägeri under 2018. Dock ser mönstret likartat ut, med en ökning av andelen utsatta sedan den första mätningen.

Figur 3.23 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.20 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,5	4,8	5,1
Män	5,0	5,4	5,7
Kvinnor	3,9	4,2	4,5
Ålder			
16–19 år	3,9	4,7	5,1
20–24 år	6,0	5,6	6,8
25–34 år	5,9	5,7	6,5
35–44 år	5,3	6,9	7,0
45–54 år	5,6	6,1	6,1
55–64 år	3,9	3,9	4,5
65–74 år	2,2	2,3	2,7
75–84 år	1,6	1,5	1,2
Män			
16–19 år	5,0	5,3	5,5
20–24 år	7,0	5,5	6,5
25–34 år	6,3	5,5	7,4
35–44 år	5,4	7,6	7,9
45–54 år	6,0	7,3	6,9
55–64 år	5,0	4,9	5,2
65–74 år	2,9	2,8	3,2
75–84 år	2,2	2,1	1,5
Kvinnor			
16–19 år	2,9	4,2	4,7
20–24 år	5,2	5,6	6,9
25–34 år	5,6	5,8	5,7
35–44 år	5,3	6,2	6,1
45–54 år	5,3	5,1	5,2
55–64 år	3,0	3,0	3,8
65–74 år	1,6	1,9	2,1
75–84 år	1,0	1,1	1,0

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika åldersgrupper

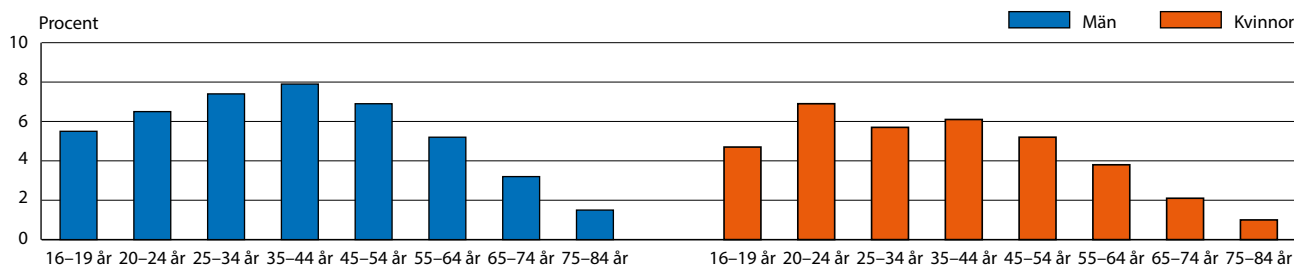
I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger 5,1 procent att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018. Andelen ökar sedan i princip upp till åldersgruppen 35–44 år som hade störst andel utsatta personer (7,0 %). Därefter är andelen utsatta mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) uppger 1,2 procent att de utsattes. Detta är i stort sett samma mönster som 2017 (se tabell 3.20).

Bland män är andelen som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri störst i åldersgruppen 35–44 år (7,9 %) och minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 1,5 procent utsattes (se figur 3.24).

Bland kvinnor är andelen utsatt i stället störst i åldersgruppen 20–24 år (6,9 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 1,0 %).

Mönstret vad gäller försäljningsbedrägeri ser således något annorlunda ut bland män jämfört med bland kvinnor. Medan det bland män var vanligast att utsättas i åldersgruppen 35–44 år var det bland kvinnor vanligast att utsättas i åldersgruppen 20–24 år. Gemensamt för män och kvinnor är dock att andelen utsatta sjunker med åldern från och med åldersgruppen 45–54 år.

Figur 3.24 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för försäljningsbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Vad gäller utsatthet för försäljningsbedrägeri 2018, visar tabell 3.21 att svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer hade en större andel utsatta (7,0 respektive 6,4 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (4,6 %).

Personer med som högst gymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning utsattes i ungefär lika stor utsträckning (5,3 respektive 5,2 %), medan personer med som högst förgymnasial utbildning hade en något mindre andel utsatta (4,6 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (8,0 respektive 6,5 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (4,8 respektive 4,2 %).

Det var även vanligare med utsatthet för försäljningsbedrägeri bland boende i flerfamiljshus (5,2 %) än bland boende i småhus (4,9 %).

Slutligen var det vanligast att utsättas bland boende i större städer (5,3 %) följt av boende i storstadsregioner (5,1 %). Bland boende i mindre städer eller på landsbygden utsattes 4,8 procent.

Sett till utsatthet för försäljningsbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2018 ser mönstret oftast likartat ut (se tabell 3R:1–2 i appendix).

Tabell 3.21 Självrapporterad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2016–2018. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	4,1	4,3	4,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	5,3	6,7	7,0
Utrikesfödda	5,9	6,1	6,4
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	3,6	3,9	4,6
Gymnasial	4,8	5,0	5,3
Eftergymnasial	4,6	5,0	5,2
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	3,6	3,7	4,2
– med barn	5,6	6,2	6,5
Ensamstående			
– utan barn	4,3	4,5	4,8
– med barn	6,7	8,2	8,0
Bostadstyp			
Småhus	4,2	4,5	4,9
Flerfamiljshus	4,7	5,0	5,2
Boendeort			
Storstadsregion	4,7	5,0	5,1
Större stad	4,3	4,8	5,3
Mindre stad/landsbygd	4,3	4,3	4,8

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3R:1–2 i appendix.

Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller försäljningsbedrägeri. Av de personer som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018 utsattes 74,0 procent en (1) gång. Vidare var det 21,6 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 4,3 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) utsattes 3,8 procent för en (1) händelse under 2018, medan 1,1 procent utsattes två till tre gånger och 0,2 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.25 och tabell 3.22).

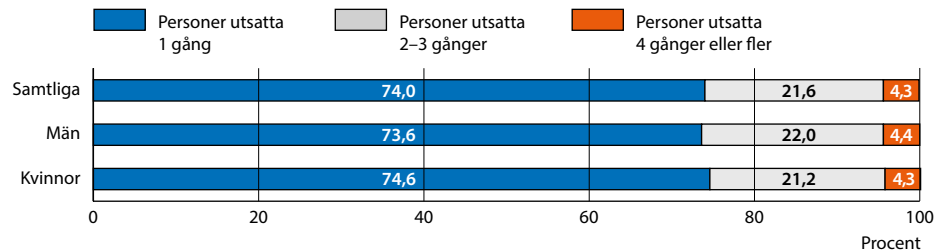
Av de män som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018 utsattes 73,6 procent en (1) gång. Det var 22,0 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 4,4 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 4,3 procent utsattes för en (1) händelse 2018 och 1,3 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för försäljningsbedrägeri 2018 utsattes 74,6 procent en (1) gång. Det var 21,2 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, och 4,3 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 3,4 procent av kvinnorna utsattes en (1) gång 2018 och

1,0 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,2 procent utsattes för försäljningsbedrägeri fyra gånger eller fler.

Sett till försäljningsbedrägeri är det således i princip lika ovanligt bland utsatta män som bland utsatta kvinnor att ha utsatts upprepade gånger.

Figur 3.25 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för försäljningsbedrägeri 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.22 Upprepad utsatthet för försäljningsbedrägeri 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	3,8	1,1	0,2	5,1
Män	4,3	1,3	0,3	5,7
Kvinnor	3,4	1,0	0,2	4,5

Kort-/kreditbedrägeri

Frågan om kort-/kreditbedrägeri tillkom i samband med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2018.²⁹

För att belysa omfattningen av kort-/kreditbedrägeri ställs följande fråga:

Har någon på ett brottsligt sätt använt ditt kontonummer, kontokort/kontokortsuppgifter eller dina personuppgifter för att komma över pengar eller andra värdesaker under förra året (2018)?

Det är 5,4 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2018, vilket skulle motsvara cirka 435 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen.³⁰ Det är en liten ökning från 2017 då 5,1 procent utsattes. Det är även en ökning från 2016, men det är ännu för tidigt att avgöra om det rör sig om en uppåtgående trend (se tabell 3.23).

²⁹ Fram till metodbytet ingick enbart brottstypen bedrägeri i NTU. Under utvecklingsarbetet med NTU ansågs dock frågan om bedrägeri vara alltför bred och ospecifik och den har således delats upp i två typbrott: kort-/kreditbedrägeri och försäljningsbedrägeri. Förändringen antas tydliggöra innebörden av brottstyperna och därmed öka kvaliteten i svaren. För att läsa mer om metodförändringarna, se NTU 2017. Teknisk rapport (Brå 2018).

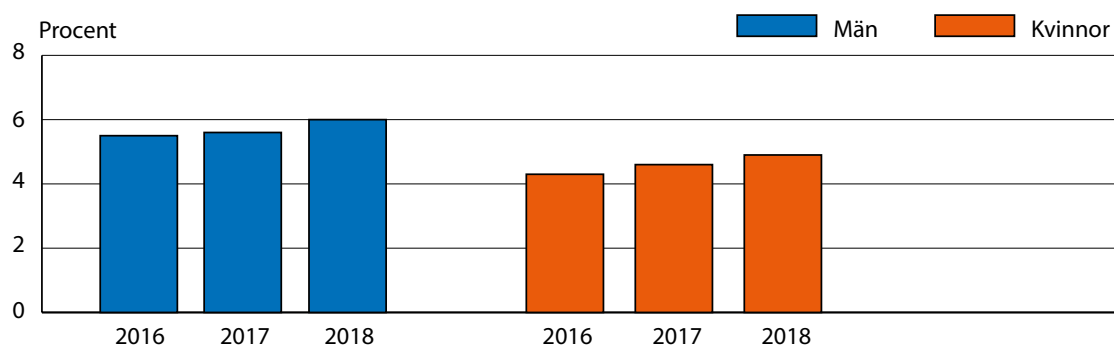
³⁰ Bedrägeribrott är något man kan vara utsatt för utan att veta om det. Detta faktum kan påverka utfallet i undersökningen, och bör beaktas när resultaten tolkas.

Det är 6,0 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes 2018, vilket är en större andel än 2017, då andelen var 5,6 procent. Även sett till utvecklingen sedan 2016 syns en tendens till en uppåtgående trend (se figur 3.26).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 4,9 procent att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2018, vilket är en ökning från 2017 då andelen var 4,6 procent. Precis som för män syns även en ökning sedan 2016.

Det är således vanligare bland män än kvinnor att utsättas för kort-/kreditbedrägeri, men utvecklingen ser likartad ut, med en ökning sedan den första mätpunkten.

Figur 3.26 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.23 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA 16–84 ÅR	4,9	5,1	5,4
Män	5,5	5,6	6,0
Kvinnor	4,3	4,6	4,9
Ålder			
16–19 år	1,6	2,0	2,6
20–24 år	4,8	4,5	5,2
25–34 år	5,5	5,6	5,9
35–44 år	6,5	6,7	6,5
45–54 år	6,7	7,3	7,4
55–64 år	5,1	5,3	5,4
65–74 år	3,1	3,4	3,7
75–84 år	2,1	2,1	3,7
Män			
16–19 år	1,7	2,2	2,9
20–24 år	4,8	4,9	5,8
25–34 år	5,3	5,6	6,5
35–44 år	7,0	7,5	7,3
45–54 år	7,4	7,9	7,6
55–64 år	6,4	6,1	6,0
65–74 år	4,2	3,7	4,8
75–84 år	2,8	2,8	4,6
Kvinnor			
16–19 år	1,5	1,9	2,4
20–24 år	4,9	4,2	4,7
25–34 år	5,7	5,6	5,5
35–44 år	5,9	5,8	5,9
45–54 år	6,0	6,7	7,3
55–64 år	3,9	4,6	4,8
65–74 år	2,1	3,1	2,8
75–84 år	1,5	1,5	2,9

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika åldersgrupper

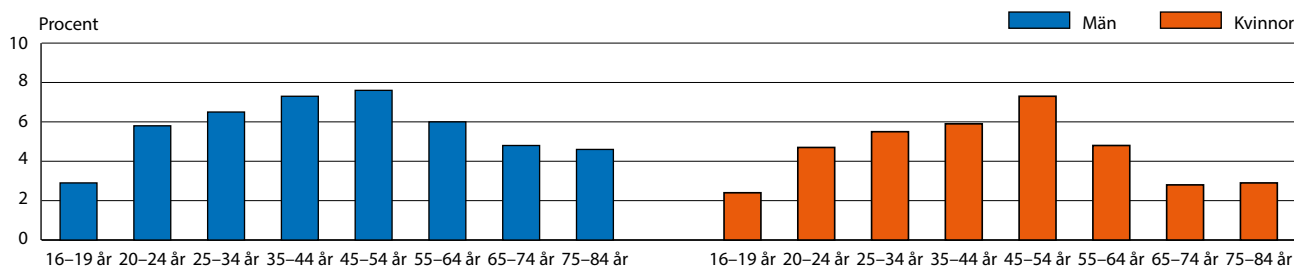
Det var under 2018 vanligare att utsättas för kort-/kreditbedrägeri ju äldre åldersgrupp som studeras, upp till åldersgruppen 45–54 år som hade störst andel utsatta (7,4 %). Därefter är andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst utsatt var den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 2,6 procent utsattes. Det här liknar mönstret 2017 (se tabell 3.23).

Mönstret bland män ser likartat ut, med störst andel utsatta i åldersgruppen 45–54 år (7,6 %), medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,9 %, se figur 3.27).

Även bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 45–54 år där 7,3 procent utsattes medan den yngsta åldersgruppen (16–19 år) utsattes i minst utsträckning (2,4 %).

Mönstret gällande hur utsatthet för kort-/kreditbedrägeri fördelar sig inom olika åldersgrupper är således likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor, något som framgår av figur 3.27. Noterbart är att utsattheten har ökat särskilt mycket i den äldsta åldersgruppen sedan 2017. Bland män har andelen i den gruppen ökat från 2,8 till 4,6 procent och bland kvinnor har andelen ökat från 1,5 procent till 2,9 procent (se tabell 3.23).

Figur 3.27 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för kort-/kreditbedrägeri i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer uppger i större utsträckning att de under 2018 utsattes för kort-/kreditbedrägeri (6,7 respektive 6,5 %) än svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (5,1 %, se tabell 3.24).

Det är vanligare att utsättas ju högre utbildningsnivån är. Personer med eftergymnasial utbildning utsattes i högre grad (6,4 %) än personer med som högst gymnasial utbildning (5,6 %) och personer med som högst förgymnasial utbildning (3,5 %).

Ensamstående och sammanboende med barn utsattes i större utsträckning (7,8 respektive 7,0 %) än ensamstående och sammanboende utan barn (4,4 respektive 5,1 %).

Vidare var utsatthet i princip lika vanligt bland boende i flerfamiljshus som bland boende i småhus (5,5 respektive 5,4 %).

Andelen utsatta ökar med ortens storlek. Bland boende i storstadsregioner utsattes 6,5 procent medan andelen bland boende i andra större städer är 4,8 procent och andelen i mindre städer eller på landsbygden är 4,6 procent.

Sett till utsatthet för kort-/kreditbedrägeri inom olika grupper bland män respektive kvinnor ser mönstret oftast likartat ut. En skillnad framträder dock när svensk/utländsk bakgrund studeras. Bland kvinnor är det vanligast att utsättas bland utrikesfödda, medan det bland män är i gruppen svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda som andelen utsatta är störst (se tabell 3T:1-2 i appendix).

Tabell 3.24 Självrapporterad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2016–2018. Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	4,6	4,9	5,1
– båda föräldrarna utrikesfödda	6,4	5,4	6,7
Utrikesfödda	5,7	5,9	6,5
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	2,8	3,1	3,5
Gymnasial	5,0	5,2	5,6
Eftergymnasial	6,1	6,1	6,4
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	4,5	4,8	5,1
– med barn	6,4	6,8	7,0
Ensamstående			
– utan barn	3,9	3,9	4,4
– med barn	6,7	7,9	7,8
Bostadstyp			
Småhus	4,6	4,9	5,4
Flerfamiljshus	5,2	5,3	5,5
Boendeort			
Storstadsregion	5,9	5,9	6,5
Större stad	4,4	4,8	4,8
Mindre stad/landsbygd	3,9	4,2	4,6

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3T:1–2 i appendix.

Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri

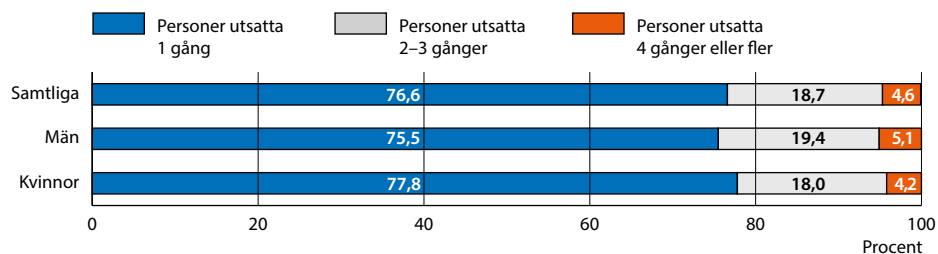
Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri är relativt ovanligt, och 76,6 procent av de personer som utsattes under 2018 uppger att det rörde sig om en (1) händelse. Vidare var det 18,7 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger, medan 4,6 procent av de utsatta uppger att de utsattes fyra gånger eller fler. Sett till hela befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 4,2 procent utsattes för en (1) händelse under 2018 medan 1,0 procent utsattes två till tre gånger, och 0,3 procent uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri fyra gånger eller fler (se figur 3.28 och tabell 3.25).

Av de män som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2018 utsattes 75,5 procent en (1) gång. Det var 19,4 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, och 5,1 procent av de utsatta männen utsattes fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) utsattes 4,6 procent för en (1) händelse och 1,2 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,3 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2018 utsattes 77,8 procent en (1) gång. Det var 18,0 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger medan 4,2 procent av de utsatta kvinnorna utsattes fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) utsattes 3,9 procent för en (1) händelse 2018 och 0,9 procent utsattes två till tre gånger, medan 0,2 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Det är således något vanligare bland de män som utsattes för kort-/kreditbedrägeri under 2018 att ha utsatts upprepade gånger, än bland de kvinnor som utsattes. Det rör sig dock om små skillnader.

Figur 3.28 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för kort-/kreditbedrägeri 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.25 Upprepad utsatthet för kort-/kreditbedrägeri 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			Andel utsatta totalt
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,2	1,0	0,3	5,4
Män	4,6	1,2	0,3	6,0
Kvinnor	3,9	0,9	0,2	4,9

Trakasserier

Trakasserier definieras i NTU som en serie av mer eller mindre allvarliga händelser med samma förövare. Det behöver inte nödvändigtvis handla om brottsliga händelser juridiskt sett. I de fall som NTU med den här frågan fångar sådant som är brottsligt skulle det kunna handla om till exempel grov fridskränkning, grov kvinnofridskränkning, olaga förföljelse, ofredande eller hemfridsbrott.

I samband med uppföljningsintervjuerna har det framkommit att en del personer har missförstått screeningfrågan om trakasserier. I stället kan det ha rört sig om telefonförsäljning eller liknande. Resultaten gällande utsatthet för trakasserier bör därför tolkas med stor försiktighet. Frågans formulering och hur resultaten redovisas kommer att ses över inför NTU 2020. För att läsa mer, se bilaga 15 i den tekniska rapporten (Brå 2019c).

För att fånga omfattningen av utsatthet för trakasserier ställs följande fråga i NTU:

Blev du vid upprepade tillfällen under förra året (2018) förföljd eller fick du oönskade besök, telefonsamtal eller meddelanden via brev, sms eller internet av en och samma person?

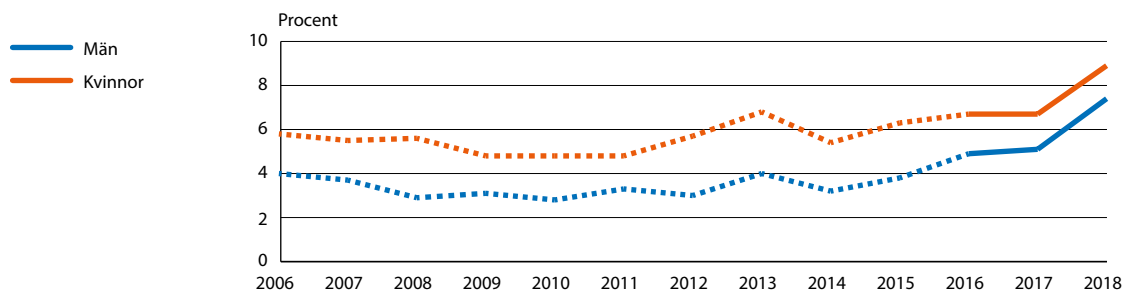
Det är 8,2 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2018, vilket skulle motsvara cirka 656 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en tydlig ökning sedan 2017, då andelen var 5,9 procent. Under 2006–2010 minskade andelen utsatta successivt. Därefter har utsattheten ökat vid nästan alla mätningar (se tabell 3.26).

Det är 7,4 procent av männen i befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för trakasserier 2018, vilket är en högre nivå än 2017, då andelen var 5,1 procent. Andelen utsatta minskade i början av mätperioden för att sedan variera kring en relativt stabil nivå, men sedan 2013 har andelen ökat, dock med årliga variationer (se figur 3.29).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 8,9 procent som uppger att de utsattes för trakasserier 2018, vilket är en ökning sedan 2017 då andelen var 6,7 procent. Andelen minskade fram till och med 2009. Därefter låg nivån stabilt i några år, men sedan 2012 har utsattheten ökat tydligt (med årliga variationer).

Kvinnor är således i större utsträckning än män utsatta för trakasserier, och så har det varit varje år sedan 2006. Dock har skillnaderna minskat något under de senaste åren då andelen har ökat ännu tydligare bland män än bland kvinnor.

Figur 3.29 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2006–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 3.26 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2006–2018.
Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna
i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	4,9	4,7	4,3	4,0	3,8	4,1	4,4	5,4	4,4	5,1	5,9	5,9	8,2
Män	4,0	3,7	2,9	3,1	2,8	3,3	3,0	4,0	3,2	3,8	4,9	5,1	7,4
Kvinnor	5,8	5,5	5,6	4,8	4,8	4,8	5,7	6,8	5,4	6,3	6,7	6,7	8,9
Ålder													
16–19 år	8,8	6,6	8,5	6,9	6,2	8,3	6,3	8,2	6,8	7,3	10,8	10,8	13,8
20–24 år	9,9	8,8	8,8	7,9	8,5	9,4	7,6	10,0	7,9	7,5	10,5	9,8	11,4
25–34 år	4,9	4,7	4,4	4,6	4,6	4,4	5,0	5,7	5,3	6,3	7,4	7,6	9,3
35–44 år	5,8	5,6	5,7	4,4	4,6	4,4	6,2	6,9	4,6	5,1	5,8	5,9	7,6
45–54 år	4,3	4,3	3,6	4,4	3,7	3,4	3,3	4,8	5,0	4,9	4,9	5,3	7,0
55–64 år	2,7	2,5	2,1	1,9	1,8	1,9	2,6	3,6	2,4	3,8	3,9	4,2	6,8
65–74 år	4,1	4,6	2,5	1,7	1,6	3,0	3,5	3,2	2,6	3,7	4,2	4,0	6,6
75–84 år	2,3	2,3	1,5	1,9	1,7	2,1	2,4	4,5	2,0	3,2	4,1	3,5	7,7
Män													
16–24 år	5,4	4,2	4,8	4,7	3,9	5,4	3,4	4,9	4,0	4,0	6,3	6,5	8,2
25–44 år	5,0	4,4	3,8	3,8	3,5	3,9	4,3	4,6	4,2	5,2	5,5	5,7	7,5
45–64 år	2,9	2,9	2,0	2,3	2,2	2,0	2,0	3,3	2,6	3,1	4,0	4,6	6,9
65–84 år	3,0	3,7	1,7	1,9	1,3	3,3	3,1	3,6	2,4	3,0	4,7	4,2	7,5
Kvinnor													
16–24 år	12,7	10,7	12,0	9,4	10,3	11,5	10,0	12,5	10,1	10,2	14,2	13,3	16,5
25–44 år	5,6	5,6	6,2	5,1	5,3	4,8	6,7	7,9	5,6	6,3	7,5	7,7	9,3
45–64 år	4,1	4,0	4,0	4,4	3,4	3,5	4,3	5,5	5,2	6,1	4,9	5,0	6,9
65–84 år	3,9	4,1	2,6	1,7	1,9	2,3	3,3	3,5	2,4	3,9	3,7	3,5	6,6

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid för män respektive kvinnor används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier i stället för åtta. Anledningen är att urvalet var betydligt mindre före metodbytet, vilket gjorde att en könsuppdelad indelning i åtta ålderskategorier då inte var möjlig. Dock finns de könsuppdelade resultaten uppdelat på åtta ålderskategorier redovisade för åren efter metodbytet (dvs. utsatthet 2016 och framåt). För att se dessa resultat hänvisas till tabell 3V:1 i appendix.

Utsatthet för trakasserier i olika åldersgrupper

Personer i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i störst utsträckning att de utsattes för trakasserier under 2018, med 13,8 procent.

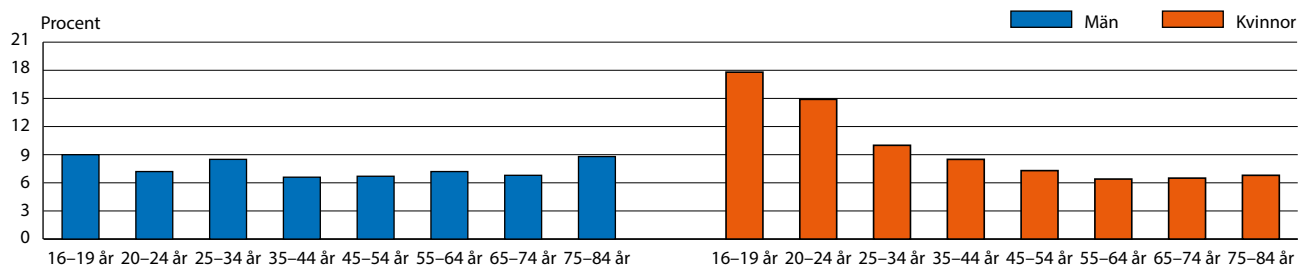
Utsatthet för trakasserier var fram till och med 2015 vanligast i åldersgruppen 20–24 år, men under de senaste tre åren har det varit vanligast att utsättas i åldersgruppen 16–19 år. Minst andel 2018 återfinns i åldersgruppen 65–74 år där 6,6 procent utsattes. Andelen har ökat i samtliga åldersgrupper sedan 2017, men särskilt noterbar är ökningen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där andelen ökat från 3,5 till 7,7 procent (se tabell 3.26).

Även bland män är det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel uppger att de under 2018 utsattes för trakasserier (9,0 %), medan andelen är minst i åldersgruppen 35–44 år, där 6,6 procent utsattes (se figur 3.30).

Utsatthet för trakasserier är även vanligast bland unga kvinnor; 17,8 procent av kvinnorna i åldern 16–19 år uppger att de utsattes för trakasserier under 2018. Minst är andelen i åldersgruppen 55–64 år, där 6,4 procent av kvinnorna utsattes.

Både bland män och bland kvinnor är det således vanligast att utsättas i den yngsta åldersgruppen. I övrigt skiljer sig fördelningen en del då det finns också ett tydligare mönster bland kvinnor, där andelen utsatta är mindre ju äldre åldersgrupper som studeras fram till och med åldersgruppen 55–64 år, för att därefter ligga på en relativt stabil nivå.

Figur 3.30 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för trakasserier i olika grupper i befolkningen

Det är en större andel som uppger att de utsattes för trakasserier under 2018 bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (10,3 respektive 9,9 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (7,6 %, se tabell 3.27).

Andelen utsatta blir mindre med högre utbildningsnivå. Andelen var större bland personer med som högst för gymnasial utbildning (10,0 %) än bland personer med som högst gymnasial och eftergymnasial utbildning (8,6 respektive 6,7 %).

Trakasserier var också vanligare att utsättas för bland ensamstående med och utan barn (13,9 respektive 10,5 %), än bland sammanboende med och utan barn (5,7 respektive 6,9 %).

Vidare var det vanligare att utsättas bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (9,1 respektive 7,3 %).

Skillnaderna är små sett till boendeort. Under 2018 var 8,2 procent som utsattes för trakasserier bland boende i storstadsregioner, medan det var 8,3 procent som utsattes i andra större städer och 8,1 procent som utsattes bland boende i mindre städer eller på landsbygden.

Sett till olika grupper bland män respektive kvinnor 2018 ser mönstret oftast likartat ut, men på högre nivåer bland kvinnor. Det finns dock vissa skillnader. Sett till svensk/utländsk bakgrund var utsatthet vanligast bland utrikesfödda män, medan det bland kvinnor var vanligast bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (se tabell 3V:2–3 i appendix).

Tabell 3.27 Självrapporterad utsatthet för trakasserier 2006–2018.
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	4,6	4,2	3,8	3,3	3,3	3,6	3,8	4,9	3,9	4,9	5,4	5,5	7,6
– båda föräldrarna utrikesfödda	5,2	7,8	4,9	5,4	10,3	6,4	6,4	6,7	6,8	6,7	8,3	8,4	10,3
Utrikesfödda	7,4	7,0	7,6	7,6	5,2	6,1	7,1	7,8	5,9	5,7	7,3	7,4	9,9
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	5,8	5,2	4,9	4,0	4,6	5,0	5,0	6,0	5,2	4,8	7,3	7,3	10,0
Gymnasial	4,6	4,5	3,6	3,9	3,8	3,8	4,5	5,8	4,1	5,5	5,5	5,9	8,6
Eftergymnasial	4,2	4,1	4,5	3,7	3,0	3,5	3,6	4,3	3,9	4,5	5,3	5,1	6,7
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	3,6	3,8	3,4	2,8	2,4	3,4	3,6	4,5	3,2	4,0	4,6	4,6	6,9
– med barn	4,4	4,1	3,7	2,8	3,6	3,3	4,1	4,2	3,6	4,4	4,1	4,2	5,7
Ensamstående													
– utan barn	6,6	6,1	5,8	5,6	5,3	5,2	5,7	7,0	5,8	6,4	7,9	7,8	10,5
– med barn	6,9	6,0	5,6	7,5	5,6	5,7	4,7	8,7	7,1	8,0	9,6	11,2	13,9
Bostadstyp													
Småhus	3,9	4,1	3,7	3,1	2,8	3,5	3,8	4,8	3,3	4,4	5,0	5,0	7,3
Flerfamiljshus	6,2	5,4	5,2	5,1	4,9	4,7	5,1	6,2	5,5	5,8	6,8	7,0	9,1
Boendeort													
Storstadsregion	4,8	4,7	3,9	4,3	3,8	3,5	4,6	5,2	4,4	4,8	6,2	6,0	8,2
Större stad	4,9	4,8	4,7	4,3	3,8	4,5	4,1	5,5	4,1	5,3	5,8	6,1	8,3
Mindre stad/landsbygd	5,2	4,5	4,4	3,1	3,8	4,6	4,4	5,8	4,6	5,4	5,4	5,6	8,1

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3V:2–3 i appendix.

Nätkränkning

Frågan om nätkränkning³¹ tillkom i samband med metodbytet 2017 och därför finns enbart resultat för utsatthet 2016–2018.

För att belysa omfattningen av utsatthet för nätkränkning ställs följande fråga i NTU:

Har någon i syfte att kränka eller skada dig spridit känsliga uppgifter, bilder, filmer och/eller kommentarer om dig på internet under förra året (2018)?

Det är 2,5 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de utsattes för nätkränkning under 2018, vilket skulle motsvara cirka 204 000 personer om det räknas om till antal utsatta personer i befolkningen. Det är en ökning från 2017, då andelen var 2,1 procent. Även sett till utvecklingen sedan 2016 syns en ökning, men det är för tidigt att uttala sig om huruvida det är en uppåtgående trend (se tabell 3.28).

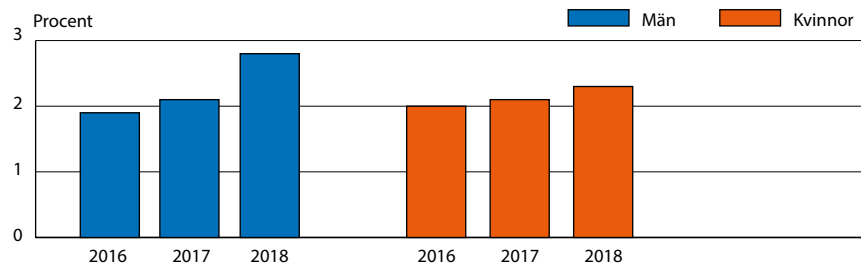
³¹ Den 1 januari 2018 trädde bestämmelsen om brottet olaga integritetsintrång i kraft (se 4 kap. 6 c § BrB). Frågan om nätkränkning i NTU ställs på ett sådant sätt att den skulle kunna motsvara de händelser som faller under bestämmelsen om olaga integritetsintrång.

Bland män uppger 2,8 procent att de utsattes för någon nätcränkning 2018, vilket är en tydlig ökning från 2017 då andelen var 2,1 procent. Utvecklingen sedan den första mätpunkten visar en ökning, och det återstår att se om det rör sig om en uppåtgående trend (se figur 3.31).

Bland kvinnor (16–84 år) var det 2,3 procent som utsattes, vilket är en liten ökning från 2017 då andelen var 2,1 procent. Precis som för män pekar utvecklingen sedan den första mätpunkten mot en ökning.

Utsatthet för nätcränkning har således ökat bland både män och kvinnor sett till utvecklingen sedan 2016 och 2017. Dock är ökningen större bland män.

Figur 3.31 Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2016–2018. Andel utsatta av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 3.28 Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2016–2018. Andel (%) utsatta av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2016	2017	2018
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,9	2,1	2,5
Män	1,9	2,1	2,8
Kvinnor	2,0	2,1	2,3
Ålder			
16–19 år	5,8	5,8	6,4
20–24 år	3,6	3,3	2,8
25–34 år	2,4	2,6	2,8
35–44 år	1,8	2,5	3,0
45–54 år	1,9	2,1	2,8
55–64 år	1,2	1,4	2,0
65–74 år	0,5	0,7	1,0
75–84 år	0,5	0,5	0,7
Män			
16–19 år	4,3	4,3	5,2
20–24 år	3,4	3,5	2,3
25–34 år	2,5	2,5	2,9
35–44 år	1,6	2,4	3,5
45–54 år	2,1	2,5	3,7
55–64 år	1,4	1,7	2,5
65–74 år	0,6	0,8	1,2
75–84 år	0,8	0,6	0,9
Kvinnor			
16–19 år	7,0	7,0	7,4
20–24 år	3,7	3,1	3,3
25–34 år	2,2	2,7	2,8
35–44 år	2,0	2,6	2,5
45–54 år	1,8	1,7	2,1
55–64 år	1,1	1,0	1,5
65–74 år	0,4	0,6	0,7
75–84 år	0,2	0,4	0,6

Utsatthet för nätcränkning i olika åldersgrupper

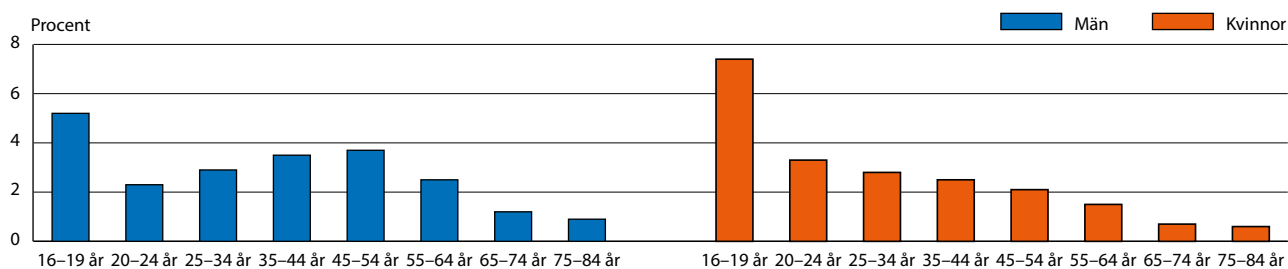
Det finns tydliga skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller nätcränkning. Mest utsatt 2018 var den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där 6,4 procent uppger att de utsattes. Minst utsatt var den äldsta åldersgruppen (75–84 år) där 0,7 procent av personerna uppger att de utsattes. Detta påminner om mönstret 2016 och 2017. Det är i princip inga skillnader i utsatthet när åldersgrupperna inom spannet 20–54 år jämförs med varandra (2,8–3,0 %, se tabell 3.28).

Det framgår av figur 3.32 att även när män studeras separat visar resultatet att andelen utsatta är störst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 5,2 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,9 %).

Kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger i betydligt högre grad än resterande åldersgrupper att de utsattes för nätcränkning 2018 (7,4 %). Minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 0,6 %).

Bland både män och kvinnor visar resultatet således att det är betydligt vanligare att utsättas för nätcränkning i den yngsta åldersgruppen jämfört med i resterande åldersgrupper, samt att det är minst vanligt att utsättas i den äldsta åldersgruppen.

Figur 3.32 Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2018. Andel utsatta inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Utsatthet för nätcränkning i olika grupper i befolkningen

Personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda uppger i större utsträckning att de utsattes för någon nätcränkning under 2018 (4,1 %) än utrikesfödda personer respektive svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (2,8 respektive 2,4 %, se tabell 3.29).

Personer med som högst förgymnasial utbildning utsattes i större utsträckning (3,4 %) än personer med som högst gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (2,6 respektive 1,9 %).

Det var vanligare att utsättas bland ensamstående med och utan barn (5,3 respektive 3,3 %) än bland sammanboende med och utan barn (2,0 respektive 1,8 %).

Det var även vanligare med utsatthet bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (2,7 respektive 2,4 %).

Att utsättas för nätcränkning var något vanligare bland boende i mindre städer eller på landsbygden (2,7 %) än bland boende i storstadsregioner respektive i andra större städer (2,5 % i respektive grupp).

Mönstret för hur utsatthet för nätcränkning fördelar sig i olika grupper ser likartat ut bland män och kvinnor (se tabell 3W:1-2 i appendix).

Tabell 3.29 **Självrapporterad utsatthet för nätcränkning 2016–2018.**
Andel (%) utsatta inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2016	2017	2018
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
– minst en svenskfödd förälder	1,8	2,1	2,4
– båda föräldrarna utrikesfödda	3,4	3,6	4,1
Utrikesfödda	2,2	2,2	2,8
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	3,0	3,2	3,4
Gymnasial	1,7	2,0	2,6
Eftergymnasial	1,6	1,7	1,9
Familjetyp			
Sammanboende			
– utan barn	1,2	1,1	1,8
– med barn	1,5	1,7	2,0
Ensamstående			
– utan barn	2,9	3,2	3,3
– med barn	3,6	4,8	5,3
Bostadstyp			
Småhus	1,7	1,9	2,4
Flerfamiljshus	2,1	2,4	2,7
Boendeort			
Storadsregion	1,8	2,2	2,5
Större stad	2,1	2,0	2,5
Mindre stad/landsbygd	1,9	2,2	2,7

^a För en redovisning av denna tabell uppdelat på kön, se tabell 3W:1–2 i appendix.

Upprepad utsatthet för nätcränkning

Resultatet visar att nätcränkning är en brottstyp där det är relativt vanligt med upprepad utsatthet. Av de personer som uppger att de utsattes för någon nätcränkning 2018 var det 47,1 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 27,8 procent av de utsatta som utsattes två till tre gånger medan 25,1 procent av de utsatta uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,2 procent utsattes en (1) gång medan 0,7 procent utsattes två till tre gånger, och det var 0,6 procent som utsattes för nätcränkning fyra gånger eller fler under 2018 (se figur 3.33 och tabell 3.30).

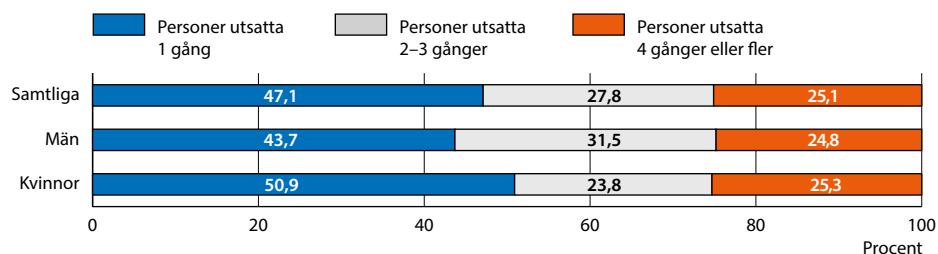
Av de män som uppger att de utsattes för någon nätcränkning 2018 var det 43,7 procent som utsattes en (1) gång. Vidare var det 31,5 procent av de utsatta männen som utsattes två till tre gånger, medan 24,8 procent av de utsatta männen uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till män i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,2 procent utsattes för en (1) händelse 2018 medan 0,9 procent utsattes två till tre gånger och 0,7 procent utsattes fyra gånger eller fler.

Av de kvinnor som uppger att de utsattes för någon nätcränkning var det 50,9 procent som utsattes en (1) gång. Det var 23,8 procent av de utsatta kvinnorna som utsattes två till tre gånger, medan 25,3 procent av de utsatta kvinnorna uppger att det handlade om fyra gånger eller fler. Sett till kvinnor i befolkningen (16–84 år) motsvarar det att 1,2

procent utsattes en (1) gång medan 0,6 procent utsattes två till tre gånger, och likaså var det 0,6 procent som utsattes för nätkränkning fyra gånger eller fler.

Resultatet visar således att det var en större andel av de utsatta männen än de utsatta kvinnorna som utsattes för nätkränkning 2–3 gånger under 2018, medan det var något vanligare bland de utsatta kvinnorna än bland de utsatta männen att utsättas 4 gånger eller fler.

Figur 3.33 Upprepad utsatthet bland de som utsattes för nätkränkning 2018. Andel som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna (16–84 år).

Tabell 3.30 Upprepad utsatthet för nätkränkning 2018. Andel (%) som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

	Andel utsatta ...			
	... 1 gång	... 2–3 gånger	... 4 gånger eller fler	Andel utsatta totalt
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	1,2	0,7	0,6	2,5
Män	1,2	0,9	0,7	2,8
Kvinnor	1,2	0,6	0,6	2,3

Egendomsbrott mot hushåll

Brottskategorin *egendomsbrott mot hushåll* omfattar *bostadsinbrott, bilstöld, stöld ur eller från fordon* och *cykelstöld*. Gemensamt för de brottstyperna är att egendomen ofta är (eller uppfattas vara) gemensam för de boende i hushållet, och de tillfrågade får därför svara på frågor om utsatthet inom hela hushållet.

Resultaten visar att det är 14,6 procent av hushållen i riket som rapporterar att de under 2018 utsattes för något eller några av de egendomsbrott som tas upp i undersökningen, vilket skulle motsvara cirka 664 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är ökning från 2017 då andelen var 13,8 procent. Andelen har däremot minskat om man ser till utvecklingen sedan 2006, och minskningen består framför allt av att allt färre drabbas av stöld ur eller från fordon (se tabell 3.31).

Tabell 3.31 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2018. Andel (%) utsatta hushåll i riket. För 2018 redovisas även skattat antal utsatta hushåll i riket.^a

	Andel utsatta hushåll													Antal utsatta hushåll
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2018
SAMTLIGA EGENDOMSBROTT MOT HUSHÅLL^b	17,5	16,3	15,7	15,4	14,0	14,5	12,8	13,5	12,7	13,2	14,4	13,8	14,6	664 000
Bostadsinbrott	1,6	1,3	1,4	1,6	1,4	1,7	1,3	1,7	1,2	1,6	1,8	1,8	1,8	82 000
Bilstöld ^c	1,8	1,6	1,5	1,1	1,2	0,8	0,7	0,8	0,4	1,1	1,0	0,9	1,0	38 000
Stöld ur/från fordon	8,6	7,1	6,4	6,1	4,9	5,3	4,5	4,7	4,5	4,1	4,8	4,5	4,7	216 000
Cykelstöld ^d	10,7	11,1	10,8	10,7	10,0	10,3	9,2	9,6	9,5	9,9	10,7	10,3	11,1	452 000

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Nettoredovisning, vilket innebär att ett och samma hushåll endast redovisas en gång även om det kan ha utsatts för flera olika brottstyper.

^c I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som ägde någon bil under respektive år eftersom det är den mest vedertagna redovisningsformen. Dock är skillnaderna små, och i årets undersökning uppgick exempelvis andelen hushåll av hela befolkningen som utsatts för bilstöld till 0,8 procent.

^d I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år eftersom det är i linje med redovisningen av bilstöld.

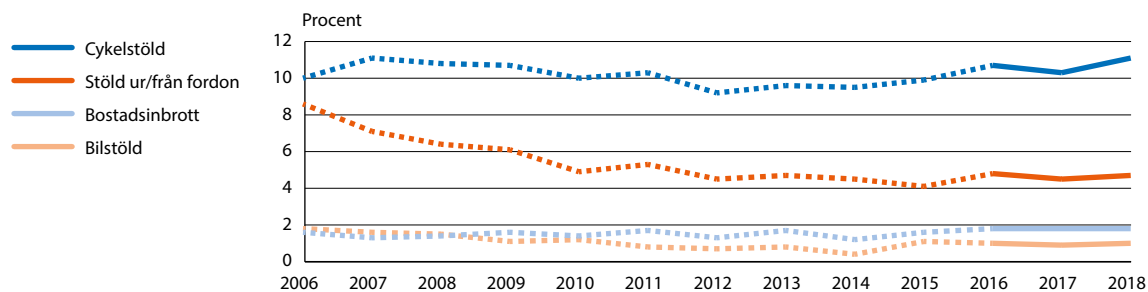
Bland de egendomsbrott som ingår i NTU är *cykelstöld* det vanligaste att utsättas för. Av de hushåll som ägde någon cykel rapporterar 11,1 procent att de utsattes för cykelstöld under 2018. Det är en ökning från 2017, då andelen var 10,3 procent. Nivån gällande andelen utsatta för cykelstöld har legat relativt stabilt under hela mätperioden (se tabell 3.31 och figur 3.34).

Det näst vanligaste egendomsbrottet är *stöld ur eller från fordon*, något som 4,7 procent av hushållen rapporterar att de utsattes för 2018. Det är en liten ökning från 2017, då andelen var 4,5 procent. Under 2006–2010 minskade andelen hushåll som utsattes för stöld ur eller från fordon kraftigt, och har därefter varierat kring en relativt stabil nivå.

Resultatet visar att 1,8 procent av hushållen i riket rapporterar att de utsattes för *bostadsinbrott* under 2018, vilket är på samma nivå som 2017. Sedan undersökningen inleddes har andelen hushåll som blivit utsatta för bostadsinbrott varierat kring en relativt stabil nivå. Nivån ökade dock något 2016 och andelen har sedan dess legat kvar på samma, något högre nivå.

Utsatthet för *bilstöld* uppges i minst utsträckning av egendomsbrotten. Resultaten visar att 1,0 procent av de hushåll där någon hade en bil under perioden uppges ha utsatts för bilstöld, vilket innebär att andelen nästan är oförändrad jämfört med föregående mätning, då 0,9 procent utsattes. Andelen som utsattes för bilstöld minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men 2015 ökade andelen något och utsattheten har sedan dess legat relativt stabilt på den nivån, som ökningen till trots är lägre än när mätningarna inleddes.

Figur 3.34 Självrapporterad utsatthet för olika typer av brott mot egendom 2006–2018. Andel utsatta hushåll i riket.^{abc}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

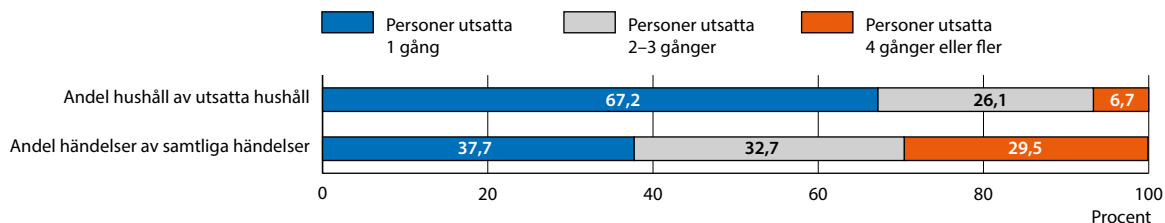
^b I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år.

^c I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

Upprepad utsatthet

Resultaten visar att upprepad utsatthet är förhållandevis ovanligt när det gäller egendomsbrott, särskilt när det gäller de som utsatts fyra gånger eller fler. Av de hushåll som utsattes för något egendomsbrott 2018 har 67,2 procent utsatts en (1) gång, och de har tillsammans utsatts för 37,7 procent av samtliga rapporterade händelser. Vidare har 26,1 procent av de utsatta hushållen utsatts två till tre gånger, och den här gruppen stod för 32,7 procent av händelserna. Slutligen blev 6,7 procent av de utsatta hushållen utsatta fyra gånger eller fler förra året, och sammantaget blev de hushållen utsatta för 29,5 procent av samtliga rapporterade händelser (se figur 3.35). Studeras andelarna i stället i hela riket utsattes 9,8 procent av hushållen en (1) gång 2018 och 3,8 utsattes två till tre gånger, medan 1,0 procent utsattes fyra gånger eller fler (se tabell 3Ä:1 i appendix).

Figur 3.35 Upprepad utsatthet bland de hushåll som utsattes för något brott mot egendom 2018. Andel hushåll som utsattes 1 gång, 2–3 gånger och 4 gånger eller fler, i förhållande till andel händelser.

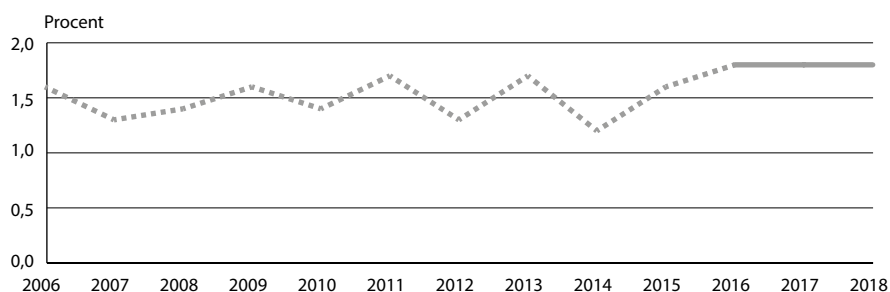
Bostadsinbrott

Bostadsinbrotten upplevs ofta som mer allvarliga och mer integritetskränkande än många andra av de stöldbrott som hushållen utsätts för. För att belysa omfattningen av bostadsinbrott ställs följande fråga:

Bröt sig någon in i din bostad i syfte att stjäla något under förra året (2018)?

Enligt resultaten rapporterar 1,8 procent av hushållen i riket att de utsattes för bostadsinbrott 2018, vilket skulle motsvara cirka 82 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är på samma nivå som både 2016 och 2017. Andelen hushåll som utsatts för bostadsinbrott varierade under större delen av mätperioden kring en relativt stabil nivå, men 2016 ökade nivån något, och andelen har sedan dess legat kvar på den något högre nivån (se tabell 3.31 och figur 3.36).

Figur 3.36 Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2018. Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Utsatthet för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2018 visar att hushåll som består av ensamstående personer med barn i större utsträckning uppger att de utsattes för bostadsinbrott (2,6 %) än hushåll som består av ensamstående personer utan barn (1,8 %) och sammanboende personer med eller utan barn (1,8 respektive 1,6 %, se tabell 3.32).

Andelen som utsattes var något större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (1,9 respektive 1,7 %).

När det gäller boendeort utsattes hushåll i storstadsregioner i större utsträckning (2,3 %) än hushåll i andra större städer och hushåll i mindre städer eller på landsbygden (1,5 % i respektive grupp).

Tabell 3.32 Självrapporterad utsatthet för bostadsinbrott 2006–2018.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	1,8	1,2	1,5	1,4	1,6	1,9	1,8	2,1	1,5	1,6	1,7	1,7	1,6
– med barn	1,8	2,1	1,4	2,1	1,9	1,4	1,2	1,3	1,3	1,9	1,7	1,8	1,8
Ensamstående													
– utan barn	1,3	1,1	1,3	1,4	1,2	1,4	1,0	1,4	1,0	1,4	1,8	1,8	1,8
– med barn	2,8	1,8	4,5	3,5	2,7	4,3	0,1	7,0	2,1	2,9	2,0	2,8	2,6
Bostadstyp													
Småhus	1,6	1,3	1,6	2,1	1,4	1,9	1,6	2,1	1,5	2,0	1,9	1,7	1,7
Flerfamiljshus	1,5	1,3	1,3	1,1	1,4	1,5	1,0	1,4	1,0	1,2	1,7	1,8	1,9
Boendeort													
Storstadsregion	2,0	1,4	1,6	1,9	1,7	2,0	1,8	2,1	1,5	1,7	2,4	2,5	2,3
Större stad	1,4	1,3	1,2	1,5	1,4	1,5	1,0	1,3	1,1	1,7	1,5	1,6	1,5
Mindre stad/landsbygd	1,2	1,1	1,5	1,2	1,1	1,4	1,1	2,0	1,1	1,2	1,3	1,1	1,5

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

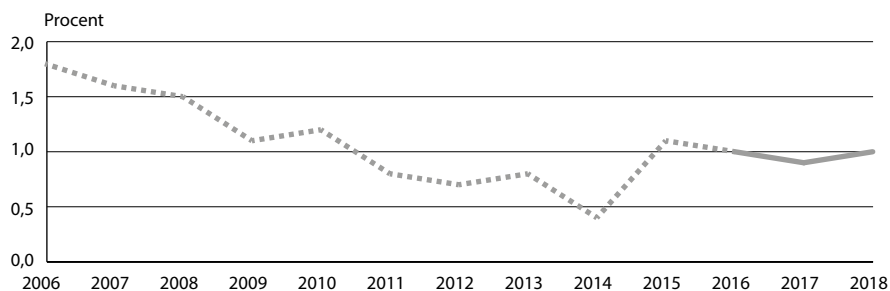
Bilstöld

För att undersöka omfattningen av bilstölder ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet en bil stulen under förra året (2018)?

Resultaten visar att 1,0 procent av alla hushåll som hade någon bil³² rapporterar att de utsattes för bilstöld under 2018, vilket skulle motsvara cirka 38 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är i princip på samma nivå som 2017, då andelen var 0,9 procent. Andelen utsatta för bilstöld minskade kraftigt under perioden 2006–2014, men 2015 ökade andelen något och har sedan dess legat relativt stabilt på den nivån, som ökningen till trots ändå är avsevärt lägre än när mätningarna inleddes (se tabell 3.31 och figur 3.37).

Figur 3.37 Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2018.
Andel utsatta hushåll i riket.^{a,b}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I figuren redovisas bilstöld bland hushåll som ägde bil under respektive år.

³² Frågan inkluderar tjänstebil och leasingbil.

Utsatthet för bilstöld i olika grupper i befolkningen

Hushåll som består av ensamstående med barn uppger i större utsträckning att de under 2018 utsattes för bilstöld (1,8 %) än hushåll som består av ensamstående utan barn (1,1 %) eller hushåll som består av sammanboende med eller utan barn (0,7 respektive 0,8 %, se tabell 3.33).

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (1,4 respektive 0,5 %).

Sett till boendeort utsattes hushåll i storstadsregioner för bilstöld i större utsträckning (1,3 %) än hushåll i andra större städer respektive i mindre städer eller på landsbygden (0,9 respektive 0,7 %).

Tabell 3.33 Självrapporterad utsatthet för bilstöld 2006–2018.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^{a,b}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	2,7	2,1	2,7	2,0	1,8	1,4	1,7	1,2	0,9	1,2	0,9	0,8	0,8
– med barn	1,5	1,9	1,3	1,0	0,7	0,4	0,5	0,7	0,4	0,6	0,8	0,8	0,7
Ensamstående													
– utan barn	1,6	1,4	1,0	0,8	1,3	0,7	0,5	0,5	0,3	1,2	1,0	1,1	1,1
– med barn	1,0	0,7	1,4	0,8	.	1,3	0,3	2,7	0,2	1,8	1,7	1,9	1,8
Bostadstyp													
Småhus	1,0	0,8	0,9	0,7	0,5	0,4	0,4	0,4	0,3	0,8	0,6	0,6	0,5
Flerfamiljshus	2,7	2,5	2,0	1,6	2,1	1,3	1,2	1,2	0,6	1,3	1,3	1,3	1,4
Boendeort													
Storstadsregion	2,1	2,0	1,4	1,7	2,1	0,9	1,0	1,0	0,5	1,5	1,3	1,4	1,3
Större stad	1,5	1,3	1,5	0,6	0,5	0,6	0,7	0,7	0,6	0,8	0,8	0,8	0,9
Mindre stad/landsbygd	1,7	1,6	1,6	1,1	1,2	1,0	0,5	0,6	0,2	1,0	0,7	0,6	0,7

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I tabellen redovisas bilstöld bland hushåll som hade någon bil under respektive år. Punkt (.) innebär att observationer saknas, dvs. att antalet är 0.

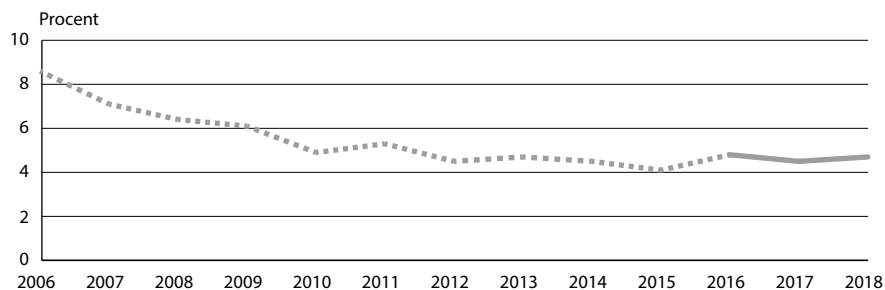
Stöld ur eller från fordon

För att undersöka omfattningen av stöld ur eller från fordon ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet något stulet ur eller från en bil, en motorcykel, en moped, en husvagn eller liknande under förra året (2018)?

Vad gäller utsatthet för stöld ur eller från fordon utsattes 4,7 procent av hushållen i riket under 2018, vilket skulle motsvara cirka 216 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är en liten ökning från 2017, då 4,5 procent av hushållen utsattes. Under 2006–2010 minskade andelen hushåll som utsatts för stöld ur eller från fordon kraftigt och har därefter varierat kring en relativt stabil nivå (se tabell 3.31 och figur 3.38).

Figur 3.38 Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon 2006–2018.
Andel utsatta hushåll i riket.^a

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Utsatthet för stöld ur eller från fordon i olika grupper i befolkningen

När det gäller stöld ur eller från fordon var det under 2018 vanligare att utsättas bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende med barn (7,3 respektive 5,1 %) än bland hushåll som består av ensamstående och sammanboende utan barn (4,4 respektive 4,6 %, se tabell 3.34).

När det gäller bostadstyp var utsatthet för stöld ur eller från fordon vanligare bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (4,9 respektive 4,5 %).

Hushåll i storstadsregioner utsattes i något större utsträckning (5,3 %) än hushåll i andra större städer respektive i mindre städer eller på landsbygden (4,6 respektive 4,0 %).

Tabell 3.34 Självrapporterad utsatthet för stöld ur/från fordon bland hushåll i riket 2006–2018. Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^a

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	9,8	7,3	7,4	6,8	6,0	5,8	5,8	5,3	5,0	4,9	4,6	4,1	4,6
– med barn	10,7	8,1	8,1	9,5	6,5	8,5	6,3	7,6	6,2	5,0	5,8	5,6	5,1
Ensamstående													
– utan barn	7,4	6,8	5,5	4,9	3,8	4,1	3,4	3,5	3,8	3,7	4,3	4,2	4,4
– med barn	6,4	6,3	5,4	5,0	4,4	3,5	3,8	4,0	3,0	1,7	5,8	6,0	7,3
Bostadstyp													
Småhus	8,1	6,4	5,7	6,4	4,5	5,2	4,6	5,2	4,0	4,1	4,5	4,1	4,5
Flerfamiljshus	9,2	7,8	6,9	6,0	5,3	5,5	4,5	4,4	4,8	4,0	5,0	4,9	4,9
Boendeort													
Storstadsregion	11,5	9,2	8,3	7,9	6,1	7,1	5,7	6,8	6,3	5,7	5,9	5,3	5,3
Större stad	6,9	5,7	5,2	5,0	4,2	3,9	3,5	3,3	3,1	2,7	4,2	4,4	4,6
Mindre stad/landsbygd	7,0	6,1	5,5	5,1	4,0	4,5	4,2	3,9	3,8	3,7	3,8	3,4	4,0

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

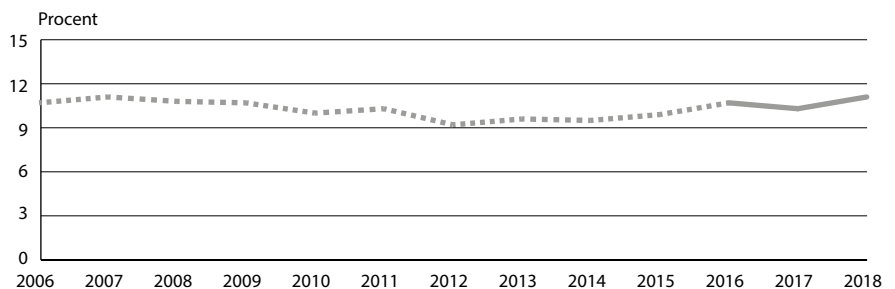
Cykelstöld

För att undersöka omfattningen av cykelstöld ställs följande fråga i NTU:

Fick du eller någon annan i hushållet någon cykel stulen under förra året (2018)?

Resultatet visar att 11,1 procent av de hushåll som ägde någon cykel förra året rapporterar att de utsattes för cykelstöld, vilket skulle motsvara cirka 452 000 hushåll om det räknas om till antal utsatta hushåll i riket. Det är en ökning från 2017 då andelen var 10,3 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under hela mätperioden (se tabell 3.31 och figur 3.39).

Figur 3.39 Självrapporterad utsatthet för cykelstöld 2006–2018. Andel utsatta hushåll i riket.^{ab}

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I figuren redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

Utsatthet för cykelstöld i olika grupper i befolkningen

Hushåll med barn utsattes under 2018 för cykelstöld i störst utsträckning. Det gäller framför allt hushåll som består av ensamstående med barn (18,4 %) men även hushåll som består av sammanboende med barn (13,5 %). Det kan jämföras med grupperna ensamstående och sammanboende utan barn, där andelen var 11,5 respektive 8,3 procent (se tabell 3.35). Resultatet kan sannolikt till viss del förklaras av att hushåll med barn generellt äger fler cyklar per hushåll, vilket torde öka risken för cykelstöld.

Boende i flerfamiljshus utsattes i större utsträckning än boende i småhus (14,3 respektive 7,9 %).

Utsatthet för cykelstöld var vanligare bland hushåll i storstadsregioner och i andra större städer (12,8 respektive 12,2 %) än i mindre städer eller på landsbygden (7,3 %).

Tabell 3.35 Självrapporterad utsatthet för cykelstöld bland hushåll i riket 2006–2018.
Andel (%) utsatta hushåll inom olika grupper i riket.^{ab}

	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	6,7	7,5	6,6	6,3	6,9	7,4	5,9	7,4	6,5	6,9	8,1	7,4	8,3
– med barn	12,9	14,3	13,5	15,3	11,7	12,1	11,9	12,0	11,8	15,2	12,6	12,5	13,5
Ensamstående													
– utan barn	11,8	11,5	12,2	11,3	11,2	11,3	10,5	9,7	10,4	9,6	11,0	10,7	11,5
– med barn	23,4	20,8	18,4	23,2	19,8	17,8	14,7	15,6	14,7	14,4	17,9	19,6	18,4
Bostadstyp													
Småhus	7,3	8,3	7,6	7,7	6,6	7,7	6,4	6,7	6,4	6,7	7,5	7,2	7,9
Flerfamiljshus	14,0	13,8	13,9	13,5	13,3	13,0	12,1	12,5	12,2	12,6	13,7	13,4	14,3
Boendeort													
Storstadsregion	9,7	9,3	10,0	10,5	9,7	10,1	8,8	10,0	9,4	9,5	11,9	11,5	12,8
Större stad	13,2	13,9	13,6	12,7	13,2	13,1	11,7	12,2	11,9	12,8	11,8	11,3	12,2
Mindre stad/landsbygd	9,3	10,4	8,6	8,6	6,6	7,4	6,8	5,5	6,9	6,7	7,5	7,3	7,3

^a Resultaten för utsatthet 2006–2015 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b I tabellen redovisas cykelstöld bland hushåll som ägde någon cykel under respektive år.

4 Otrygghet och oro för brott

Sammanfattning	106
Inledning	107
Otrygghet	107
Oro över brottslighet	112
Oro för att utsättas för brott	120
Konsekvenser av otrygghet och oro	149

4 Otrygghet och oro för brott

Sammanfattning

Majoriteten (72 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de känner sig mycket eller ganska trygga när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde. Totalt 28 procent uppger dock att de känner sig mycket eller ganska otrygga eller att de till följd av otrygghet undviker att gå ut ensamma under sena kvällar, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen otrygga har legat relativt stabilt efter en svag minskning under de första åren, men 2016 ökade andelen otrygga påtagligt och har sedan dess legat kvar på samma högre nivå. Kvinnor upplever otrygghet i betydligt större utsträckning än män (36 respektive 19 %), och det är även en större andel kvinnor än män som avstår från att gå ut på grund av otrygghet (10 respektive 2 %). Andra grupper som utmärker sig med en stor andel otrygga är den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år), personer boende i flerfamiljshus och svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda.

Det är 80 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att brottsligheten i Sverige har ökat kraftigt eller något under de senaste tre åren, vilket är något mindre än 2018 då andelen var 82 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men ligger på en något lägre nivå 2019 jämfört med de första åren. Vidare är det de äldre åldersgrupperna, framför allt den äldsta (75–84 år), och personer med som högst förgymnasial utbildning som i störst utsträckning tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren.

Drygt två femtedelar (43 %) av befolkningen (16–84 år) oroar sig i stor utsträckning över brottsligheten i samhället, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 42 procent. Fram till och med 2011 minskade andelen som känner stor oro, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017, med årliga variationer. Exempel på grupper som i särskilt stor utsträckning känner oro över brottsligheten i samhället är personer i åldrarna 65–74 år och personer med som högst gymnasial utbildning.

Drygt en tredjedel (35 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de mycket eller ganska ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016, och har sedan dess legat kvar på samma nivå. Det är en större andel kvinnor än män som oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (38 respektive 32 %), och så har mönstret sett ut vid samtliga mätpunkter. Vidare är det stora skillnader mellan män och kvinnor sett till oro i olika åldersgrupper, och det är som störst skillnader i åldersgruppen 65–74 år där det skiljer 11 procentenheter (38 % bland kvinnor och 27 % bland män).

Det är 28 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet, och en ungefär lika stor andel (27 %) oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott. En fjärdedel (25 %) oroar sig för stöld av/skadegörelse på bil, medan 17 procent uppger att de oroar sig för personrån.

Vidare uppger 12 procent att de oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, men det är stora skillnader mellan kvinnor och män (21 respektive 2 %). En tiondel (10 %) av de tillfrågade oroar sig mycket eller ganska ofta för att utsättas för misshandel.

När det gäller olika konsekvenser av otrygghet och oro är det vanligast att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt, något som 24 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har gjort mycket eller ganska ofta under det senaste året. Vidare är det stora skillnader mellan kvinnor och män, där 32 procent av kvinnorna uppger att de ofta har valt en annan väg eller ett annat färdssätt, medan andelen bland män uppgår till 16 procent.

Inledning

Fakta om otrygghet och oro för brott bidrar med kunskap om huruvida det kriminalpolitiska målet att minska otryggheten uppnås samt kunskap om var behovet av trygghetsskapande åtgärder är störst. I detta kapitel presenteras huvudresultaten för otrygghet och oro för brott 2019 enligt NTU och hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2019).

Att studera hur otrygghet varierar mellan olika grupper i befolkningen bidrar till en mer nyanserad bild av otryggheten i Sverige. Därför baseras resultatredovisningen till stor del på jämförelser mellan olika grupper, såsom män och kvinnor eller yngre och äldre, och andra grupper i befolkningen. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I resultatredovisningen beskrivs inledningsvis andelen personer med en mer allmän upplevelse av otrygghet och andelen personer som känner en konkret oro över att drabbas av vissa typer av brott. Därefter följer ett avsnitt som beskriver i vilken utsträckning otryggheten påverkar beteendet och livskvaliteten.

I redovisningarna används i huvudsak sammanslagna svarsalternativ. När det gäller otrygghet används kategorin *otrygga*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket otrygga* och *ganska otrygga*. Sett till brottslighetens utveckling beskriver man de som tror att *brottsligheten har ökat*, vilket är en sammanslagning av *ökat kraftigt* och *ökat något*. När det gäller oro för att drabbas av brott används kategorin *oro*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *oro mycket ofta* och *oro ganska ofta*.

Otrygghet

Otrygghet är ett komplext och mångfacetterat fenomen. Ambitionen med NTU är inte att ge en heltäckande bild av otrygghet, utan att bidra med ett antal centrala indikatorer på området. I följande avsnitt redogörs för frågan om man känner sig otrygg under sena kvällar i det egna bostadsområdet. Frågan är inte specifikt kopplad till en viss brottstyp, utan syftar till att fånga upp en mer allmän känsla av otrygghet.

Otrygghet vid utevistelse sen kväll

Frågan om otrygghet vid utevistelse under kvällstid ställs på följande vis:

Om du går ut ensam sent en kväll i området där du bor, hur trygg eller otrygg känner du dig då?

Svarsalternativen är: *mycket trygg, ganska trygg, ganska otrygg, mycket otrygg* och *går aldrig ut ensam sent på kvällen*.

De som aldrig går ut ensamma sena kvällar får en följdfråga för att särskilja dem som på grund av otrygghet undviker att gå ut:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig går ut sent på kvällen?

Svarsalternativen är: *har inte någon anledning eller möjlighet att gå ut ensam sent på kvällen, känner mig otrygg och annat skäl*.³³

Resultaten för 2019 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) känner sig trygga (mycket eller ganska) när de går ut ensamma sent en kväll i sitt eget bostadsområde (72 %). Det är dock 28 procent som uppger att de känner sig otrygga (mycket eller ganska) vid sådan utevistelse, varav 6 procentenheter avstår helt från att gå ut sena kvällar på grund av otrygghet (se figur 4.1). Sett över tid har andelen som känner sig otrygga legat relativt stabilt efter en svag minskning under de första åren. År 2016 ökade dock andelen otrygga påtagligt, och har sedan dess legat kvar på samma högre nivå (se figur 4.2 och tabell 4.1).

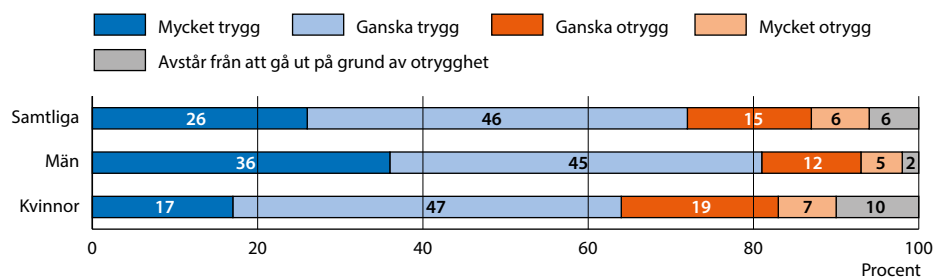
Bland män är det 19 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 2 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen otrygga är på samma nivå som 2018.

Sett till kvinnor är det 36 procent som uppger att de känner sig otrygga, varav 10 procentenheter avstår från att gå ut på grund av otrygghet. Andelen som uppger otrygghet är på samma nivå som 2018.

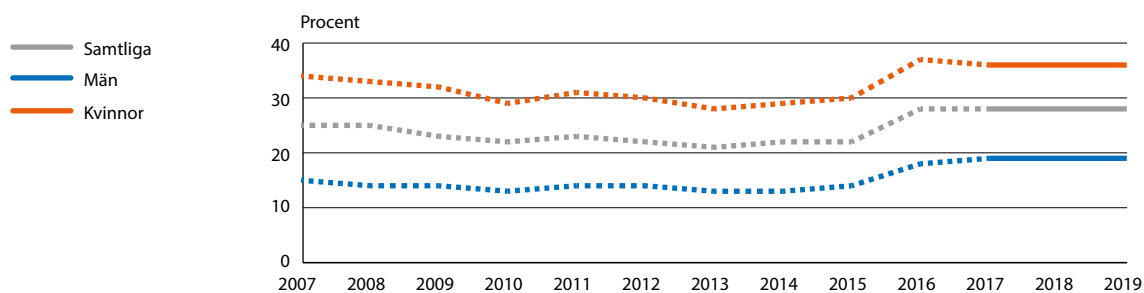
Vid en jämförelse mellan män och kvinnor blir det tydligt att kvinnor upplever otrygghet vid utevistelse i betydligt större utsträckning än män. Det är också tydligt att det är en större andel kvinnor än män som avstår från att gå ut på grund av otryggheten. Trots de stora skillnaderna visar resultaten att utvecklingen över tid är likartad.

³³ De som har svarat att de aldrig går ut sent på kvällen av annat skäl än otrygghet har exkluderats när resultaten tagits fram.

Figur 4.1 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.2 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2019. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.1 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2019. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	25	25	23	22	23	22	21	22	22	28	28	28	28
Män	15	14	14	13	14	14	13	13	14	18	19	19	19
Kvinnor	34	33	32	29	31	30	28	29	30	37	36	36	36
Ålder													
16–19 år	22	20	21	19	21	23	20	20	19	30	30	32	31
20–24 år	32	28	29	27	26	26	27	28	28	31	32	33	33
25–34 år	26	25	23	21	24	22	25	24	25	34	28	30	30
35–44 år	17	17	18	16	16	20	16	18	17	22	25	24	23
45–54 år	20	19	20	17	20	16	15	16	21	25	25	25	24
55–64 år	27	28	22	23	23	21	18	19	22	28	26	26	26
65–74 år	35	33	31	29	28	26	27	27	22	28	29	29	29
75–84 år	40	42	42	34	34	38	36	29	30	33	34	31	32
Män													
16–19 år	7	9	10	6	8	9	8	9	8	15	15	16	18
20–24 år	22	17	21	12	16	16	12	18	13	23	19	19	19
25–34 år	14	17	13	11	11	16	17	14	17	22	19	20	21
35–44 år	10	10	11	11	12	18	11	15	14	18	17	18	16
45–54 år	14	12	11	10	13	9	10	8	14	16	18	19	18
55–64 år	15	14	11	14	14	10	11	10	12	17	19	20	20
65–74 år	21	18	21	21	16	16	18	20	13	19	21	20	20
75–84 år	26	26	22	20	24	25	22	15	18	16	24	22	22
Kvinnor													
16–19 år	33	29	29	29	31	33	29	29	28	42	44	44	43
20–24 år	41	38	36	36	34	35	37	34	39	39	42	44	45
25–34 år	35	32	32	29	33	29	32	32	31	44	36	37	38
35–44 år	25	24	24	21	21	23	21	23	21	28	32	31	30
45–54 år	25	24	26	22	25	21	19	22	26	31	30	32	30
55–64 år	38	41	32	34	33	31	26	27	31	36	34	33	32
65–74 år	46	45	40	37	39	36	34	34	32	37	37	37	37
75–84 år	49	55	55	45	43	50	46	40	41	45	44	41	41

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Resultaten för vissa grupper (ej samtliga, män respektive kvinnor) har 2020-04-08 korrigerats med 1–2 procentenheter.

Otrygghet i olika åldersgrupper

Om man jämför andelen otrygga mellan olika åldersgrupper visar den senaste mätningen (2019) att det är i den näst yngsta åldersgruppen (20–24 år) som störst andel upplever otrygghet (33 %). Den åldersgrupp där minst andel personer känner sig otrygga är 35–44 år (23 %).

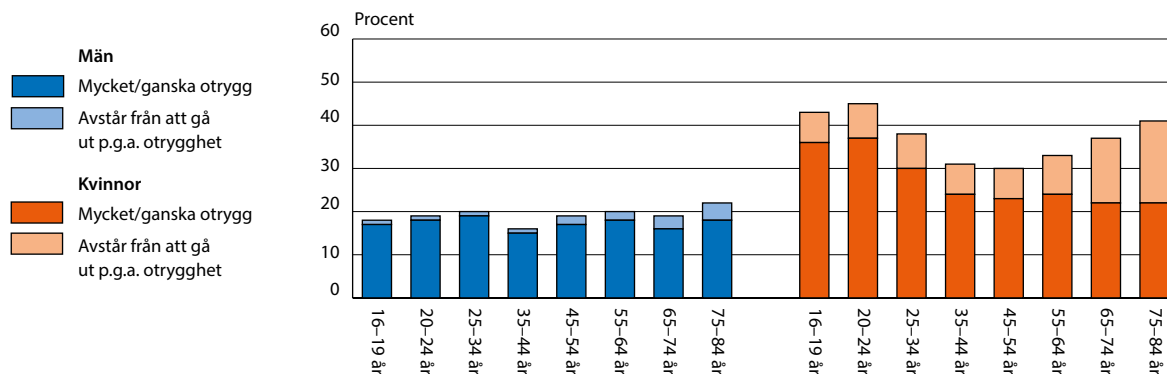
Bland män är det relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper. Otrygghet är vanligast i åldersgruppen 75–84 år (22 %), medan minst andel otrygga bland männen finns i åldersgruppen 35–44 år (16 %, se figur 4.3).

Andelen otrygga 2019 är särskilt stor bland kvinnor i de två yngsta åldersgrupperna, 16–19 år respektive 20–24 år (43 respektive 45 %), men även i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 41 %). En stor andel av

kvinnorna i den äldsta åldersgruppen avstår helt från att gå ut till följd av otrygghet (19 %). Minst andel otrygga bland kvinnorna återfinns i åldersgrupperna 35–44 och 45–54 år (30 % vardera).

Vid en jämförelse mellan könen visar resultaten att det vid samtliga mätningar har varit en betydligt större andel otrygga bland kvinnor än bland män i samtliga åldersgrupper. Skillnaderna har legat relativt konstant över tid.

Figur 4.3 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2019. Andel som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.^a

^a Vissa av resultaten i denna figur har 2020-04-08 korrigerats med 1 procentenhet.

Otrygghet i olika grupper i befolkningen

Sett till olika grupper i befolkningen (16–84 år) är det en större andel som upplever otrygghet vid utevistelse under sen kväll bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (34 %) och bland utrikesfödda personer (32 %), jämfört med bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (26 %, se tabell 4.2).

Andelen otrygga är mindre ju högre utbildningsnivån är. Personer med som högst förgymnasial utbildning (32 %) och personer med som högst gymnasial utbildning (30 %) uppger oftare otrygghet vid utevistelse än personer med eftergymnasial utbildning (22 %).

Ensamstående, med eller utan barn, känner sig otrygga i större utsträckning (31 % i respektive grupp) än sammanboende med eller utan barn (23 respektive 27 %).

Bland boende i flerfamiljshus uppger en betydligt större andel att de känner sig otrygga jämfört med personer boende i småhus (34 % respektive 22 %).

Det är inga skillnader i otrygghet mellan boende i storstadsregioner och boende i andra större städer (29 % i respektive grupp), medan de som bor i mindre städer eller på landsbygden känner sig mindre otrygga (23 %).

Sett till otrygghet inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser mönstret likartat ut. Dock är nivån betydligt högre bland kvinnor, vilket gäller samtliga grupper (se tabell 4A:1–2 i appendix).

Tabell 4.2 Otrygghet vid utevistelse sent på kvällen i det egna bostadsområdet 2007–2019. Andel (%) som känner sig mycket/ganska otrygga samt de som avstår från att gå ut på grund av otrygghet, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{abc}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	22	22	20	19	19	20	19	19	19	25	26	26	26
- båda föräldrarna utrikesfödda	33	24	32	28	31	31	32	29	33	34	32	35	34
Utrikesfödda	40	37	36	33	38	34	31	30	33	41	34	34	32
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	31	30	28	26	27	29	26	27	27	35	33	33	32
Gymnasial	25	25	24	22	23	23	22	23	23	29	30	30	30
Eftergymnasial	20	19	18	17	18	16	16	16	17	22	21	23	22
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	27	26	25	22	22	22	20	22	20	27	27	27	27
- med barn	18	18	17	16	18	18	16	15	19	24	23	23	23
Ensamstående													
- utan barn	29	29	26	26	26	25	25	26	27	32	31	31	31
- med barn	27	24	32	23	27	25	25	23	23	32	33	31	31
Bostadstyp													
Småhus	17	18	17	15	15	16	15	15	15	21	22	22	22
Flerfamiljshus	35	33	32	30	32	31	30	29	31	36	34	35	34
Boendeort													
Storadsregion	30	27	26	24	26	25	25	25	24	30	30	30	29
Större stad	26	27	26	24	24	24	21	23	24	30	29	29	29
Mindre stad/landsbygd	18	18	17	17	16	16	16	15	17	23	24	23	23

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4A:1–2 i appendix.

^c Resultaten för vissa grupper har 2020-04-08 korrigerats med 1 procentenhet.

Oro över brottslighet

För att ringa in en annan dimension av otrygghet, tillfrågas de personer som deltar i NTU också om sin generella oro över brottsligheten i samhället. Det görs genom att fråga dels hur de uppfattar utvecklingen av antalet brott under de senaste tre åren, dels i vilken utsträckning de känner sig oroliga över brottsligheten i samhället.

Uppfattning om brottslighetens utveckling

För att ta reda på uppfattningen om brottslighetens utveckling ställs följande fråga i NTU:

På det hela taget, tror du att antalet brott i Sverige har ökat, minskat eller varit oförändrade de senaste tre åren?

Svarsalternativen är: *ökat kraftigt, ökat något, varit oförändrat, minskat något, minskat kraftigt och vet inte/ingen uppfattning.*³⁴

³⁴ Svarsalternativet *vet inte/ingen uppfattning* har exkluderats när resultaten tagits fram.

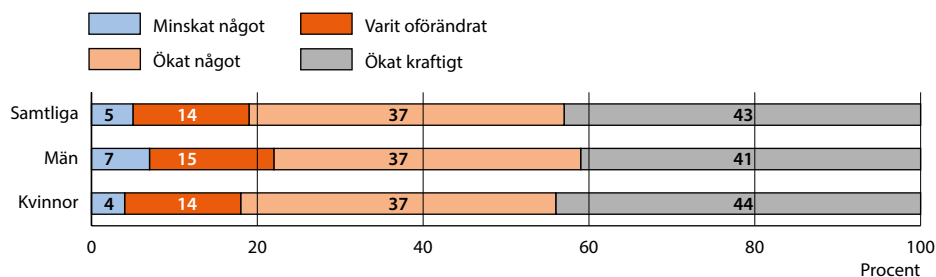
Enligt NTU 2019 är det 5 procent av befolkningen (16–84 år) som tror att antalet brott har minskat (kraftigt eller något) under de senaste tre åren, medan 14 procent tror att brottsligheten har varit oförändrad. Vidare tror 80 procent att antalet brott har ökat (kraftigt eller något, se figur 4.4). Andelen som tror att brottsligheten har ökat är något mindre jämfört med förra årets mätning 2018, då andelen var 82 procent. Sett över tid har andelen legat relativt stabilt, men den ligger på något lägre nivåer 2019 jämfört med de första åren (se figur 4.5 och tabell 4.3).

Bland män är det 78 procent som 2019 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket är något mindre jämfört med mätningen 2018 (80 %).

Bland kvinnor är det 81 procent som 2019 tror att brottsligheten har ökat under de senaste tre åren, vilket är en liten minskning från 2018 (83 %).

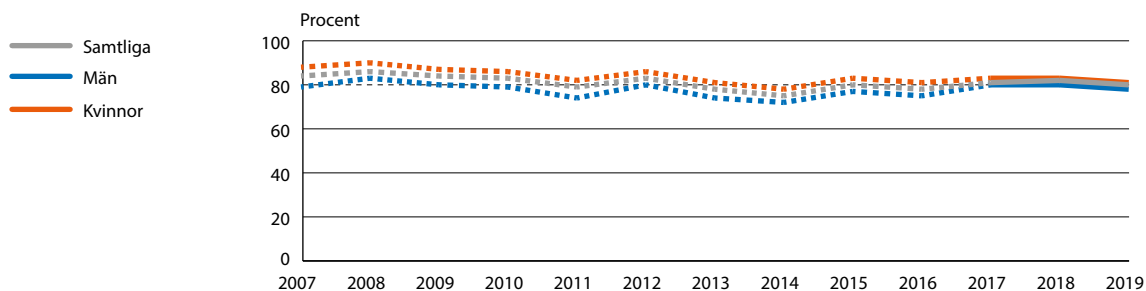
Utvecklingen ser likartad ut för männen och kvinnorna, dock har skillnaderna minskat under de senaste åren.

Figur 4.4. Uppfattning om att antalet brott har ökat, minskat eller varit oförändrat under de senaste tre åren i Sverige 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Antalet som har svarat att de tror att antalet brott har minskat kraftigt är så pass litet att andelen inte redovisas.

Figur 4.5 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2019. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.3 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2019. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	84	86	84	83	79	83	78	75	80	78	81	82	80
Män	79	83	80	79	74	80	74	72	77	75	80	80	78
Kvinnor	88	90	87	86	82	86	81	78	83	81	83	83	81
Ålder													
16–19 år	84	87	79	73	77	77	74	72	72	77	79	80	81
20–24 år	80	81	79	77	76	78	75	72	75	71	74	76	76
25–34 år	85	87	81	81	79	83	79	73	79	75	74	73	73
35–44 år	82	83	82	81	74	81	73	71	73	73	76	76	73
45–54 år	83	84	82	84	79	82	78	75	81	78	82	82	80
55–64 år	83	86	84	83	77	83	77	76	83	81	86	86	84
65–74 år	85	91	89	87	83	87	82	79	84	81	87	88	86
75–84 år	91	95	91	91	86	88	86	81	87	87	90	89	88
Män													
16–19 år	79	84	72	70	73	74	71	67	66	73	76	80	82
20–24 år	75	75	72	70	70	72	68	66	70	65	74	76	77
25–34 år	84	87	79	79	77	85	78	73	80	77	73	73	72
35–44 år	76	79	77	76	68	79	70	70	71	71	75	74	72
45–54 år	78	81	77	80	75	78	73	70	77	74	80	80	77
55–64 år	77	81	82	81	72	80	73	71	79	79	84	85	82
65–74 år	82	89	88	87	81	85	80	77	81	79	85	85	83
75–84 år	84	88	85	85	77	78	81	71	80	78	87	88	85
Kvinnor													
16–19 år	89	90	86	76	79	79	76	76	77	82	81	80	80
20–24 år	87	88	88	84	83	86	82	78	82	79	75	76	76
25–34 år	86	86	83	84	80	81	80	73	79	74	75	74	74
35–44 år	90	86	86	85	78	83	76	73	75	76	77	78	74
45–54 år	86	87	87	87	82	86	82	79	85	81	85	84	82
55–64 år	89	91	85	87	83	86	82	81	86	83	88	88	87
65–74 år	87	93	90	87	86	89	83	81	87	83	90	90	89
75–84 år	98	100 ^b	97	97	94	96	90	90	93	95	93	91	91

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b På grund av metodskäl under uppräkningsen har talet avrundats till 100. Det innebär dock inte att alla respondenter i åldersgruppen har uppggett att de tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika åldersgrupper

Uppfattningen att antalet brott i Sverige har ökat är vanligare bland äldre än bland yngre i befolkningen (16–84 år). Tabell 4.3 visar att nästan nio av tio personer (88 %) i åldersgruppen 75–84 år tror att antalet brott har ökat. Minst andel som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgrupperna 25–34 år och 35–44 år (73 % vardera). Fördelningen liknar den från tidigare mätpunkter och nivåerna har legat relativt stabilt över tid.

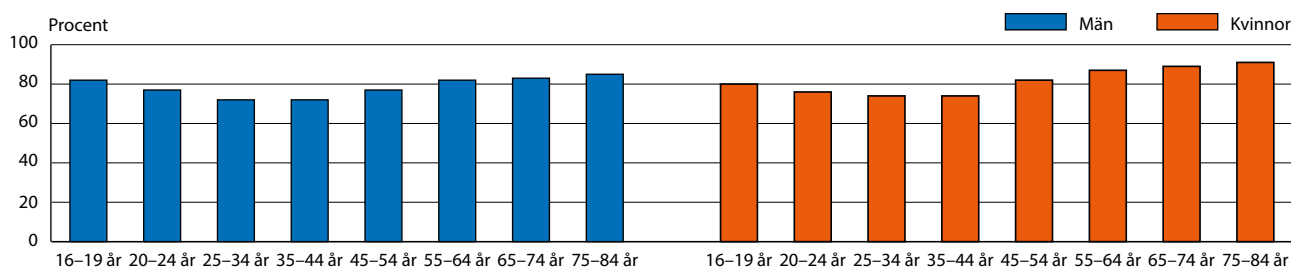
Bland män är det i åldersgruppen 75–84 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (85 %, se figur 4.6). Minst andel

som tror att brottsligheten har ökat återfinns i åldersgrupperna 25–34 år och 35–44 år (72 % vardera).

Även bland kvinnor är det i åldersgruppen 75–84 år som störst andel har uppfattningen att antalet brott har ökat (91 %), medan åldersgrupperna 25–34 år och 35–44 år har minst andel som tror att brottsligheten har ökat (74 %).

Åldersskillnaderna i uppfattningen att antalet brott har ökat följer således liknande mönster för män och kvinnor.

Figur 4.6 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2019. Andel som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Uppfattning om brottslighetens utveckling i olika grupper i befolkningen

Bland personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder finns en mindre andel som tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren (79 %) än bland svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar och utrikesfödda personer (81 respektive 83 %, se tabell 4.4).

Bland personer med som högst förgymnasial och med som högst gymnasial utbildning är det betydligt vanligare med den här uppfattningen (87 respektive 86 %) än bland dem som har eftergymnasial utbildning (68 %).

Vad gäller familjetyp är det en större andel bland sammanboende utan barn (82 %) som tror att antalet brott ökat under de senaste tre åren jämfört med sammanboende med barn (76 %) och ensamstående med och utan barn (78 respektive 80 %).

Sett till bostadstyp är det en större andel boende i småhus som tror att antalet brott har ökat, jämfört med boende i flerfamiljshus (82 respektive 78 %).

Det är dessutom mindre vanligt att boende i storstadsregioner tror att antalet brott har ökat under de senaste tre åren (75 %), jämfört med boende i andra större städer och boende i mindre städer eller på landsbygden (81 respektive 85 %).

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall samma mönster för män som för kvinnor, och det är inga större skillnader sett till nivåerna (se tabell 4B:1–2 i appendix).

Tabell 4.4 Uppfattning om brottsutvecklingen i Sverige 2007–2019. Andel (%) som tror att antalet brott har ökat kraftigt/något under de senaste tre åren, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	83	86	82	82	78	82	77	74	79	77	81	81	79
-båda föräldrarna utrikesfödda	84	82	82	82	77	75	80	78	79	79	80	83	81
Utrikesfödda	87	89	88	87	83	90	85	80	84	85	85	83	83
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	88	91	88	86	82	85	82	81	84	85	86	86	87
Gymnasial	88	90	87	87	83	88	84	81	87	85	87	88	86
Eftergymnasial	71	74	72	71	67	73	65	62	67	66	71	71	68
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	85	88	85	84	79	85	79	76	81	78	84	84	82
- med barn	83	83	82	82	77	81	77	74	79	77	79	78	76
Ensamstående													
- utan barn	85	88	83	82	79	82	78	75	79	79	81	81	80
- med barn	83	81	84	83	78	83	78	73	77	79	81	80	78
Bostadstyp													
Småhus	83	86	83	82	77	82	78	75	80	78	83	83	82
Flerfamiljshus	84	86	84	82	80	83	78	75	79	78	79	79	78
Boendeort													
Storadsregion	80	82	79	78	74	80	74	72	74	73	77	78	75
Större stad	85	89	85	85	80	85	79	76	83	80	83	83	81
Mindre stad/landsbygd	88	89	86	85	82	85	81	78	83	83	86	86	85

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4B:1–2 i appendix.

Oro över brottsligheten i samhället

För att undersöka hur många som oroar sig över brottsligheten i samhället ställs följande fråga:

I vilken utsträckning är du orolig över brottsligheten i samhället?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning, i viss utsträckning, inte alls och vet inte.*³⁵

Resultaten visar att knappt en tiondel (8 %) uppger att de inte alls oroar sig över brottsligheten i samhället, medan nära hälften (49 %) uppger att de oroar sig i viss utsträckning. Vidare är det 43 procent av befolkningen (16–84 år) som i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2019 (se figur 4.7). Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 42 procent. Sett till utvecklingen över tid minskade andelen fram till och med 2011, och därefter skedde en ökning fram till och med 2017, med vissa årliga variationer (se figur 4.8 och tabell 4.5).

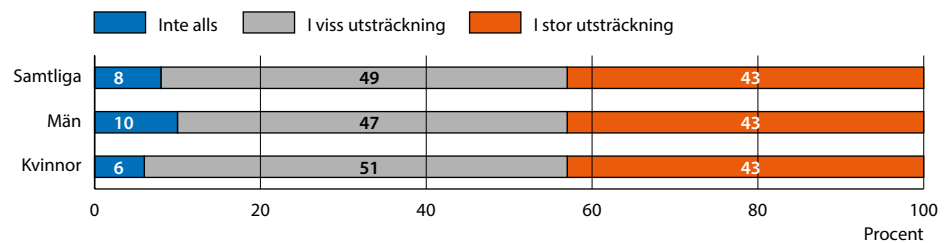
³⁵ Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

Bland männen i befolkningen (16–84 år) uppger 43 procent i NTU 2019 att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället, vilket är en liten ökning jämfört med 2018, då andelen var 41 procent.

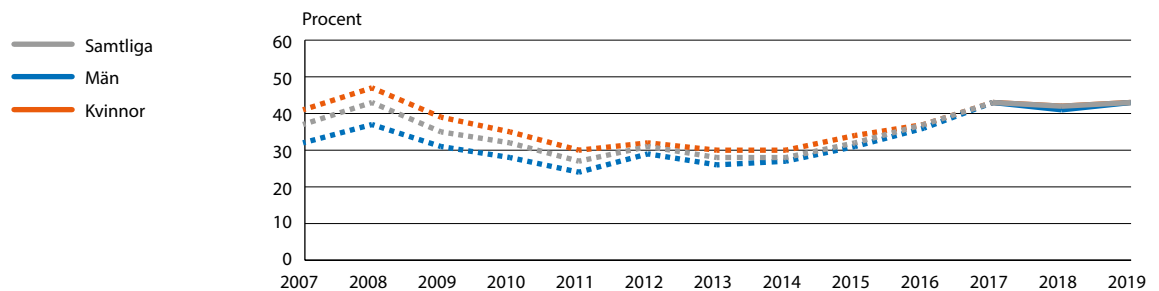
Även bland kvinnorna i befolkningen (16–84 år) är det 43 procent som uppger att de i stor utsträckning oroar sig över brottsligheten i samhället 2019, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 42 procent.

Andelen som känner stor oro över brottsligheten i samhället är således lika stor bland männen som bland kvinnorna. Tidigare år har skillnaden varit större, där kvinnorna har upplevt en större oro än männen. Vidare är utvecklingen bland män respektive kvinnor likartad.

Figur 4.7 Oro över brottsligheten i samhället 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.8 Oro över brottsligheten i samhället 2007–2019. Andel som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.5 Oro över brottsligheten i samhället 2007–2019. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	37	43	35	32	27	31	28	28	32	37	43	42	43
Män	32	37	31	28	24	29	26	27	31	36	43	41	43
Kvinnor	41	47	39	35	30	32	30	30	34	37	43	42	43
Ålder													
16–19 år	13	12	12	11	10	11	8	11	13	15	22	23	25
20–24 år	29	27	25	23	20	21	23	22	25	28	30	30	30
25–34 år	34	35	27	26	22	27	22	24	27	36	35	34	34
35–44 år	37	42	36	32	27	30	25	25	30	34	41	40	40
45–54 år	38	44	36	33	28	30	30	30	34	38	47	47	48
55–64 år	44	57	46	42	36	38	36	34	41	42	51	49	51
65–74 år	46	55	47	41	35	41	36	37	40	43	52	49	52
75–84 år	43	52	41	38	34	39	38	36	39	41	47	46	48
Män													
16–19 år	11	10	13	12	8	8	6	12	9	10	22	22	26
20–24 år	34	26	24	25	21	20	17	23	24	32	30	30	31
25–34 år	27	31	25	22	19	30	20	23	28	38	35	34	35
35–44 år	30	32	27	25	22	26	22	20	28	32	42	41	40
45–54 år	36	41	31	29	28	29	29	29	32	39	47	46	49
55–64 år	37	51	42	40	31	34	33	31	39	42	50	48	49
65–74 år	41	49	45	37	30	40	35	37	38	40	50	47	48
75–84 år	33	40	34	27	26	30	30	30	33	34	44	44	45
Kvinnor													
16–19 år	15	14	12	11	12	12	10	11	16	19	23	23	23
20–24 år	26	28	25	22	20	21	26	20	25	26	30	30	30
25–34 år	39	37	29	28	23	25	23	25	26	34	34	33	34
35–44 år	46	51	44	38	31	34	28	31	32	36	40	39	39
45–54 år	39	47	40	35	28	30	30	30	35	38	47	47	47
55–64 år	50	62	50	45	40	41	40	36	42	42	53	49	53
65–74 år	50	60	49	45	40	41	36	37	43	46	53	51	55
75–84 år	51	64	47	48	42	48	45	42	46	48	49	48	50

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro över brottsligheten i olika åldersgrupper

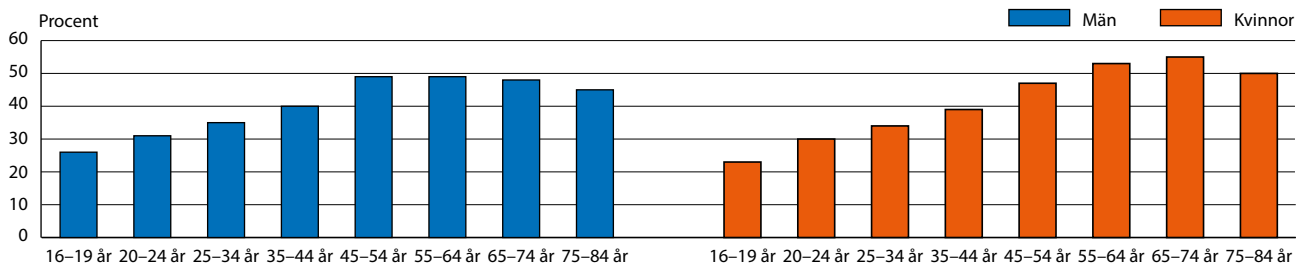
Det är en större andel bland äldre än bland yngre som uppger en stor oro över brottsligheten i samhället. Andelen är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år), där en fjärdedel (25 %) uppger sig känna stor oro. Den blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 65–74 år där drygt hälften (52 %) uppger att de känner stor oro. Det här mönstret har framkommit vid i princip varje mätpunkt (se tabell 4.5).

Figur 4.9 visar att det bland männen är en större andel äldre än yngre som uppger en stor oro över brottsligheten i samhället. I den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 26 procent känna stor oro, medan motsvarande andel i åldrarna 45–54 och 55–64 år är 49 procent.

Bland kvinnor i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) uppger sig 23 procent känna stor oro över brottsligheten i samhället, och andelen blir därefter större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med 65–74 år, där över hälften av kvinnorna känner en sådan oro (55 %).

Mönstret för oro över brottsligheten i samhället är således likartat i de olika åldersgrupperna om man ser till män respektive kvinnor, med störst andel som känner stor oro bland de äldsta och minst andel bland de yngsta.

Figur 4.9 Oro över brottsligheten i samhället 2019. Andel som oroar sig i stor utsträckning, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro över brottsligheten i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2019 visar att utrikesfödda i mindre utsträckning upplever en stor oro över brottsligheten i samhället (36 %) jämfört med svenskfödda med minst en svenskfödd förälder eller båda föräldrarna utrikesfödda (45 respektive 43 %, se tabell 4.6).

Bland personer med som högst gymnasial utbildning är det en större andel som upplever stor oro (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial utbildning eller efter-gymnasial utbildning (42 respektive 35 %).

Sett till familjetyp visar resultaten att det är en mindre andel som uppger en stor oro bland ensamstående utan barn (39 %) än bland ensamstående med barn (46 %) och bland sammanboende med eller utan barn (43 respektive 47 %).

Boende i småhus oroar sig i högre grad för brottsligheten i samhället jämfört med boende i flerfamiljshus (45 respektive 40 %).

Det är en mindre andel som känner stor oro i storstadsregioner (40 %) jämfört med i större städer och mindre städer och på landsbygden (45 % i respektive grupp).

När oro över brottsligheten särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper generellt sett följer samma mönster (se tabell 4C:1–2 i appendix).

Tabell 4.6 Oro över brottsligheten i samhället 2007–2019. Andel (%) som oroar sig i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	37	44	36	32	27	31	28	28	33	38	45	43	45
-båda föräldrarna utrikesfödda	35	34	34	35	27	33	33	27	34	40	40	42	43
Utrikesfödda	35	38	34	31	28	29	26	28	28	32	36	35	36
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	36	39	34	31	27	29	27	30	35	36	41	39	42
Gymnasial	40	47	39	36	31	35	31	33	37	42	50	48	50
Eftergymnasial	32	38	31	27	23	25	23	21	25	30	35	35	35
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	40	49	41	34	30	34	31	32	36	39	47	45	47
- med barn	38	42	35	32	27	30	27	28	31	37	43	43	43
Ensamstående													
- utan barn	31	35	29	29	24	27	24	24	28	33	37	36	39
- med barn	48	50	41	41	34	33	35	32	40	42	46	43	46
Bostadstyp													
Småhus	38	44	36	32	27	31	29	28	34	37	45	43	45
Flerfamiljshus	36	40	34	32	28	30	27	28	31	36	40	39	40
Boendeort													
Storstadsregion	35	40	34	32	28	30	26	27	28	34	40	40	40
Större stad	40	45	37	33	28	32	31	30	37	40	44	43	45
Mindre stad/landsbygd	37	43	36	31	26	30	27	28	33	37	45	43	45

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4C:1–2 i appendix.

Oro för att utsättas för brott

Hittills har avsnitten i detta kapitel berört otrygghet, uppfattning om brottsutvecklingen och oro över brottsligheten i samhället. I detta avsnitt redovisas oro för att närstående ska utsättas för brott och oro för att man själv ska drabbas av olika typer av brott.

Oro för att närstående ska drabbas av brott

För att undersöka hur många som oroar sig för att närstående ska drabbas av brott ställs följande fråga:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att någon närstående till dig ska drabbas av brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

I NTU 2019 uppger drygt 14 procent av befolkningen (16–84 år) att de aldrig oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, medan hälften (50 %) sällan (mycket eller ganska) upplever en sådan oro. Vidare är det drygt en tredjedel (35 %) som ofta (mycket eller ganska)

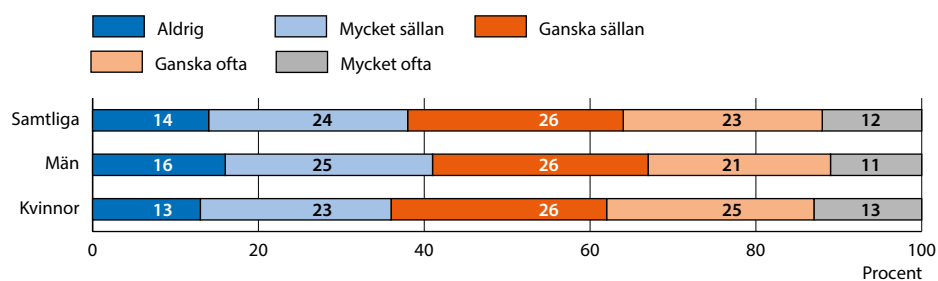
oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott (se figur 4.10). Andelen som 2019 uppger att de oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott ligger på samma nivå som 2018. Andelen minskade fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016, och har sedan legat kvar på samma nivå (se figur 4.11 och tabell 4.7).

Bland män uppger knappt en tredjedel (32 %) att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är på ungefär samma nivå som föregående års mätning 2018, då andelen var 31 procent.

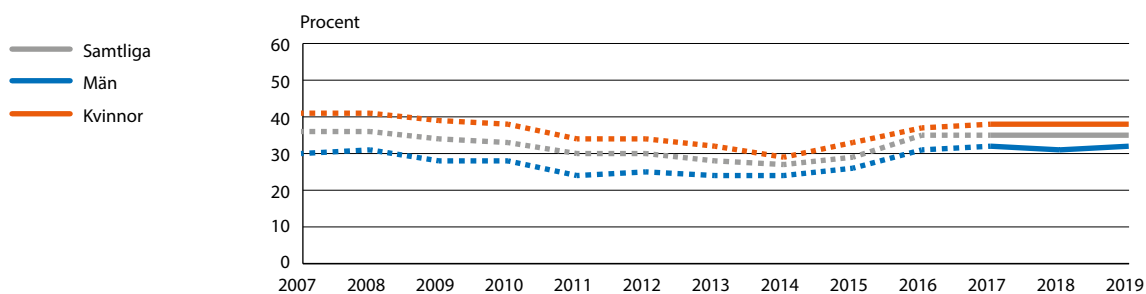
Bland kvinnor uppger 38 procent att de ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, vilket är på samma nivå som 2018.

Det är således en större andel kvinnor än män som ofta oroar sig för att någon närstående ska drabbas av brott, och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts. Dock har skillnaden minskat något sett till utvecklingen över tid, en trend som framför allt kan utläsas sedan 2014.

Figur 4.10 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.11 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.7 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	36	36	34	33	30	30	28	27	29	35	35	35	35
Män	30	31	28	28	24	25	24	24	26	31	32	31	32
Kvinnor	41	41	39	38	34	34	32	29	33	37	38	38	38
Ålder													
16–19 år	20	21	19	19	19	16	15	15	16	20	24	25	26
20–24 år	32	29	30	28	27	28	26	28	27	32	33	34	36
25–34 år	33	34	33	29	27	29	26	26	29	38	34	35	36
35–44 år	35	37	36	35	31	31	28	26	27	35	34	34	33
45–54 år	43	44	40	41	36	36	36	33	37	39	42	42	43
55–64 år	39	40	35	38	30	32	31	28	33	37	38	37	38
65–74 år	37	39	35	33	32	30	28	26	30	33	33	32	33
75–84 år	31	34	28	28	24	27	26	23	25	28	29	29	29
Män													
16–19 år	15	19	17	20	14	13	14	15	11	19	18	19	22
20–24 år	26	22	25	22	21	19	17	22	20	24	29	29	31
25–34 år	27	32	32	28	26	29	25	25	30	39	34	33	34
35–44 år	30	33	29	30	26	25	25	23	26	34	33	34	33
45–54 år	40	40	33	36	31	31	30	30	33	35	39	38	39
55–64 år	31	33	28	30	21	26	25	24	26	33	33	33	35
65–74 år	27	31	28	25	28	26	25	25	26	28	28	27	27
75–84 år	26	28	21	22	18	20	22	22	20	20	25	24	24
Kvinnor													
16–19 år	24	23	20	20	23	18	15	16	20	21	29	30	30
20–24 år	38	36	34	34	34	38	35	32	34	39	37	39	41
25–34 år	38	35	35	31	27	29	27	27	28	38	35	36	37
35–44 år	41	41	42	39	35	36	30	29	28	36	36	33	34
45–54 år	45	47	45	45	40	39	41	35	41	41	44	46	46
55–64 år	46	46	41	46	39	39	37	32	38	41	42	41	42
65–74 år	45	45	41	39	36	34	31	27	34	38	38	37	38
75–84 år	34	38	33	33	28	32	28	24	29	34	32	33	33

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för närstående i olika åldersgrupper

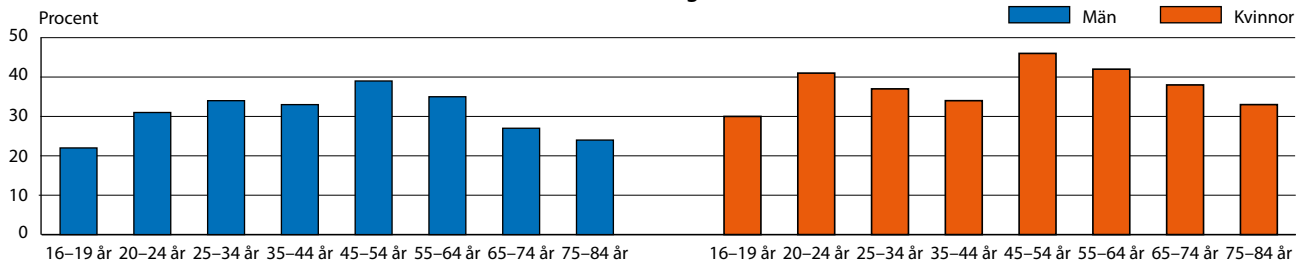
Tabell 4.7 visar att andelen som ofta oroar sig för att närstående ska drabbas av brott är störst i åldern 45–54 år (43 %). Minst andel som uppger att de ofta är oroliga för närstående finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 26 %). Ett liknande mönster framkommer även för tidigare mätpunkter.

De män som i minst utsträckning uppger att de ofta känner oro finns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 22 %). Därefter blir andelen i princip större ju äldre åldergrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–54 år där störst andel ofta känner oro (39 %, se figur 4.12).

Sett till kvinnor som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott är andelen minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 30 %), medan andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (46 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper är mönstret således relativt likartat, dock är det i alla åldersgrupper högre nivåer bland kvinnor.

Figur 4.12. Oro för att närstående ska drabbas av brott 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för närstående i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.8 visar att det är en något större andel bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda, som ofta känner oro för att närstående ska drabbas av brott (42 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer (36 respektive 31 %).

Andelen som ofta oroar sig är större bland personer med som högst gymnasial utbildning (40 %) än bland personer med som högst för-gymnasial respektive eftergymnasial utbildning (32 % vardera).

Sett till familjetyp är det en större andel som ofta känner oro över närstående bland både ensamstående och sammanboende med barn (45 respektive 39 %) än bland både ensamstående och sammanboende utan barn (32 respektive 35 %).

Det finns i princip inga skillnader i andel som ofta känner oro mellan boende i flerfamiljshus och boende i småhus (35 % respektive 36 %).

Det är i princip inga skillnader mellan boende i storstads-regioner och boende i andra större städer (37 respektive 36 %). Däremot är andelen som uppger att de ofta känner oro för närstående något mindre bland boende i mindre städer och på landsbygden (32 %).

Likartade mönster framkommer vid en jämförelse mellan män och kvinnor som ofta känner oro för närstående inom olika grupper i be-folkningen (16–84 år). Däremot är det högre nivåer bland kvinnor, och så ser det ut för alla grupper (se tabell 4D:1–2 i appendix).

Tabell 4.8 Oro för att närstående ska drabbas av brott 2007–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	36	37	34	33	29	30	28	27	30	35	36	35	36
- båda föräldrarna utrikesfödda	39	36	36	41	38	32	35	34	35	41	39	43	42
Utrikesfödda	35	37	35	34	32	31	27	24	28	30	32	31	31
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	30	31	27	28	26	24	22	21	25	29	32	31	32
Gymnasial	41	41	39	39	34	36	31	32	35	41	40	39	40
Eftergymnasial	33	34	31	31	26	27	28	24	26	30	31	32	32
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	36	36	34	32	30	30	28	27	29	35	35	35	35
- med barn	42	43	41	41	35	36	34	30	33	41	39	39	39
Ensamstående													
- utan barn	29	30	26	27	24	24	23	23	26	29	30	31	32
- med barn	49	46	49	51	42	39	40	35	39	42	46	44	45
Bostadstyp													
Småhus	35	36	33	33	29	30	28	26	29	34	35	35	36
Flerfamiljshus	36	37	34	34	31	30	28	27	30	35	34	35	35
Boendeort													
Storadsregion	39	38	36	35	33	32	29	28	30	36	36	37	37
Större stad	36	40	35	35	29	31	30	28	31	36	35	35	36
Mindre stad/landsbygd	31	30	29	28	26	25	25	22	26	30	32	30	32

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4D:1–2 i appendix.

Oro för att själv utsättas för brott

Resultaten om oro för att utsättas för olika typer av brott bygger på frågor om oro för *misshandel, våldtäkt/andra sexuella angrepp, personrån, bedrägeri på internet, bostadsinbrott* och *stöld av/skadegörelse på bil*. Avsnittet inleds med en samlad bild av oron för att utsättas för olika brott. Sedan följer en mer ingående resultatredovisning för respektive brott som efterfrågas. Observera att oro för bostadsinbrott och oro för stöld av/skadegörelse på bil är de enda frågorna som i sin nuvarande form har ställts vid varje tillfälle sedan mätningarna inleddes, medan frågorna om oro för övriga brottstyper tillkom i och med revideringen av undersökningen 2017.

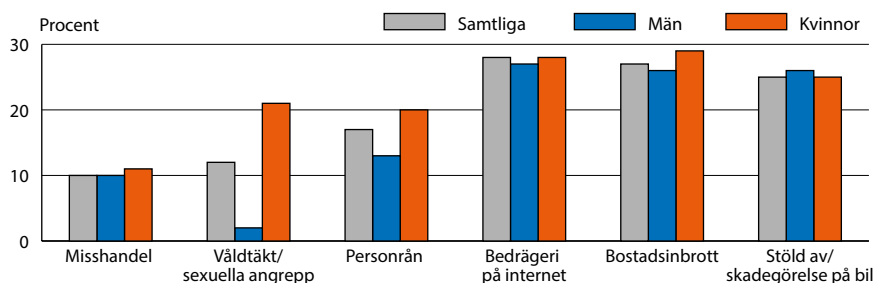
Notera att oro för olika brottstyper kan se olika ut, och vara begränsande på olika sätt, beroende på vilken brottstyp som studeras. Det innebär att allvarlighetsgraden inte bara behöver bero på nivåerna i sig.

Bedrägeri på internet är den brottstyp som störst andel av befolkningen (16–84 år) ofta (mycket eller ganska) oroar sig för 2019 (28 %). Det är 27 procent som har svarat att de ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott, medan 25 procent uppger att de ofta är oroliga för att hushållets bil ska bli stulen eller utsättas för skadegörelse. På frågan

om oro för att bli rånad är det 17 procent som ofta känner sig oroliga. Vidare är det 12 procent som uppger att de ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, medan andelen som ofta oroar sig för misshandel är 10 procent (se figur 4.13).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att kvinnor i betydligt större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (21 respektive 2 %). Skillnader kan även utläsas sett till oro för personrån, där kvinnor i större utsträckning än män uppger att de ofta oroar sig (20 respektive 13 %). I övrigt skiljer det sig inte så mycket mellan män och kvinnor vad gäller oro för att utsättas för olika brottstyper.

Figur 4.13 Oro för att utsättas för olika brott 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Oro för att utsättas för misshandel

Frågan om oro för att bli misshandlad omformulerades i samband med NTU 2017. Tidigare ingick, förutom oro för misshandel, även oro för att bli överfallen.³⁶ Av den anledningen redovisas resultaten enbart för 2017–2019.

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för misshandel ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli misshandlad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

Andelen i befolkningen (16–84 år) som 2019 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för misshandel är 44 procent, medan 45 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 10 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för misshandel (se figur 4.14). Andelen som ofta oroar sig för misshandel är på samma nivå som både 2017 och 2018 (se figur 4.15 och tabell 4.9).

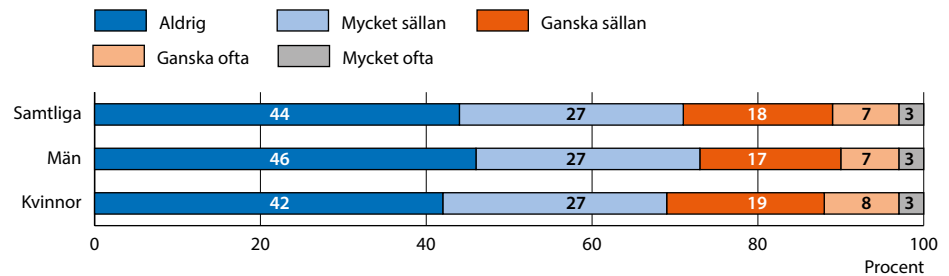
³⁶ Detta innebär att tidigare resultat inte är jämförbara med resultaten för 2017 och 2018. Eftersom överfall kan ha olika innebörd togs beslutet att i enkäten enbart fråga om oro för misshandel. Tanken är att mer konkreta frågor om specifika brottstyper är lättare att besvara. För att läsa mer, se NTU 2018. *Teknisk rapport* (Brå 2019b).

Andelen bland män som ofta oroar sig för att utsättas för misshandel är 10 procent, vilket är på samma nivå som både 2017 och 2018.

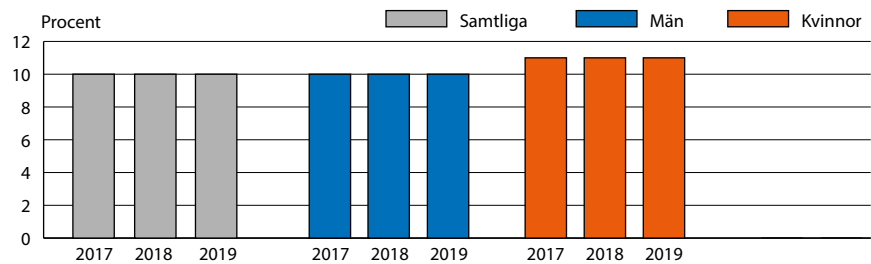
Andelen bland kvinnor som 2019 uppger att de ofta oroar sig för misshandel är 11 procent, vilket även det är på samma nivå som 2017 och 2018.

Det framkommer således i stort sett inga skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för misshandel.

Figur 4.14 Oro för att utsättas för misshandel 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.15 Oro för att utsättas för misshandel 2017–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.9 Oro för att utsättas för misshandel 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	10	10	10
Män	10	10	10
Kvinnor	11	11	11
Ålder			
16–19 år	13	13	13
20–24 år	15	15	15
25–34 år	13	13	13
35–44 år	10	10	10
45–54 år	10	10	10
55–64 år	10	9	9
65–74 år	9	8	8
75–84 år	7	7	7
Män			
16–19 år	10	10	10
20–24 år	12	13	12
25–34 år	13	13	13
35–44 år	10	11	11
45–54 år	10	10	10
55–64 år	9	9	8
65–74 år	7	8	7
75–84 år	6	6	6
Kvinnor			
16–19 år	15	15	15
20–24 år	18	16	18
25–34 år	14	12	13
35–44 år	10	9	10
45–54 år	10	10	10
55–64 år	10	9	10
65–74 år	10	8	9
75–84 år	7	8	8

Oro för misshandel i olika åldersgrupper

Sett till oro för misshandel i olika åldersgrupper är nivåerna av oro högre i de yngre åldersgrupperna jämfört med de äldre. Andelen är störst i åldersgruppen 20–24 år 2019 (15 %). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, vilket innebär att minst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 7 %). Mönstret är exakt detsamma som kunde utläsas i resultaten för NTU 2018, och i princip detsamma som 2017 (se tabell 4.9).

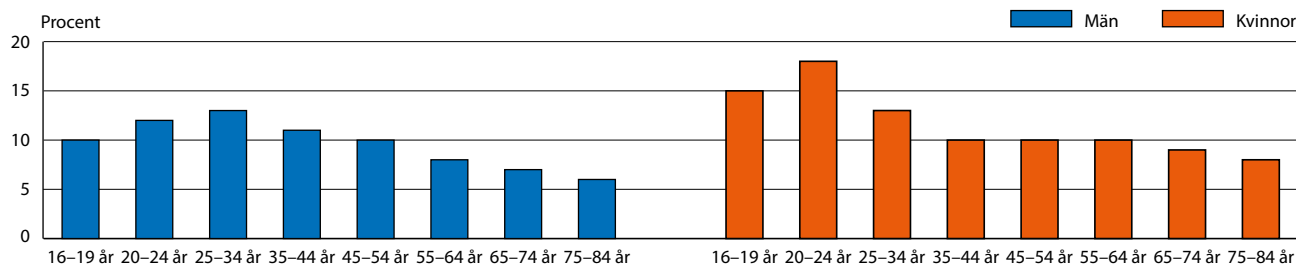
Bland män är andelen som ofta oroar sig störst i åldersgruppen 25–34 år (13 %). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst andel finns i åldersgruppen 75–84 år (6 %, se figur 4.16).

Bland kvinnor är andelen som uppger att de ofta är oroliga störst i åldersgruppen 20–24 år (18 %), medan andelen är minst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (8 %).

Mönstret är således relativt likartat vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, med en större andel som känner oro bland

yngre än bland äldre. Dock är det bland män en tydlig stegvis minskning av andelen ju äldre åldersgrupp som studeras, medan mönstret inte är lika tydligt bland kvinnor.

Figur 4.16 Oro för att utsättas för misshandel 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för misshandel i olika grupper i befolkningen

Det är vanligare att ofta oroas för misshandel bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda, och utrikesfödda personer (13 respektive 12 %), jämfört med personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder (10 %, se tabell 4.10).

När det gäller utbildning är andelen som ofta oroas för misshandel störst bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (12 % vardera) och minst bland personer med som högst eftergymnasial utbildning (7 %).

Denna typ av oro är vanligare bland ensamstående med eller utan barn (15 respektive 12 %) än bland sammanboende med eller utan barn (9 % i respektive grupp).

Vidare är det en större andel som ofta oroas för misshandel bland boende i flerfamiljshus (12 %) jämfört med boende i småhus (9 %).

Sett till boendeort är det vanligare att ofta oroas för misshandel bland boende i storstadsregioner och i andra större städer (11 % i respektive grupp) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (8 %).

Sett till oro för misshandel inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser mönstret oftast likartat ut, och sett till nivån visar resultaten att det inte är några större skillnader (se tabell 4E i appendix).

Tabell 4.10 Oro för att utsättas för misshandel 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	10	9	10
- båda föräldrarna utrikesfödda	13	15	13
Utrikesfödda	13	13	12
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	12	12	12
Gymnasial	12	11	12
Eftergymnasial	8	8	7
Familjetyp			
Sammanboende			
- utan barn	9	9	9
- med barn	9	8	9
Ensamstående			
- utan barn	12	12	12
- med barn	13	12	15
Bostadstyp			
Småhus	9	8	9
Flerfamiljshus	13	12	12
Boendeort			
Storstadsregion	12	11	11
Större stad	11	11	11
Mindre stad/landsbygd	8	8	8

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4E i appendix.

Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas våldtäkt eller andra sexuella angrepp ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli våldtagen eller på annat sätt sexuellt angripen?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

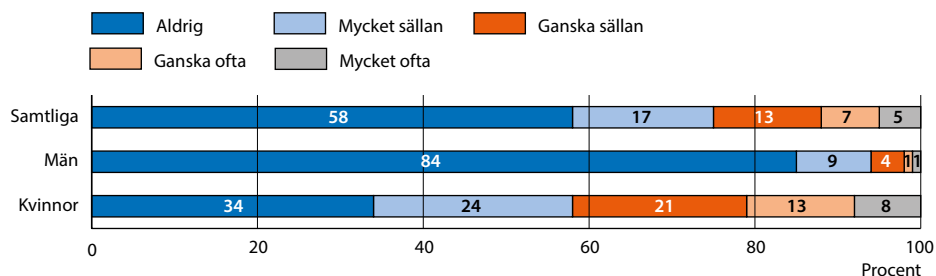
Andelen som 2019 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är 58 procent, medan 30 procent sällan (mycket eller ganska) gör det. Vidare uppger 12 procent att de ofta (mycket eller ganska) gör det (se figur 4.17). Andelen som ofta oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ligger på samma nivå som 2018 och på ungefär samma nivå som 2017 (se figur 4.18 och tabell 4.11).

Bland män är andelen som ofta känner oro på samma nivå 2019 som den var både 2018 och 2017, det vill säga 2 procent.

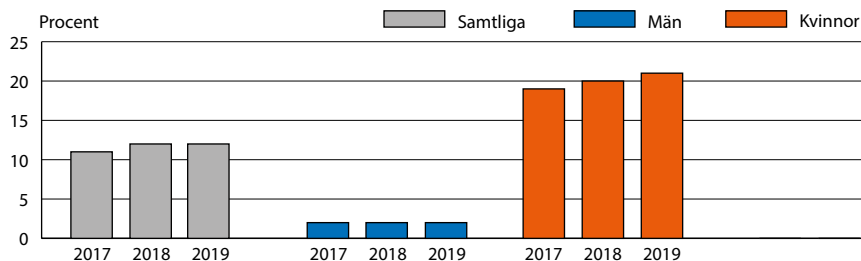
Bland kvinnor är det 21 procent som ofta känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (20 %). Sett till utvecklingen över tid finns en antydning till ökning sedan den första mätpunkten 2017.

Det är således stora skillnader mellan kvinnors och mäns oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp. Ett liknande mönster har framkommit även för de tidigare åren.

Figur 4.17 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.18 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.11 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2019.
Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	11	12	12
Män	2	2	2
Kvinnor	19	20	21
Ålder			
16–19 år	23	25	24
20–24 år	25	28	28
25–34 år	19	21	22
35–44 år	12	12	13
45–54 år	9	9	9
55–64 år	6	6	7
65–74 år	4	3	4
75–84 år	3	3	3
Män			
16–19 år	2	3	3
20–24 år	3	3	3
25–34 år	4	3	4
35–44 år	3	3	3
45–54 år	2	2	3
55–64 år	2	2	2
65–74 år	1	1	1
75–84 år	1	1	1
Kvinnor			
16–19 år	39	43	41
20–24 år	43	47	49
25–34 år	32	35	37
35–44 år	21	20	23
45–54 år	14	16	15
55–64 år	10	11	11
65–74 år	7	6	6
75–84 år	4	4	4

Oro för våldtäkt/sexuella angrepp i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar tabell 4.11 att andelen som 2019 ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp är störst i de yngsta åldersgrupperna, och sedan blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras. I åldersgruppen 20–24 år upplever 28 procent att de ofta är oroliga för att utsättas medan 3 procent upplever detta i åldersgruppen 75–84 år. Det liknar den fördelning som framkom 2017 och 2018.

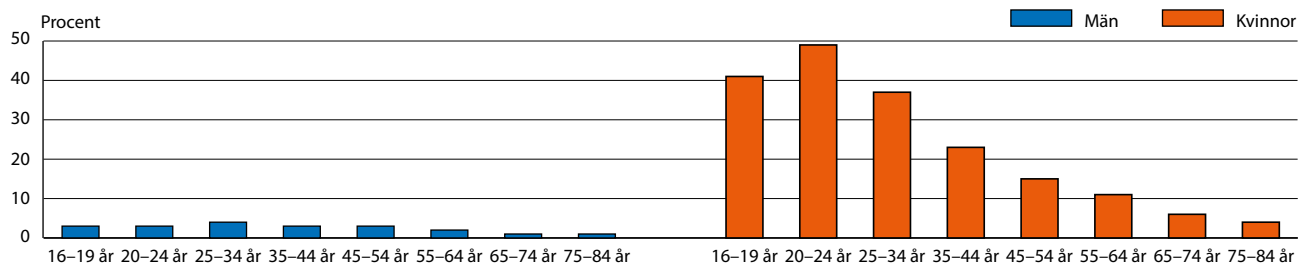
Bland män är andelen som känner oro störst i åldersgruppen 25–34 år (4 %), medan den är minst i de äldsta åldersgrupperna (65–74 och 75–84 år) där 1 procent av männen uppger att de känner oro för att utsättas för våldtäkt eller andra sexuella angrepp (se figur 4.19).

Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig störst i de yngsta åldersgrupperna och mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I åldersgruppen 20–24 år uppger 49 procent att de ofta oroar sig för våldtäkt eller

andra sexuella angrepp, medan motsvarande andel i åldersgruppen 75–84 år är 4 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet således att kvinnors oro minskar med äldre åldersgrupper, medan det inte framgår något tydligt mönster bland män, annat än att andelen som känner oro är mindre i de äldsta åldersgrupperna.

Figur 4.19 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för våldtäkt/sexuellt angrepp i olika grupper i befolkningen

Det är en betydligt större andel som ofta oroar sig för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp bland personer som är födda i Sverige, med båda föräldrarna utrikesfödda (19 %), än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder eller bland utrikesfödda (12 respektive 11 %, se tabell 4.12).

Sett till utbildning är det inte några större skillnader mellan personer med som högst förgymnasial utbildning (13 %) jämfört med personer med som högst gymnasial och som högst eftergymnasial utbildning (12 % vardera).

Det är också vanligare att ofta oroas sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp bland ensamstående med eller utan barn (18 respektive 15 %) än bland sammanboende med eller utan barn (11 respektive 9 %).

Vidare är sådan oro mindre vanlig bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (10 respektive 15 %).

Andelen som oroar sig för våldtäkt eller andra sexuella angrepp ökar i takt med ortens storlek. Boende i storstadsregioner och i andra större städer uppger i högre grad att de ofta upplever oro (14 respektive 12 %) jämfört med boende i mindre städer eller på landsbygden (9 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor, sett till oro för våldtäkt/andra sexuella angrepp bland olika grupper, visar resultaten att det är stora skillnader mellan grupper bland kvinnor, medan det bland män knappt är några skillnader.

Tabell 4.12 Oro för att utsättas för våldtäkt/sexuella angrepp 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna, uppdelat på olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	11	12	12
-båda föräldrarna utrikesfödda	17	20	19
Utrikesfödda	10	10	11
Män			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	2	2	2
-båda föräldrarna utrikesfödda	3	5	3
Utrikesfödda	3	3	3
Kvinnor			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	20	21	22
-båda föräldrarna utrikesfödda	30	33	33
Utrikesfödda	16	16	17
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	13	14	13
Gymnasial	11	11	12
Eftergymnasial	10	12	12
Män			
Förgymnasial	2	3	2
Gymnasial	3	3	3
Eftergymnasial	1	2	2
Kvinnor			
Förgymnasial	24	25	24
Gymnasial	19	19	21
Eftergymnasial	17	19	20
Familjetyp			
Sammanboende			
- utan barn	9	9	9
- med barn	10	11	11
Ensamstående			
- utan barn	14	15	15
- med barn	15	16	18
Män			
Sammanboende			
- utan barn	2	2	2
- med barn	2	3	3
Ensamstående			
- utan barn	2	2	2
- med barn	2	3	3
Kvinnor			
Sammanboende			
- utan barn	15	15	16
- med barn	17	19	19
Ensamstående			
- utan barn	24	26	27
- med barn	22	23	26
Bostadstyp			
Småhus	9	10	10
Flerfamiljshus	14	15	15
Män			
Småhus	2	2	2
Flerfamiljshus	3	3	3
Kvinnor			
Småhus	16	17	18
Flerfamiljshus	23	24	25
Boendeort			
Storstadsregion	13	14	14
Större stad	11	12	12
Mindre stad/landsbygd	8	9	9
Män			
Storstadsregion	3	3	3
Större stad	2	2	2
Mindre stad/landsbygd	2	2	2
Kvinnor			
Storstadsregion	22	24	24
Större stad	19	20	21
Mindre stad/landsbygd	15	15	15

^a Eftersom det är så pass stora skillnader mellan män och kvinnor sett till oro för våldtäkt och andra sexuella angrepp, anses det nödvändigt att resultaten redovisas uppdelat på kön i årsrapporten.

Oro för att utsättas för personrån

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för personrån ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli rånad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

Andelen som 2019 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för personrån är 32 procent, medan 52 procent sällan (mycket eller ganska)

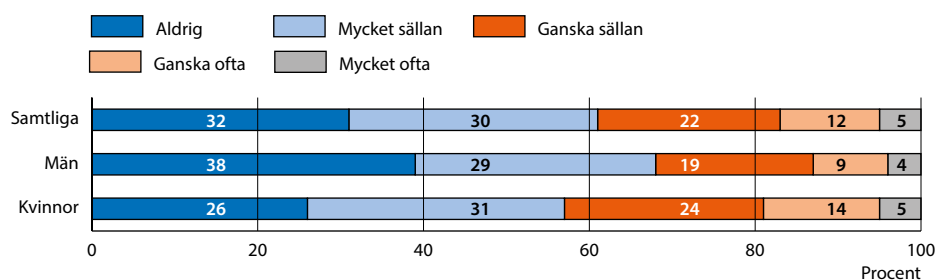
gör det. Vidare uppger 17 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för personrån (se figur 4.20). Andelen som ofta oroar sig ligger på ungefär samma nivå som 2018 och 2017 då den var 16 procent (se figur 4.21 och tabell 4.13).

Andelen bland män som ofta känner oro för att utsättas för personrån är 13 procent, vilket är på samma nivå som både 2018 och 2017.

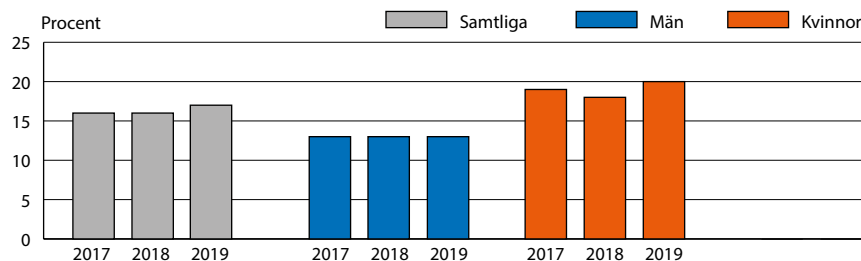
Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro 20 procent enligt den senaste mätningen 2019. Det är en liten ökning jämfört med 2018 (18 %) och i princip på samma nivå som 2017 (19 %).

Resultaten visar således att kvinnor i en högre grad än män ofta oroar sig för att utsättas för personrån.

Figur 4.20 Oro för att utsättas för personrån 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.21 Oro för att utsättas för personrån 2017–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.13 Oro för att utsättas för personrån 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	16	16	17
Män	13	13	13
Kvinnor	19	18	20
Ålder			
16–19 år	14	15	16
20–24 år	19	19	20
25–34 år	19	18	19
35–44 år	15	14	16
45–54 år	16	16	17
55–64 år	17	16	16
65–74 år	16	15	16
75–84 år	15	14	15
Män			
16–19 år	11	12	14
20–24 år	15	15	16
25–34 år	16	15	16
35–44 år	12	13	14
45–54 år	13	13	14
55–64 år	12	12	12
65–74 år	11	11	11
75–84 år	11	11	10
Kvinnor			
16–19 år	17	17	17
20–24 år	22	21	23
25–34 år	22	20	21
35–44 år	17	15	18
45–54 år	18	18	19
55–64 år	21	20	20
65–74 år	20	19	20
75–84 år	19	18	19

Oro för personrån i olika åldersgrupper

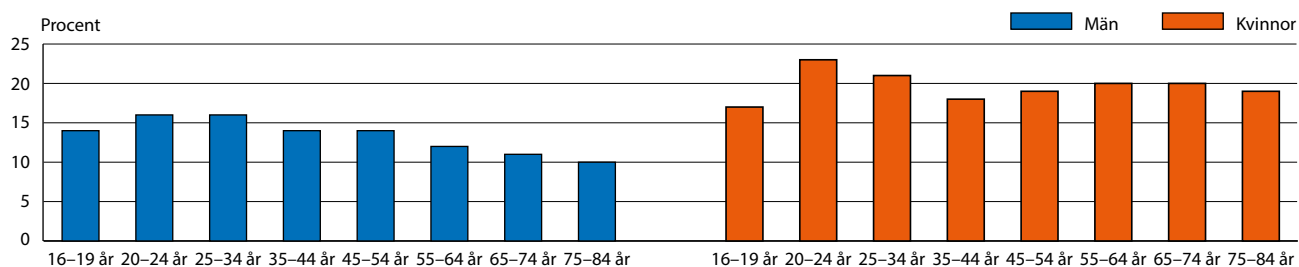
Det är relativt jämnt mellan olika åldersgrupper när det gäller oro för att utsättas för personrån. Andelen som 2019 uppger att de ofta är oroliga är störst i åldersgruppen 20–24 år (20 %, se tabell 4.13). Åldersgruppen med minst andel som ofta känner oro är 75–84 år (15 %). Resultaten är väldigt lika de från NTU 2018 och NTU 2017.

Bland män är andelen som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgrupperna 20–24 år och 25–34 år (16 % i respektive grupp), och andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst andel finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (10 %, se figur 4.22).

Bland kvinnor är andelen som ofta är oroliga för att utsättas för personrån störst i åldersgruppen 20–24 år med 23 procent, och minst i åldersgruppen 16–19 år med 17 procent.

Det är således skillnader mellan män och kvinnor vad gäller andelen som är oroliga för personrån i olika åldersgrupper, där det inte framgår ett lika tydligt mönster bland kvinnor som det gör bland män. Vidare är denna oro vanligare bland kvinnor inom alla åldersgrupper.

Figur 4.22 Oro för att utsättas för personrån 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för personrån i olika grupper i befolkningen

Enligt NTU 2019 är det en större andel som uppger att de ofta oroar sig för personrån bland personer som är födda i Sverige med båda föräldrarna utrikesfödda (22 %) än bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (19 respektive 16 %, se tabell 4.14).

Det är vanligare att ofta oroas sig bland personer med som högst för-gymnasial respektive gymnasial utbildning (18 respektive 19 %) jämfört med dem med eftergymnasial utbildning (13 %).

Det är också vanligare bland ensamstående med och utan barn (20 respektive 18 %) än bland sammanboende med och utan barn (15 respektive 16 %).

Sett till bostadstyp är andelen som känner oro större bland de som bor i flerfamiljshus jämfört med de som bor i småhus (19 respektive 15 %).

Vidare ökar andelen som ofta oroar sig för personrån med ortens storlek. Personer som bor i storstadsregioner och boende i andra större städer uppger i större utsträckning att de ofta känner oro (19 respektive 17 %) jämfört med boende i mindre städer eller på landsbygden (12 %).

När oro för att utsättas för personrån inom olika grupper jämförs mellan män och kvinnor, visar resultaten att det är likartade mönster. Vidare är nivåerna högre bland kvinnor, vilket gäller alla studerade grupper (se tabell 4G i appendix).

Tabell 4.14 Oro för att utsättas för personrån 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	16	15	16
- båda föräldrarna utrikesfödda	19	24	22
Utrikesfödda	19	19	19
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	17	17	18
Gymnasial	19	18	19
Eftergymnasial	13	13	13
Familjetyp			
Sammanboende			
- utan barn	16	15	16
- med barn	14	14	15
Ensamstående			
- utan barn	17	17	18
- med barn	20	18	20
Bostadstyp			
Småhus	14	13	15
Flerfamiljshus	19	19	19
Boendeort			
Storstadsregion	19	19	19
Större stad	16	16	17
Mindre stad/landsbygd	12	11	12

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4G i appendix.

Oro för att utsättas för bedrägeri på internet

Bedrägeribrottslighet är något som blir allt vanligare, vilket har aktualiserat ett behov av att mäta omfattningen av oro för att utsättas för den här brottstypen. Av den anledningen infördes därför en fråga om oro för bedrägeri på internet i och med NTU 2017.

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska bli utsatt för bedrägeri om du köper varor eller tjänster på internet?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *köper aldrig varor eller tjänster på internet*.

Resultaten från NTU 2019 visar att 14 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte alls köper varor eller tjänster på internet (se figur 4.23). Det är 12 procent av befolkningen som uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet. Vidare uppger 47 procent att de sällan (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet, medan andelen som uppger att de ofta (mycket eller ganska) känner en sådan oro är 28 procent. Andelen som ofta känner oro för att utsättas för bedrägeri på internet har ökat något jämfört

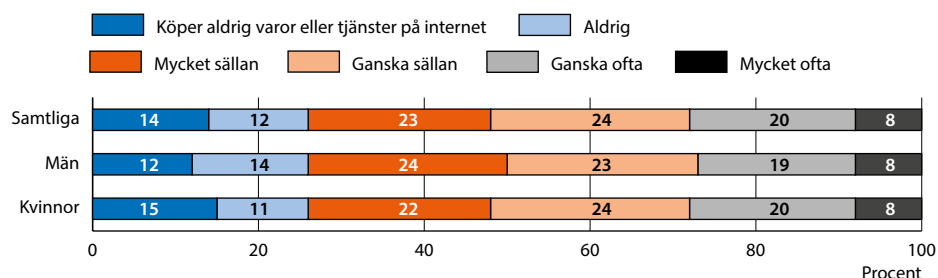
med 2018, då andelen var 25 procent. Sett över tid finns en antydning till svag ökning sedan 2017 (se figur 4.24 och tabell 4.15).

Andelen män som ofta oroar sig för bedrägeri på internet är 27 procent, vilket är en ökning jämfört med 2018, då andelen var 24 procent, vilket den även var 2017.

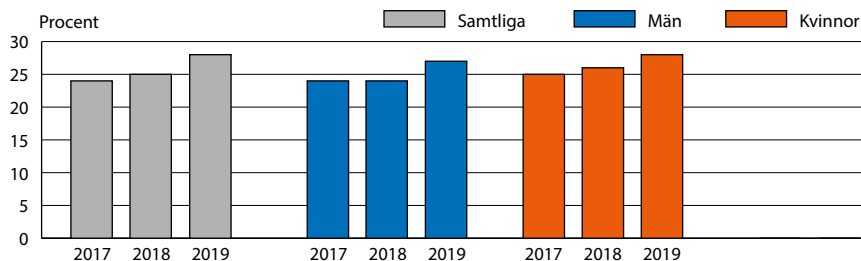
Bland kvinnor uppgår andelen som ofta oroar sig för bedrägeri på internet till 28 procent, vilket även det är en viss ökning jämfört med 2018, då andelen var 26 procent. Sett över tid kan en svag ökning skönjas sedan 2017.

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet.

Figur 4.23 Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.24 Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2017–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Tabell 4.15 Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.

	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	24	25	28
Män	24	24	27
Kvinnor	25	26	28
Ålder			
16–19 år	17	18	20
20–24 år	22	22	25
25–34 år	24	25	27
35–44 år	28	28	30
45–54 år	32	32	35
55–64 år	28	30	34
65–74 år	20	21	24
75–84 år	10	12	14
Män			
16–19 år	15	16	18
20–24 år	21	19	22
25–34 år	22	21	25
35–44 år	25	27	28
45–54 år	30	31	34
55–64 år	28	30	32
65–74 år	22	22	25
75–84 år	12	15	16
Kvinnor			
16–19 år	19	20	21
20–24 år	24	25	28
25–34 år	26	28	28
35–44 år	30	30	31
45–54 år	33	34	36
55–64 år	29	30	35
65–74 år	19	20	23
75–84 år	8	10	11

Oro för bedrägeri på internet i olika åldersgrupper

Andelen som ofta oroar sig för att utsättas för bedrägeri på internet ökar med äldre åldersgrupper fram till åldersgruppen 45–54 år där andelen är som störst 2019 (35 %, se tabell 4.15). Det var i den åldersgruppen som andelen var störst även 2017 och 2018. Precis som tidigare år är andelen minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) med 14 procent.³⁷

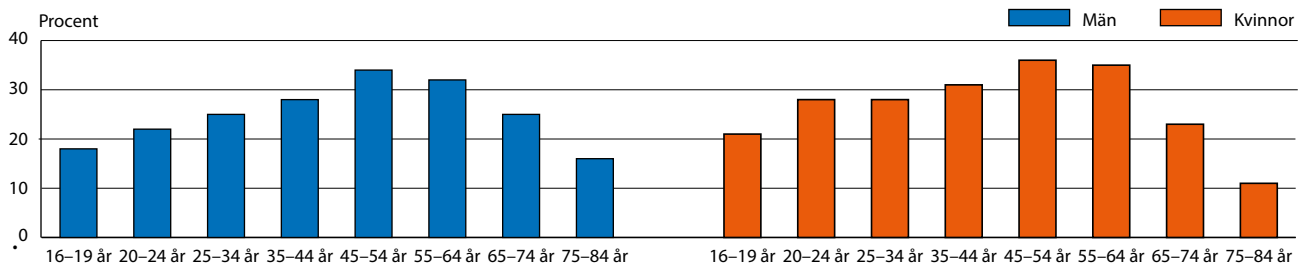
Figur 4.25 visar att andelen bland män är störst i åldersgruppen 45–54 år (34 %) och minst är den i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 16 %).

³⁷ Notera att oro för att utsättas för bedrägeri på internet korrelerar med ålder. En analys av frågan visar att äldre personer i betydligt högre grad än yngre uppger att de aldrig köper varor eller tjänster på internet (35 % bland 65–74-åringar och 1,4 % bland 20–24-åringar).

Även bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig för bedrägeri på internet störst i åldersgruppen 45–54 år (36 %), och minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 11 %).

Vid en jämförelse av oro för bedrägeri på internet mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, visar resultaten att mönstret är likartat. Dock är andelen som ofta oroar sig något större bland kvinnor i de flesta åldersgrupper.

Figur 4.25 Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bedrägeri på internet i olika grupper i befolkningen

Sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet bland olika grupper i befolkningen (16–84 år) är det vanligare att ofta oroa sig bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (33 %) än bland personer med minst en svenskfödd förälder och bland utrikesfödda (27 respektive 29 %, se tabell 4.16).

Vidare är det en större andel som ofta känner oro bland personer med som högst gymnasial utbildning (30 %) och eftergymnasial utbildning (28 %) jämfört med dem med som högst förgymnasial utbildning (22 %).

Stora skillnader vad gäller oro för bedrägeri på internet påvisas när hänsyn tas till familjetyp; sammanboende och ensamstående med barn uppger i större utsträckning att de ofta oroar sig (33 respektive 37 %) än sammanboende och ensamstående utan barn (28 respektive 23 %).

Vidare är det vanligare att ofta känna oro bland boende i småhus jämfört med bland boende i flerfamiljshus (30 respektive 25 %).

Det är i princip inga skillnader mellan personer som bor i storstadsregioner, andra större städer och i mindre städer eller på landsbygden (27–28 %).

Sett till oro för att utsättas för bedrägeri på internet bland män och kvinnor inom olika grupper, visar resultatet att det är ett likartat mönster. Vidare är det jämnt sett till nivåerna i de olika grupperna (se tabell 4H i appendix).

Tabell 4.16 Oro för att utsättas för bedrägeri på internet 2017–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^a

	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund			
Svenskfödda med			
- minst en svenskfödd förälder	24	25	27
- båda föräldrarna utrikesfödda	27	33	33
Utrikesfödda	26	27	29
Utbildning (högsta)			
Förgymnasial	18	19	22
Gymnasial	27	28	30
Eftergymnasial	25	26	28
Familjetyp			
Sammanboende			
- utan barn	24	26	28
- med barn	30	30	33
Ensamstående			
- utan barn	20	21	23
- med barn	34	32	37
Bostadstyp			
Småhus	26	27	30
Flerfamiljshus	23	24	25
Boendeort			
Storstadsregion	25	26	28
Större stad	24	26	28
Mindre stad/landsbygd	24	24	27

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4H i appendix.

Oro för att utsättas för bostadsinbrott

För att undersöka hur stor andel som oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att du ska drabbas av inbrott i din bostad?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

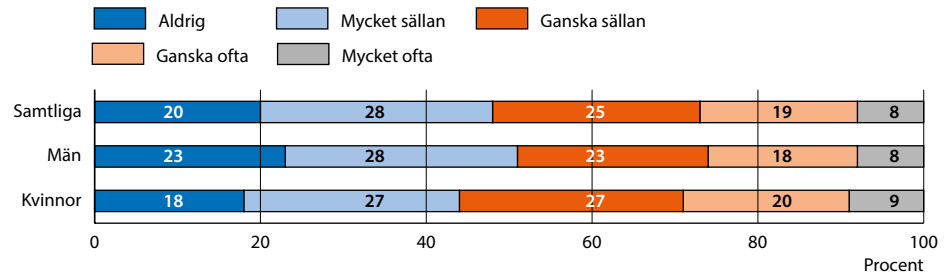
Andelen personer som 2019 uppger att de aldrig oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott är 20 procent, medan drygt hälften (53 %) uppger sig göra det sällan (mycket eller ganska). Vidare är det 27 procent som ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för bostadsinbrott (se figur 4.26). Andelen som ofta oroar sig för bostadsinbrott ligger på i princip samma nivå som 2018 (då andelen var 28 %). Sett till utvecklingen över tid låg andelen relativt stabilt under de första åren, följt av en ökning 2012 som pågick fram till och med 2017, med årliga variationer (se figur 4.27 och tabell 4.17).

Bland män är andelen som ofta oroar sig för bostadsinbrott 2019 på samma nivå som 2018, det vill säga 26 procent.

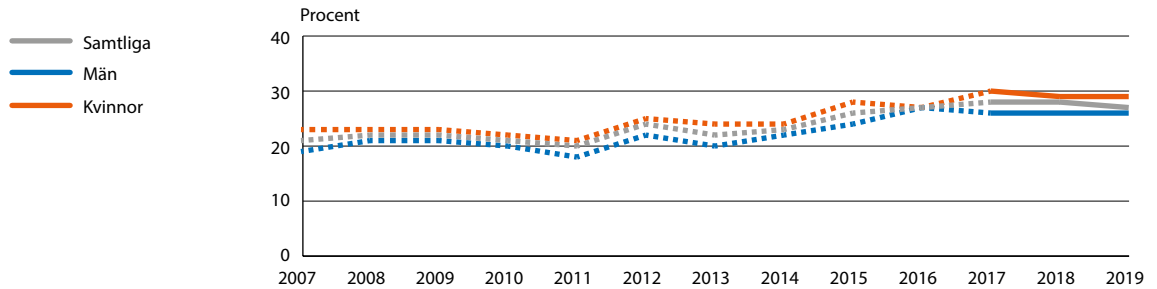
Bland kvinnor är andelen som ofta oroar sig 29 procent, vilket även det är samma nivå som 2018.

Resultaten visar således att kvinnor är oroliga för bostadsinbrott i en något större utsträckning än män, och det mönstret kan utläsas vid undersökningarna från i stort sett samtliga år.

Figur 4.26 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.27 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år)^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.17 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	21	22	22	21	20	24	22	23	26	27	28	28	27
Män	19	21	21	20	18	22	20	22	24	27	26	26	26
Kvinnor	23	23	23	22	21	25	24	24	28	27	30	29	29
Ålder													
16–19 år	8	7	10	7	10	10	9	9	12	12	15	16	16
20–24 år	16	12	18	16	15	19	17	17	19	21	19	19	20
25–34 år	20	18	20	19	17	20	20	21	24	24	24	23	24
35–44 år	20	23	23	24	20	26	23	24	25	28	30	30	29
45–54 år	24	23	24	21	22	27	24	27	30	32	33	33	32
55–64 år	24	27	24	25	23	25	25	26	28	30	32	31	30
65–74 år	29	30	28	25	25	30	28	26	32	31	32	30	30
75–84 år	25	24	24	21	18	24	27	23	26	28	26	27	26
Män													
16–19 år	4	5	5	5	8	5	7	8	6	9	12	13	13
20–24 år	14	7	14	8	10	12	9	13	13	16	16	17	17
25–34 år	14	15	17	15	15	15	15	16	19	21	20	19	21
35–44 år	20	21	21	23	19	24	21	21	25	29	29	29	29
45–54 år	26	25	27	23	21	26	27	28	29	37	33	31	31
55–64 år	21	26	23	24	21	25	22	25	26	30	30	30	29
65–74 år	25	31	25	23	24	29	26	25	32	30	30	29	27
75–84 år	21	21	21	20	17	23	25	23	25	24	25	27	25
Kvinnor													
16–19 år	11	9	13	8	12	14	10	9	16	14	18	19	18
20–24 år	17	16	21	23	18	24	24	19	24	26	22	20	22
25–34 år	25	20	24	22	20	24	23	24	28	27	27	26	26
35–44 år	21	25	26	25	21	28	26	27	26	27	32	31	30
45–54 år	23	22	21	20	23	27	21	26	31	28	32	34	32
55–64 år	26	27	24	26	25	25	28	26	29	30	33	32	31
65–74 år	32	30	30	27	26	31	29	26	32	32	34	31	32
75–84 år	27	27	27	22	20	26	28	22	27	31	27	27	27

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för bostadsinbrott i olika åldersgrupper

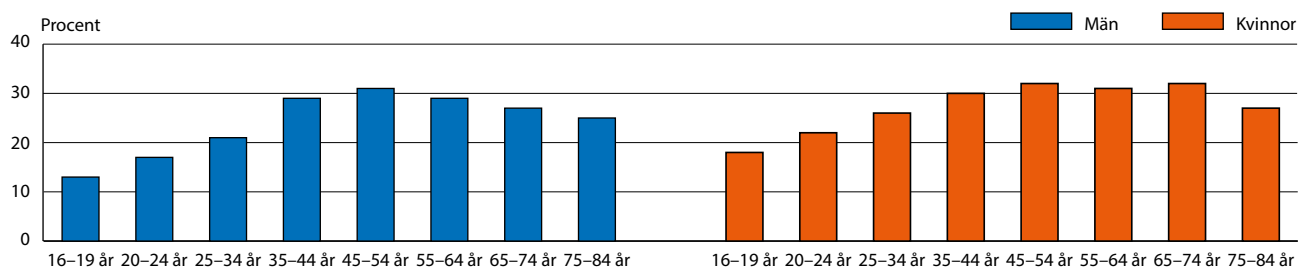
Störst andel som uppger att de ofta är oroliga för bostadsinbrott finns i åldersgruppen 45–54 år, där den är 32 procent 2019, vilket i princip är samma nivå som 2018 (33 %, se tabell 4.17). Åldersgruppen med minst andel är 16–19 år (16 %) och så har det sett ut samtliga år som NTU har genomförts. Sett över tid har andelarna i de flesta åldersgrupper legat på en relativt stabil nivå men ökat något under de senaste åren.

Figur 4.28 visar att andelen med stor oro bland män är störst i åldern 45–54 år (31 %). Vidare är andelen minst i den yngsta åldersgruppen (13 %).

Bland kvinnor är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott störst i åldersgrupperna 45–54 och 65–74 år (32 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (18 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper visar resultaten således att mönstret är relativt likartat. För samtliga åldersgrupper är det dock en större andel kvinnor än män som ofta är oroliga för att utsättas för bostadsinbrott.

Figur 4.28 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bostadsinbrott i olika grupper i befolkningen

NTU 2019 visar att vad gäller oro för bostadsinbrott är det små skillnader mellan personer som är födda utomlands eller i Sverige, med eller utan utrikes födda föräldrar (27–29 %, se tabell 4.18).

Sett till utbildning är andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott större bland dem med som högst gymnasial utbildning (30 %) än bland dem med som högst förgymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning (25 % vardera).

Vidare är andelen större bland sammanboende med och utan barn (33 respektive 29 %), framför allt jämfört med ensamstående utan barn (21 %) men även ensamstående med barn (27 %).

Sett till bostadstyp är andelen betydligt större bland boende i småhus (33 %) än bland boende i flerfamiljshus (20 %).

Andelen som ofta känner oro för bostadsinbrott är större i storstadsregioner (29 %) än bland de som bor i andra större städer respektive i mindre städer eller på landsbygden (26 % vardera).

När oro för att utsättas för bostadsinbrott särredovisas för män respektive kvinnor visar resultatet att fördelningen inom olika grupper oftast följer samma mönster. Dock är nivåerna något högre bland kvinnor (se tabell 4I:1–2 i appendix).

Tabell 4.18 Oro för att utsättas för bostadsinbrott 2007–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	20	21	21	20	19	23	22	22	25	28	28	27	27
- båda föräldrarna utrikesfödda	23	19	19	22	23	26	24	24	25	29	30	31	29
Utrikesfödda	29	27	27	26	25	28	25	24	28	26	29	28	28
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	22	20	19	19	19	22	20	20	24	25	25	24	25
Gymnasial	23	24	25	24	21	27	24	25	28	30	31	30	30
Eftergymnasial	21	21	22	19	19	22	21	22	25	25	26	26	25
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	27	27	27	25	23	29	26	27	31	32	31	30	29
- med barn	24	26	26	26	23	29	26	27	30	34	34	33	33
Ensamstående													
- utan barn	15	14	14	14	15	15	16	15	18	19	21	21	21
- med barn	21	16	23	20	19	22	19	21	22	21	28	27	27
Bostadstyp													
Småhus	25	27	26	25	22	29	27	28	32	33	35	34	33
Flerfamiljshus	17	15	17	16	16	16	16	16	17	20	20	20	20
Boendeort													
Storstadsregion	24	23	23	22	24	25	23	24	27	28	30	30	29
Större stad	20	22	21	22	19	24	22	22	24	27	27	26	26
Mindre stad/landsbygd	20	20	22	19	16	22	21	23	27	26	27	25	26

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4I:1–2 i appendix..

Oro för att utsättas för bilbrott

För att undersöka hur många som oroar sig för att utsättas för bilbrott ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du oroar dig för att din/er bil ska bli stulen eller utsatt för skadegörelse?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig och ingen i hushållet hade någon bil under senaste året.*³⁸

NTU 2019 visar att 23 procent aldrig är oroliga för att utsättas för bilbrott, medan drygt hälften (52 %) sällan (mycket eller ganska) oroar sig. Vidare uppger 25 procent att de ofta (mycket eller ganska) oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil (se figur 4.29), vilket är på samma nivå som 2018. Andelen minskade fram till och med 2013, följt av en successiv ökning 2015–2017 (se figur 4.30 och tabell 4.19).

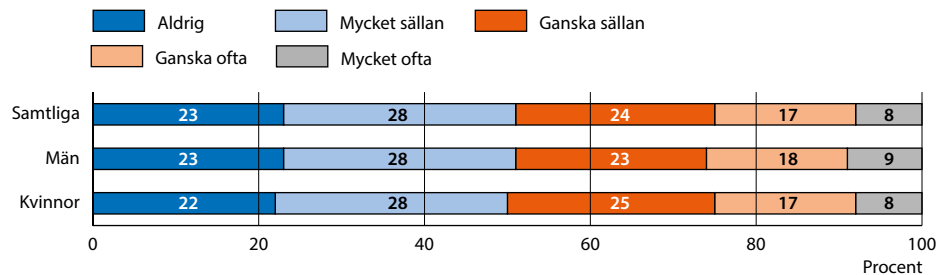
³⁸ De som har svarat att ingen i hushållet hade bil under det senaste året, har exkluderats när resultaten tagits fram.

Andelen män som ofta oroar sig för bilbrott är 26 procent, vilket är samma nivå som 2018.

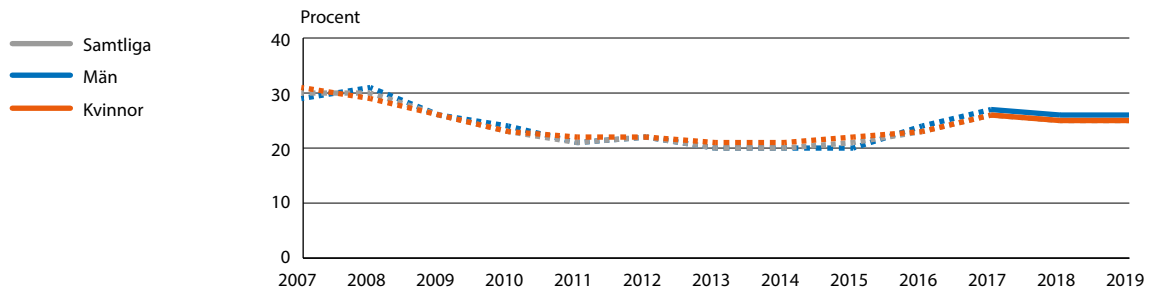
Andelen kvinnor som 2019 uppger att de ofta oroar sig för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är 25 procent, vilket även det är oförändrat jämfört med förra året.

Andelen som känner oro för stöld av eller skadegörelse på bil är således på ungefär samma nivå bland män som bland kvinnor. Resultatet för män och kvinnor har varit mycket likartat alla år som NTU har genomförts.

Figur 4.29 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.30 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.19 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2019.
Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	30	30	26	23	21	22	20	20	21	23	26	25	25
Män	29	31	26	24	21	22	20	20	20	24	27	26	26
Kvinnor	31	29	26	23	22	22	21	21	22	23	26	25	25
Ålder													
16–19 år	9	8	7	6	6	5	6	6	8	8	11	11	12
20–24 år	35	32	25	21	18	25	21	20	20	22	23	22	24
25–34 år	41	43	37	35	29	28	25	28	25	32	30	27	29
35–44 år	27	27	26	23	23	21	21	18	21	24	26	26	25
45–54 år	26	26	23	21	23	20	19	20	22	23	29	28	27
55–64 år	32	35	30	26	22	24	22	23	24	26	29	28	28
65–74 år	36	38	27	28	23	26	23	22	23	23	28	26	27
75–84 år	28	29	24	22	15	24	24	20	20	19	26	24	24
Män													
16–19 år	9	13	10	9	10	5	8	9	6	14	11	11	13
20–24 år	31	27	23	19	17	22	18	19	17	24	24	24	23
25–34 år	43	46	40	39	30	33	26	29	31	34	31	27	31
35–44 år	29	28	25	23	22	21	21	17	21	24	27	28	27
45–54 år	25	28	22	21	23	21	19	21	18	24	30	28	29
55–64 år	27	35	30	27	18	21	18	20	20	27	29	28	29
65–74 år	34	36	23	26	23	24	23	21	22	20	27	25	25
75–84 år	33	27	27	22	16	25	31	21	20	20	26	24	23
Kvinnor													
16–19 år	9	5	5	4	4	5	5	5	8	5	11	10	10
20–24 år	42	40	29	25	19	31	28	22	25	20	22	21	25
25–34 år	40	40	35	33	29	24	23	28	21	31	29	27	27
35–44 år	26	25	27	22	23	21	22	20	20	23	25	23	23
45–54 år	27	25	24	20	23	20	19	19	26	21	28	28	26
55–64 år	38	35	29	24	26	27	26	26	27	25	29	28	27
65–74 år	39	39	31	31	23	28	22	24	25	26	29	26	28
75–84 år	23	32	21	21	15	22	18	18	20	19	25	24	24

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Oro för bilbrott i olika åldersgrupper

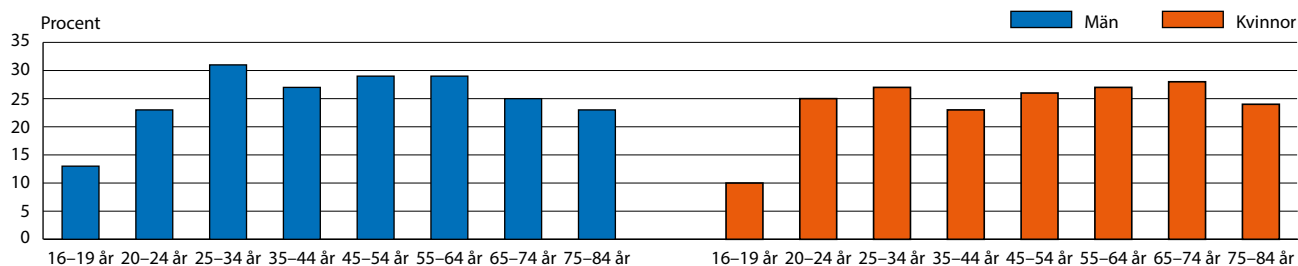
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen visar tabell 4.19 att andelen som uppger att de ofta är oroliga för att utsättas för bilrelaterade brott 2019 är störst i åldersgruppen 25–34 år (29 %). Minst andel finns i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (12 %). Under i princip alla år som undersökningen har genomförts har den största andelen funnits i åldersgruppen 25–34 år. När det gäller minst andel har det alltid varit i den yngsta åldersgruppen (16–19 år).

Bland män visar figur 4.31 att det är störst andel som ofta är oroliga i åldersgruppen 25–34 år (31 %). Den åldersgrupp med minst andel som känner oro är 16–19 år (13 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år (28 %), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (10 %).

Det är således små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller mönstret i olika åldersgrupper, sett till oro för fordonsrelaterade brott, varför det könsuppdelade resultatet liknar resultatet för hela befolkningen (16–84 år).

Figur 4.31 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2019. Andel som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Oro för bilbrott i olika grupper i befolkningen

Tabell 4.20 visar att andelen som ofta känner oro för att utsättas för stöld av eller skadegörelse på bil är större bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och utrikesfödda personer (28 % vardera), jämfört med dem med minst en svenskfödd förälder (25 %).

När det gäller utbildning är andelen som uppger att de ofta känner oro större bland dem med som högst gymnasial utbildning (29 %) jämfört med dem som har som högst förgymnasial eller eftergymnasial utbildning (23 respektive 22 %).

Andelen är mindre bland ensamstående utan barn (23 %), än bland ensamstående med barn (29 %) och sammanboende med och utan barn (25 respektive 27 %).

Sett till bostadstyp är andelen som ofta oroar sig för bilbrott större bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (28 respektive 24 %).

Vidare ökar andelen med ortens storlek. Det är vanligare att ofta känna oro för att utsättas för bilbrott bland boende i storstadsregioner och andra större städer (27 respektive 26 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (23 %).

När oro för att utsättas för bilbrott jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper visar resultaten att mönstret i de olika grupperna är relativt likartat och att nivåerna inte skiljer sig åt avsevärt (se tabell 4J:1–2 i appendix).

Tabell 4.20 Oro för att utsättas för stöld av/skadegörelse på bil 2007–2019. Andel (%) som oroar sig mycket/ganska ofta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	30	30	26	23	20	21	20	20	20	24	25	24	25
- båda föräldrarna utrikesfödda	39	30	26	22	27	23	28	23	25	31	30	33	28
Utrikesfödda	30	33	29	27	26	25	24	23	25	22	30	29	28
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	24	24	18	17	17	16	15	15	17	18	23	22	23
Gymnasial	35	35	31	28	25	27	24	25	25	29	31	29	29
Eftergymnasial	28	28	25	22	20	19	19	18	19	20	23	23	22
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	35	36	30	28	24	26	24	23	25	27	28	27	27
- med barn	26	28	24	20	22	20	18	18	18	21	26	25	25
Ensamstående													
- utan barn	26	26	22	20	18	19	17	19	19	22	23	22	23
- med barn	33	27	31	31	22	23	29	25	22	22	31	29	29
Bostadstyp													
Småhus	26	27	23	20	19	19	18	18	19	21	25	23	24
Flerfamiljshus	36	36	31	29	25	27	24	25	26	28	30	28	28
Boendeort													
Storstadsregion	32	31	29	26	25	23	22	23	23	24	29	28	27
Större stad	28	30	24	23	20	22	19	20	20	24	26	25	26
Mindre stad/landsbygd	29	29	25	21	19	20	20	18	20	22	24	22	23

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4J:1–2 i appendix

Konsekvenser av otrygghet och oro

Otrygghet och oro för att utsättas för brott kan få olika typer av negativa konsekvenser, och för en del kan otryggheten vara direkt begränsande i tillvaron. Frågor om huruvida otrygghet och oro fått negativa konsekvenser för det egna beteendet ställs till samtliga respondenter i NTU, i ett försök att fånga situationer där otryggheten på ett konkret sätt påverkat vardagen. Avsnittet om konsekvenser av otrygghet och oro redovisas utifrån frågor om huruvida oro för att utsättas för brott lett till att man har *valt ett annat färdssätt, avstått från någon aktivitet eller avstått från att skriva något eller lägga upp något på internet* och huruvida *oron upplevs påverka livskvaliteten*.³⁹

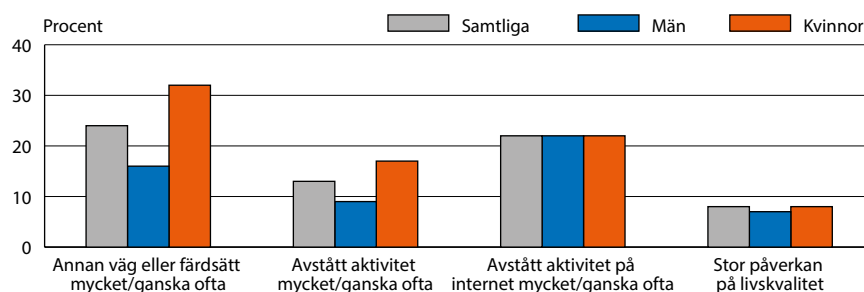
Vad gäller de fyra frågorna som ställs i det här avsnittet är den vanligaste konsekvensen av otryggheten 2019 att man valt en annan väg eller ett annat färdssätt. Nästan var fjärde person (24 %) i befolkningen (16–84 år) har gjort detta ofta (mycket eller ganska). Vidare har lite mer än en femtedel (22 %) av befolkningen (16–84 år) ofta avstått från att

³⁹ Ytterligare en konsekvens av otrygghet är att inte gå ut över huvud taget på kvällen. Omfattningen av denna typ av konsekvens beskrevs tidigare i detta kapitel.

skriva eller lägga upp något på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot, medan 13 procent ofta har avstått från någon aktivitet. Slutligen har 8 procent svarat att oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten. Dock har frågan om livskvalitet andra svarsalternativ än de andra frågorna, vilket minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer (se figur 4.32).

Det är en betydligt större andel kvinnor än män som ofta har valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt (32 respektive 16 %) och som ofta avstått från någon aktivitet på grund av oro (17 respektive 9 %). För de andra frågorna är skillnaderna små.

Figur 4.32 Olika konsekvenser till följd av otrygghet och oro 2019. Andel som ändrat beteende mycket/ganska ofta eller som upplever en stor påverkan på livskvaliteten, till följd av oro för att utsättas för brott, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Annan väg eller annat färdssätt

För att undersöka hur många som har valt någon annan väg eller färdssätt på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du valt att ta en annan väg eller ett annat färdssätt på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

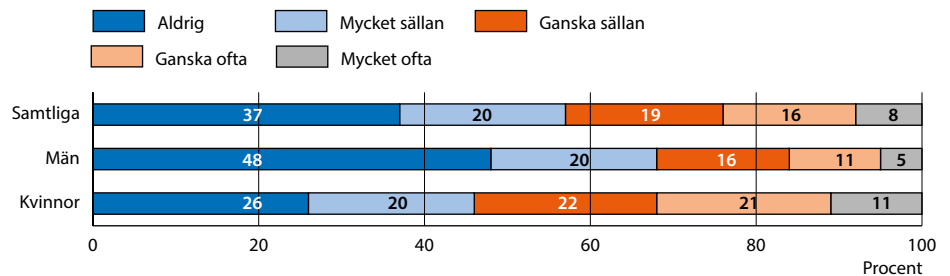
NTU 2019 visar att det är vanligast att oro för att utsättas för brott inte lett till att man har valt en annan väg eller ett annat färdssätt. Totalt 37 procent uppger att de aldrig gjort det, medan 39 procent uppger att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det. Knappt en fjärdedel (24 %) har dock ofta (mycket eller ganska) under det senaste året valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av sådan oro (se figur 4.33). Andelen är på i princip samma nivå som 2018 (då andelen var 23 %). Sett till utvecklingen över tid minskade andelen något fram till och med 2014, följt av en ökning fram till och med 2016, och ligger därefter kvar på ungefär samma nivå (se figur 4.34 och tabell 4.21).

Bland män är det 16 procent som ofta valt en annan väg eller ett annat färdssätt till följd av oro, vilket är på i princip samma nivå som 2018 (15 %).

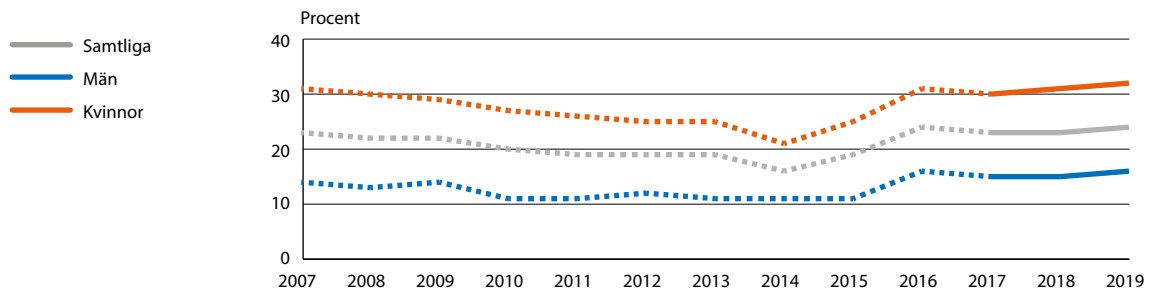
Ser man i stället till kvinnor visar resultaten att nästan en tredjedel (32 %) under det senaste året ofta valt en annan väg eller ett annat färdstätt till följd av sådan oro, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 31 procent.

Det är således betydligt vanligare att kvinnor ofta har valt ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott jämfört med män, dock är utvecklingen över tid likartad.

Figur 4.33 Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.34 Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.21 Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	23	22	22	20	19	19	19	16	19	24	23	23	24
Män	14	13	14	11	11	12	11	11	11	16	15	15	16
Kvinnor	31	30	29	27	26	25	25	21	25	31	30	31	32
Ålder													
16–19 år	20	20	21	18	19	19	18	15	18	23	25	26	26
20–24 år	32	29	30	26	25	26	25	24	26	32	29	31	31
25–34 år	32	30	27	27	25	24	25	23	22	32	27	28	30
35–44 år	21	22	22	21	19	20	21	17	19	24	25	25	26
45–54 år	20	20	19	18	18	15	16	15	19	21	24	24	26
55–64 år	23	21	22	18	18	17	15	12	18	23	21	21	22
65–74 år	24	22	22	19	19	18	16	15	16	21	18	18	19
75–84 år	17	14	15	9	11	13	12	9	11	17	15	16	16
Män													
16–19 år	10	11	12	8	10	13	9	9	8	13	12	13	15
20–24 år	21	16	19	15	10	15	10	12	12	23	15	16	14
25–34 år	17	15	14	13	13	13	12	15	11	20	17	16	18
35–44 år	11	13	11	12	10	14	13	11	15	16	15	16	16
45–54 år	16	14	16	11	11	9	12	14	14	16	17	17	18
55–64 år	14	11	12	10	11	12	9	7	9	13	14	15	16
65–74 år	16	14	17	13	12	13	10	15	11	15	13	13	12
75–84 år	12	7	7	4	6	9	8	8	5	9	12	11	12
Kvinnor													
16–19 år	29	28	28	26	26	24	25	20	25	32	35	36	35
20–24 år	43	41	39	36	37	36	37	32	36	40	40	42	45
25–34 år	44	41	39	38	35	34	35	31	30	44	36	38	40
35–44 år	32	30	32	29	27	27	29	25	24	33	34	33	35
45–54 år	23	23	22	22	22	18	18	16	22	25	30	31	33
55–64 år	31	30	31	27	25	22	22	17	27	31	27	26	28
65–74 år	30	29	27	25	26	23	22	17	21	26	23	23	25
75–84 år	20	20	22	14	15	17	15	11	17	24	19	19	20

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Annan väg eller annat färdstätt i olika åldersgrupper

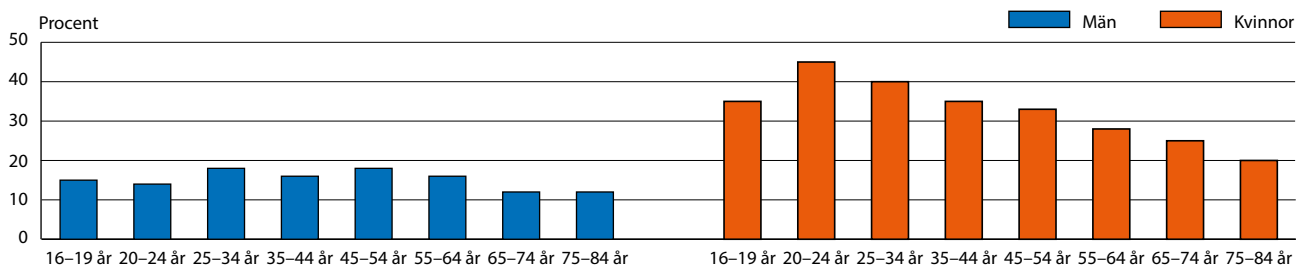
Andelen som ofta under det senaste året har valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott är störst i åldersgruppen 20–24 år (31 %, se tabell 4.21). Den åldersgrupp där minst andel har valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro är den äldsta gruppen (75–84 år, 16 %). En liknande fördelning har framkommit tidigare år som NTU har genomförts.

Bland män visar figur 4.35 att det är relativt små skillnader sett till olika åldersgrupper. Störst andel som ofta valt en annan väg eller ett annat färdstätt återfinns i åldersgrupperna 25–34 och 45–54 år (18 % i respektive grupp) och därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i åldersgrupperna 65–74 och 75–84 år (12 % vardera).

Bland kvinnor är andelen som ofta valt en annan väg eller ett annat färd-sätt störst i åldersgruppen 20–24 år (45 %), och sedan blir den mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Åldersgruppen där minst andel har valt en annan väg eller ett annat färd-sätt är 75–84 år (20 %).

Resultaten visar således att det är stora skillnader mellan män och kvinnor när man ser till åldersgrupper. Mönstret skiljer sig åt, med små skillnader mellan olika åldersgrupper bland män, men en tydlig stegvis minskning ju äldre åldersgrupp som studeras bland kvinnor. Vidare uppger kvinnor i betydligt högre grad än män att de ofta har valt en annan väg eller ett annat färd-sätt på grund av oro, inom alla åldersgrupper.

Figur 4.35 Valte en annan väg eller ett annat färd-sätt på grund av oro för att utsättas för brott 2019. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Annan väg eller annat färd-sätt i olika grupper i befolkningen

Enligt NTU 2019 är det en större andel som ofta valt ett annat färd-sätt eller en annan väg, på grund av oro, bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (31 %) än bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder eller utrikesfödda (25 respektive 20 %, se tabell 4.22).

Vidare är andelen större bland personer med som högst gymnasial utbildning (26 %) än bland personer med som högst förgymnasial eller med eftergymnasial utbildning (23 % vardera).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (32 %) än bland sammanboende utan barn (22 %) och övriga familje-grupper (25–26 %).

Andelen är också större bland boende i flerfamiljshus (27 %) än bland boende i småhus (22 %).

Vidare är det vanligare att ha valt en annan väg eller ett annat färd-sätt på grund av oro ju större ort som studeras. Andelen är större bland bo-ende i storstadsregioner eller andra större städer (27 respektive 26 %) jämfört med bland boende i mindre städer eller på landsbygden (17 %).

Ovanstående mönster kvarstår även när man studerar kvinnor och män separat i de olika grupperna, men nivåerna är genomgående avsevärt högre bland kvinnor än bland män i alla grupper (se tabell 4K:1–2 i appendix).

Tabell 4.22 Valt en annan väg eller ett annat färdstätt på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	23	22	22	20	19	18	18	16	19	24	23	24	25
- båda föräldrarna utrikesfödda	25	24	26	25	24	26	26	20	23	28	27	31	31
Utrikesfödda	27	24	25	21	21	20	19	16	19	24	20	21	20
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	21	21	20	19	19	19	17	16	17	22	22	22	23
Gymnasial	24	21	23	20	20	19	19	17	20	26	25	24	26
Eftergymnasial	25	24	23	21	19	19	19	16	18	23	22	23	23
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	22	21	21	19	18	18	17	15	17	22	21	21	22
- med barn	21	21	20	20	19	18	18	14	18	24	24	24	26
Ensamstående													
- utan barn	25	24	24	21	21	21	21	18	21	26	23	24	25
- med barn	29	23	33	25	22	21	24	22	18	25	30	31	32
Bostadstyp													
Småhus	19	19	19	17	16	16	16	13	16	21	20	21	22
Flerfamiljshus	29	26	27	25	24	22	23	20	22	28	26	27	27
Boendeort													
Storstadsregion	30	27	28	24	25	23	23	20	23	27	26	27	27
Större stad	23	25	23	22	20	20	19	18	19	26	24	25	26
Mindre stad/landsbygd	14	12	13	12	12	11	12	10	12	17	17	16	17

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4K:1–2 i appendix.

Avstått från någon aktivitet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på grund av oro ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du avstått från någon aktivitet, t.ex. gå på promenad, restaurang eller träffa någon på grund av oro för att utsättas för brott?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan och aldrig.*

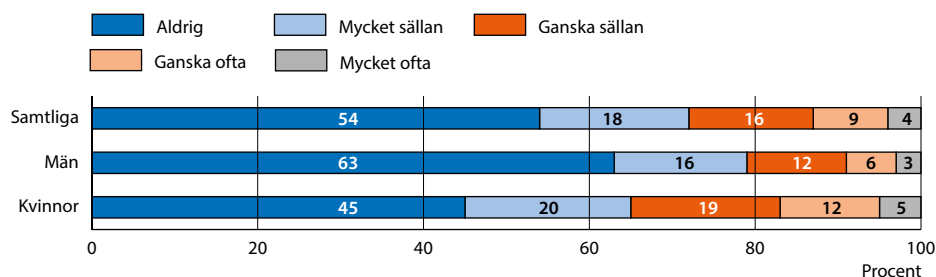
NTU 2019 visar att en majoritet av befolkningen (16–84 år) uppger att de aldrig under det senaste året har avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott (54 %). Vidare uppger 34 procent att de sällan (mycket eller ganska) har gjort det under det senaste året. Dock har mer än en tiondel (13 %) ofta (mycket eller ganska) under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott (se figur 4.36), vilket är ungefär på samma nivå som 2018 (12 %). Andelen har fortsatt öka sedan den lite större ökningen som skedde mellan 2015 och 2016 (från 7 % till 11 %), men i betydligt långsammare takt (se figur 4.37 och tabell 4.23).

Knappt en tiondel (9 %) av männen i befolkningen (16–84 år) har ofta under det senaste året avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på samma nivå som 2018.

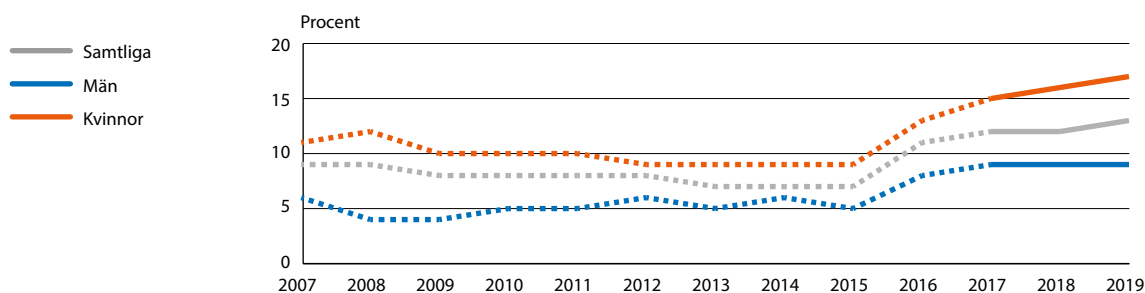
Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 17 procent som ofta under det senaste året har avstått från någon aktivitet till följd av oro för att utsättas för brott, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 då andelen var 16 procent.

Det är således vanligare att kvinnor ofta har avstått från någon aktivitet jämfört med män. Noterbart är att det också är en betydligt större andel som aldrig avstått från någon aktivitet på grund av oro bland män (63 %) jämfört med kvinnor (45 %).

Figur 4.36 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.37 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.23 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	9	9	8	8	8	8	7	7	7	11	12	12	13
Män	6	4	4	5	5	6	5	6	5	8	9	9	9
Kvinnor	11	12	10	10	10	9	9	9	9	13	15	16	17
Ålder													
16–19 år	5	4	6	4	5	5	4	4	5	5	10	10	11
20–24 år	10	7	8	9	9	9	8	7	9	10	13	13	14
25–34 år	11	10	8	8	9	8	9	7	7	14	13	13	14
35–44 år	6	8	7	7	8	8	7	7	5	11	13	13	14
45–54 år	8	7	7	8	9	6	7	8	8	11	13	13	13
55–64 år	11	12	8	9	9	9	7	7	8	12	12	12	13
65–74 år	10	9	8	7	8	8	7	8	7	9	12	11	13
75–84 år	11	11	11	8	9	9	7	7	8	8	11	11	12
Män													
16–19 år	3	3	6	2	5	4	3	3	3	3	6	6	8
20–24 år	4	2	5	4	4	4	4	5	7	5	8	8	7
25–34 år	4	3	3	3	6	8	8	5	7	15	9	8	10
35–44 år	5	4	4	6	6	6	5	6	6	10	9	10	9
45–54 år	5	4	4	6	6	4	7	6	7	10	10	10	10
55–64 år	8	7	5	6	4	5	6	7	4	8	9	9	9
65–74 år	6	4	5	5	4	7	3	7	5	6	9	8	8
75–84 år	8	7	3	3	5	5	3	3	4	5	8	7	8
Kvinnor													
16–19 år	6	5	7	5	5	6	5	5	6	7	13	14	13
20–24 år	14	12	11	12	13	13	12	9	11	14	17	17	20
25–34 år	15	13	12	11	12	10	10	9	9	17	17	18	18
35–44 år	8	11	9	9	9	10	10	10	6	13	16	17	19
45–54 år	10	9	8	9	11	6	8	9	9	11	15	17	16
55–64 år	14	16	12	13	13	12	9	8	12	15	15	14	16
65–74 år	12	13	10	9	10	10	9	9	9	12	14	14	17
75–84 år	13	15	17	13	12	13	10	9	10	10	15	14	15

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Avstått från aktivitet i olika åldersgrupper

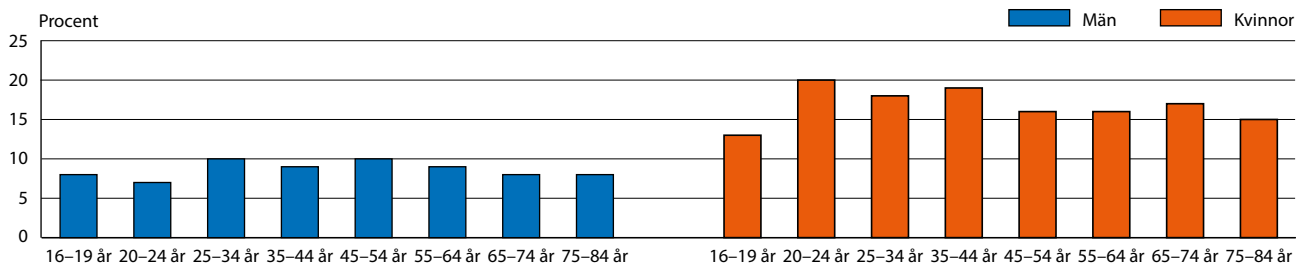
Andelen som ofta har avstått från någon aktivitet under det senaste året på grund av oro är jämn sett till olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgrupperna 20–24 år till och med 35–44 år (14 % i samtliga grupper), medan åldersgruppen med minst andel är 16–19 år (11 %). Skillnaderna mellan åldersgrupperna var något större de första åren som NTU genomfördes, men utvecklingen är ändå likartad och visar att allt fler har avstått från någon aktivitet i de olika åldersgrupperna (se tabell 4.23).

Bland män är andelen som ofta avstått från någon aktivitet störst i åldersgrupperna 25–34 och 45–54 år (10 %, se figur 4.38). Minst andel finns i den näst yngsta åldersgruppen 20–24 år (7 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 20–24 år (20 %), och minst i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (13 %).

Resultatet visar således att det är relativt små skillnader mellan olika åldersgrupper vad gäller de som ofta avstått från någon aktivitet, bland både män och kvinnor. Samtidigt är andelen betydligt större bland kvinnor, vilket gäller alla åldersgrupper.

Figur 4.38 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2019. Andel som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Avstått från aktivitet i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda har avstått från någon aktivitet i högre grad (18 %) jämfört med svenskfödda med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda (13 respektive 14 %, se tabell 4.24).

Andelen är något större bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (13 respektive 15 %) än bland personer med eftergymnasial utbildning (11 %).

Sett till familjetyp är andelen större bland ensamstående med barn (18 %) jämfört med sammanboende utan barn (12 %), men även jämfört med ensamstående utan barn och sammanboende med barn (14 respektive 13 %).

Vidare är andelen större bland boende i flerfamiljshus jämfört med småhus (15 respektive 11 %).

Bland boende i storstadsregioner och i andra större städer är det vanligare att avstå från någon aktivitet (14 % i respektive grupp) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (10 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor visar resultaten att fördelningen mellan olika grupper är relativt likartad. Dock är nivåerna på högre nivåer bland kvinnor (se tabell 4L:1–2 i appendix).

Tabell 4.24 Avstått från någon aktivitet på grund av oro för att utsättas för brott 2007–2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har gjort detta, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	7	8	7	6	6	6	6	6	6	10	12	12	13
- båda föräldrarna utrikesfödda	8	9	10	11	12	10	10	8	7	15	15	17	18
Utrikesfödda	17	12	12	13	15	14	13	11	10	13	14	14	14
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	9	8	8	7	8	8	7	7	8	8	13	13	13
Gymnasial	9	10	8	9	9	9	9	8	9	14	14	13	15
Eftergymnasial	7	7	7	6	6	6	6	6	5	8	10	11	11
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	9	8	7	7	7	7	7	7	6	10	11	11	12
- med barn	6	7	6	7	8	6	6	5	6	11	12	12	13
Ensamstående													
- utan barn	10	10	8	8	9	9	8	8	9	12	13	13	14
- med barn	13	13	12	13	13	12	12	14	9	12	16	17	18
Bostadstyp													
Småhus	6	6	6	5	5	5	5	5	5	8	11	11	11
Flerfamiljshus	12	11	10	10	11	11	10	9	9	13	14	14	15
Boendeort													
Storstadsregion	11	10	10	9	10	8	8	8	8	11	13	13	14
Större stad	9	10	8	8	9	10	8	8	8	12	13	13	14
Mindre stad/landsbygd	5	5	4	4	5	5	5	5	4	8	10	10	10

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4L:1–2 i appendix.

Avstått från någon aktivitet på internet

För att undersöka hur många som har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot⁴⁰ ställs följande fråga i NTU:

Har det hänt under det senaste året att du har avstått från att skriva något eller lägga upp bilder eller filmer på internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot?

Svarsalternativen är: *mycket ofta, ganska ofta, ganska sällan, mycket sällan, aldrig* och *skriver eller lägger aldrig upp något på internet.*

De som aldrig skriver eller lägger upp något på internet får följande fråga för att särskilja dem som på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot aldrig lägger upp något på internet:

Vilket är det främsta skälet till att du aldrig skriver eller aldrig lägger upp något på internet?

⁴⁰ Med anledning av metodförändringar som har skett redovisas resultat för frågan om att ha avstått aktivitet på internet enbart för 2018 och 2019. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

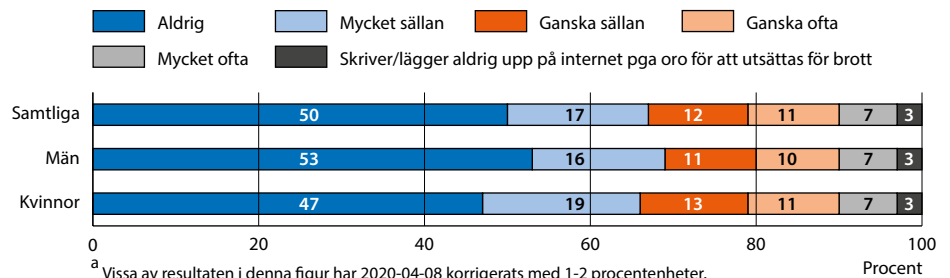
Svarsalternativen är: *har inte tillgång till internet, på grund av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot och annat skäl.*⁴¹

Hälften (50 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de inte har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för trakasserier eller hot under det senaste året. Vidare uppger 29 procent att de sällan (mycket eller ganska) avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro. Samtidigt är det 21 procent som uppger att de ofta (mycket eller ganska) har avstått från någon aktivitet på internet eller som aldrig lägger upp någonting på internet på grund av oron (se figur 4.39). Det är en liten ökning sedan 2018, då andelen var 19 procent.

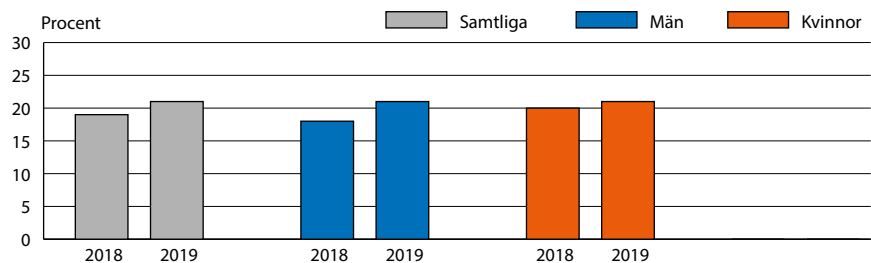
Bland män är det drygt en femtedel (21 %) som under det senaste året ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, eller som på grund av denna oro aldrig lägger upp något på internet (se figur 4.40 och tabell 4.25). Det är en ökning sedan 2018, då andelen var 18 procent.

Även bland kvinnor har drygt en femtedel (21 %) under det senaste året ofta avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro för att bli utsatt för trakasserier eller hot, vilket är i princip på samma nivå som förra året, då andelen var 20 procent. Det är således en lika stor andel män som kvinnor som ofta har avstått från att lägga upp något på internet till följd av oro.

Figur 4.39 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

Figur 4.40 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2019. Andel som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

⁴¹ De som har svarat att de aldrig lägger upp någonting på internet av annat skäl än oro har exkluderats när resultaten tagits fram.

Tabell 4.25 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2018–2019 Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	21
Män	18	21
Kvinnor	20	21
Ålder		
16–19 år	13	14
20–24 år	13	14
25–34 år	16	17
35–44 år	20	20
45–54 år	21	24
55–64 år	21	24
65–74 år	25	27
75–84 år	23	26
Män		
16–19 år	10	12
20–24 år	14	13
25–34 år	16	19
35–44 år	20	21
45–54 år	21	24
55–64 år	20	22
65–74 år	21	24
75–84 år	20	23
Kvinnor		
16–19 år	15	16
20–24 år	13	15
25–34 år	16	16
35–44 år	20	20
45–54 år	20	23
55–64 år	22	26
65–74 år	28	30
75–84 år	26	29

^a Resultaten för vissa grupper har 2020-04-08 korrigerats med 1–7 procentenheter.

Avstått från aktivitet på internet i olika åldersgrupper

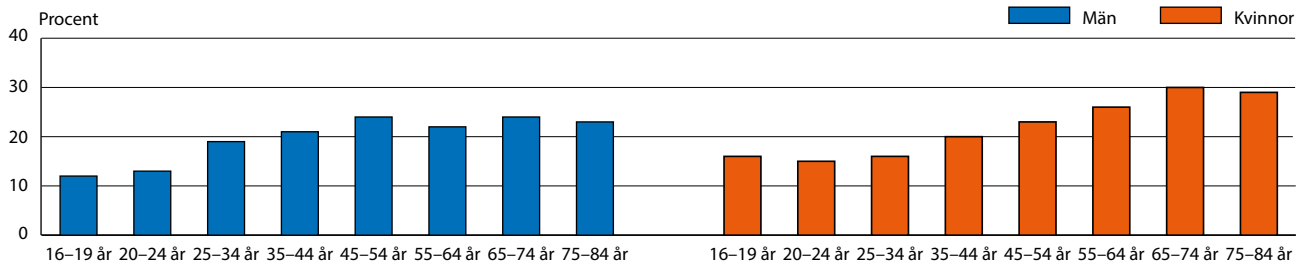
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen är andelen som ofta under det senaste året har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för hot eller trakasserier störst i de äldre åldersgrupperna, och den blir mindre ju yngre åldersgrupp som studeras (se tabell 4.25). I åldersgruppen 75–84 år ligger andelen på 26 procent, medan den i åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år ligger på 14 procent.

Sett till olika åldersgrupper bland män visar figur 4.41 att andelen som under det senaste året ofta har avstått från någon aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för hot eller trakasserier är störst i åldersgrupperna 45–54 och 65–74 2019 (24 % i respektive grupp). Den åldersgrupp där minst andel har avstått från någon aktivitet på grund av oron är den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 12 %).

Bland kvinnor är andelen störst i åldersgruppen 65–74 år (30 %), medan den är minst i åldersgruppen 20–24 (15 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till åldersgrupper visar att mönstret är relativt likartat.

Figur 4.41 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.^a

^a Vissa av resultaten i denna figur har 2020-04-08 korrigerats med 1–7 procentenheter.

Avstått från aktivitet på internet i olika grupper i befolkningen

Det är inte några större skillnader mellan olika grupper i befolkningen (16–84 år) vad gäller andelen som 2019 uppger att de ofta avstått från någon aktivitet (se tabell 4.26). Sett till svensk/utländsk bakgrund är det små eller i princip inga skillnader mellan grupperna (21–23 %).

Personer med som högst gymnasial utbildning avstår i något större utsträckning från någon aktivitet på internet (23 %) jämfört med dem med som högst förgymnasial utbildning (20 %) och eftergymnasial utbildning (19 %).

Sett till familjetyp är det något vanligare att ofta ha avstått från någon aktivitet på internet bland ensamstående med barn (26 %) jämfört med bland övriga familjegrupper (20–22 %).

När det gäller bostadstyp skiljer det sig lite mellan boende i småhus och flerfamiljshus (22 respektive 20 %).

Det är även väldigt små skillnader mellan boende i storstadsregioner, boende i andra större städer och boende i mindre städer eller på landsbygden (21–22 %).

Det är en relativt likartad fördelning sett till andelen inom olika grupper som känner oro när en jämförelse görs mellan män och kvinnor, och även nivåerna är likartade (se tabell 4N i appendix.)

Tabell 4.26 Avstått från aktivitet på internet på grund av oro för att utsättas för trakasserier eller hot 2019. Andel (%) som mycket/ganska ofta har avstått från att skriva eller lägga upp något på internet, samt de som aldrig skriver eller lägger upp något på internet på grund av oro, inom olika grupper i befolkningen (16-84 år).^{ab}

	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund		
Svenskfödda med		
- minst en svenskfödd förälder	19	21
- båda föräldrarna utrikesfödda	22	23
Utrikesfödda	20	21
Utbildning (högsta)		
Förgymnasial	18	20
Gymnasial	21	23
Eftergymnasial	18	19
Familjetyp		
Sammanboende		
- utan barn	20	22
- med barn	19	20
Ensamstående		
- utan barn	18	20
- med barn	22	26
Bostadstyp		
Småhus	19	22
Flerfamiljshus	18	20
Boendeort		
Storstadsregion	18	21
Större stad	20	21
Mindre stad/landsbygd	19	22

^a För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4N i appendix.

^b Resultaten för vissa grupper har 2020-04-08 korrigerats med 1–2 procentenheter.

Orons påverkan på livskvaliteten

För att undersöka hur stor andel som upplever att oro för brott påverkar livskvaliteten ställs följande fråga i NTU:

I vilken utsträckning påverkar oro för att utsättas för brott din livskvalitet?

Svarsalternativen är: *i stor utsträckning, i viss utsträckning, inte alls och vet inte.*⁴²

NTU 2019 visar att 52 procent av befolkningen (16–84 år) inte alls upplever att oro för att utsättas för brott har någon påverkan på livskvaliteten, medan 41 procent upplever att den har det i viss utsträckning. Vidare är det 8 procent som upplever att oron har en stor påverkan på livskvaliteten (se figur 4.42). Andelen som uppger en stor påverkan ligger i princip på samma nivå som 2018 (då andelen var 7 %). Sett till utvecklingen över tid har andelen legat på en stabil nivå fram till en ökning som skedde 2016, och har sedan dess legat kvar på samma nivå (se figur 4.43 och tabell 4.27).

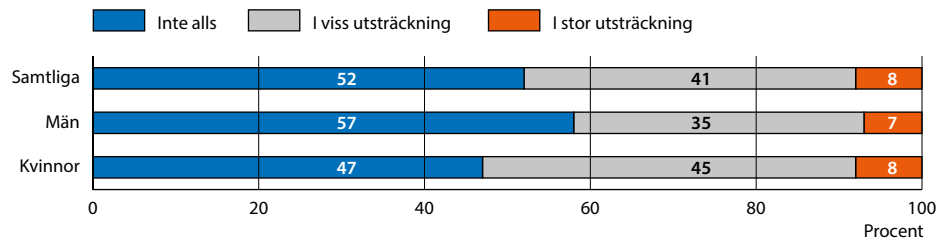
⁴² Svarsalternativet *vet inte* har exkluderats när resultaten tagits fram.

Sett till män är det 7 procent som upplever att deras oro påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, vilket är på samma nivå som 2018.

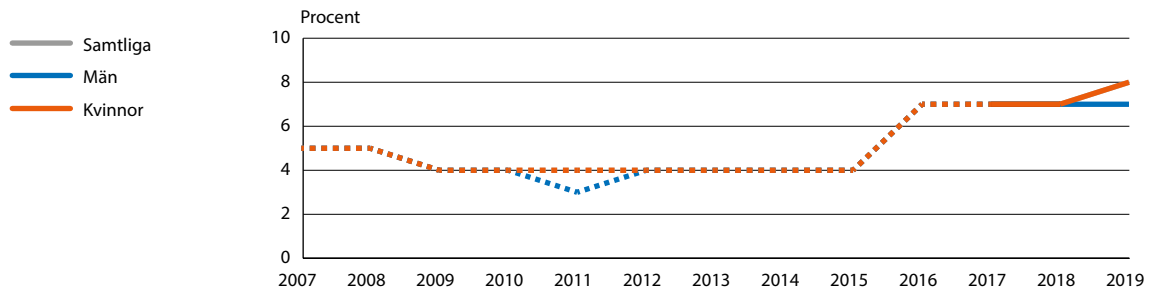
Bland kvinnor ligger andelen på 8 procent, vilket är på i princip samma nivå som 2018 (då andelen var 7 %).

Det är således i princip ingen skillnad mellan män och kvinnor vad gäller stor påverkan på livskvalitet och de har följt varandra mycket väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 4.42 Orns påverkan på livskvaliteten 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).

Figur 4.43 Orns påverkan på livskvaliteten 2007–2019. Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 4.27 Orons påverkan på livskvaliteten 2007–2019. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	5	5	4	4	4	4	4	4	4	7	7	7	8
Män	5	5	4	4	3	4	4	4	4	7	7	7	7
Kvinnor	5	5	4	4	4	4	4	4	4	7	7	7	8
Ålder													
16–19 år	3	3	4	3	3	3	4	4	4	6	7	7	7
20–24 år	5	4	4	4	4	4	5	5	5	7	9	8	9
25–34 år	6	5	5	5	5	5	5	5	5	9	8	8	8
35–44 år	5	5	4	4	3	4	4	4	4	8	8	8	8
45–54 år	5	6	5	4	5	4	4	5	4	8	8	8	8
55–64 år	5	5	4	4	3	4	3	3	4	7	7	7	8
65–74 år	4	4	3	3	3	4	3	3	3	5	6	6	6
75–84 år	3	3	3	3	3	3	3	3	3	5	5	5	5
Män													
16–19 år	2	2	3	2	2	2	2	2	2	4	5	5	7
20–24 år	5	4	4	3	4	3	4	5	4	8	8	8	7
25–34 år	7	6	6	4	5	5	6	6	6	10	8	9	9
35–44 år	5	6	3	4	3	4	4	3	4	8	9	8	9
45–54 år	6	7	5	5	4	4	5	5	4	9	9	8	9
55–64 år	4	4	3	4	2	3	3	3	3	6	7	8	8
65–74 år	4	3	3	2	2	3	2	3	3	4	5	6	5
75–84 år	2	2	1	2	2	2	3	2	2	4	5	4	4
Kvinnor													
16–19 år	5	4	5	3	4	3	5	5	6	7	9	9	8
20–24 år	6	5	5	5	5	5	5	5	6	7	9	8	11
25–34 år	6	5	5	5	5	5	5	4	4	8	8	8	8
35–44 år	5	5	4	4	3	4	4	4	3	7	7	7	8
45–54 år	4	5	4	4	5	4	3	4	4	8	7	8	8
55–64 år	6	6	4	4	4	5	4	3	5	8	7	7	8
65–74 år	5	4	3	3	4	4	3	3	4	6	6	6	6
75–84 år	4	4	4	4	3	3	3	3	3	6	6	6	6

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika åldersgrupper

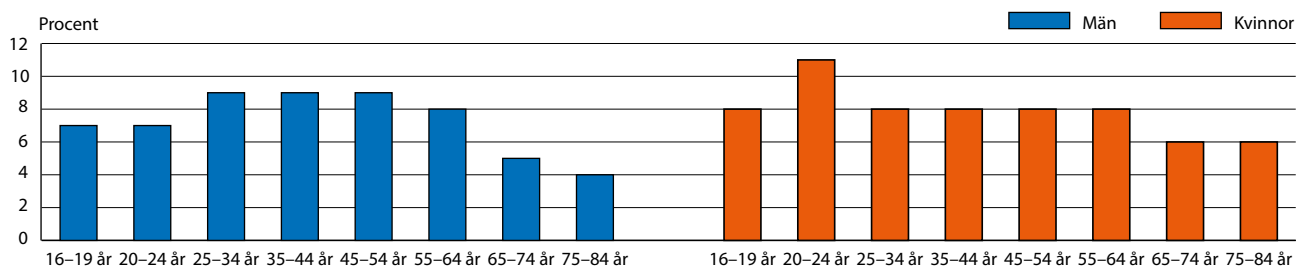
Sett till olika åldersgrupper i befolkningen som upplever att deras oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten är det 2019 små skillnader (se tabell 4.27). Åldersgruppen med störst andel är 20–24 år (9 %) medan åldersgruppen med minst andel är den äldsta åldersgruppen (75–84 år med 5 %). Ett relativt likartat mönster framkommer när man studerar tidigare år.

Sett till olika åldersgrupper bland män är andelen störst i åldersgrupperna 25–34 år, 35–44 år och 45–54 år 2019 (9 % i respektive grupp, se figur 4.44). Därefter sker en stegvis minskning ju äldre åldersgrupp som studeras, och andelen är minst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år med 4 %).

Vid en jämförelse mellan olika åldergrupper bland kvinnor, visar resultaten att andelen som upplever att deras oro för brott har en stor påverkan på livskvaliteten är störst i åldersgruppen 20–24 år (11 %) och den är minst i de två äldsta grupperna, 65–74 år respektive 75–84 år (6 % vardera). I samtliga resterande åldergrupper är andelen 8 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, visar resultaten att mönstret skiljer sig åt till viss del. En tydligare stegvis minskning framkommer i takt med ökad ålder efter 45–54 år bland män, medan något tydligt mönster inte kan utläsas bland kvinnor. Dock är andelarna som minst bland de äldre åldergrupperna för såväl män som kvinnor.

Figur 4.44 Orons påverkan på livskvaliteten 2019. Andel som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika åldergrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Orons påverkan på livskvaliteten i olika grupper i befolkningen

Andelen som uppger att oron påverkar livskvaliteten är större bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda (11 respektive 10 %) än bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (7 %, se tabell 4.28).

När det gäller utbildning är andelen större bland personer med som högst förgymnasial respektive som högst gymnasial utbildning (9 respektive 8 %) jämfört med personer med eftergymnasial utbildning (6 %).

Sett till familjetyp är andelen något större bland ensamstående med barn (12 %) jämfört med ensamstående utan barn (8 %) och sammanboende med och utan barn (7 % i respektive grupp).

Vidare är det något vanligare att livskvaliteten påverkats i stor utsträckning till följd av oro bland personer som bor i flerfamiljshus (9 %) jämfört med småhus (7 %).

Sett till boendeort är andelen något större bland de som bor i storstadsregioner och i andra större städer (8 % i respektive grupp) än bland de som bor i mindre städer och på landsbygden (6 %).

Fördelningen mellan olika grupper följer i de flesta fall ett liknande mönster för män som för kvinnor, och det är inga större skillnader sett till nivåerna (se tabell 4M:1–2 i appendix).

Tabell 4.28 Orons påverkan på livskvaliteten 2007–2019. Andel (%) som upplever att oron för att utsättas för brott påverkar livskvaliteten i stor utsträckning, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	4	4	3	3	3	3	3	3	3	6	7	6	7
- båda föräldrarna utrikesfödda	6	6	7	7	6	7	5	6	6	11	11	12	11
Utrikesfödda	8	9	8	7	8	8	7	7	6	10	11	11	10
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	4	4	4	3	4	4	4	4	4	6	8	8	9
Gymnasial	5	5	4	4	4	4	4	4	4	8	8	8	8
Eftergymnasial	4	4	4	3	3	4	3	3	3	6	6	6	6
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	5	4	3	3	3	4	3	3	4	7	7	7	7
- med barn	4	5	4	4	3	4	3	4	4	7	7	7	7
Ensamstående													
- utan barn	5	5	4	4	4	4	5	5	5	7	8	8	8
- med barn	5	6	5	5	5	4	5	5	4	7	9	10	12
Bostadstyp													
Småhus	4	4	3	3	3	3	3	3	3	6	7	6	7
Flerfamiljshus	6	6	5	5	5	5	5	5	5	8	8	9	9
Boendeort													
Storstadsregion	6	6	5	5	5	5	5	5	5	8	8	9	8
Större stad	5	5	4	4	3	4	4	4	4	7	7	7	8
Mindre stad/landsbygd	3	3	3	2	2	3	3	3	3	5	6	6	6

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 4M:1–2 i appendix.

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning	168
Inledning	168
Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna	169
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta	192
Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta	200

5 Förtroende för rättsväsendet

Sammanfattning

Lite mindre än hälften av befolkningen (16–84 år) uppger 2019 att de har mycket eller ganska stort förtroende för rättsväsendet som helhet (48 %) medan drygt hälften har det för polisens sätt att bedriva sitt arbete (52 %). Vidare är det knappt två femtedelar av befolkningen som har stort förtroende för åklagarnas och domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (39 respektive 38 %). Vad gäller förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete uppgår andelen till en tredjedel (33 %).

Andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna har, efter en ökning under de första mätåren, legat på en relativt stabil nivå under den större delen av mätperioden fram till 2017 då andelen för samtliga myndigheter minskade. För de två senaste åren (2018 och 2019) syns dock en ökning, särskilt vad gäller förtroendet för polisen.

Det är 42 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan 49 procent har stort förtroende för att polisen gör det.

Vidare är det 28 procent som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 44 procent har stort förtroende för att polisen gör det.

Resultatet visar att andelen med stort förtroende för rättsväsendet varierar en del beroende på vilken grupp som studeras. Det är vanligare att ha stort förtroende bland kvinnor än bland män. Bland män är det generellt sett i åldersgruppen 16–19 år som det är vanligast att ha stort förtroende, medan det bland kvinnor är i åldersgruppen 35–44 år. En annan noterbar grupp är personer med eftergymnasial utbildning, där andelen med stort förtroende generellt sett är betydligt större än bland personer med som högst förgymnasial eller gymnasial utbildning.

Inledning

I det här kapitlet presenteras huvudresultaten om förtroende för rättsväsendet 2019 samt hur utvecklingen har sett ut över tid (2007–2019) enligt NTU.

Förtroende för rättsväsendet och dess myndigheter är en grundläggande förutsättning för en rättsstat. Om viljan och benägenheten att anmäla brott minskar, eller om bristande förtroende för polis, åklagare och domstolar leder till att utsatta inte vill eller vågar ställa upp som målsägande eller vittnen vid utredningar eller rättegångar, blir det svårt för rättsväsendet att fungera.

Rättsväsendet består av flera olika myndigheter, och i NTU ställs frågor om inställningen till rättsväsendet överlag, och även separat för polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården. Resultaten för åklagare och domstolar syftar till de enskilda bärande utövarna och inte till de samlade myndigheterna Åklagarmyndigheten och Domstolsverket. För att förenkla redovisningen används dock här genomgående begreppet myndighet, och respektive myndighet skrivs med liten begynnelsebokstav, i likhet med den samhällsfunktion de utgör. Utöver de här omfattar rättsväsendet även andra myndigheter än de som det ställs frågor om i NTU, som kan bidra till helhetssynen på rättsväsendet och dess förmåga att utföra sina arbetsuppgifter. Litet eller stort förtroende för en enskild länk i rättskedjan kan också påverka hur man uppfattar rättsväsendet som helhet.

Resultatredovisningen i det här kapitlet består av tre avsnitt. I det första beskrivs det generella förtroendet för rättsväsendet som helhet och för enskilda myndigheter. I det andra avsnittet redovisas förtroendet för att brottsmisstänkta hanteras rättvist av rättsväsendet som helhet och av polisen, och i det tredje avsnittet redovisas förtroendet för att brottsutsatta behandlas bra av rättsväsendet som helhet och av polisen. En stor del av huvudresultaten presenteras med hjälp av tabeller och diagram. Ytterligare resultat för riket och även uppdelat på län presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används i huvudsak kategorin *stort förtroende*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket stort förtroende* och *ganska stort förtroende*. Övriga svarsalternativ i undersökningen är *mycket litet förtroende*, *ganska litet förtroende*, *varken stort eller litet förtroende* och *ingen åsikt/vet inte*. Observera att de som inte har stort förtroende alltså *inte* per definition har litet förtroende, utan kan också vara neutrala eller sakna åsikt.

Förtroende för rättsväsendet som helhet och de enskilda myndigheterna

Resultatredovisningen fokuserar i huvudsak på andelen personer som uppgett att de har stort förtroende (*mycket stort* eller *ganska stort*). Också resultatet för andelen med litet förtroende (*mycket litet* eller *ganska litet*) redovisas i korthet. Med ”rättsväsendet som helhet” menas polisen, åklagarna, domstolarna och kriminalvården sammantaget, vilket förklaras för respondenterna i anslutning till frågorna.

För att beskriva allmänhetens förtroende för rättsväsendet ställs följande frågor:

Om du tänker dig rättsväsendet som en helhet. Hur stort eller litet förtroende har du för rättsväsendet?

och

Hur stort eller litet förtroende har du för polisens/åklagarnas/ domstolarnas/kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete?

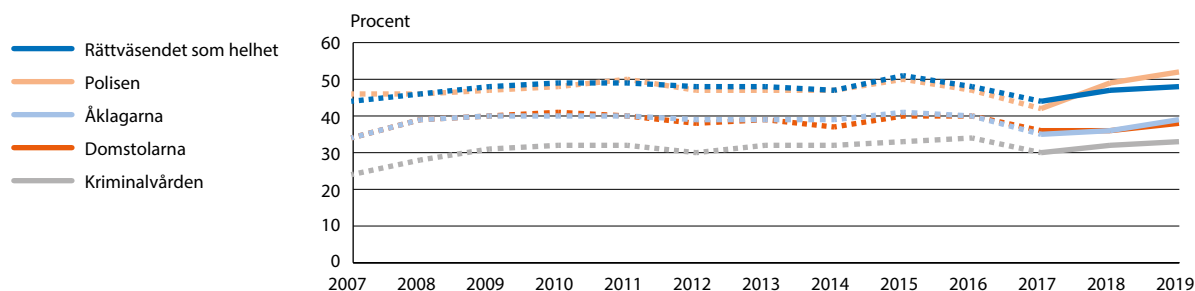
Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet, mycket litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Lite mindre än hälften (48 %) av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för *rättsväsendet som helhet*. Vad gäller förtroende för *polisens sätt att bedriva sitt arbete* är nivåerna generellt sett liknande som för förtroendet för *rättsväsendet som helhet*. Sannolikt beror det på att många främst tänker på polisen, den myndighet som de flesta har kännedom om, när de svarar på frågan om *rättsväsendet som helhet*. Resultaten visar att drygt hälften (52 %) av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för *polisen*. Det är 39 procent som uppger ett stort förtroende för *åklagarna* medan andelen för *domstolarna* är 38 procent. Vidare uppger en tredjedel (33 %) att de har stort förtroende för *kriminalvården* (se figur 5.1 och figur 5.2).

Andelen som uppger ett stort förtroende för *rättsväsendet som helhet* och för de enskilda myndigheterna ökade under de första mätåren. Därefter låg andelen på en relativt stabil nivå fram till 2017, då andelen för samtliga myndigheter minskade. Under 2017 och 2018 ökade dock andelen med stort förtroende igen, vilket gör att andelarna är tillbaka på liknande nivåer som tidigare.

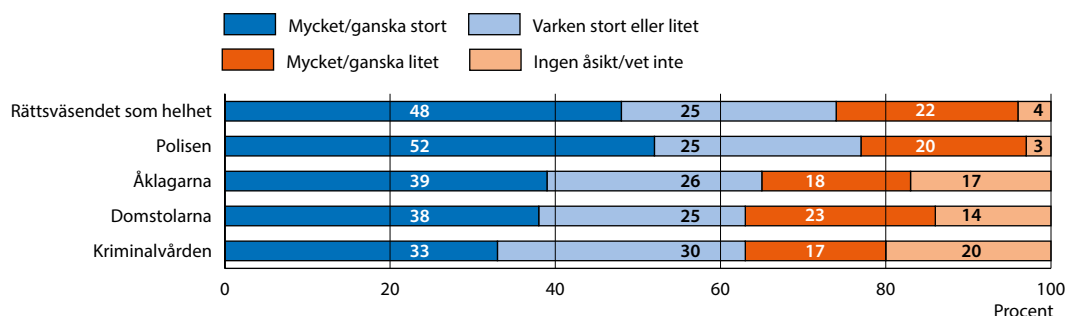
Resultatet för 2019 visar således att förtroendet skiljer sig en del åt beroende på vilken myndighet frågan gäller. Det är liksom tidigare år en större andel av befolkningen som har stort förtroende för *rättsväsendet som helhet* och för *polisen*, jämfört med de andra myndigheterna. Som tidigare nämnts behöver det dock inte betyda att det är en större andel av befolkningen som har litet förtroende för de andra myndigheterna, utan det är snarare en större andel som har svarat att de saknar uppfattning om myndigheterna som befinner sig längre in i rättskedjan. Exempelvis visar resultaten att andelen som uppger svarsalternativet ”ingen åsikt/vet inte” vad gäller *rättsväsendet som helhet* uppgår till 4 procent, medan motsvarande andel sett till *kriminalvården* är 20 procent (se figur 5.2).

Figur 5.1 Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende av befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Figur 5.2 Förtroende för rättsväsendet som helhet och för de enskilda myndigheterna 2019. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för rättsväsendet som helhet

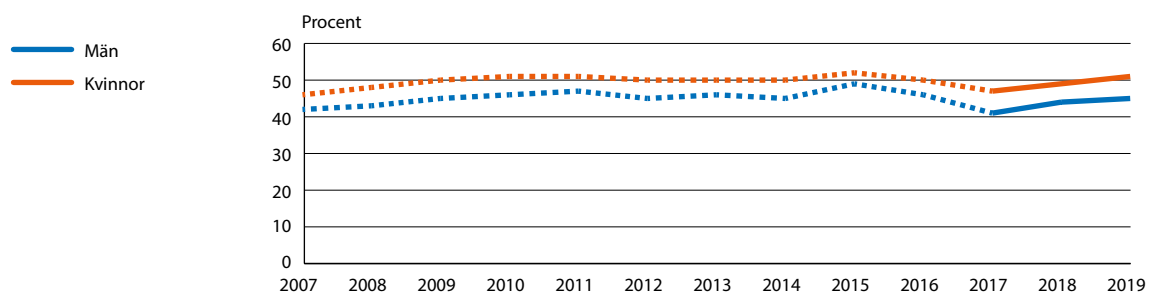
Resultaten visar att knappt hälften (48 %) av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för *rättsväsendet som helhet*, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 då andelen var 47 procent. Andelen med stort förtroende var relativt stabil från 2011 och fram till och med 2017, då det skedde en tydlig minskning. Därefter ökade andelen, vilket gjorde att den har återgått till den tidigare nivån (se tabell 5.1). Ett annat sätt att följa utvecklingen av förtroendet för rättsväsendet är att i stället studera den negativa änden av skalan, det vill säga den andel som uppger att de har litet (mycket eller ganska) förtroende. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet uppgår 2019 till 22 procent, vilket är på samma nivå som 2018. Sett till utvecklingen över tid har andelen legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden. Under 2017 skedde dock en ökning, och andelen har sedan dess legat kvar på den något högre nivån (se tabell 5.2).

När resultatet för 2019 studeras separat för män uppgår andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet till 45 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 då andelen var 44 procent (se figur 5.3 och tabell 5.1). Vad gäller litet förtroende är andelen bland män 26 procent.

När det gäller kvinnor är andelen som uppger ett stort förtroende för rättsväsendet som helhet 51 procent, vilket är en liten ökning från 2018 då andelen var 49 procent. Andelen med litet förtroende för rättsväsendet som helhet 2019 uppgår till 18 procent.

Det är således en större andel kvinnor än män som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet, och så har det sett ut vid varje mätning sedan 2007. Vad gäller utvecklingen över tid ser dock mönstret likartat ut. Bland såväl män som kvinnor var andelen med stort förtroende relativt stabil från 2011 och fram till 2017 då en minskning skedde. Därefter återgick andelen med stort förtroende till den tidigare nivån för respektive kön.

Figur 5.3 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.1 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	44	46	48	49	49	48	48	47	51	48	44	47	48
Män	42	43	45	46	47	45	46	45	49	46	41	44	45
Kvinnor	46	48	50	51	51	50	50	50	52	50	47	49	51
Ålder													
16–19 år	43	42	45	46	48	45	48	47	47	48	45	47	49
20–24 år	41	42	45	45	47	45	46	45	50	47	44	46	48
25–34 år	45	47	49	50	49	49	50	48	51	47	47	47	49
35–44 år	47	50	51	52	54	51	53	51	56	51	47	50	52
45–54 år	49	48	52	52	52	52	52	51	55	53	47	49	50
55–64 år	44	47	48	49	51	48	48	48	50	48	42	45	46
65–74 år	39	42	42	45	44	41	42	42	46	44	38	44	45
75–84 år	42	41	44	46	47	40	41	42	47	44	40	45	47
Män													
16–19 år	47	45	47	48	52	48	50	50	53	54	47	48	50
20–24 år	38	39	42	42	45	42	44	43	50	45	44	48	47
25–34 år	40	42	44	42	45	46	46	46	48	43	43	45	46
35–44 år	43	45	48	49	50	47	49	47	51	47	43	45	48
45–54 år	43	42	48	46	47	47	48	46	52	49	41	44	45
55–64 år	45	46	46	48	51	48	45	46	49	46	38	40	41
65–74 år	39	41	40	43	42	39	39	40	45	41	35	41	41
75–84 år	48	42	45	48	49	43	43	43	49	45	40	44	44
Kvinnor													
16–19 år	40	40	43	44	45	42	46	45	42	43	43	45	48
20–24 år	44	46	48	48	49	47	49	47	49	50	45	46	49
25–34 år	51	51	54	56	52	51	52	50	54	51	50	49	52
35–44 år	52	55	55	55	58	55	56	57	60	55	51	54	57
45–54 år	53	53	54	55	55	56	55	56	56	55	52	53	55
55–64 år	44	47	50	51	50	49	50	49	51	49	46	50	50
65–74 år	39	42	44	47	46	44	45	44	47	47	41	47	48
75–84 år	38	40	43	45	45	38	40	42	44	43	40	46	49

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.2 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	18	18	17	15	17	16	18	16	18	23	22	22
Män	23	21	21	20	17	20	19	21	18	21	28	26	26
Kvinnor	15	14	14	13	13	14	13	15	14	16	19	18	18

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika åldersgrupper

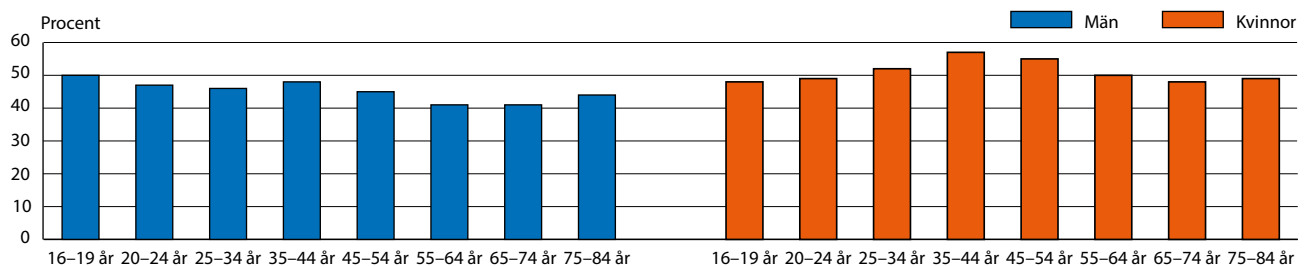
Resultatet för 2019 visar att personer i åldern 35–44 år i störst utsträckning uppger att de har stort förtroende (52 %), medan den åldersgrupp som har minst andel personer med stort förtroende är 65–74 år (45 %). Sett till utvecklingen över tid syns en ökning för de flesta åldersgrupperna, men framför allt i åldrarna 16–24 år (se tabell 5.1).

Bland män är det i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) som störst andel personer uppger att de har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (50 %). Andelen blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, till och med åldersgrupperna 55–64 och 65–74 år där den är minst (41 % i respektive grupp). Därefter blir andelen något större igen i den äldsta åldersgruppen (se figur 5.4).

Bland kvinnor är det i åldersgruppen 35–44 år som andelen med stort förtroende för rättsväsendet är störst (57 %). Vidare är det i den yngsta och i den näst äldsta åldersgruppen (16–19 respektive 65–74 år) som andelen med stort förtroende är minst (48 % i respektive grupp).

Det skiljer sig således en del mellan män och kvinnor sett till mönstret mellan olika åldersgrupper. Åldersgruppen 16–19 år är bland män den åldersgrupp där det är vanligast att ha stort förtroende, medan det bland kvinnor är bland annat i den åldersgruppen som det är minst vanligt att ha stort förtroende.

Figur 5.4 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för rättsväsendet som helhet i olika grupper i befolkningen

Resultaten för 2019 visar att det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer finns en större andel som har stort förtroende för rättsväsendet som helhet (49 respektive 46 %) än bland svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (38 %, se tabell 5.3).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (60 %) än bland personer med som högst gymnasial och förgymnasial utbildning (42 respektive 41 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med stort förtroende för rättsväsendet som helhet större bland sammanboende med barn (54 %) jämfört med övriga grupper (46–47 %).

Sett till bostadstyp är andelen ungefär densamma bland boende i flerfamiljshus och i småhus (48 respektive 49 %).

Vad gäller boendeort är andelen med stort förtroende störst bland boende i storstadsregioner (51 %) följt av andra större städer (48 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer eller på landsbygden (45 %).

Sett till andelen med stort förtroende för rättsväsendet inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser mönstret oftast relativt likartat ut, dock på högre nivåer bland kvinnor (se tabell 5C:1–2 i appendix).

Tabell 5.3 Förtroende för rättsväsendet som helhet 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	45	46	48	49	51	48	49	48	51	48	45	48	49
– båda föräldrarna utrikesfödda	32	34	39	35	38	36	38	40	42	38	37	37	38
Utrikesfödda	40	43	46	46	45	45	46	47	52	49	43	45	46
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	37	39	40	42	43	40	41	41	43	42	36	39	41
Gymnasial	40	41	43	43	45	42	43	42	45	42	38	41	42
Eftergymnasial	57	60	61	62	62	61	61	60	64	60	57	58	60
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	44	45	47	49	50	47	47	46	51	47	43	46	47
– med barn	51	53	54	55	56	55	55	55	57	54	49	52	54
Ensamstående													
– utan barn	41	42	45	46	46	44	46	45	47	46	42	45	46
– med barn	44	44	43	44	44	45	46	43	48	45	42	43	46
Bostadstyp													
Småhus	45	46	48	49	51	48	49	49	52	48	44	47	49
Flerfamiljshus	44	46	48	49	48	47	48	46	51	48	44	47	48
Boendeort													
Storstadsregion	48	50	52	54	53	52	53	52	55	53	47	49	51
Större stad	43	43	46	46	47	45	45	45	50	45	43	47	48
Mindre stad/landsbygd	42	44	45	46	47	44	45	46	46	45	41	44	45

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5C:1–2 i appendix.

Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete

Andelen av befolkningen (16–84 år) som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete är 52 procent, vilket är en ökning från 2018 då andelen var 49 procent. Nivån låg förhållandevis stabilt fram till 2017, då en minskning av andelen skedde. Under 2018 skedde dock en ökning och den ökningen har fortsatt under 2019. En ökning på totalt 10 procentenheter har skett mellan 2017 och 2019 (från 42 till

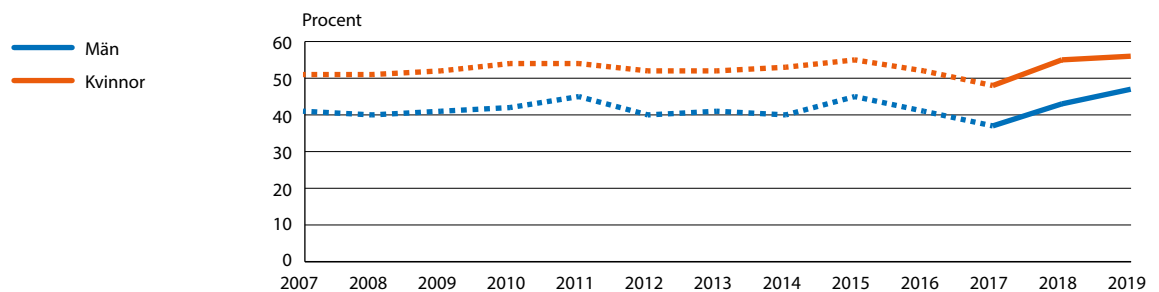
52 %). Det återstår att se om ökningen är början på en ny trend eller en tillfällig avvikelse från den annars stabila nivån (se tabell 5.4). Andelen som har litet förtroende i frågan uppgår till 20 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (21 %). Andelen har legat relativt stabilt under hela mätperioden, bortsett från 2017 då den var högre än övriga år (se tabell 5.5).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 47 procent som har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning från 2018 då andelen var 43 procent (se figur 5.5 och tabell 5.4). Vidare är det 25 procent av männen som har litet förtroende.

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) är det 56 procent som uppger att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 då andelen var 55 procent. Det är 15 procent av kvinnorna som uppger att de har litet förtroende.

Resultaten visar således att det är vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete. Dock ser utvecklingen över tid likartad ut, med relativt stabila nivåer under större delen av mätperioden, men med en minskning under 2017, följt av en ökning.

Figur 5.5 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.4 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	46	46	47	48	50	47	47	47	50	47	42	49	52
Män	41	40	41	42	45	40	41	40	45	41	37	43	47
Kvinnor	51	51	52	54	54	52	52	53	55	52	48	55	56
Ålder													
16–19 år	43	43	46	47	49	48	49	50	50	48	49	54	51
20–24 år	43	47	46	46	49	49	49	51	53	53	48	54	53
25–34 år	46	45	46	49	48	47	49	47	52	46	45	50	53
35–44 år	49	49	49	51	54	50	51	49	54	50	44	50	53
45–54 år	48	46	50	51	53	49	50	48	52	50	43	49	53
55–64 år	47	47	46	47	51	46	46	46	49	45	39	47	50
65–74 år	46	44	44	46	46	41	42	41	45	43	36	48	50
75–84 år	48	45	46	49	48	42	42	42	49	45	40	49	52
Män													
16–19 år	42	42	44	45	50	46	47	50	53	49	49	53	51
20–24 år	38	41	42	41	45	44	46	45	50	47	46	52	50
25–34 år	37	37	39	39	42	40	42	39	45	39	39	44	49
35–44 år	41	41	41	43	46	42	44	41	45	40	37	42	47
45–54 år	41	38	44	44	46	39	43	39	45	43	35	42	47
55–64 år	44	41	42	43	47	41	40	40	43	40	33	39	45
65–74 år	43	41	39	41	43	35	35	36	40	38	31	42	45
75–84 år	49	44	44	47	48	42	41	41	47	42	36	44	48
Kvinnor													
16–19 år	45	45	47	48	48	49	50	51	48	47	50	55	50
20–24 år	49	52	50	52	53	53	52	57	56	59	50	56	56
25–34 år	55	52	51	57	55	54	55	55	58	53	50	55	57
35–44 år	57	57	58	58	62	58	57	59	64	60	50	57	58
45–54 år	53	53	54	56	57	56	55	55	56	54	50	56	60
55–64 år	49	52	50	51	53	50	51	51	54	49	44	53	55
65–74 år	48	46	49	51	49	46	47	46	50	47	41	53	55
75–84 år	47	46	46	51	47	42	42	43	50	48	43	53	56

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.5 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	20	20	20	18	16	18	18	20	17	20	26	21	20
Män	24	25	25	23	19	23	23	25	20	25	33	27	25
Kvinnor	16	16	15	14	13	14	14	15	14	15	20	16	15

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för polisen i olika åldersgrupper

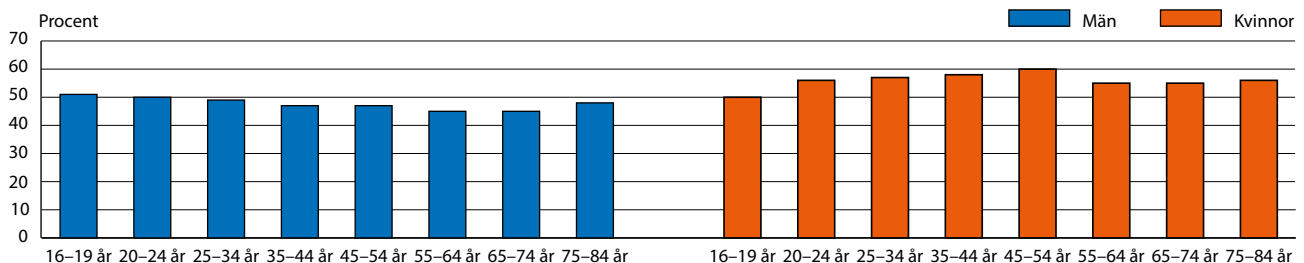
Resultatet för 2019 visar att det är små skillnader mellan olika åldersgrupper. Åldersgrupperna som sträcker sig mellan 20 och 54 år har alla störst andel personer med stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete (53 %), medan andelen är minst i åldersgrupperna 55–64 och 65–74 år (50 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid kan en ökning noteras för de yngsta åldersgrupperna (se tabell 5.4).

Bland män är det i åldersgruppen 16–19 år vanligast med ett stort förtroende (51 %), och därefter blir andelen något mindre ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med åldersgrupperna 55–64 och 65–74 år (45 % i respektive grupp, se figur 5.6).

Bland kvinnor är det något större skillnader mellan olika åldersgrupper. Andelen är störst i åldersgruppen 45–54 år (60 %), medan den är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 50 %).

Resultaten visar således att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor sett till i olika åldersgrupper. Andelen män med stort förtroende för polisen är störst i den yngsta åldersgruppen och blir sedan mindre när äldre åldersgrupper studeras, medan andelen bland kvinnor är minst i den yngsta och störst i den mittersta åldersgruppen.

Figur 5.6 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för polisen i olika grupper i befolkningen

Svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer uppger i större utsträckning att de har stort förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete (53 respektive 50 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (39 %, se tabell 5.6).

Personer med eftergymnasial utbildning uppger i större utsträckning att de har stort förtroende (57 %) än personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (47 respektive 50 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland sammanboende med barn (56 %) jämfört med övriga familjegrupper (50–52 %).

Vidare är andelen med stort förtroende lika stort bland boende i flerfamiljshus och bland boende i småhus (52 % i respektive grupp).

Slutligen är det något vanligare med stort förtroende bland boende i storstadsregioner och i andra större städer (53 respektive 52 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (50 %).

Sett till andelen med stort förtroende för polisen inom olika grupper bland män respektive kvinnor 2019 ser fördelningen relativt likartad ut, men det framkommer vissa skillnader. När det gäller svensk/utländsk bakgrund är exempelvis andelen bland män störst för utrikesfödda, medan det bland kvinnor är vanligast bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder. Vidare är det för män vanligare med stort förtroende bland boende i flerfamiljshus medan det bland kvinnor är vanligare i småhus (se tabell 5D:1–2 i appendix).

Tabell 5.6 Förtroende för polisens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	47	46	47	49	51	47	47	47	50	47	42	50	53
– båda föräldrarna utrikesfödda	36	36	39	36	41	38	40	42	41	35	36	42	39
Utrikesfödda	44	46	48	47	47	46	49	48	53	49	44	49	50
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	44	43	44	46	46	44	44	45	46	45	40	47	47
Gymnasial	44	43	44	45	47	43	45	43	48	44	39	47	50
Eftergymnasial	53	53	54	56	58	53	53	53	57	53	48	54	57
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	48	46	47	48	51	46	46	45	50	46	40	48	52
– med barn	50	50	51	54	55	52	52	52	55	51	45	52	56
Ensamstående													
– utan barn	43	44	45	46	47	44	46	45	48	46	43	50	50
– med barn	47	46	45	49	48	49	48	47	53	48	43	48	51
Bostadstyp													
Småhus	48	47	47	49	52	48	48	48	51	47	42	49	52
Flerfamiljshus	45	46	47	48	49	45	47	46	50	47	43	50	52
Boendeort													
Storstadsregion	47	47	48	50	52	48	49	48	52	49	43	50	53
Större stad	46	45	47	46	49	45	46	45	50	46	43	50	52
Mindre stad/landsbygd	46	45	46	48	49	46	45	46	49	47	41	48	50

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5D:1–2 i appendix.

Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2019 visar att 39 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en ökning sedan 2018 då andelen var 36 procent. Andelen som har stort förtroende ökade fram till och med 2009 och låg

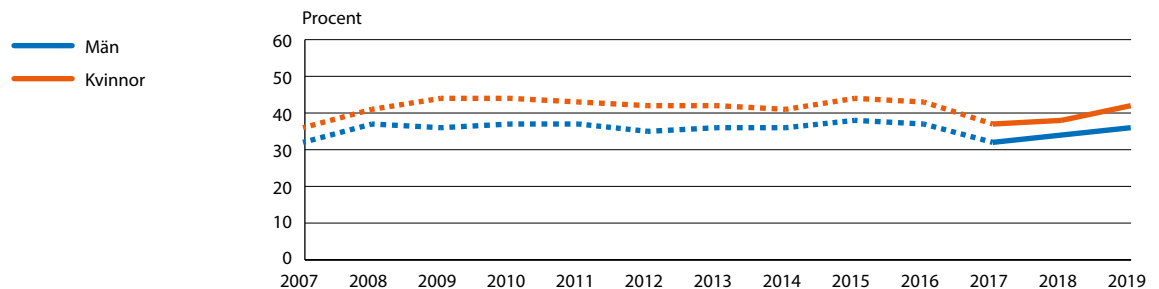
därefter på en stabil nivå fram till 2017 då den minskade. Under 2019 ökade dock andelen, vilket innebär att den är tillbaka på den tidigare nivån (se tabell 5.7). Det är 18 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2018. Nivån har varit relativt stabil under större delen av mätperioden. Under 2016–2017 ökade dock andelen med litet förtroende, och har sedan dess legat på högre nivåer än tidigare (se tabell 5.8).

Bland män i befolkningen (16–84 år) uppger 36 procent att de har stort förtroende för åklagarna 2019, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 34 procent (se figur 5.7 och tabell 5.7). Vad gäller män som har litet förtroende uppgår andelen 2019 till 22 procent.

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) har 42 procent stort förtroende för åklagarna 2019, vilket är en ökning från 2018, då andelen var 38 procent. Vidare är det 14 procent av kvinnorna som har litet förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete.

Det är således, i likhet med tidigare år, något vanligare bland kvinnor än män att ha stort förtroende för åklagarna. Utvecklingen över tid ser relativt likartad ut eftersom andelen har legat på en relativt stabil nivå, med undantag för 2017 och 2018 då andelen låg på lägre nivåer än tidigare år. Däremot syns en något tydligare ökning bland kvinnor under 2019.

Figur 5.7 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.7 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019.
Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	39	40	40	40	39	39	39	41	40	35	36	39
Män	32	37	36	37	37	35	36	36	38	37	32	34	36
Kvinnor	36	41	44	44	43	42	42	41	44	43	37	38	42
Ålder													
16–19 år	34	33	36	38	37	35	36	39	37	37	35	37	40
20–24 år	34	38	40	40	40	37	40	39	41	43	35	36	39
25–34 år	34	38	40	40	40	38	40	38	40	38	37	37	41
35–44 år	38	46	44	44	46	43	43	43	46	44	38	39	43
45–54 år	35	42	42	42	41	42	42	41	44	42	38	38	41
55–64 år	36	42	43	42	42	41	40	40	41	41	33	35	37
65–74 år	31	35	36	37	37	34	34	34	36	37	30	34	36
75–84 år	31	34	36	37	36	32	34	33	36	36	30	32	36
Män													
16–19 år	35	32	35	36	34	34	32	37	38	35	35	38	39
20–24 år	29	32	33	33	35	33	34	34	37	36	33	36	37
25–34 år	30	35	35	34	38	36	35	36	37	35	34	34	38
35–44 år	33	42	39	41	41	38	41	38	40	39	34	36	38
45–54 år	30	37	36	36	36	36	37	34	40	38	33	35	37
55–64 år	35	41	39	40	41	39	37	38	38	38	31	32	34
65–74 år	33	36	36	37	35	32	34	35	36	35	28	32	35
75–84 år	35	34	36	35	37	31	35	33	35	35	31	33	34
Kvinnor													
16–19 år	33	34	37	39	40	36	40	40	36	38	35	36	40
20–24 år	39	46	48	48	45	42	47	44	46	51	38	37	41
25–34 år	37	39	44	45	42	39	43	39	44	41	40	39	43
35–44 år	43	50	49	47	50	48	45	48	53	49	41	42	47
45–54 år	39	46	46	47	45	48	45	47	47	45	42	41	46
55–64 år	36	43	48	44	43	43	44	42	44	44	35	38	39
65–74 år	29	33	36	36	39	36	33	34	36	38	32	35	38
75–84 år	29	34	37	39	35	33	33	33	37	37	29	31	37

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.8 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	15	13	13	13	12	13	13	16	12	16	20	18	18
Män	18	16	16	16	14	16	17	18	14	19	24	22	22
Kvinnor	13	11	11	11	10	10	9	14	11	13	15	14	14

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för åklagarna i olika åldersgrupper

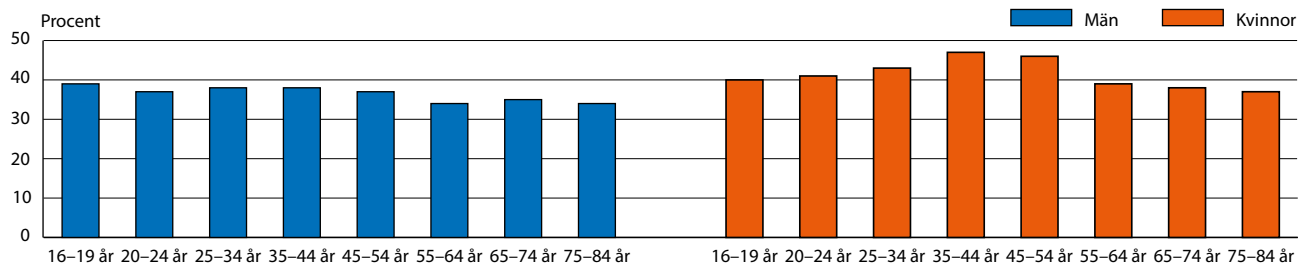
Resultatet för 2019 visar att åldersgruppen 35–44 år har störst andel personer som uppger ett stort förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete (43 %), medan andelen är minst i de två äldsta åldersgrupperna (65–74 respektive 75–84 år, 36 %, se tabell 5.7).

Bland män har åldersgruppen 16–19 år störst andel personer med stort förtroende för åklagarna (39 %) medan andelen är minst i åldrarna 55–64 respektive 75–84 år (34 %). Mönstret visar att andelen med stort förtroende generellt sett minskar något ju äldre åldersgrupp som studeras (se figur 5.8).

Bland kvinnor ökar andelen med stort förtroende för åklagarna ju äldre åldersgrupper som studeras, till och med åldersgruppen 35–44 år där andelen är störst (47 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 37 %).

Mönstret för hur förtroendet för åklagarna 2019 ser ut i olika åldersgrupper skiljer sig således mellan män och kvinnor.

Figur 5.8 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för åklagarna i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2019 visar att det är vanligare att ha stort förtroende för åklagarna bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (40 %) jämfört med bland utrikesfödda personer och svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (36 respektive 33 %, se tabell 5.9).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial och som högst gymnasial utbildning (33 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är stort förtroende vanligare bland sammanboende med barn (45 %) jämfört med övriga familjegrupper (37–38 %).

Vidare är stort förtroende lika vanligt bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (40 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för åklagarna vanligare bland boende i storstadsregioner och i andra större städer (42 respektive 39 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (35 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för åklagarna 2019 ser generellt sett likartat ut mellan män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5E:1–2 i appendix).

Tabell 5.9 Förtroende för åklagarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	35	40	41	42	42	40	40	39	41	40	35	37	40
– båda föräldrarna utrikesfödda	25	33	35	33	33	33	35	38	37	32	30	31	33
Utrikesfödda	30	36	36	35	35	34	36	36	40	39	33	35	36
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	30	33	36	36	35	34	34	34	35	35	28	31	33
Gymnasial	30	35	35	35	36	34	34	33	35	34	29	31	33
Eftergymnasial	45	53	52	52	52	50	50	50	53	51	46	46	50
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	34	39	40	41	41	37	38	37	40	40	34	35	38
– med barn	39	45	44	45	45	45	44	45	47	45	40	41	45
Ensamstående													
– utan barn	32	36	38	38	38	36	37	37	38	37	33	35	37
– med barn	33	41	35	35	32	37	37	35	43	37	33	35	37
Bostadstyp													
Småhus	36	41	41	42	42	40	40	41	42	41	35	37	40
Flerfamiljshus	33	38	40	39	39	38	38	37	40	40	35	36	40
Boendeort													
Storstadsregion	36	42	44	42	42	41	42	41	45	43	37	38	42
Större stad	34	38	38	40	40	37	38	37	40	39	35	37	39
Mindre stad/landsbygd	33	37	38	39	38	37	36	38	36	37	32	34	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5E:1–2 i appendix.

Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2019 visar att 38 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är en något större andel än 2018 (36 %). Andelen låg relativt stabilt under större delen av mätperioden fram till och med 2016. Därefter minskade andelen, men har under 2019 ökat något (se tabell 5.10). Vidare är det 23 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på samma nivå som 2018. Sett över tid syns en ökning de första åren, följt av en relativt stabil period (med årliga variationer) fram till 2015. Under 2016–2017 skedde dock en ökning

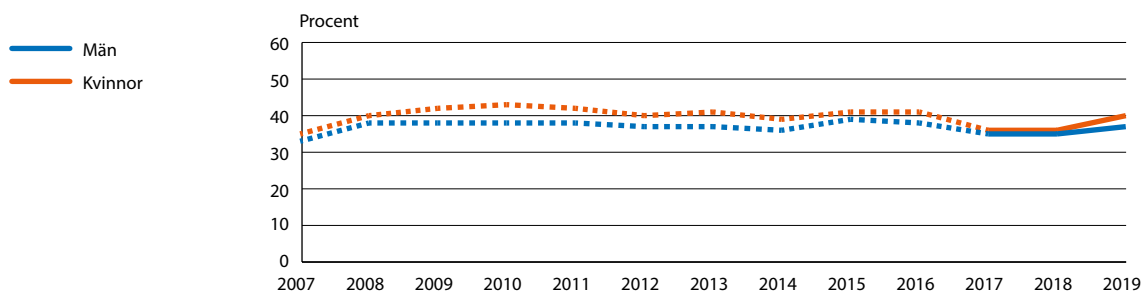
och andelen med litet förtroende har sedan dess legat på högre nivåer än tidigare (tabell 5.11).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 37 procent stort förtroende för domstolarna 2019, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 35 procent (se figur 5.9). Vidare är det bland män 27 procent som har litet förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete.

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 40 procent ett stort förtroende för domstolarna 2019, vilket är en ökning från 2018, då andelen låg på 36 procent. Andelen som har litet förtroende uppgår till 20 procent.

Det är således, i likhet med tidigare mätningar, små skillnader mellan män och kvinnor vad gäller stort förtroende för domstolarna 2019. Utvecklingen över tid ser relativt likartad ut, då resultatet för både män och kvinnor visar att andelen med stort förtroende låg på något lägre nivåer än tidigare under 2017–2018. Däremot syns en något tydligare ökning bland kvinnor under 2019.

Figur 5.9 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.10 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	39	40	41	40	38	39	37	40	40	36	36	38
Män	33	38	38	38	38	37	37	36	39	38	35	35	37
Kvinnor	35	40	42	43	42	40	41	39	41	41	36	36	40
Ålder													
16–19 år	33	33	36	37	36	35	36	38	36	37	35	37	38
20–24 år	32	37	39	39	37	35	38	36	39	39	34	34	37
25–34 år	35	38	40	40	39	39	40	37	40	38	37	36	39
35–44 år	38	44	44	45	44	44	44	42	46	43	39	39	43
45–54 år	37	41	41	43	42	42	42	40	44	43	39	38	41
55–64 år	35	41	43	43	43	41	40	38	41	42	34	35	36
65–74 år	29	34	36	36	35	31	34	32	35	37	31	33	35
75–84 år	28	32	35	36	34	31	31	31	33	35	31	32	35
Män													
16–19 år	35	34	37	38	35	36	36	40	39	41	38	42	41
20–24 år	29	34	36	36	35	34	36	36	37	36	35	35	38
25–34 år	32	36	37	35	38	38	38	37	38	36	35	36	38
35–44 år	34	42	40	41	41	40	41	39	42	39	37	38	40
45–54 år	34	38	38	40	40	38	39	37	43	42	36	37	38
55–64 år	36	42	41	42	42	40	37	37	40	41	34	32	34
65–74 år	30	35	35	36	33	30	34	32	35	36	31	32	34
75–84 år	32	32	36	35	35	32	33	31	34	34	33	33	35
Kvinnor													
16–19 år	31	32	36	36	37	35	37	35	34	34	33	32	36
20–24 år	35	41	43	42	39	37	42	37	41	43	33	33	36
25–34 år	38	39	42	44	41	39	43	37	42	40	38	37	39
35–44 år	41	47	48	49	48	47	46	46	50	48	41	41	46
45–54 år	38	43	44	46	44	46	45	43	44	43	41	40	44
55–64 år	34	40	45	44	43	42	43	39	43	42	35	37	38
65–74 år	28	32	36	36	37	33	33	33	35	38	32	33	36
75–84 år	26	32	34	37	35	30	30	32	33	36	29	31	36

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.11 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	19	17	16	16	15	16	16	21	16	19	23	23	23
Män	22	20	19	19	17	20	19	23	18	22	27	26	27
Kvinnor	17	15	13	13	13	13	13	19	14	16	20	20	20

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för domstolarna i olika åldersgrupper

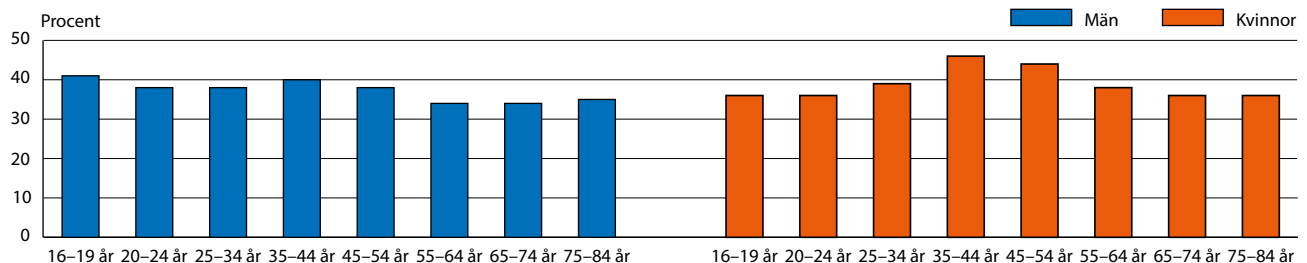
Resultatet för 2019 visar att andelen med stort förtroende för domstolarna är störst bland personer i åldern 35–44 år (43 %). Därefter blir andelen generellt sett mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och i de två äldsta åldersgrupperna (65–74 respektive 75–84 år) är andelen med stort förtroende minst (35 %, se tabell 5.10).

Bland män är andelen med stort förtroende för domstolarna generellt sett större bland yngre åldersgrupper och mindre bland äldre åldersgrupper. I åldersgruppen 16–19 år är andelen störst (41 %), medan den är minst i åldrarna 55–74 år (34 %, se figur 5.10).

Bland kvinnor blir andelen med stort förtroende större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 35–44 år där andelen är störst (46 %). Därefter blir den mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i åldrarna 16–24 respektive 65–84 år (36 %).

Mönstret gällande förtroendet för domstolarna 2019 skiljer sig således mellan män och kvinnor i olika åldersgrupper, något som tydligt framgår i figur 5.10.

Figur 5.10 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2018. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för domstolarna i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2019 visar att det bland svenskfödda personer, med minst en svenskfödd förälder, och utrikesfödda personer finns en större andel med stort förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete (39 respektive 38 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (31 %, se tabell 5.12).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (50 %) än bland personer med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (31 respektive 32 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland personer som är sammanboende med barn (44 %) jämfört med övriga familjegrupper (36–38 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus som bland boende i flerfamiljshus (39 % i respektive grupp).

Slutligen är stort förtroende för domstolarna vanligast bland boende i storstadsregioner (41 %) följt av boende i andra större städer (38 %), medan andelen är minst bland boende i mindre städer eller på landsbygden (35 %).

Mönstret sett till stort förtroende för domstolarna 2019 är generellt sett likartat bland män och kvinnor i olika grupper (se tabell 5F:1–2 i appendix).

Tabell 5.12 Förtroende för domstolarnas sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	35	39	40	41	41	39	40	37	40	40	36	36	39
– båda föräldrarna utrikesfödda	28	32	38	35	36	33	35	36	36	33	32	30	31
Utrikesfödda	32	36	38	38	36	34	38	39	43	41	35	35	38
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	28	32	35	34	33	32	34	32	33	34	29	30	31
Gymnasial	30	34	35	36	35	33	34	32	35	34	30	30	32
Eftergymnasial	46	52	53	53	52	51	51	49	52	51	48	47	50
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	33	38	39	40	40	37	39	36	39	39	34	35	37
– med barn	39	44	45	45	45	45	43	43	46	45	41	41	44
Ensamstående													
– utan barn	32	36	38	38	37	36	37	36	37	37	34	34	36
– med barn	33	41	39	37	36	37	38	36	43	37	33	34	38
Bostadstyp													
Småhus	35	40	41	42	41	39	40	38	41	40	36	36	39
Flerfamiljshus	33	38	40	40	38	38	39	37	40	40	36	36	39
Boendeort													
Storstadsregion	35	40	43	43	41	40	42	40	44	43	38	38	41
Större stad	33	36	38	39	39	37	38	36	39	38	35	36	38
Mindre stad/landsbygd	34	39	39	39	39	38	37	36	37	38	33	33	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5F:1–2 i appendix.

Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete

Resultaten för 2019 visar att 33 procent av befolkningen (16–84 år) uppger ett stort förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 32 procent. Andelen med stort förtroende för kriminalvården ökade mellan 2007 och 2010 och har därefter varierat kring en stabil nivå, med undantag från 2017 då andelen minskade något (se tabell 5.13). Det är 17 procent av befolkningen (16–84 år) som har litet förtroende

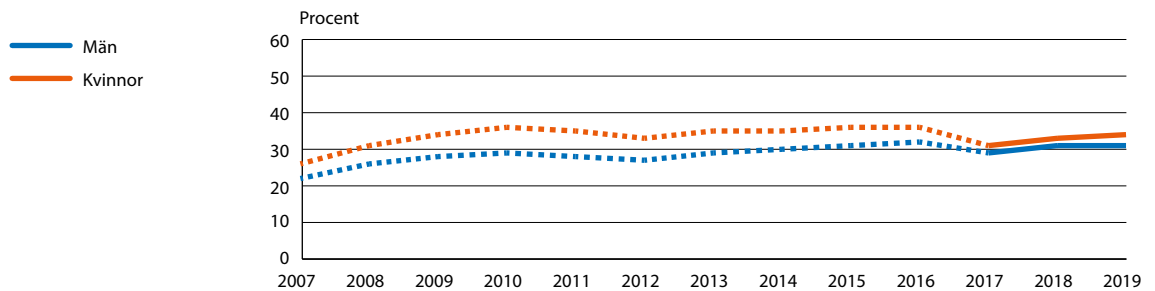
för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete, vilken är en liten ökning från 2018 (15 %). Sett till utvecklingen över tid minskade andelen tydligt de första åren och har därefter legat relativt stabilt på lägre nivåer än tidigare (se tabell 5.14).

Av männen i befolkningen (16–84 år) har 31 procent stort förtroende för kriminalvården 2019, vilket är på samma nivå som 2018 (se figur 5.11 och tabell 5.13). Vad gäller andelen som har litet förtroende uppgår den till 21 procent (se tabell 5.14).

Av kvinnorna i befolkningen (16–84 år) har 34 procent stort förtroende för kriminalvården 2019, vilket är i princip på samma nivå som 2018, då andelen var 33 procent. Vad gäller litet förtroende uppgår andelen bland kvinnor till 15 procent.

Kvinnor har således en något större andel med stort förtroende för kriminalvården än vad män har. Så har det sett ut varje år sedan 2007, men skillnaderna mellan män och kvinnor har minskat över tid.

Figur 5.11 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.13 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har ett mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA 16–84 ÅR	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	30	32	33
Män	22	26	28	29	28	27	29	30	31	32	29	31	31
Kvinnor	26	31	34	36	35	33	35	35	36	36	31	33	34
Ålder													
16–19 år	31	31	35	36	37	34	36	38	38	37	35	37	38
20–24 år	29	33	35	36	36	37	40	41	42	41	37	38	38
25–34 år	24	27	29	32	32	30	34	35	35	35	35	35	36
35–44 år	25	32	33	35	35	34	36	34	39	40	33	35	34
45–54 år	23	26	32	32	31	30	32	34	33	35	30	33	33
55–64 år	21	26	30	30	29	27	29	29	30	29	26	29	28
65–74 år	22	26	28	29	28	26	27	26	28	29	24	27	28
75–84 år	23	24	28	29	27	24	24	24	27	26	24	27	28
Män													
16–19 år	29	30	33	34	34	31	35	37	37	37	35	38	38
20–24 år	25	27	27	29	30	31	34	35	36	34	35	35	36
25–34 år	21	25	26	27	28	27	30	33	30	32	33	33	35
35–44 år	21	28	29	32	30	29	34	30	36	37	32	34	33
45–54 år	21	23	29	28	29	27	28	31	32	35	28	31	32
55–64 år	19	24	27	27	26	25	25	27	27	28	25	28	27
65–74 år	23	28	28	29	27	26	27	25	28	30	23	27	26
75–84 år	24	23	28	28	27	24	25	24	27	26	25	28	27
Kvinnor													
16–19 år	32	33	37	38	40	36	38	39	38	38	36	36	39
20–24 år	34	42	45	45	43	45	47	50	49	50	38	40	40
25–34 år	27	30	33	38	36	34	37	37	39	39	37	37	38
35–44 år	31	37	37	39	41	39	38	38	43	43	34	35	36
45–54 år	25	28	34	35	31	33	35	36	32	34	33	34	35
55–64 år	24	29	33	33	32	29	33	30	33	31	26	29	29
65–74 år	21	25	27	29	29	25	27	27	27	28	25	28	29
75–84 år	22	24	28	30	27	24	22	25	28	26	23	26	28

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Tabell 5.14 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska litet förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	30	25	22	20	18	19	17	18	16	17	17	15	17
Män	36	30	26	25	22	24	22	22	20	20	20	18	21
Kvinnor	25	20	18	15	15	15	14	14	13	14	14	13	15

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Förtroende för kriminalvården i olika åldersgrupper

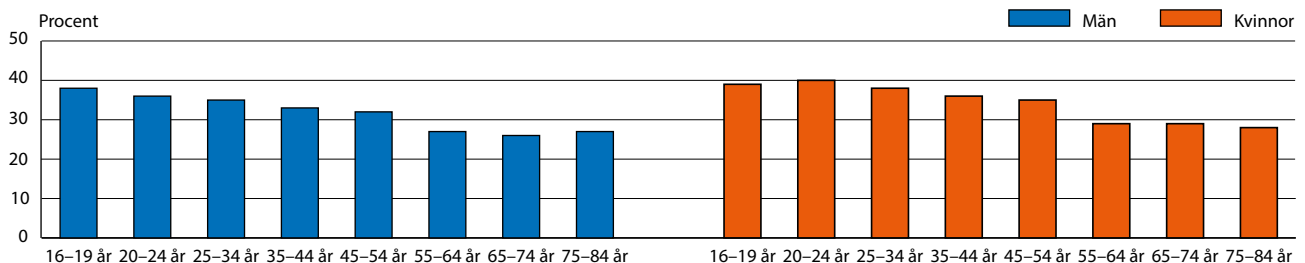
Resultatet för 2019 visar att andelen med stort förtroende för kriminalvården är störst bland personer i de yngsta åldersgrupperna 16–19 och 20–24 år (38 % i respektive grupp) och minst i äldre åldersgrupper. I åldrarna 55–84 år är andelen minst (28 % i respektive åldersgrupp). Sett till utvecklingen över tid syns en ökning för alla åldersgrupper (se tabell 5.13).

Bland män är det vanligast att ha stort förtroende i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 38 %). Sedan blir andelen mindre i princip ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 65–74 år (26 %, se figur 5.12).

Bland kvinnor har åldersgruppen 20–24 år störst andel personer med stort förtroende för åklagarna (40 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är andelen i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 28 %).

Bland män är stort förtroende således vanligast i åldern 16–19 år, medan det bland kvinnor är vanligast i åldern 20–24. I övrigt ser mönstret för män och kvinnor likartat ut, med en mindre andel med stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras.

Figur 5.12 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2018. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Förtroende för kriminalvården i olika grupper i befolkningen

Resultatet för 2019 visar det är något vanligare att uppge ett stort förtroende för kriminalvården bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (33 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda och bland utrikesfödda personer (30 respektive 31 %, se tabell 5.15).

Personer med eftergymnasial utbildning har i större utsträckning stort förtroende (37 %) än personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (30 % i respektive grupp).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende större bland sammanboende med barn (36 %) jämfört med övriga familjegrupper (31–32 %).

Andelen med stort förtroende är densamma bland boende i småhus och boende i flerfamiljshus (33 % i respektive grupp).

Andelen med stort förtroende för kriminalvården är större bland boende i storstadsregioner och andra större städer (33 respektive 34 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (31 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende för kriminalvården är generellt sett likartat bland män som bland kvinnor i olika grupper (se tabell 5G:1–2 i appendix).

Tabell 5.15 Förtroende för kriminalvårdens sätt att bedriva sitt arbete 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	31	33	33
– båda föräldrarna utrikesfödda	23	31	33	31	32	31	35	34	39	32	30	28	30
Utrikesfödda	22	27	30	30	29	28	30	32	33	35	28	29	31
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	23	26	29	30	30	28	29	30	30	29	27	29	30
Gymnasial	22	26	29	29	28	27	30	29	31	31	27	29	30
Eftergymnasial	26	31	34	37	36	34	37	37	38	41	36	37	37
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	23	27	31	31	30	28	30	30	31	33	28	30	31
– med barn	25	29	32	34	35	32	34	35	36	37	33	36	36
Ensamstående													
– utan barn	24	28	31	33	32	30	33	33	34	33	30	32	32
– med barn	25	29	31	31	31	34	32	31	36	33	29	31	31
Bostadstyp													
Småhus	24	28	31	32	32	30	32	32	33	34	30	32	33
Flerfamiljshus	24	29	32	32	31	31	32	33	34	35	31	32	33
Boendeort													
Storstadsregion	23	27	32	33	32	30	33	32	34	35	30	32	33
Större stad	25	29	31	32	32	31	32	33	35	34	31	33	34
Mindre stad/landsbygd	24	28	29	32	31	29	30	32	30	32	28	31	31

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5G:1–2 i appendix.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta

En aspekt av människors förtroende för rättsväsendet är huruvida de anser att personer som är misstänkta för något brott hanteras på ett rättvist sätt. Frågan ställs dels för rättsväsendet som helhet, dels för polisen, och lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

och

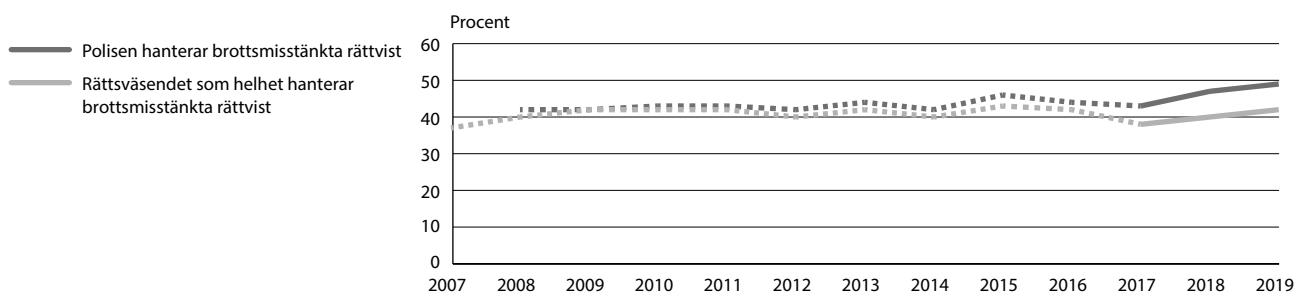
Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen hanterar de som misstänks för brott på ett rättvist sätt?

Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet* och *ingen åsikt/vet inte*.

Det är 42 procent av befolkningen (16–84 år) som uppger att de har stort (mycket eller ganska) förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, medan 21 procent svarar att de har litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.13 och figur 5.14). Vad gäller förtroendet för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist ligger andelen på 49 procent, medan 15 procent svarar att de har litet förtroende.

Resultatet för 2019 visar således att det är något vanligare att ha ett stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist jämfört med att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det varit vid i princip varje mättillfälle sedan frågan infördes för polisen 2008. Det bör dock noteras att skillnaderna genomgående har varit små, men har ökat under de senaste åren.

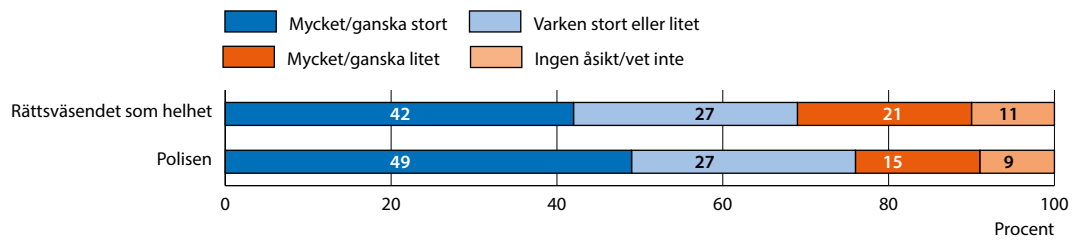
Figur 5.13 Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2018. Andel som har mycket/ganska stort förtroende av befolkningen (16–84 år).^{a,b}

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Frågan om förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist började ställas 2008.

Figur 5.14 Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2019. Andel av befolkningen (16–84 år).

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

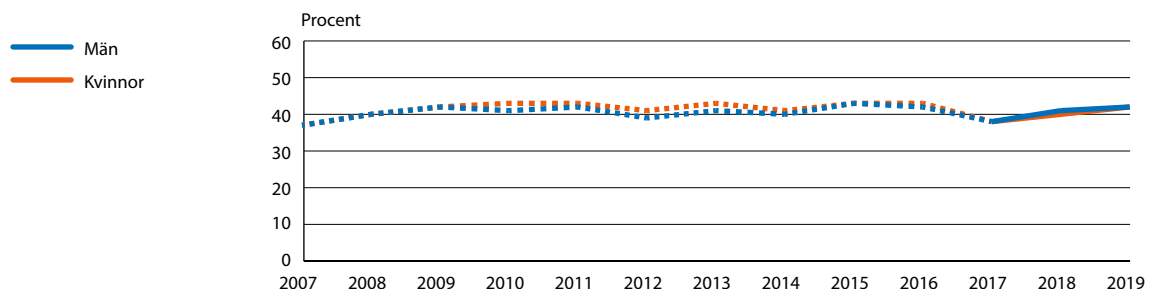
Resultaten för 2019 visar att 42 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 40 procent. Andelen har legat på en relativt stabil nivå under större delen av mätperioden, med undantag för 2017 då andelen minskade. En svag ökning kan noteras mellan 2017 och 2019, men huruvida det rör sig om en uppåtgående trend är ännu för tidigt att fastställa (se tabell 5.16).

Av männen i befolkningen (16–84 år) är det 42 procent som uppger att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 41 procent (se figur 5.15 och tabell 5.16).

Även bland kvinnorna i befolkningen (16–84 år) uppger 42 procent att de har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta 2019, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 40 procent.

Det är således inga skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta rättvist, vilket följer mönstret från de tidigare mätåren.

Figur 5.15 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.16 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2019. Andel (%) som har ett mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA 16–84 ÅR	37	40	42	42	42	40	42	40	43	42	38	40	42
Män	37	40	42	41	42	39	41	40	43	42	38	41	42
Kvinnor	37	40	42	43	43	41	43	41	43	43	38	40	42
Ålder													
16–19 år	34	34	36	37	39	35	37	39	36	38	36	37	38
20–24 år	33	37	38	38	40	36	38	40	40	41	37	37	39
25–34 år	40	43	44	45	44	43	43	42	46	44	41	43	44
35–44 år	42	46	46	48	48	46	47	47	49	48	45	46	49
45–54 år	38	42	45	45	45	44	45	42	47	45	43	44	46
55–64 år	37	39	42	42	42	39	42	39	42	41	35	38	38
65–74 år	32	36	37	38	36	34	37	35	36	38	33	36	36
75–84 år	32	34	38	37	38	32	37	34	36	38	31	34	35
Män													
16–19 år	37	36	36	36	41	37	36	40	41	41	39	42	41
20–24 år	31	34	35	36	38	34	37	38	39	38	38	40	40
25–34 år	39	43	46	47	44	45	43	44	47	44	42	44	45
35–44 år	39	42	44	45	46	42	45	44	45	44	44	46	47
45–54 år	38	41	45	42	43	42	42	41	49	46	41	43	45
55–64 år	40	40	43	42	42	40	42	39	42	42	35	36	36
65–74 år	34	38	38	38	36	35	36	35	37	37	33	36	36
75–84 år	38	37	40	37	40	34	38	34	37	40	33	35	36
Kvinnor													
16–19 år	32	33	36	38	38	35	39	38	33	36	34	33	36
20–24 år	37	41	42	42	43	41	42	43	43	46	36	35	39
25–34 år	41	42	42	44	44	41	43	40	45	43	41	43	44
35–44 år	45	50	49	50	50	50	50	50	54	53	46	46	51
45–54 år	38	43	45	48	46	46	49	44	46	43	44	44	48
55–64 år	33	38	40	41	41	39	41	39	41	40	36	39	39
65–74 år	30	33	36	37	37	34	38	36	36	39	32	36	36
75–84 år	29	32	38	37	36	31	38	35	36	37	30	32	35

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

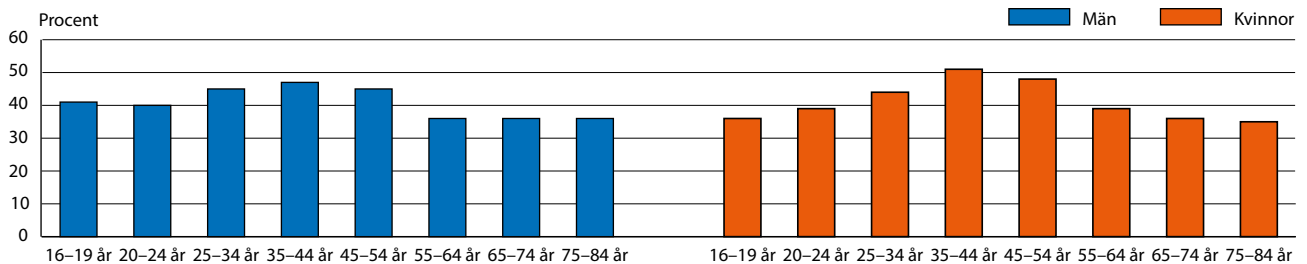
Andelen som 2019 uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta rättvist blir till en början större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 35–44 år, där 49 procent har stort förtroende. Därefter blir andelen mindre och i den äldsta åldersgruppen (75–84 år) är andelen minst (35 %, se tabell 5.16).

Bland män är det i åldersgruppen 35–44 år som det är vanligast att ha stort förtroende (47 %), medan andelen är minst i åldersgrupperna 55–84 år (36 %, se tabell 5.16 och figur 5.16).

Bland kvinnor ökar andelen med stort förtroende ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 35–44 år där det är vanligast att ha stort förtroende (51 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den i åldersgruppen 75–84 år (35 %).

Andelen som har stort förtroende är således bland såväl män som kvinnor störst i åldersgruppen 35–44 år. Dock skiljer sig mönstret i övrigt, där man kan tyda en tydligare stegvis förändring bland kvinnor.

Figur 5.16 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupperns förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta

År 2019 är det vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (44 %) än bland utrikesfödda personer (37 %) eller bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (33 %, se tabell 5.17).

Vidare visar resultaten att andelen ökar ju högre utbildningsnivå som studeras. Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (55 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (36 respektive 32 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (51 %) och minst bland ensamstående utan barn (38 %).

Andelen med stort förtroende är något större bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (43 respektive 41 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstadsregioner och i andra större städer (45 respektive 42 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (38 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2019 ser likartat ut bland män som kvinnor inom olika grupper (se tabell 5M:1–2 i appendix).

Tabell 5.17 Förtroende för att rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	39	42	43	44	44	41	43	42	44	43	40	42	44
– båda föräldrarna utrikesfödda	34	35	43	41	40	37	39	42	43	40	33	31	33
Utrikesfödda	30	33	35	34	33	35	35	35	39	38	33	36	37
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	30	32	35	34	35	32	34	33	34	34	29	31	32
Gymnasial	33	36	37	38	37	36	37	35	38	36	32	34	36
Eftergymnasial	49	54	55	57	55	53	54	54	56	56	52	53	55
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	36	40	41	42	41	39	41	39	41	41	37	39	40
– med barn	43	45	48	48	49	46	47	47	50	49	46	47	51
Ensamstående													
– utan barn	34	36	39	39	40	37	38	38	40	40	36	37	38
– med barn	35	40	39	38	39	42	45	36	47	40	37	40	42
Bostadstyp													
Småhus	38	41	43	44	44	41	43	42	43	43	39	41	43
Flerfamiljshus	36	40	41	41	41	40	40	39	43	42	38	40	41
Boendeort													
Storstadsregion	39	43	44	45	44	42	44	43	46	46	41	42	45
Större stad	36	38	40	40	42	39	41	39	42	40	38	40	42
Mindre stad/landsbygd	35	38	39	41	40	39	39	39	39	40	35	37	38

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5M:1–2 i appendix.

Förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

Resultaten för 2019 visar att 49 procent av befolkningen (16–84 år) uppger att de har stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2018, då den låg på 47 procent. Andelen med stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta har generellt sett legat på en stabil nivå, men det har skett en ökning mellan 2017 och 2019. Det återstår att se om ökningen är början på en ny trend eller en tillfällig avvikelse från den annars stabila nivån (se tabell 5.18).

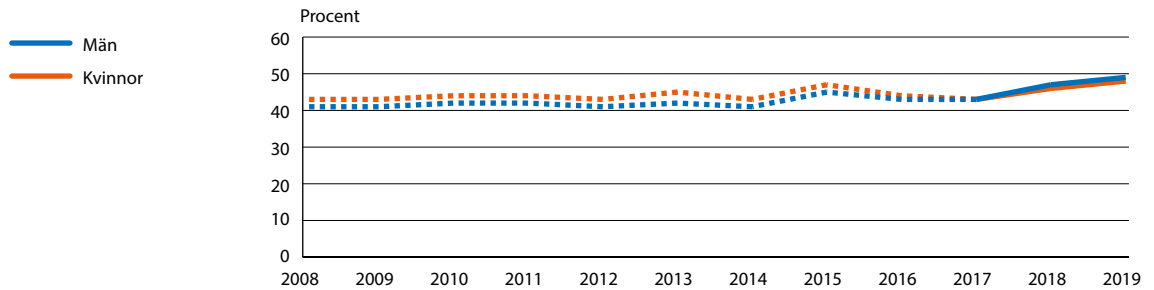
Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 49 procent som har stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta, vilket är en liten

ökning från 2018 då andelen var 47 procent (se figur 5.17 och tabell 5.18).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 48 procent som uppger att de har stort förtroende, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 46 procent.

Resultatet visar således att det i princip inte är några skillnader mellan män och kvinnor sett till förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist.

Figur 5.17 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.18 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^a

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMLIGA 16–84 ÅR	42	42	43	43	42	44	42	46	44	43	47	49
Män	41	41	42	42	41	42	41	45	43	43	47	49
Kvinnor	43	43	44	44	43	45	43	47	44	43	46	48
Ålder												
16–19 år	37	39	40	44	41	43	43	43	44	43	46	44
20–24 år	37	38	36	39	40	40	40	42	44	41	45	45
25–34 år	41	41	43	42	42	44	41	45	43	44	47	49
35–44 år	49	47	50	49	48	49	47	53	50	48	51	53
45–54 år	44	46	46	44	46	48	44	48	46	47	50	54
55–64 år	43	41	41	41	40	42	40	44	42	40	44	47
65–74 år	40	40	41	40	37	41	39	43	41	38	44	46
75–84 år	38	38	39	39	34	37	35	40	39	37	41	44
Män												
16–19 år	38	39	40	46	42	43	45	46	46	47	49	47
20–24 år	34	36	34	38	38	39	38	41	41	42	48	47
25–34 år	39	40	42	39	41	43	40	43	43	44	47	50
35–44 år	46	41	47	46	44	47	43	49	46	48	52	52
45–54 år	43	46	43	44	43	45	42	46	46	45	49	53
55–64 år	44	43	43	42	41	42	41	45	42	40	43	47
65–74 år	42	41	41	39	37	38	38	41	40	38	44	46
75–84 år	45	45	41	43	37	41	38	41	43	39	43	46
Kvinnor												
16–19 år	37	40	41	43	41	45	43	40	42	40	43	41
20–24 år	43	42	41	42	42	42	44	44	48	40	42	44
25–34 år	44	42	44	44	44	46	41	46	43	44	46	48
35–44 år	52	52	53	52	53	52	51	57	53	49	50	54
45–54 år	46	46	50	45	49	50	47	49	46	48	51	54
55–64 år	41	38	40	41	39	42	39	44	41	40	45	47
65–74 år	38	38	41	41	38	43	40	44	42	38	44	46
75–84 år	33	34	37	35	31	34	32	40	36	35	40	43

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mättillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

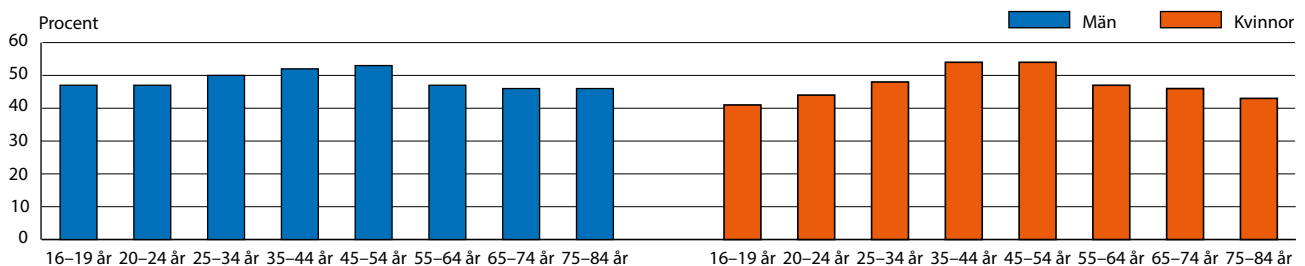
Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta
Resultatet för 2019 visar att andelen med stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta rättvist till en början blir större ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldern 45–54 år, där andelen är störst (54 %). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupp som studeras. I den yngsta och den äldsta åldersgruppen är det minst vanligt att uppge ett stort förtroende (16–19 respektive 75–84 år, 44 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.18).

Bland män är det vanligast att uppge ett stort förtroende i åldersgruppen 45–54 år (53 %) medan andelen är minst i åldrarna 65–84 år (46 %, se figur 5.18).

Bland kvinnor är andelen med stort förtroende minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år; 41 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras fram till och med åldersgrupperna 35–44 respektive 45–54 år, där det är vanligast att uppge ett stort förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta (54 % i respektive grupp). Därefter minskar andelen med åldern.

Resultatet visar således att mönstret skiljer sig åt vid en jämförelse mellan män och kvinnor vad gäller andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper.

Figur 5.18 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur polisen hanterar brottsmisstänkta

År 2019 är det vanligare att ha stort förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (50 %) än bland utrikesfödda personer (44 %) eller svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (39 %, se tabell 5.19).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en betydligt större andel med stort förtroende (57 %) än bland personer med som högst gymnasial och som högst förgymnasial utbildning (45 respektive 41 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (56 %) och minst bland ensamstående utan barn (45 %).

Det är vanligare att ha stort förtroende bland boende i småhus än bland boende i flerfamiljshus (51 respektive 47 %).

Slutligen är stort förtroende vanligare bland boende i storstadsregioner och bland boende i andra större städer (50 respektive 49 %) än bland boende i mindre städer eller på landsbygden (46 %).

Mönstret vad gäller andelen med stort förtroende 2019 ser likartat ut bland män och kvinnor inom olika grupper (se tabell 5N:1–2 i appendix).

Tabell 5.19 Förtroende för att polisen hanterar brottsmisstänkta på ett rättvist sätt 2008–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	43	42	44	44	43	44	42	46	44	44	48	50
– båda föräldrarna utrikesfödda	37	38	37	40	41	41	41	40	38	37	38	39
Utrikesfödda	40	39	40	39	39	42	40	46	43	38	42	44
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	36	38	38	40	37	39	39	39	40	36	40	41
Gymnasial	41	39	40	40	40	42	39	43	40	39	44	45
Eftergymnasial	50	49	51	50	49	50	48	53	52	52	54	57
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	43	42	43	42	40	43	41	44	44	41	46	48
– med barn	47	46	47	48	48	49	48	51	49	50	53	56
Ensamstående												
– utan barn	38	39	40	41	40	41	39	43	41	40	44	45
– med barn	42	40	42	41	43	47	38	49	40	42	44	49
Bostadstyp												
Småhus	43	43	45	45	44	46	44	46	45	45	48	51
Flerfamiljshus	41	40	41	41	41	42	39	45	43	41	46	47
Boendeort												
Storstadsregion	43	43	44	43	42	45	43	47	45	43	48	50
Större stad	42	42	42	44	42	44	41	46	43	43	47	49
Mindre stad/landsbygd	42	41	42	42	42	42	41	43	42	41	44	46

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5N:1–2 i appendix.

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta

En annan aspekt av människors förtroende för rättsväsendet som helhet och för polisen är huruvida de anser att brottsutsatta behandlas på ett bra sätt. Frågan ställs för rättsväsendet som helhet och för polisen. Frågan lyder enligt följande:

Hur stort eller litet förtroende har du för att rättsväsendet som helhet behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

och

Hur stort eller litet förtroende har du för att polisen behandlar de som utsätts för brott på ett bra sätt?

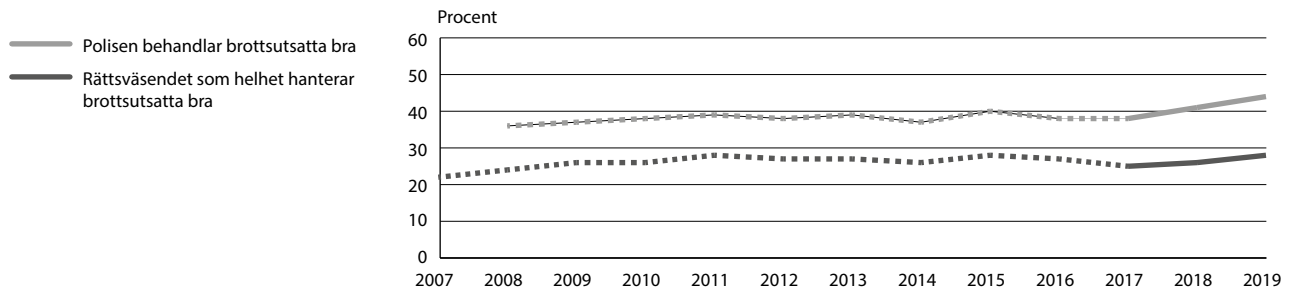
Svarsalternativen är: *mycket stort, ganska stort, varken stort eller litet, ganska litet och ingen åsikt/vet inte.*

Resultaten för 2019 visar att 28 procent av befolkningen (16–84 år) har stort (mycket eller ganska) förtroende för att *rättsväsendet som helhet* behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, medan 35 procent har

litet (mycket eller ganska) förtroende (se figur 5.19 och figur 5.20). Vad gäller förtroendet för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt visar resultaten att andelen är 44 procent, medan 21 procent har litet förtroende.

Resultatet visar således att det är betydligt vanligare att uppge ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt jämfört med att uppge ett stort förtroende för att rättsväsendet som helhet gör det, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter sedan 2008 då frågan började ställas för polisen.

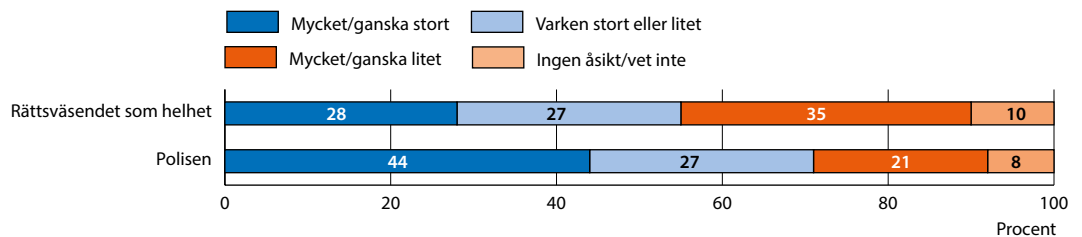
Figur 5.19 **Figur 5.19 Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende av befolkningen (16–84 år).^{a,b}**

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Frågan om förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt började ställas 2008.

Figur 5.20 **Förtroende för att rättsväsendet som helhet och polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2019. Andel av befolkningen (16–84 år).**

Förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

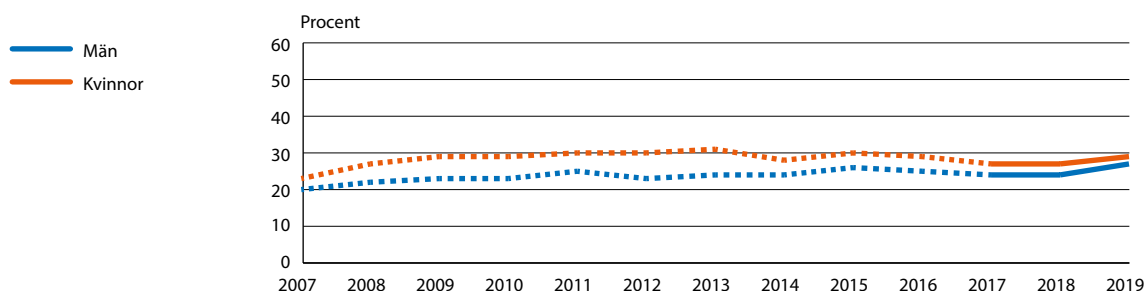
Resultaten för 2019 visar att 28 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är en något större andel jämfört med 2018 då den låg på 26 procent. Andelen med stort förtroende ökade något i början av mätperioden och har därefter legat på en relativt stabil nivå (se tabell 5.20).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 27 procent som har stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta 2019, vilket är en ökning sedan 2018, då andelen var 24 procent (se figur 5.21).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) uppger 29 procent ett stort förtroende för hur rättsväsendet som helhet hanterar brottsmisstänkta 2019, vilket är en något större andel jämfört med 2018, då andelen var 27 procent.

Det är således en något större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar, dock har skillnaderna minskat under de senaste åren.

Figur 5.21 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.20 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA 16–84 ÅR	22	24	26	26	28	27	27	26	28	27	25	26	28
Män	20	22	23	23	25	23	24	24	26	25	24	24	27
Kvinnor	23	27	29	29	30	30	31	28	30	29	27	27	29
Ålder													
16–19 år	32	30	34	35	36	34	35	35	35	36	33	34	36
20–24 år	26	29	31	32	32	33	31	32	33	32	28	28	31
25–34 år	24	26	28	29	30	29	30	28	32	28	28	27	30
35–44 år	22	27	29	28	30	29	31	28	33	30	28	28	32
45–54 år	21	23	25	25	27	28	28	25	29	28	25	25	28
55–64 år	18	21	22	21	23	22	22	21	22	23	21	22	23
65–74 år	16	20	20	21	22	20	22	19	21	21	19	21	23
75–84 år	19	22	24	23	26	22	22	23	23	24	22	24	25
Män													
16–19 år	36	32	36	38	40	38	36	39	39	41	37	38	42
20–24 år	26	27	31	32	33	33	31	34	35	33	31	33	34
25–34 år	22	24	26	28	28	27	29	28	30	27	28	28	32
35–44 år	18	22	23	23	24	24	24	24	27	24	25	25	29
45–54 år	18	19	21	20	25	22	22	21	26	24	21	22	24
55–64 år	15	17	18	18	18	17	17	17	18	19	18	18	20
65–74 år	16	18	18	18	20	17	20	17	19	19	17	19	20
75–84 år	21	22	24	21	26	22	23	22	22	23	22	24	24
Kvinnor													
16–19 år	29	28	32	32	33	32	35	32	32	31	30	30	31
20–24 år	27	32	32	34	33	34	32	31	31	32	26	24	27
25–34 år	26	28	30	30	32	32	31	27	33	29	28	27	28
35–44 år	26	32	35	35	36	34	38	32	40	37	30	30	36
45–54 år	23	27	30	29	29	34	32	28	30	30	29	28	32
55–64 år	21	25	25	24	28	27	28	26	27	27	24	26	27
65–74 år	16	21	22	23	23	22	24	22	23	24	22	23	25
75–84 år	18	21	23	25	25	23	22	23	24	25	22	24	26

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

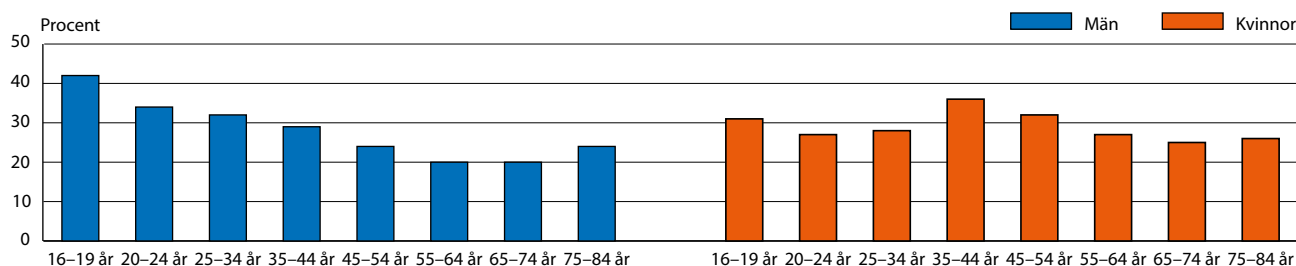
Resultatet för 2019 visar att andelen som har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgruppen 16–19 år (36 %). Andelen blir sedan i princip mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, och minst är den bland personer i åldrarna 55–74 år (23 % i respektive grupp). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.20).

Bland män är andelen störst i åldersgruppen 16–19 år (42 %), för att sedan bli mindre i takt med ålder, till och med åldersgrupperna 55–64 och 65–74 år där andelen är som minst (20 % i respektive grupp, se figur 5.22).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgruppen 35–44 år (36 %), medan andelen är minst i åldersgruppen 65–74 år (25 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att det skiljer sig en del sett till andelen med stort förtroende i olika åldersgrupper. Bland män blir andelen, som nämndes, mindre ju äldre åldersgrupper som studeras fram till åldrarna 55–74 år, medan det inte framkommer något tydligt mönster bland kvinnor.

Figur 5.22 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta

Det är vanligare att ha stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt bland utrikesfödda personer och bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (30 respektive 28 %) än bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda (21 %, se tabell 5.21).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (34 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (26 respektive 24 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland sammanboende med barn (31 %) och minst bland sammanboende utan barn (26 %).

Det är en lika stor andel som uppger stort förtroende bland boende i flerfamiljshus och boende i småhus (28 % i respektive grupp).

Sett till boendeort är andelen något större i storstadsregioner och i andra större städer (29 respektive 28 %) jämfört med i mindre städer eller på landsbygden (26 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 5O:1-2 i appendix).

Tabell 5.21 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
– minst en svenskfödd förälder	22	24	26	26	27	26	27	25	27	26	25	25	28
– båda föräldrarna utrikesfödda	21	24	26	26	29	26	32	29	30	28	23	20	21
Utrikesfödda	22	25	26	26	27	28	28	28	32	30	27	28	30
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	23	23	26	26	28	26	27	26	26	27	24	24	26
Gymnasial	18	21	22	23	24	23	24	21	25	23	21	22	24
Eftergymnasial	25	29	31	31	32	31	32	31	34	33	31	31	34
Familjetyp													
Sammanboende													
– utan barn	19	22	23	23	25	23	25	22	24	24	23	23	26
– med barn	24	26	28	28	30	30	30	29	32	31	28	28	31
Ensamstående													
– utan barn	24	25	28	29	29	28	28	27	29	28	26	27	28
– med barn	22	25	24	25	25	29	29	24	30	27	24	23	28
Bostadstyp													
Småhus	22	24	26	26	28	27	28	25	28	27	25	25	28
Flerfamiljshus	22	25	26	27	27	27	27	26	29	28	26	26	28
Boendeort													
Storstadsregion	21	24	26	27	27	27	28	26	29	29	26	26	29
Större stad	22	24	26	26	28	27	27	25	28	26	25	26	28
Mindre stad/landsbygd	22	24	26	26	28	26	27	25	26	26	24	25	26

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5O:1-2 i appendix.

Förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

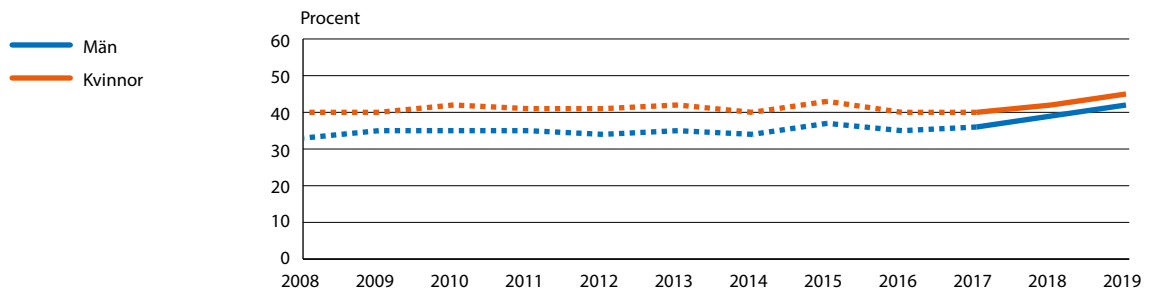
Resultaten för 2019 visar att 44 procent av befolkningen (16–84 år) har stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt, vilket är en ökning från 2018 då andelen var 41 procent. Andelen med stort förtroende har legat relativt stabilt under hela mätperioden, och det återstår att se om den här senaste ökningen är början på en uppåt-gående trend eller om det är tillfällig avvikelse från den annars stabila nivån (se tabell 5.22).

Bland män i befolkningen (16–84 år) är det 42 procent som uppger att de har stort förtroende 2019, vilket är ökning från 2018 då andelen var 39 procent (se figur 5.23).

Bland kvinnor i befolkningen (16–84 år) är det 45 procent som har stort förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta 2019, vilket är en ökning från 2018 då andelen var 42 procent.

Det är således en något större andel kvinnor än män som uppger att de har stort förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt. Det är ett mönster som har uppvisats vid samtliga mätningar. Dock har skillnaden minskat över tid, vilket beror på att andelen har ökat något mer bland män.

Figur 5.23 Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, av männen respektive kvinnorna i befolkningen (16–84 år).^a

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 5.22 Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2008–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, av samtliga och av männen respektive kvinnorna i befolkningen, uppdelat på olika åldersgrupper.^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA 16–84 ÅR	36	37	38	39	38	39	37	40	38	38	41	44
Män	33	35	35	35	34	35	34	37	35	36	39	42
Kvinnor	40	40	42	41	41	42	40	43	40	40	42	45
Ålder												
16–19 år	39	41	42	45	42	45	45	44	44	44	48	48
20–24 år	40	41	43	42	43	43	43	45	43	42	44	46
25–34 år	38	39	42	41	41	41	39	43	39	42	43	47
35–44 år	41	41	43	44	43	44	42	48	43	44	44	49
45–54 år	37	39	38	38	39	40	39	41	39	40	42	46
55–64 år	34	34	33	35	34	33	34	35	34	34	36	39
65–74 år	31	31	33	32	31	32	30	32	30	31	35	37
75–84 år	31	33	33	34	28	32	31	33	34	31	36	38
Män												
16–19 år	40	43	45	48	46	45	48	50	49	48	52	53
20–24 år	39	41	43	41	43	43	42	45	42	45	47	49
25–34 år	34	38	39	38	38	39	37	42	38	41	44	49
35–44 år	36	35	36	38	36	38	36	41	38	40	43	46
45–54 år	32	34	33	34	33	35	33	37	33	35	38	41
55–64 år	30	32	30	30	30	29	30	31	32	30	32	35
65–74 år	29	29	29	29	26	28	27	28	28	28	32	34
75–84 år	33	36	32	36	31	33	33	32	35	31	34	37
Kvinnor												
16–19 år	38	40	41	44	40	45	43	40	40	41	44	44
20–24 år	43	42	44	44	44	45	46	45	46	40	42	44
25–34 år	42	40	44	43	43	43	40	45	40	43	43	45
35–44 år	47	48	51	50	49	49	48	55	48	47	46	51
45–54 år	42	42	43	41	44	45	45	43	43	45	45	51
55–64 år	37	34	36	39	39	37	37	39	36	37	40	43
65–74 år	33	33	37	35	35	36	33	35	32	33	39	41
75–84 år	28	31	33	32	25	31	29	34	32	31	37	39

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För resultaten från NTU 2008–2016, före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b När NTU genomfördes med den gamla och nya metoden parallellt 2017 noterades att resultaten för den yngsta åldersgruppen skiljde sig åt undersökningarna emellan. Vid merparten av tidigare mätillfällen har den yngsta åldersgruppen haft störst förtroende. Eftersom andelen med stort förtroende i den yngsta åldersgruppen var betydligt mindre enligt den nya metoden, har det lett till att resultaten har räknats ner relativt mycket för åren bakåt i tiden. Det här medför att fördelningen av förtroendet i olika åldersgrupper ser något annorlunda ut i den omräknade tidsserien, jämfört med hur resultaten sett ut tidigare. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b).

Olika åldersgruppers förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta
Resultatet för 2019 visar att andelen som uppger ett stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta bra är störst i åldersgruppen 35–44 år (49 %). Ju äldre åldersgrupp som sedan studeras, desto mindre blir andelen, och minst andel med stort förtroende återfinns i åldersgruppen 65–74 år (37 %). Sett till utvecklingen över tid syns en tydlig ökning för de flesta åldersgrupper (se tabell 5.22).

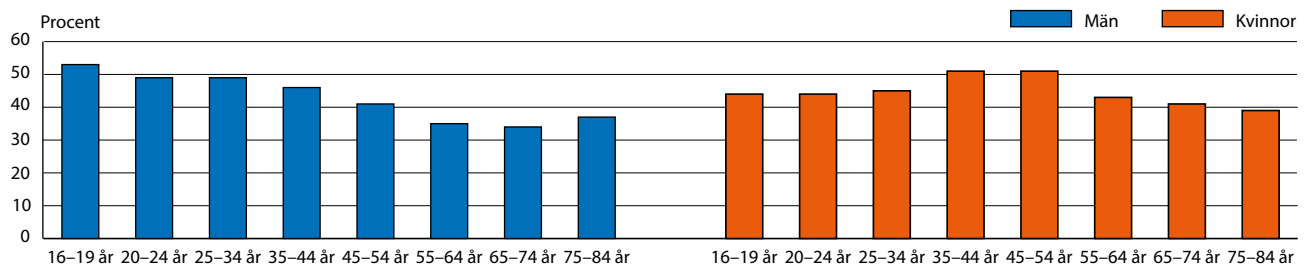
Bland män är andelen med stort förtroende störst i åldersgruppen 16–19 år (53 %), för att sedan bli mindre ju äldre åldersgrupper som

studeras, till och med åldersgruppen 65–74 år där andelen är 34 procent (se figur 5.24).

Bland kvinnor är det vanligast att ha stort förtroende i åldersgrupperna 35–44 och 45–54 år (51 % i respektive grupp). Därefter blir andelen mindre ju äldre åldersgrupper som studeras, och minst är andelen i åldersgruppen 75–84 år (39 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor skiljer det sig således en del vad gäller stort förtroende mellan olika åldersgrupper. Medan andelen bland män blir stegvis mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, är andelen bland kvinnor i stället störst i de mittersta åldersgrupperna.

Figur 5.24 Förtroende för att rättsväsendet som helhet behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2019. Andel som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika åldersgrupper bland männen respektive kvinnorna i befolkningen.

Olika grupper förtroende för hur polisen behandlar brottsutsatta

År 2019 är det bland svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder samt bland utrikesfödda vanligare att ha stort förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt (45 respektive 41 %) än bland svenskfödda personer med båda föräldrarna utrikesfödda (35 %, se tabell 5.23).

Bland personer med eftergymnasial utbildning finns en större andel med stort förtroende (49 %) än bland personer med som högst förgymnasial respektive gymnasial utbildning (40 respektive 41 %).

Sett till familjetyp är andelen med stort förtroende störst bland personer som är sammanboende med barn (50 %) och minst bland personer som är sammanboende utan barn (41 %).

Det är en något större andel bland boende i småhus jämfört med boende i flerfamiljshus som har stort förtroende (45 respektive 43 %).

Slutligen är andelen större i storstadsregioner och i andra större städer (45 respektive 44 %), än i mindre städer eller på landsbygden (41 %).

Mönstret gällande andelen med stort förtroende inom olika grupper ser relativt likartat ut mellan män och kvinnor (se tabell 5P:1-2 i appendix).

Tabell 5.23 Förtroende för att polisen behandlar brottsutsatta på ett bra sätt 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska stort förtroende, inom olika grupper i befolkningen (16–84 år).^{a,b}

	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund												
Svenskfödda med												
– minst en svenskfödd förälder	37	38	39	39	38	39	38	40	38	39	42	45
– båda föräldrarna utrikesfödda	35	32	37	37	33	37	36	37	31	35	36	35
Utrikesfödda	33	36	37	35	35	38	36	41	39	37	39	41
Utbildning (högsta)												
Förgymnasial	34	36	37	37	36	36	37	36	36	35	38	40
Gymnasial	34	34	35	35	35	36	33	37	34	35	38	41
Eftergymnasial	42	43	44	45	43	43	43	46	44	45	46	49
Familjetyp												
Sammanboende												
– utan barn	35	35	36	36	35	35	34	36	34	36	38	41
– med barn	40	41	42	43	42	43	43	45	43	44	45	50
Ensamstående												
– utan barn	36	37	39	39	38	39	38	40	38	38	41	43
– med barn	37	36	38	35	38	42	35	43	37	39	40	46
Bostadstyp												
Småhus	38	38	39	40	39	40	39	40	38	39	41	45
Flerfamiljshus	35	36	37	37	36	37	36	40	37	38	40	43
Boendeort												
Storstadsregion	37	39	40	39	38	40	38	42	40	39	42	45
Större stad	37	37	37	39	38	38	37	40	37	39	41	44
Mindre stad/landsbygd	36	36	37	37	37	37	37	37	36	37	39	41

^a Resultaten för NTU 2008–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 5P:1–2 i appendix.

6 Brottsofsuttas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning	212
Inledning	213
Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan	213
Erfarenheter av åklagare och rättegång	235

6 Brott utsattas kontakter med rättsväsendet

Sammanfattning

NTU 2019 visar att 25 procent av befolkningen (16–84 år) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren. Av dessa uppger 45 procent att de sammantaget har mycket eller ganska positiva erfarenheter av polisen. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock är det något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år. Vid en jämförelse mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld ligger andelen med positiva erfarenheter på ungefär samma nivå. Kvinnor har sammantaget positiva erfarenheter av polisen i större utsträckning än män (48 respektive 42 %).

Sett till ålder är andelen med positiva erfarenheter störst bland äldre, och en jämförelse mellan olika grupper visar att positiva erfarenheter av polisen är vanligast bland ensamstående med barn, medan minst andel återfinns bland svenskfödda med båda föräldrarna utrikesfödda och bland personer med som högst förgymnasial utbildning.

Vad beträffar olika delar av polisens arbete är de brott utsatta mest nöjda med polisens bemötande och tillgänglighet (54 respektive 48 %), men mindre nöjda med informationen om ärendet och med polisens effektivitet (34 respektive 19 %). Vid en jämförelse mellan brott med respektive utan inslag av hot eller våld, är andelen nöjda oftast större när händelsen inte har innehållit hot eller våld. Undantaget är frågan om polisens effektivitet, där andelen nöjda är större när brottet har innehållit hot eller våld. Kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla fyra områden av polisens arbete som efterfrågas i NTU.

Sett till olika åldersgrupper visar resultatet att äldre generellt sett uppger att de är nöjda med de olika delarna av polisens arbete i större utsträckning än yngre.

Det är en relativt liten andel av befolkningen (16–84 år) som har medverkat som målsägande i en rättegång under de senaste tre åren (1,2 %). Av dem som har det uppger sig dock drygt hälften (52 %) vara mycket eller ganska nöjda med det bemötande som de fått i domstolen. Vidare uppger 63 procent att de tyckte att det varit mycket eller ganska lätt att förstå rättegången, medan 57 procent tycker sig ha fått tillräcklig information inför rättegången.

Inledning

I detta kapitel presenteras huvudresultaten gällande brottsutsattas erfarenheter av rättsväsendet 2019 och hur utvecklingen över tid (2007–2019) har sett ut enligt NTU.

När personer som blivit utsatta för brott väljer att anmäla händelsen till polisen får de kontakt med och erfarenhet av en eller flera av rättsväsendets myndigheter. Erfarenheterna begränsas vanligen till kontakten med polisen i samband med polisanmälan, men kan också bestå av kontakter med åklagare, målsägandebiträde och domstol, i de fall brottet går till rättegång.

Enligt förundersökningskungörelsen (1947:948) ska rättsväsendets myndigheter informera brottsoffer om hur rättsprocessen går till och vad som sker i det enskilda ärendet. Brottsoffer ska även kunna få information om var det finns olika stöd- och hjälpinsatser. Brottsoffrens uppfattning om kontakterna med polis, åklagare, målsägandebiträde och domstol är betydelsefulla indikatorer på hur väl rättsväsendet lyckas uppfylla dessa krav.

I kapitlet redovisas brottsutsattas erfarenheter av kontakter med rättsväsendet i samband med utsatthet för brott under de senaste tre åren från svarstillfället. Tidsperioden avser våren 2019 och tre år bakåt i tiden.

Liksom i tidigare kapitel redovisas ett urval av resultaten i diagram och tabeller. Ytterligare resultat presenteras i form av tabeller i ett tillhörande appendix på Brottsförebyggande rådets webbplats (www.bra.se/ntu). Även resultat uppdelat på polisregioner, polisområden och lokalpolisområden finns tillgängliga på webbplatsen.

I redovisningarna används enbart sammanslagna svarsalternativ. När det gäller sammantagen erfarenhet av polisen, åklagare och målsägandebiträde används kategorin *positiva erfarenheter*, vilket är en sammanslagning av svarsalternativen *mycket positiva erfarenheter* och *ganska positiva erfarenheter*. Sett till erfarenhet av polisens arbete och bemötandet i domstolen används kategorin *nöjd*, vilket är en sammanslagning av *mycket nöjd* och *ganska nöjd*. Avseende förståelse av rättegången används kategorin *lätt att förstå rättegången*, vilket är en sammanslagning av *mycket lätt* och *ganska lätt*.

Erfarenheter av polisen i samband med polisanmälan

För att fånga upp den andel som under de senaste tre åren har utsatts för något brott som anmälts till polisen, ställs följande fråga:

Har du (eller någon annan) polisanmält något brott du utsatts för under de senaste tre åren?

Enligt NTU 2019 har 25 procent av befolkningen (16–84 år) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre

åren.⁴³ I de fall då den tillfrågade har utsatts för flera brott under den här perioden, gäller följdfrågorna *den senaste av dessa händelser*. Polis-anmälan behöver precis som frågan visar inte ha gjorts av den brotts-utsatta personen själv, utan kan ha gjorts av någon annan. Majoriteten (74 %) har dock själva anmält (det senaste) brottet som de utsatts för till polisen.

Sett till män har drygt en fjärdedel (26 %) utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 78 procent själva har gjort polisanmälan.

Bland kvinnor är det lite mindre än en fjärdedel (24 %) som har utsatts för något eller några brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren, varav 71 procent själva har gjort polisanmälan.

Vilka erfarenheter har då de personer som haft kontakt med polisen med anledning av utsatthet för brott? För att belysa detta har det ställts frågor om huruvida man *sammantaget* har positiva eller negativa erfarenheter av kontakten med polisen, och om man är nöjd eller missnöjd med polisens *tillgänglighet, bemötande, information* och *effektivitet*. Då frågan om den sammantagna erfarenheten av polisen har andra svarsalternativ än de övriga frågorna om polisen, minskar möjligheten till direkt jämförbarhet sett till nivåer.

Resultaten visar att 45 procent av de personer som varit i kontakt med polisen sammantaget har positiva erfarenheter. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock finns en antydning till något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år (se figur 6.1).

Vidare är ungefär hälften (48 %) av de tillfrågade nöjda med polisens tillgänglighet. Andelen har legat relativt stabilt under de flesta år. Nivån ökade något 2015, följt av en minskning 2016, och den ligger sedan dess på en stabil, något lägre nivå än tidigare år.

Lite mer än hälften (54 %) av de tillfrågade uppger att de är nöjda med det bemötande de fått av polisen. Sett till utvecklingen över tid har andelen legat relativt stabilt. Efter en ökning 2015 syns en svag minskning 2016, och andelen ligger därefter på en stabil, något lägre nivå än tidigare år.

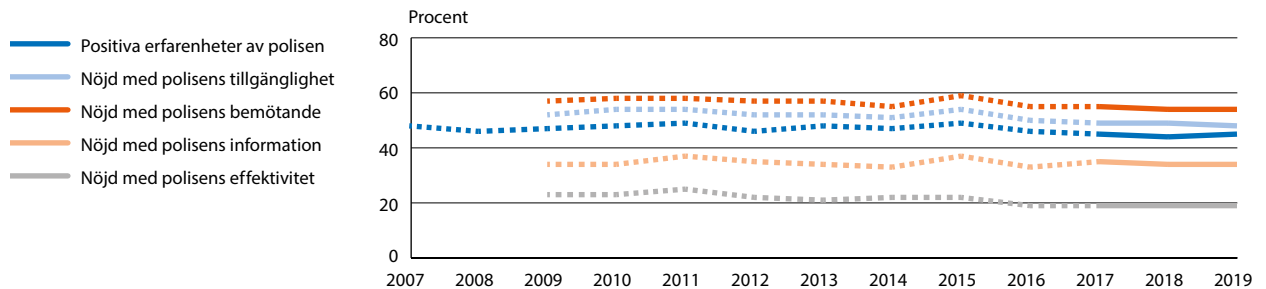
Däremot är det en mindre andel som uppger att de är nöjda med den information som de fått om hur polisen arbetar med ärendet (34 %). Andelen som uppger att de har varit nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant sedan 2007, med mindre årliga variationer.

När det gäller polisens effektivitet vad gäller förmågan att utreda och klara upp brottet är det knappt en femtedel som uppger sig vara nöjda

⁴³ Notera att frågan gäller utsatthet för brott under de senaste tre åren. Vidare gäller frågan alla typer av brott. Detta gör att populationen blir en helt annan än i utsatthetskapitlet, där man frågar om utsatthet under 2018 för vissa utvalda brottstyper.

(19 %). Andelen har legat på samma nivå under de senaste fyra åren, men sett över tid har trenden varit svagt nedåtgående.

Figur 6.1 Erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2019. Andel som sammantaget har mycket/ganska positiva erfarenheter av polisen samt som är mycket/ganska nöjda med olika delar av polisens arbete.^{ab}

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Frågor om erfarenheter av olika delar av polisens arbete började ställas 2009.

Sammantagna erfarenheter av polisen

För att undersöka den sammantagna erfarenheten av polisen ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av polisen i samband med det här brottet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa, mycket negativa* och *vet inte/ingen åsikt*.

NTU 2019 visar att 45 procent av de som utsatts för ett brott som har polisanmälts under de senaste tre åren har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter. Det är i princip på samma nivå som 2018, då andelen var 44 procent. Andelen har legat på en stabil nivå under större delen av mätperioden, dock finns en antydning till något lägre nivåer under de senaste åren jämfört med tidigare år (se tabell 6.1). Vidare är det ungefär en femtedel (19 %) som uppger att de har negativa (mycket eller ganska) erfarenheter. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter i princip på samma nivå som bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (44 respektive 45 %). Däremot är andelen med negativa erfarenheter större bland dem som utsatts för brott som har innehållit hot eller våld (30 %) än bland dem som utsatts för händelser utan inslag av hot eller våld (16 %, se figur 6.2).⁴⁴

⁴⁴ NTU visar att en fjärdedel (25 %) av de brott som anmälts till polisen under de senaste tre åren uppges ha innehållit någon form av hot eller våld. För att ringa in omfattningen av sådana brott ställs frågan "Ingick det någon form av hot eller våld i brottet som polisanmälades?". Denna fråga fångar således inte upp några specificerade brottstyper, utan belyser snarare den tillfrågades övergripande bedömning av huruvida inslag som uppfattades som hot eller våld ingick i händelsen.

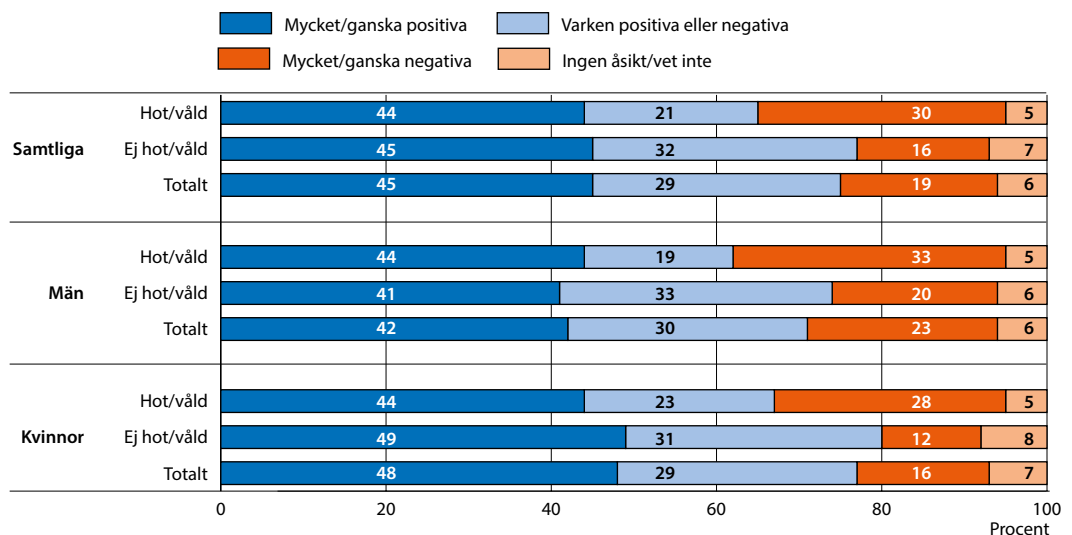
Bland män uppger 42 procent att de har positiva erfarenheter, vilket är en liten ökning från 2018, då andelen var 40 procent (se figur 6.3). Bland dem som polisanmält ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen med positiva erfarenheter något större (44 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (41 %, figur 6.2).

Bland kvinnor uppger 48 procent att de har positiva erfarenheter, en nivå som är oförändrad sedan 2018. Det är en mindre andel bland de som utsatts för brott med inslag av hot eller våld som har positiva erfarenheter (44 %) jämfört med de som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (49 %).

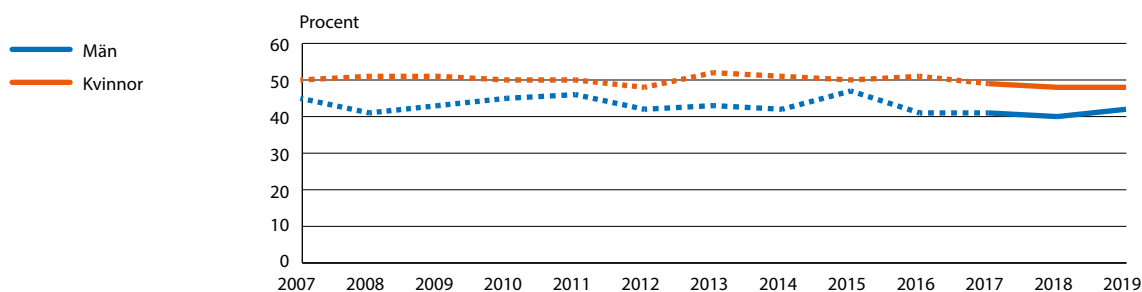
Det är således en större andel kvinnor än män som sammantaget har positiva erfarenheter av polisen, och så har det sett ut varje år som NTU har genomförts. Samtidigt följer de varandra relativt väl sett till utvecklingen över tid, dock med något större årliga variationer bland män.

Det är en större andel som varken har positiva eller negativa erfarenheter bland dem som har utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (32 %), jämfört med dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (21 %). Skillnaden kan ha ett samband med att olika typer av brott anmäls på olika sätt, vilket innebär att den utsatta personens kontakt med polisen uppstår på olika sätt, av olika skäl och i olika situationer. Förväntningarna på vad en polisanmälan ska leda till kan skilja sig åt mellan olika brottstyper. Vid utsatthet för hot- eller våldsbrott kan det främsta syftet vara att få upprättelse eller skydd, medan en polisanmälan av ett egendomsbrott ofta är en åtgärd som främst vidtas i syfte att kunna begära ersättning från försäkringsbolag. Det är därför inte förvånande att de som har utsatts för brott utan inslag av hot eller våld oftare saknar en tydlig (positiv eller negativ) uppfattning.

Figur 6.2 Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.3 Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2019. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.1 Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{ab}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	48	46	47	48	49	46	48	47	49	46	45	44	45
Män	45	41	43	45	46	42	43	42	47	41	41	40	42
Kvinnor	50	51	51	50	50	48	52	51	50	51	49	48	48
Ålder													
16–24 år	39	41	43	42	47	41	44	41	45	44	40	37	38
25–44 år	44	43	43	43	43	43	43	43	45	40	43	42	43
45–64 år	51	47	48	51	50	47	50	48	48	50	46	48	47
65–84 år	65	59	65	69	65	56	61	63	72	60	51	50	53

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6A:1i appendix.

Sammanfattning av erfarenheter av polisen i olika åldersgrupper

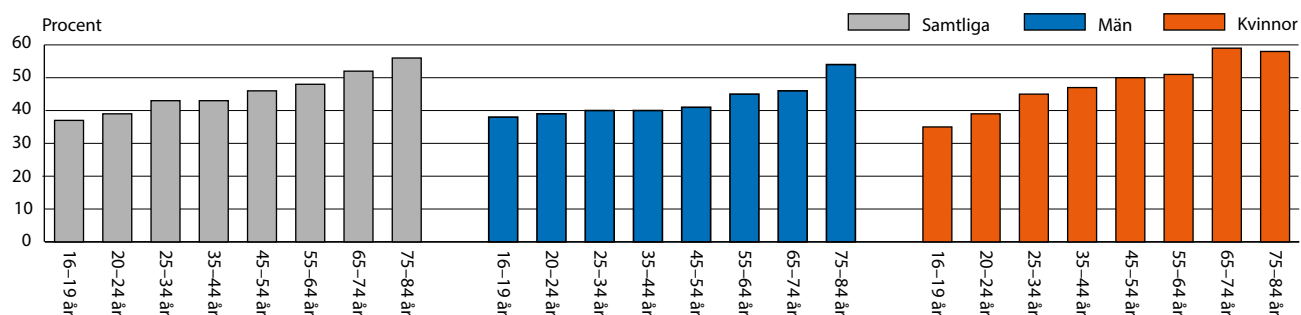
Sett till olika åldersgrupper är det 2019 vanligast med positiva erfarenheter av polisen bland äldre, och sedan blir andelen mindre ju yngre åldersgrupper som studeras (se figur 6.4). Störst andel med positiva erfarenheter finns i åldersgruppen 75–84 år (56 %) och minst är andelen bland de som är 16–19 år respektive 20–24 år (37 %). Tabell 6.1 visar att liknande mönster kan ses även tidigare år som NTU har genomförts och att andelarna har legat på en relativt stabil nivå över tid.

Figur 6.4 visar att andelen med positiva erfarenheter av polisen bland män är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 54 %) och blir sedan mindre ju yngre åldersgrupp som studeras. Minst andel återfinns i den yngsta åldersgruppen (38 % bland 16–19-åringar).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter större bland äldre och allra störst i åldersgruppen 65–74 år (59 %), medan andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och minst i åldersgruppen 16–19 år (35 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultatet att mönstret är relativt likartat.

Figur 6.4 Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Sammantagna erfarenheter av polisen i olika grupper i befolkningen NTU 2019 visar att svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder och utrikesfödda personer, i större utsträckning har positiva erfarenheter av polisen (45 respektive 46 %) än svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (39 %, se tabell 6.2).

Bland personer med både gymnasial och eftergymnasial utbildning har 46 procent positiva erfarenheter, vilket är en större andel än bland personer med som högst förgymnasial utbildning (39 %).

Vad beträffar familjetyp är andelen med positiva erfarenheter av polisen störst bland ensamstående med barn (48 %) och minst bland ensamstående utan barn (42 %).

Sett till bostadstyp är det inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljshus (45 % i respektive grupp).

Det är även små skillnader mellan boende i storstadsregioner (46 %) och boende i andra större städer och mindre städer eller på landsbygden (44 % i respektive grupp).

När erfarenheter av polisen jämförs mellan män och kvinnor i olika grupper, visar resultaten att mönstret oftast är relativt likartat. Dock framträder vissa skillnader. Exempelvis visar resultatet, sett till svensk/utländsk bakgrund, att andelen män med positiva erfarenheter är störst bland utrikesfödda, medan resultatet för kvinnor visar att andelen med positiva erfarenheter är störst bland svenskfödda med minst en svenskfödd förälder (se tabell 6A:2–3 i appendix).

Tabell 6.2 Sammantagna erfarenheter av polisen bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2007–2019. Andel (%) som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika grupper.^{a,b}

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund													
Svenskfödda med													
- minst en svenskfödd förälder	48	46	47	49	49	47	47	48	50	48	45	44	45
- båda föräldrarna utrikesfödda	42	47	40	46	56	38	51	51	45	43	40	39	39
Utrikesfödda	48	42	45	44	43	40	51	41	47	41	44	45	46
Utbildning (högsta)													
Förgymnasial	44	44	47	48	50	45	42	44	50	42	42	39	39
Gymnasial	50	47	46	48	47	45	48	46	50	45	44	44	46
Eftergymnasial	47	45	47	47	50	46	50	49	48	49	47	47	46
Familjetyp													
Sammanboende													
- utan barn	47	45	46	46	48	45	44	46	48	42	45	46	47
- med barn	49	42	44	47	47	44	46	47	49	46	44	45	45
Ensamstående													
- utan barn	48	50	50	50	52	48	52	47	51	52	45	42	42
- med barn	46	51	48	52	40	47	53	49	50	48	47	48	48
Bostadstyp													
Småhus	48	44	46	47	49	45	46	47	47	47	45	45	45
Flerfamiljshus	48	49	48	50	49	46	50	47	52	46	45	44	45
Boendeort													
Storstadsregion	52	49	50	53	51	51	53	49	54	48	46	44	46
Större stad	43	42	43	41	44	43	42	42	42	42	44	45	44
Mindre stad/landsbygd	46	47	46	49	51	40	46	49	53	50	45	43	44

^a Resultaten för NTU 2007–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6A:2–3 i appendix.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet

För att undersöka erfarenheten av polisens tillgänglighet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med möjligheten att på ett enkelt sätt få kontakt med någon inom polisen som kunde hjälpa dig?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet inte/har ingen åsikt.*

NTU 2019 visar att 48 procent av de tillfrågade som uppger att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott som polisanmäls är nöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (49 %, se figur 6.5 och tabell 6.3). Andelen har legat relativt stabilt under de flesta år. En ökning kan ses 2015, följt av en minskning igen 2016, och andelen ligger sedan dess på en stabil, något lägre nivå än tidigare år. Lite mindre än en femtedel (19 %) uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens tillgänglighet. Bland dem som polisanmält ett brott som

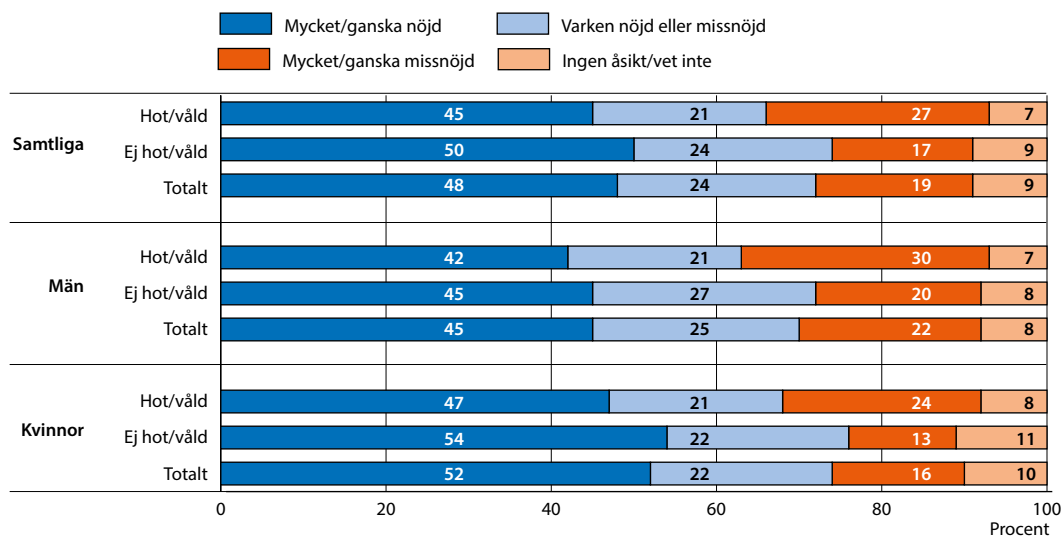
innehöll någon form av hot eller våld är det en mindre andel *nöjda* (45 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (50 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som utsatts för brott som uppges ha innehållit hot eller våld (27 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (17 %).

Bland män uppger 45 procent att de är nöjda med polisens tillgänglighet, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (46 %, se figur 6.6). Bland dem som utsatts för ett brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda mindre (42 %) än bland dem som utsatts för händelser utan hot eller våld (45 %).

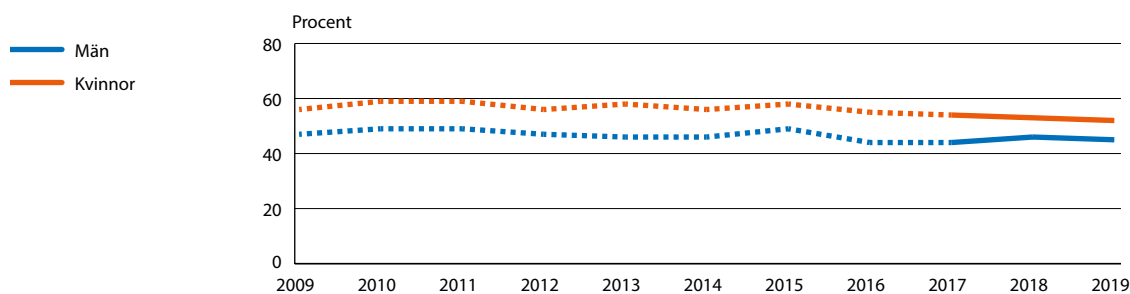
Av kvinnor är 52 procent nöjda med polisens tillgänglighet, vilket i princip är på samma nivå som 2018, då andelen var 53 procent. Bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld är andelen nöjda mindre (47 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (54 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i större utsträckning än män är nöjda med polisens tillgänglighet, och så har det sett ut vid samtliga mätpunkter. Däremot följer män och kvinnor varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 6.5 Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.6 Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.3 Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	52	54	54	52	52	51	54	50	49	49	48
Män	47	49	49	47	46	46	49	44	44	46	45
Kvinnor	56	59	59	56	58	56	58	55	54	53	52
Ålder											
16–24 år	51	52	54	49	50	50	52	49	48	45	46
25–44 år	49	50	52	49	48	49	51	47	48	49	48
45–64 år	52	55	54	52	55	53	53	51	49	50	49
65–84 år	61	65	60	62	61	55	65	57	51	51	54

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6B:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper kan en del skillnader noteras vad gäller de som är nöjda med polisens tillgänglighet. Störst andel nöjda 2019 finns i åldersgruppen 75–84 år (58 %), medan minst andel nöjda (44 %) återfinns i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, se figur 6.7). Tabell 6.3 visar, sett till utvecklingen över tid, att nivåerna har minskat bland den yngsta och den äldsta åldersgruppen. Bland de två övriga åldersgrupperna har nivåerna legat relativt stabilt.

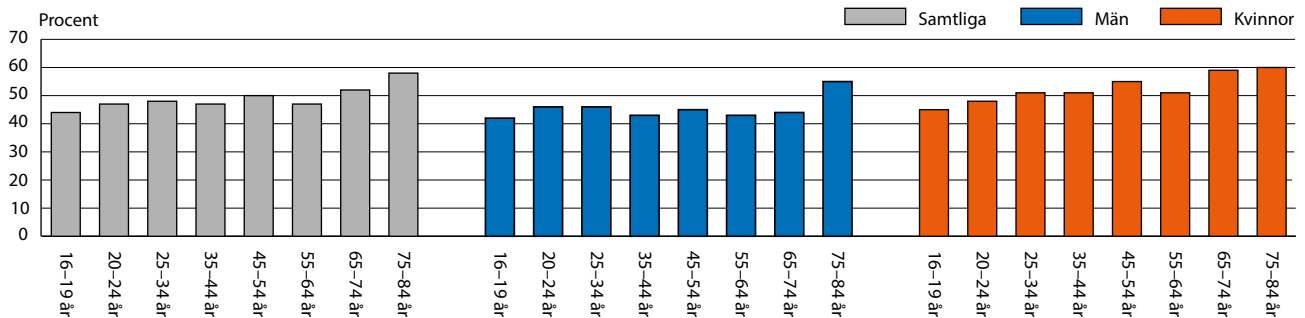
Figur 6.7 visar att störst andel som är nöjda med polisens tillgänglighet bland män återfinns i åldersgruppen 75–84 år (55 %). Minst andel nöjda återfinns i åldersgruppen 16–19 år (42 %).

Bland kvinnor visar resultaten att andelen nöjda är minst i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 45 %), och sedan ökar andelen ju äldre

åldersgrupp som studeras. Andelen är störst i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 60 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor visar resultaten att ett tydligt mönster kan utläsas bland kvinnor, där andelen är mindre i de yngre åldersgrupperna och större bland äldre, medan det inte går att utläsa ett lika tydligt mönster bland män.

Figur 6.7 Erfarenheter av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens tillgänglighet i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer och svenskfödda med minst en svenskfödd förälder är i större utsträckning nöjda med polisens tillgänglighet (50 respektive 48 %) än svenskfödda med två utrikesfödda föräldrar (41 %, se tabell 6.4).

Andelen nöjda är större ju högre utbildningsnivå som studeras. Andelen är större bland personer med som högst eftergymnasial och gymnasial utbildning (51 respektive 48 %) än bland personer med som högst för-gymnasial utbildning (43 %).

Vad beträffar familjetyp är det små skillnader. Andelen som är nöjda med polisens tillgänglighet är något mindre bland ensamstående utan barn (47 %) än övriga familjegrupper (49 % i respektive grupp).

Det är en större andel nöjda bland boende i flerfamiljshus än bland boende i småhus (50 respektive 47 %).

Vidare är det knappt några skillnader mellan boende i storstadsregioner (49 %), i andra större städer (48 %) och i mindre städer eller på landsbygden (47 %).

En jämförelse mellan män och kvinnor sett till andelen nöjda inom olika grupper, visar att mönstret oftast är relativt likartat. Dock framträder vissa skillnader. Exempelvis visar resultatet, sett till bostadstyp, att andelen män med positiva erfarenheter är störst bland boende i flerfamiljshus, medan resultatet för kvinnor visar att andelen med positiva erfarenheter är störst bland boende i småhus (se tabell 6B:2–3 i appendix).

Tabell 6.4 Erfarenhet av polisens tillgänglighet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{ab}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund											
Svenskfödda med											
- minst en svenskfödd förälder	52	55	54	53	52	52	54	50	49	49	48
- båda föräldrarna utrikesfödda	43	45	52	40	48	46	44	44	45	45	41
Utrikesfödda	50	51	53	49	53	50	54	50	48	50	50
Utbildning (högsta)											
Förgymnasial	50	53	52	49	48	48	49	47	45	45	43
Gymnasial	49	51	52	49	52	50	54	47	47	48	48
Eftergymnasial	55	58	57	57	54	54	56	53	52	52	51
Familjetyp											
Sammanboende											
- utan barn	51	53	54	53	51	52	55	48	49	49	49
- med barn	52	56	54	52	51	53	53	52	48	51	49
Ensamstående											
- utan barn	53	53	55	50	53	49	53	50	50	48	47
- med barn	52	56	50	49	52	46	54	49	49	50	49
Bostadstyp											
Småhus	52	55	52	53	51	51	53	50	48	49	47
Flerfamiljshus	53	54	56	51	54	52	55	50	51	50	50
Boendeort											
Storstadsregion	55	59	59	55	56	55	59	52	50	49	49
Större stad	50	50	49	49	48	48	48	47	49	50	48
Mindre stad/landsbygd	49	49	51	49	50	47	53	50	46	48	47

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6B:2–3 i appendix.

Erfarenheter av polisens bemötande

För att undersöka erfarenheten av polisens bemötande ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick av polisen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intelhar ingen åsikt.*

NTU 2019 visar att 54 procent av de som uppger att de har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2018. Sett till utvecklingen över tid har andelen legat relativt stabilt. Dock skedde en ökning 2015, och därefter en svag minskning 2016, och andelen har därefter legat stabilt på något lägre nivåer än tidigare år (se tabell 6.5). Sett till dem som uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) ligger andelen på 14 procent. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något mindre än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld

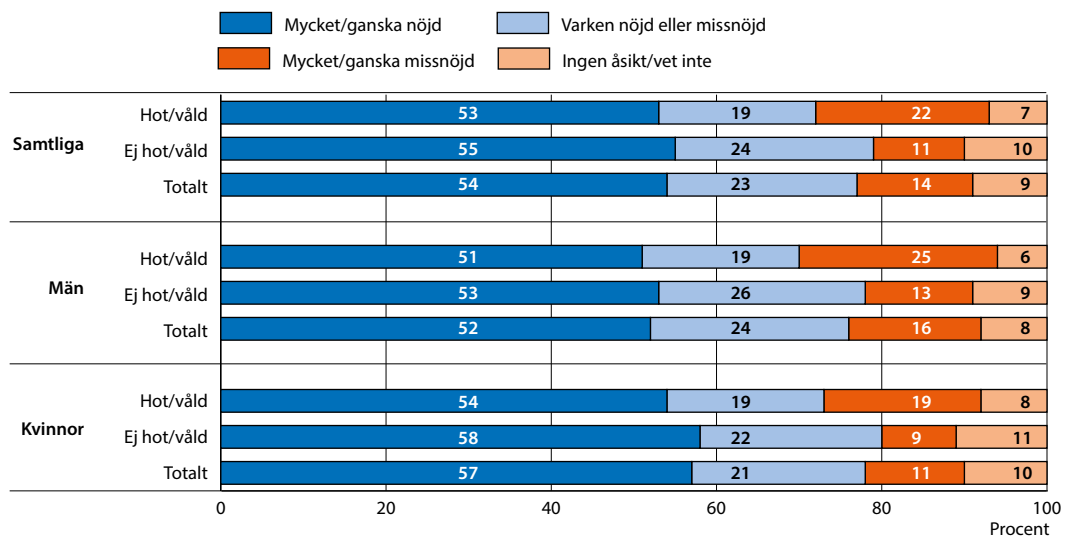
(53 respektive 55 %). Vidare är andelen missnöjda betydligt större bland dem som utsatts för brott med inslag av hot eller våld (22 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (11 %, se figur 6.8).

Bland män visar figur 6.9 att drygt hälften (52 %) uppger att de är nöjda med polisens bemötande, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen nöjda är något mindre bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld jämfört med dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (51 respektive 53 %).

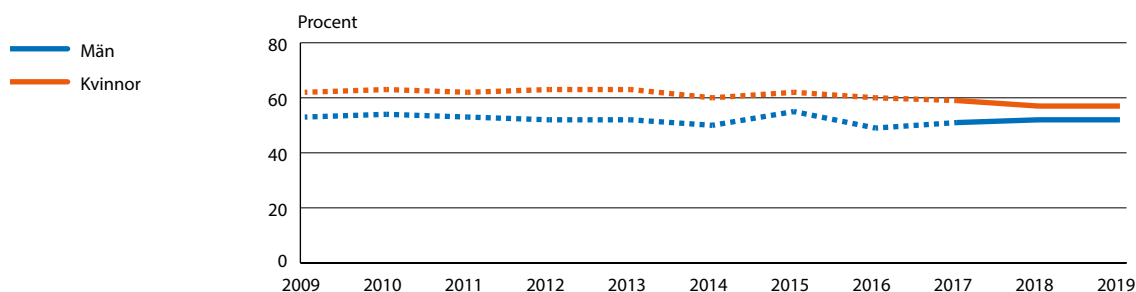
Av kvinnor uppger 57 procent att de är nöjda med polisens bemötande, vilket på samma nivå som 2018. Bland dem som utsatts för brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda mindre (54 %) än bland dem som utsatts för brott utan hot eller våld (58 %).

Kvinnor är således mer nöjda med polisens bemötande än män, och så har mönstret sett ut vid varje mättillfälle. Dock har skillnaderna under de senaste åren minskat något, vilket kan förklaras av en liten ökning bland män och en liten minskning bland kvinnor under de senaste åren.

Figur 6.8 Erfarenheter av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.9 Erfarenheter av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.5 Erfarenheter av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	57	58	58	57	57	55	59	55	55	54	54
Män	53	54	53	52	52	50	55	49	51	52	52
Kvinnor	62	63	62	63	63	60	62	60	59	57	57
Ålder											
16–24 år	54	54	57	53	52	51	54	53	50	47	48
25–44 år	55	56	55	55	54	52	56	51	54	54	52
45–64 år	58	61	57	57	59	56	58	56	56	56	56
65–84 år	67	67	65	68	68	66	73	66	62	61	64

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6C:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika åldersgrupper

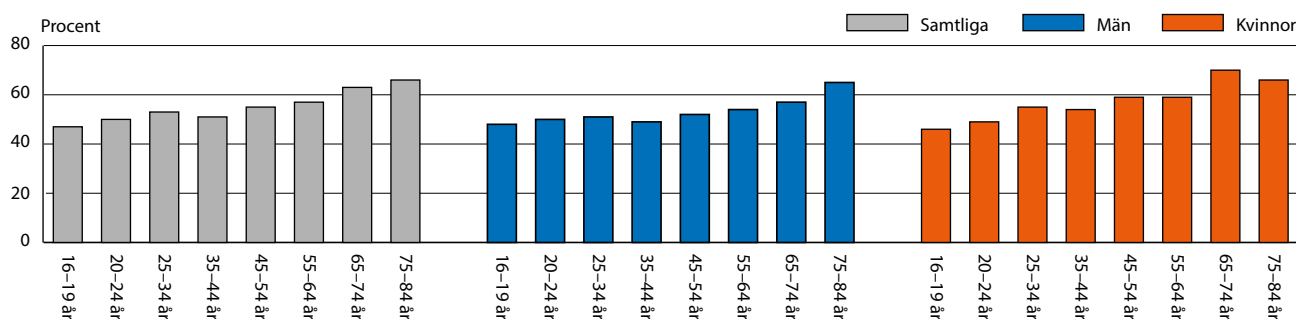
Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.10 att andelen som är nöjda med polisens bemötande är minst i de yngre åldersgrupperna 2019, och ökar generellt sett ju äldre åldersgrupp som studeras. Minst är andelen i den yngsta åldersgruppen (16–19 år) där den är 47 procent, medan den är störst i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (66 %). Sett till utvecklingen över tid visar tabell 6.5 en nedåtgående trend bland de flesta åldersgrupper.

Bland män är andelen nöjda med polisens bemötande minst i den yngsta åldersgruppen, 16–19 år (48 %), och den blir större ju äldre åldersgrupp som studeras. Andelen är störst i den äldsta åldersgruppen, 75–84 år (65 %).

Även bland kvinnor är andelen med positiva erfarenheter mindre i yngre åldersgrupper och större i äldre åldersgrupper. I åldersgruppen 16–19 år ligger andelen på 46 procent, medan den i åldersgruppen 65–74 år är 70 procent.

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor som har positiva erfarenheter av polisens bemötande, visar således resultaten att mönstret är likartat.

Figur 6.10 Erfarenheter av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens bemötande i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer och personer födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder är i större utsträckning nöjda med polisens bemötande (55 respektive 54 %) jämfört med personer som är födda i Sverige med två utrikesfödda föräldrar (49 %, se tabell 6.6).

Sett till utbildning är personer med gymnasial respektive eftergymnasial utbildning mer nöjda (56 respektive 54 %) jämfört med personer med förgymnasial utbildning (50 %).

Sett till familjetyp är andelen som är nöjda med polisens bemötande minst bland ensamstående utan barn (52 %) och störst bland sammanboende utan barn (57 %).

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljs-hus (55 % i respektive grupp).

Det är i stort sett inga skillnader vad gäller andelen som är nöjda med polisens bemötande mellan boende i storstadsregioner och i andra större städer (54 % i respektive grupp) och boende i mindre städer eller på landsbygden (55 %).

När en jämförelse görs mellan män och kvinnor, visar resultaten att mönstret bland olika grupper är relativt likartat (se tabell 6C:2–3 i appendix).

Tabell 6.6 Erfarenheter av polisens bemötande bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{ab}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund											
Svenskfödda med											
- minst en svenskfödd förälder	58	59	58	57	56	55	59	55	56	55	54
- båda föräldrarna utrikesfödda	54	54	59	52	54	51	47	53	50	50	49
Utrikesfödda	54	55	55	56	59	56	59	53	55	55	55
Utbildning (högsta)											
Förgymnasial	56	56	56	55	52	53	54	51	52	51	50
Gymnasial	59	61	59	59	59	58	64	57	56	55	56
Eftergymnasial	56	57	57	56	57	53	56	55	56	56	54
Familjetyp											
Sammanboende											
- utan barn	56	57	57	57	56	56	59	53	56	56	57
- med barn	56	58	56	55	56	53	57	53	54	56	54
Ensamstående											
- utan barn	60	59	61	59	59	55	60	59	55	51	52
- med barn	61	62	56	57	57	58	60	52	57	56	55
Bostadstyp											
Småhus	58	60	59	59	58	56	59	57	56	55	55
Flerfamiljshus	58	58	57	56	57	55	59	53	55	54	55
Boendeort											
Storstadsregion	56	61	58	57	58	55	60	54	55	53	54
Större stad	57	55	57	58	57	55	57	54	55	56	54
Mindre stad/landsbygd	60	58	58	55	56	55	59	58	55	55	55

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6C:2–3 i appendix.

Erfarenheter av polisens information

För att undersöka erfarenheten av informationen från polisen ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med den information du fick om hur polisen arbetar med ditt ärende?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intelhar ingen åsikt.*

Tabell 6.7 visar att drygt en tredjedel (34 %) av de som 2019 uppgav att de har haft kontakt med polisen i samband med att de har utsatts för ett brott under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med den information de fått, vilket är på samma nivå som 2018. Andelen som uppger att de är nöjda med polisens information har varit mer eller mindre konstant sedan 2009. Vidare uppger 28 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens information. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda 30 procent, vilket är på en lägre nivå än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (35 %). Andelen missnöjda är större bland dem som utsatts för ett brott som uppges ha

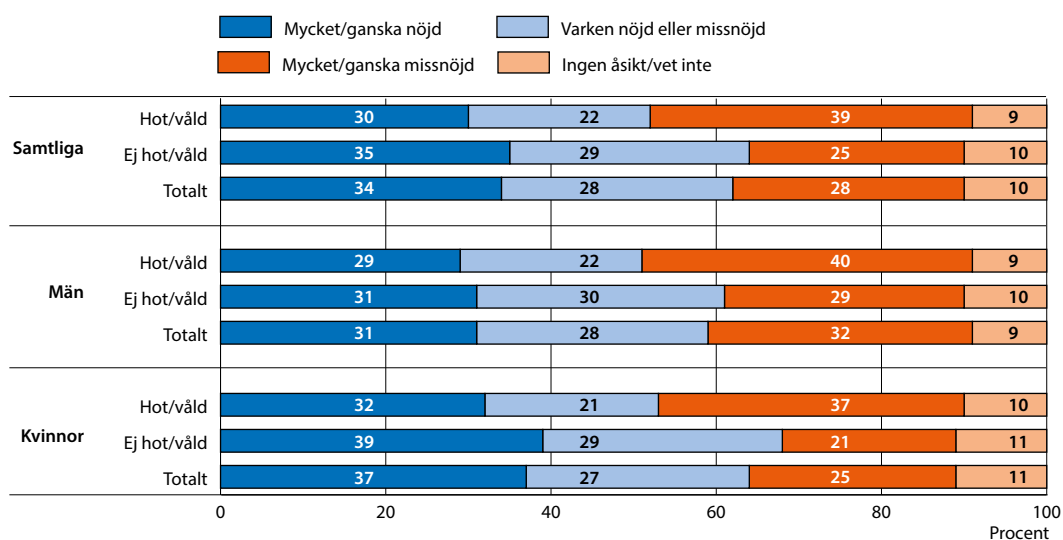
innehållit hot eller våld (39 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (25 %, se figur 6.11).

Bland män uppger 30 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på samma nivå som 2018 (se figur 6.12). Sett till de som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda något mindre (29 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (31 %).

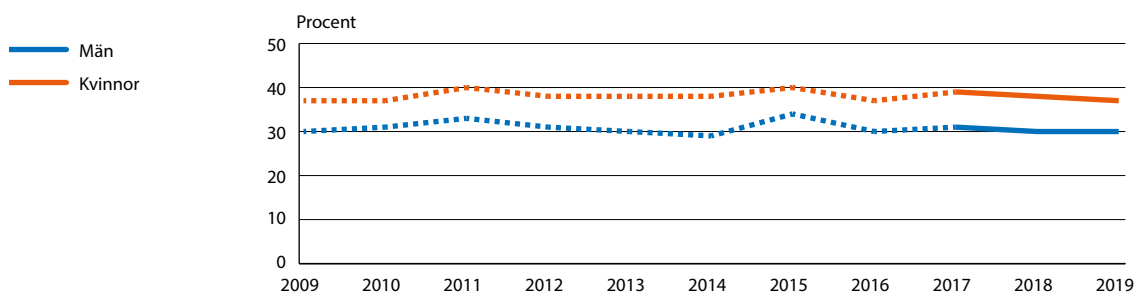
Av kvinnorna uppger 37 procent att de är nöjda med polisens information, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 38 procent. Vidare är det en mindre andel nöjda bland kvinnor som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld (32 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (39 %).

Vid en jämförelse mellan män och kvinnor avseende hur nöjd man är med polisens information visar resultatet att kvinnor är mer nöjda än män. Det här mönstret kan ses alla år som NTU har genomförts. Samtidigt kan man se att de har följt varandra väl sett till utvecklingen över tid.

Figur 6.11 Erfarenheter av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.12 Erfarenheter av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.7 Erfarenhet av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	34	34	37	35	34	33	37	33	35	34	34
Män	30	31	33	31	30	29	34	30	31	30	30
Kvinnor	37	37	40	38	38	38	40	37	39	38	37
Ålder											
16–24 år	27	30	32	27	28	28	30	30	28	25	26
25–44 år	31	30	34	33	32	31	33	30	32	33	31
45–64 år	36	37	38	37	36	35	40	35	38	37	37
65–84 år	46	47	46	41	43	41	50	42	42	41	42

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra åldersgrupper. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta åldersgrupper då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta åldersgrupper, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6D:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens information i olika åldersgrupper

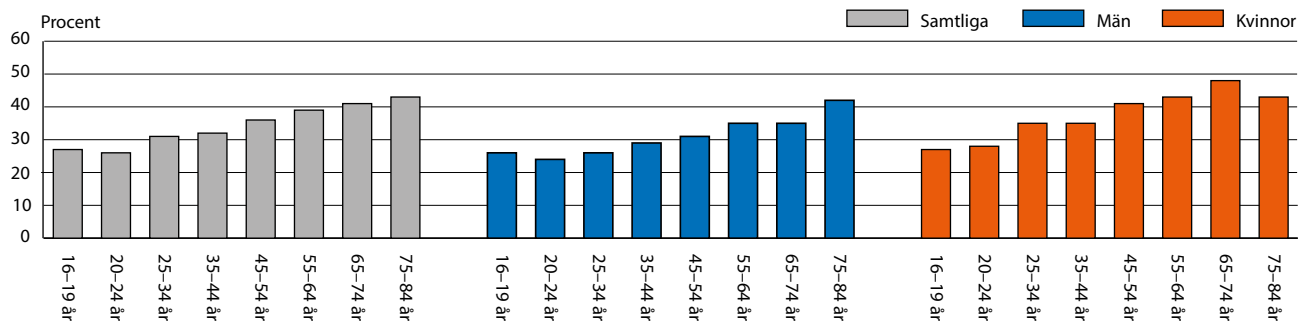
Sett till erfarenhet av polisens information i olika åldersgrupper 2019, är andelen som är nöjda minst i åldersgruppen 20–24 år (26 %, se figur 6.13) och den blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras. I den äldsta åldersgruppen (75–84 år) återfinns den största andelen (43 %). Tabell 6.7 visar att mönstret tidigare år liknar det för 2019 och att nivåerna har legat relativt stabilt över tid.

Bland män är andelen som är nöjda med polisens information större i de äldre åldersgrupperna och störst i åldersgruppen 75–84 år (42 %). Vidare är andelen minst i åldersgruppen 20–24 år (24 %).

Även bland kvinnor är andelen som är nöjda större i de äldre åldersgrupperna. Den minsta andelen återfinns i den yngsta åldersgruppen 16–19 år (27 %) och den största andelen i åldersgruppen 65–74 år (48 %).

Resultaten visar således att mönstret mellan män och kvinnor sett till olika åldersgrupper är relativt likartat.

Figur 6.13 Erfarenheter av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens information i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer och personer som är födda i Sverige med minst en svenskfödd förälder, är nöjda i större utsträckning (36 respektive 34 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar (27 %, se tabell 6.8).

Andelen nöjda ökar ju högre utbildningsnivån är. Bland personer med eftergymnasial utbildning är 37 procent nöjda med polisens information, vilket är på en högre nivå än bland personer med som högst gymnasial utbildning (33 %) och förgymnasial utbildning (30 %).

Andelen nöjda är störst bland ensamstående med barn och sammanboende utan barn (36 procent i respektive grupp), och minst bland ensamstående utan barn (31 %).

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljs-hus (34 % i respektive grupp).

Vidare är det inte heller några skillnader mellan boende i storstäder, i andra större städer, i mindre städer eller på landsbygden (34 % i respektive grupp).

En jämförelse mellan män och kvinnor som är nöjda med polisens information visar att det är oftast är likartade mönster sett till olika grupper. Vidare är andelen nöjda större bland kvinnor, vilket kan ses för samtliga grupper (se tabell 6D:2-3 i appendix).

Tabell 6.8 Erfarenheter av polisens information bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund											
Svenskfödda med											
- minst en svenskfödd förälder	33	35	37	35	34	33	37	33	34	34	34
- båda föräldrarna utrikesfödda	40	43	50	29	44	51	35	48	32	30	27
Utrikesfödda	33	31	33	32	36	33	38	33	38	37	36
Utbildning (högsta)											
Förgymnasial	30	33	34	32	28	30	31	27	31	32	30
Gymnasial	33	33	35	35	35	33	39	32	35	34	33
Eftergymnasial	35	36	40	35	37	36	38	37	37	36	37
Familjetyp											
Sammanboende											
- utan barn	30	32	34	30	30	30	34	29	35	36	36
- med barn	37	35	38	38	35	37	37	35	34	35	35
Ensamstående											
- utan barn	34	35	38	35	37	34	39	36	35	32	31
- med barn	35	46	42	45	44	40	46	38	39	38	36
Bostadstyp											
Småhus	35	35	38	36	34	35	37	35	34	34	34
Flerfamiljshus	33	34	35	33	35	33	38	32	36	34	34
Boendeort											
Storadsregion	32	35	37	34	35	33	39	33	35	34	34
Större stad	34	33	35	35	33	32	34	31	35	35	34
Mindre stad/landsbygd	35	36	39	35	35	35	39	38	35	34	34

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6D:2–3 i appendix.

Erfarenheter av polisens effektivitet

För att undersöka erfarenheten av polisens effektivitet ställs följande fråga:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med polisens arbete med att utreda och klara upp brottet?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd, mycket missnöjd och vet intel/ har ingen åsikt.*

Resultaten från NTU 2019 visar att ungefär en femtedel (19 %) av dem som har utsatts för ett brott som polisanmälts under de senaste tre åren är nöjda (mycket eller ganska) med polisens effektivitet vad gäller att utreda och klara upp brottet, vilket är på samma nivå som 2018. Tabell 6.9 visar att andelen har legat på samma nivå under de senaste fyra åren, efter en tidigare minskning. Drygt två femtedelar (42 %) uppger att de är missnöjda (mycket eller ganska) med polisens effektivitet (se figur 6.14). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen *nöjda* större (21 %) än bland dem som utsatts för brott utan inlag av hot eller våld (18 %). Vidare är andelen *missnöjda* större bland dem som drabbats av brott som uppges ha inne-

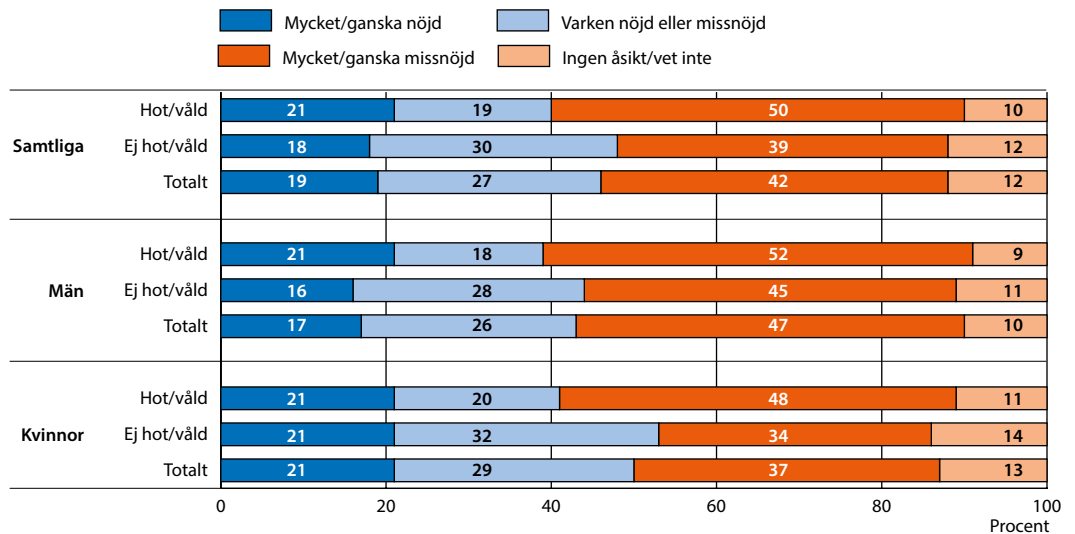
hållit hot eller våld (50 %) än bland dem som polisanmält händelser utan inslag av hot eller våld (39 %).

Bland män är andelen som är nöjda med polisens effektivitet 17 procent, vilket är på ungefär samma nivå som 2018, då andelen var 16 procent (se figur 6.15). Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen nöjda större (21 %) än bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (16 %).

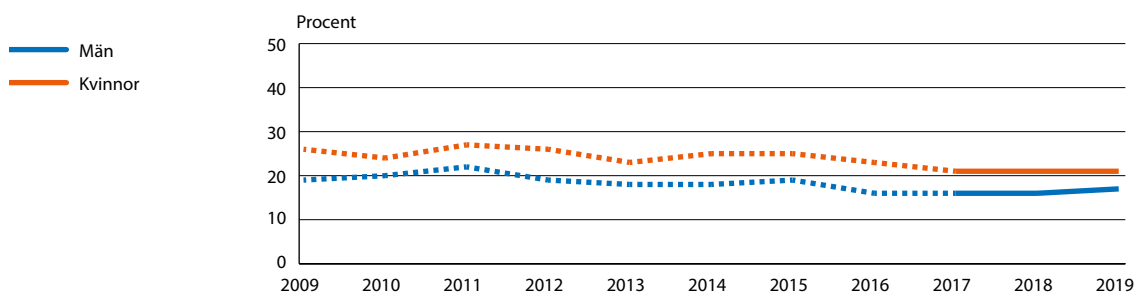
Av kvinnorna är det drygt en femtedel (21 %) som är nöjda med polisens effektivitet, vilket är på samma nivå som 2018. Bland dem som utsatts för ett brott som innehöll någon form av hot eller våld är andelen på samma nivå som bland dem som utsatts för brott utan inslag av hot eller våld (21 % i respektive grupp).

En jämförelse mellan mäns och kvinnors erfarenhet av polisens effektivitet visar således att kvinnor är nöjda i större utsträckning än män, vilket gäller alla år som NTU har genomförts. Samtidigt visar resultaten att de följer varandra väl vad gäller utvecklingen över tid.

Figur 6.14 Erfarenheter av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, uppdelat på om (den senaste) händelsen innehöll respektive inte innehöll hot eller våld, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.15 Erfarenheter av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av männen respektive kvinnorna.^a

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

Tabell 6.9 Erfarenheter av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmäls under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, av samtliga uppdelat på olika åldersgrupper och av männen respektive kvinnorna.^{ab}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
SAMTLIGA, 16–84 ÅR	23	23	25	22	21	22	22	19	19	19	19
Män	19	20	22	19	18	18	19	16	16	16	17
Kvinnor	26	24	27	26	23	25	25	23	21	21	21
Ålder											
16–24 år	16	17	19	17	16	17	16	16	19	18	19
25–44 år	22	21	22	23	21	21	22	18	17	17	17
45–64 år	22	24	27	22	22	21	22	20	19	19	19
65–84 år	35	31	33	25	27	29	31	27	22	22	24

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b Vid en redovisning av hur utvecklingen har sett ut över tid används i rapporten en indelning i fyra ålderskategorier. Då urvalet var betydligt mindre före metodbytet var en indelning i åtta ålderskategorier då inte möjlig. För att se resultat uppdelat på åtta ålderskategorier, både för samtliga och för män respektive kvinnor, redovisade för åren efter metodbytet (dvs. 2017 och framåt), se tabell 6E:1 i appendix.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika åldersgrupper

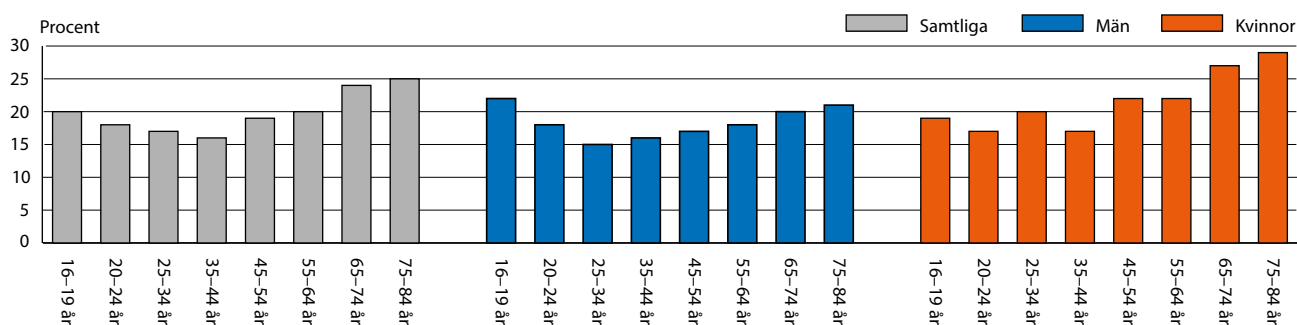
Sett till olika åldersgrupper 2019 återfinns minst andel nöjda i åldersgruppen 35–44 år (16 %) och andelen blir sedan större ju äldre åldersgrupp som studeras. Störst andel nöjda finns i den äldsta åldersgruppen 75–84 år (25 %, se figur 6.16). Sett till utvecklingen över tid syns en nedåtgång för de flesta åldersgrupper, särskilt för den äldsta åldersgruppen. För den yngsta åldersgruppen har andelen legat mer stabilt, och till och med ökat något (se tabell 6.9).

Bland män är andelen som uppger att de är nöjda med polisens effektivitet minst i åldersgruppen 25–34 år, 15 %) och sedan syns en ökning ju äldre åldersgrupp som studeras. Störst är andelen dock i den yngsta åldersgruppen (16–19 år, 22 %).

När man ser till kvinnor i olika åldersgrupper är nivåerna lägre i de yngre åldersgrupperna och högre i de äldre grupperna. Minst andel som uppger att de är nöjda återfinns i åldersgrupperna 20–24 respektive 35–44 år (17 % i respektive grupp) medan störst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen (75–84 år, 29 %).

Resultaten visar således att mönstret skiljer sig åt mellan män och kvinnor sett till olika åldersgrupper. Medan andelen är störst bland de yngsta och de äldsta grupperna bland män, är den minst i de yngre åldersgrupperna och störst bland de äldre bland kvinnorna.

Figur 6.16 Erfarenheter av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper bland samtliga och bland männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av polisens effektivitet i olika grupper i befolkningen

Utrikesfödda personer är nöjda med polisens effektivitet i större utsträckning (23 %) än svenskfödda personer med två utrikesfödda föräldrar och svenskfödda personer med minst en svenskfödd förälder (15 respektive 18 %, se tabell 6.10).

Sett till utbildning är skillnaderna små. Bland personer med eftergymnasial utbildning är 18 procent nöjda med polisens effektivitet, vilket är en något mindre andel än bland dem med som högst förgymnasial och gymnasial utbildning (20 % i respektive grupp).

Vad beträffar familjetyp är ensamstående med och utan barn de två grupperna med störst andel nöjda (20 % i respektive grupp) medan andelen är minst bland sammanboende med barn (17 %).

Det är inga skillnader mellan boende i småhus och boende i flerfamiljs-hus (19 % i respektive grupp).

Vidare är det inte heller några skillnader sett till boendeort (19 % i respektive grupp).

Vid en jämförelse av olika grupper bland män respektive kvinnor, är mönstret likartat (se tabell 6E:2–3 i appendix).

Tabell 6.10 Erfarenheter av polisens effektivitet bland de som utsatts för något brott som polisanmälts under de senaste tre åren, enligt NTU 2009–2019. Andel (%) som är mycket/ganska nöjda, inom olika grupper.^{a,b}

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Svensk/utländsk bakgrund											
Svenskfödda med											
- minst en svenskfödd förälder	21	22	24	22	20	21	20	19	18	17	18
- båda föräldrarna utrikesfödda	20	22	28	19	15	33	28	25	18	18	15
Utrikesfödda	30	25	26	24	28	24	29	21	23	24	23
Utbildning (högsta)											
Förgymnasial	23	25	25	22	17	23	19	20	19	20	20
Gymnasial	23	22	24	22	22	21	25	20	19	18	20
Eftergymnasial	20	21	24	22	21	21	21	19	18	18	18
Familjetyp											
Sammanboende											
- utan barn	22	20	23	19	19	22	23	17	19	19	19
- med barn	21	21	23	21	18	21	19	17	16	17	17
Ensamstående											
- utan barn	25	26	27	25	23	21	23	23	20	20	20
- med barn	22	27	28	31	30	24	29	25	22	17	20
Bostadstyp											
Småhus	20	20	23	20	18	20	19	17	17	18	19
Flerfamiljshus	26	26	27	25	25	23	25	21	20	19	19
Boendeort											
Storadsregion	23	23	26	21	22	21	22	18	18	17	19
Större stad	22	22	23	24	21	22	21	18	19	20	19
Mindre stad/landsbygd	23	23	24	22	19	21	25	23	19	20	19

^a Resultaten för NTU 2009–2016 är omräknade eftersom undersökningen då genomfördes med en annan metod. Läs mer om detta i den tekniska rapporten för NTU 2018 (Brå 2019b). För motsvarande resultat före omräkningen, se tidigare NTU-publikationer.

^b För en redovisning av den här tabellen uppdelat på kön, se tabell 6E:2–3 i appendix.

Erfarenheter av åklagare och rättegång

Nedan följer resultat från ett antal frågor avseende brottsutsattas erfarenheter av åklagare, domstol, målsägandebiträde och rättegång. På grund av mättekniska skäl presenteras följande resultat enbart för 2018 och 2019.⁴⁵ Resultaten redovisas enbart uppdelat på kön och ålder, då antalet respondenter ofta är för litet för att kunna redovisas i andra indelningar.

Erfarenheter av åklagare

I samband med en rättegång kommer den som utsatts för brott i kontakt med en åklagare. Det kan även hända att den utsatta kommer i kontakt med en åklagare under polisutredningen, även om utredningen sedan inte leder till en rättegång.

Enligt NTU 2019 har 2,2 procent av befolkningen (16–84 år) varit i kontakt med en åklagare under de senaste tre åren, med anledning av utsatthet för brott. För att undersöka erfarenheten av kontakten med åklagaren ställs följande fråga till dessa:

⁴⁵ För att läsa mer, se NTU 2018. Teknisk rapport (Brå 2019b).

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av åklagaren?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

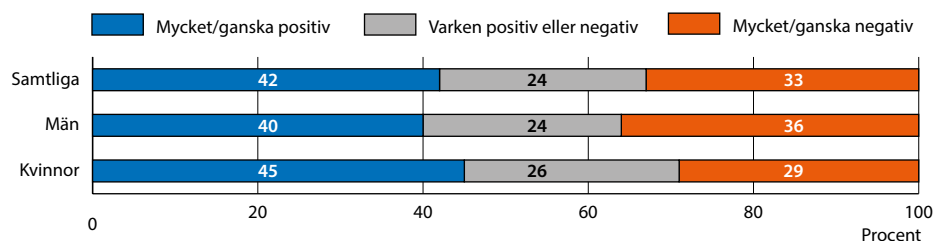
Resultaten för 2019 visar att drygt två femtedelar av de tillfrågade (42 %) har positiva (mycket eller ganska) erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är på ungefär samma nivå som 2018 (41 %). Vidare uppgår andelen med negativa (mycket eller ganska) erfarenheter till 33 procent (se figur 6.17 och figur 6.18).

Bland män uppgår 40 procent att de har positiva erfarenheter av kontakten med åklagaren, vilket är en liten ökning från 2018 då andelen var 38 procent. Andelen med negativa erfarenheter uppgår till 36 procent.

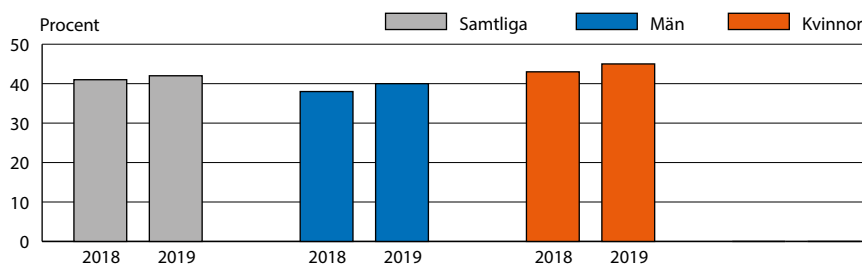
Sett till kvinnor är andelen med positiva erfarenheter 45 procent, vilket innebär att den har ökat något sedan 2018, då andelen var 43 procent. Vidare uppgår 29 procent att de har negativa erfarenheter av åklagaren.

En större andel kvinnor än män har således positiva erfarenheter av kontakten med åklagare.

Figur 6.17 Erfarenheter av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

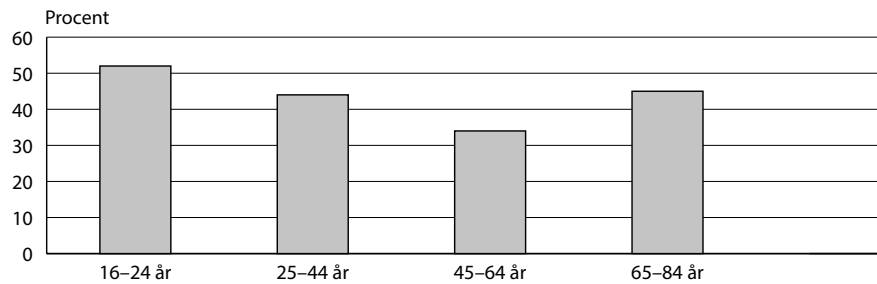
Figur 6.18 Erfarenheter av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2019. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av åklagare i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper är andelen med positiva erfarenheter av åklagaren 2019 störst i den yngsta åldersgruppen (16–24 år med 52 %), och blir sedan mindre ju äldre åldersgrupp som studeras, fram till och med åldersgruppen 45–64 år där andelen är minst (34 %). Andelen ökar dock igen i den äldsta åldersgruppen (se figur 6.19).

Figur 6.19 Erfarenhet av åklagare bland de som på grund av att de utsatts för något brott varit i kontakt med åklagare under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av domstol

I NTU får personer som medverkat i rättegång ett antal frågor om sina erfarenheter av domstol. Denna redovisning kan dock endast belysa övergripande resultat, eftersom det enligt NTU 2019 är en relativt liten andel av befolkningen (1,2 %) som har medverkat i någon rättegång i domstol på grund av utsatthet för brott under de senaste tre åren. För att studera uppfattningen om bemötandet i domstolen på ett övergripande plan ställs följande fråga i undersökningen:

Hur nöjd eller missnöjd är du sammantaget med det bemötande du fick i domstolen?

Svarsalternativen är: *mycket nöjd, ganska nöjd, varken nöjd eller missnöjd, ganska missnöjd och mycket missnöjd.*

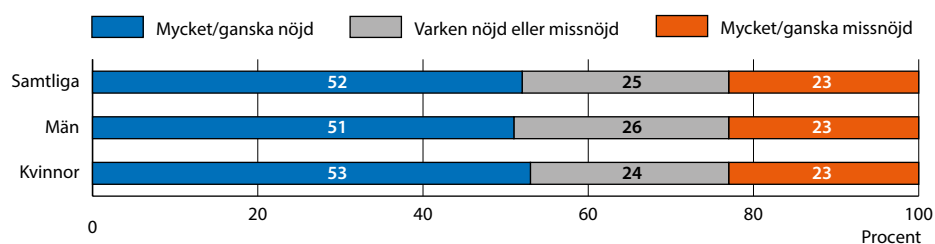
I NTU 2019 uppgav 52 procent att de är nöjda (mycket eller ganska) med det bemötande som de fick i domstolen, vilket är en minskning från 2018 då andelen var 56 procent. Vidare uppgav 23 procent att de är missnöjda (mycket eller ganska) med bemötandet (se figur 6.20 och figur 6.21).

Bland män är det 51 procent som är nöjda, vilket innebär en minskning från 2018 då andelen var 54 procent. Sett till de som uppgav att de är missnöjda uppgår andelen till 23 procent.

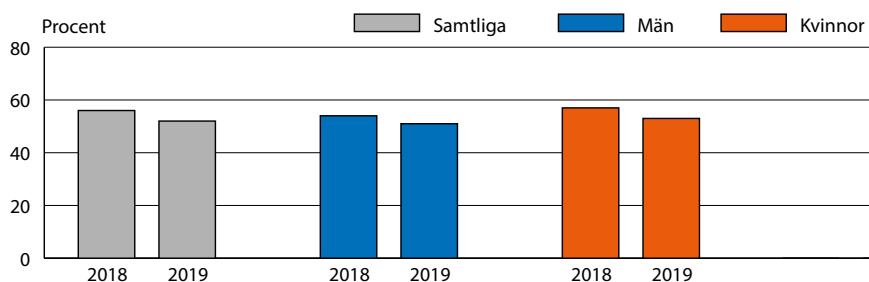
Bland kvinnor uppgav sig 53 procent vara nöjda med det bemötande de fick i domstolen, vilket är en minskning från 2018 då andelen var 57 procent. Andelen missnöjda ligger på 23 procent.

En jämförelse mellan män och kvinnor visar således att kvinnor i en något större utsträckning än män är nöjda med bemötandet i domstol.

Figur 6.20 Erfarenheter av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

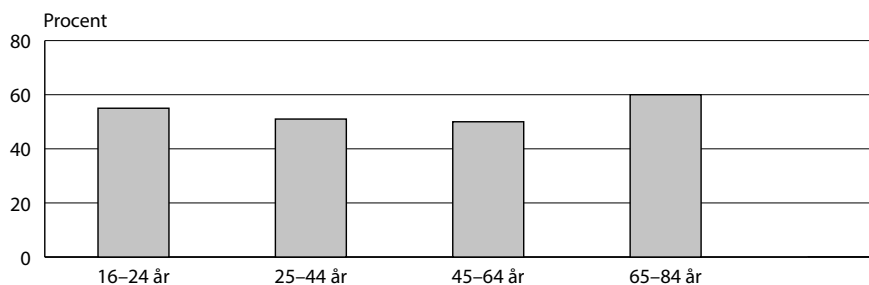
Figur 6.21 Erfarenhet av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Erfarenheter av domstol i olika åldersgrupper

En jämförelse mellan olika åldersgrupper visar att andelen som i minst utsträckning uppger att de är nöjda med bemötandet i domstolen 2019 finns i åldersgruppen 45–64 år (50 %), medan störst andel nöjda återfinns i den äldsta åldersgruppen, 65–84 år (60 %, se figur 6.22).

Figur 6.22 Erfarenheter av bemötande i domstol bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som är mycket/ganska nöjda, inom olika åldersgrupper.

Erfarenheter av målsägandebiträde

I vissa fall tilldelas målsägande i en rättegång ett juridiskt biträde, ett så kallat målsägandebiträde, som ska fungera som stöd och hjälp under rättsprocessen.

I NTU 2019 uppger 60 procent av dem som medverkat i en rättegång, i egenskap av målsägande, att de hade ett målsägandebitråde. För att studera erfarenheten av målsägandebiträdet ställs följande fråga:

Hur skulle du sammantaget beskriva dina erfarenheter av målsägandebiträdet?

Svarsalternativen är: *mycket positiva, ganska positiva, varken positiva eller negativa, ganska negativa och mycket negativa.*

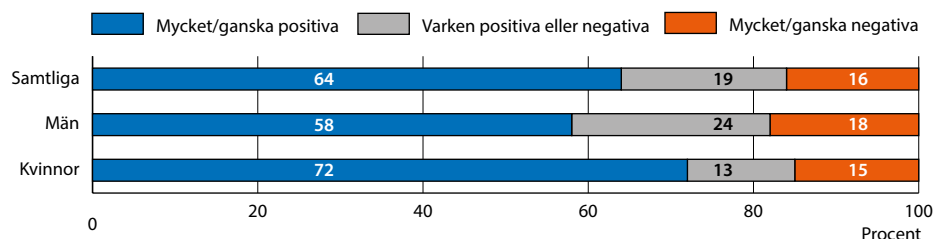
Det är 64 procent som uppger att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva (mycket eller ganska), vilket är på en lägre nivå än 2018 då andelen var 69 procent. Vidare uppger 16 procent att deras erfarenheter av målsägandebiträdet varit negativa (mycket eller ganska, se figur 6.23 och figur 6.24).

Bland män är det 58 procent som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet, vilket är en minskning från 2018 då andelen var 61 procent. Sett till dem med negativa erfarenheter uppgår andelen till 18 procent.

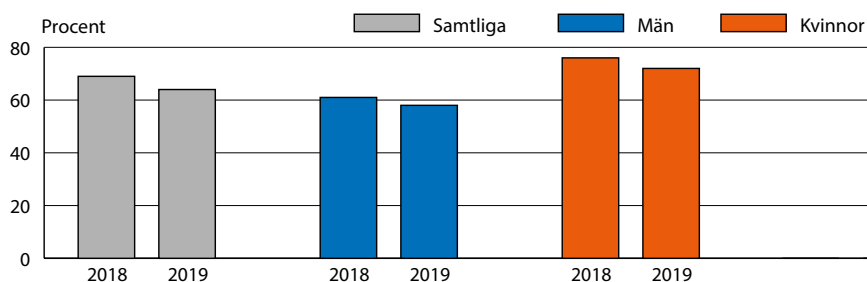
Bland kvinnor uppger 72 procent att erfarenheterna av målsägandebiträdet varit positiva, vilket är en minskning jämfört med 2018 då andelen var 76 procent. Vidare uppger 15 procent att de har negativa erfarenheter av målsägandebiträdet.

Det är således en betydligt större andel kvinnor än män som har positiva erfarenheter av målsägandebiträdet.

Figur 6.23 Erfarenheter av målsägandebitråde bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebitråde, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Figur 6.24 Erfarenheter av målsägandebitråde bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, och i samband med rättegången haft ett målsägandebitråde, enligt NTU 2018–2019. Andel som har mycket/ganska positiva erfarenheter, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången

Som nämndes inledningsvis har målsäganden i en rättegång rätt till begriplig och relevant information. I NTU finns två frågor som rör brottsutsattas erfarenheter av begriplig och relevant information i samband med rättegången. Den ena frågan lyder enligt följande:

Hur lätt eller svårt var det att förstå vad som hände under rättegången?

Svarsalternativen är: *mycket lätt, ganska lätt, varken lätt eller svårt, ganska svårt och mycket svårt.*

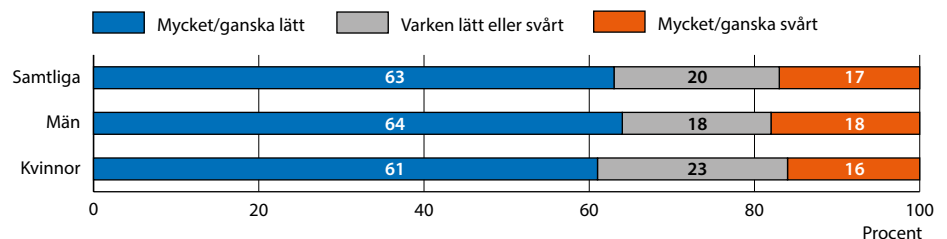
I NTU 2019 uppger 63 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt (mycket eller ganska) att förstå rättegången, vilket är en liten minskning sedan 2018 då andelen var 65 procent. Vidare uppger 17 procent att det var svårt (mycket eller ganska) att förstå (se figur 6.25 och figur 6.26).

Bland män uppger 64 procent av de tillfrågade att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången, vilket innebär att andelen har minskat något sedan 2018 då den var 66 procent. Sett till de som ansåg att det var svårt att förstå uppgår andelen till 18 procent.

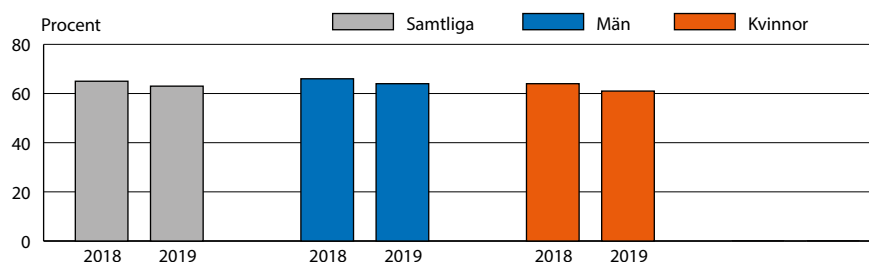
Sett till kvinnor är andelen som tyckte att det var lätt att förstå rättegången 61 procent, vilket är en minskning sedan 2018 då andelen var 64 procent. Andelen kvinnor som uppger att det var svårt att förstå rättegången är 16 procent.

Det är således inga större skillnader vid en jämförelse mellan män och kvinnor sett till förståelse av rättegången.

Figur 6.25 Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

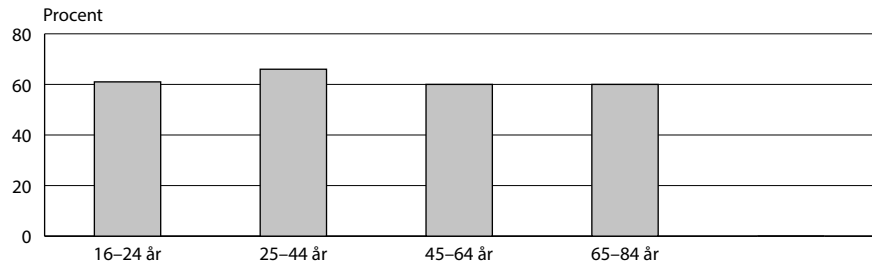
Figur 6.26 Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2019. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Förståelse av rättegången i olika åldersgrupper

När det gäller förståelse av rättegången bland olika åldersgrupper, visar figur 6.27 att störst andel som 2019 uppger att de tyckte att det var lätt att förstå rättegången återfinns i åldersgruppen 25–44 år (66 %), medan de två äldsta åldersgrupperna, 45–64 och 65–84 år, tyckte det i minst utsträckning (60 %).

Figur 6.27 Förståelse av rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som upplevde att det var mycket/ganska lätt att förstå rättegången, inom olika åldersgrupper.

Information inför rättegången

Den andra av de två frågorna om brottsutsattas erfarenheter från rättegången lyder enligt följande:

Upplevde du att informationen du fick inför rättegången var tillräcklig eller otillräcklig?

Svarsalternativen är: *tillräcklig*, *otillräcklig* och *vet intelingen åsikt*.

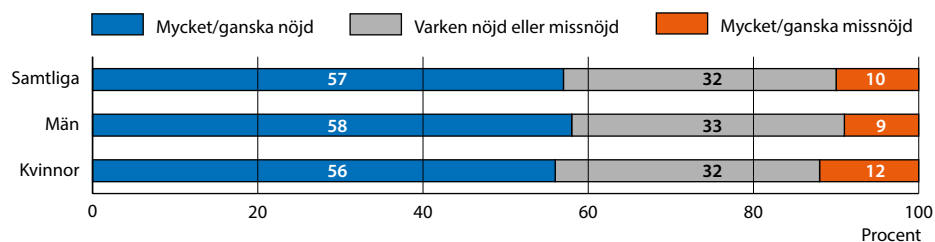
NTU 2019 visar att 57 procent upplever att informationen var tillräcklig, vilket är en ökning sedan 2018 då andelen var 53 procent. Vidare uppger 32 procent att informationen var otillräcklig (se figur 6.28 och figur 6.29).

Bland män uppger 58 procent att informationen inför rättegången var tillräcklig, vilket är på en högre nivå än 2018 då andelen var 53 procent. Vidare ansåg 33 procent informationen vara otillräcklig.

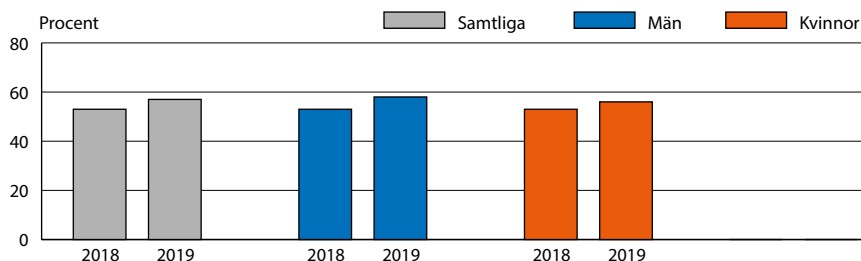
Sett till kvinnor är andelen som anser att informationen var tillräcklig 56 procent, vilket visar att den har ökat sedan 2018 då andelen var 53 procent. Andelen som ansåg informationen vara otillräcklig uppgår till 32 procent.

Det är således i stort sett inga skillnader mellan män och kvinnor när det gäller huruvida man upplever att informationen inför rättegången var tillräcklig.

Figur 6.28 Upplevelse av informationen inför rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

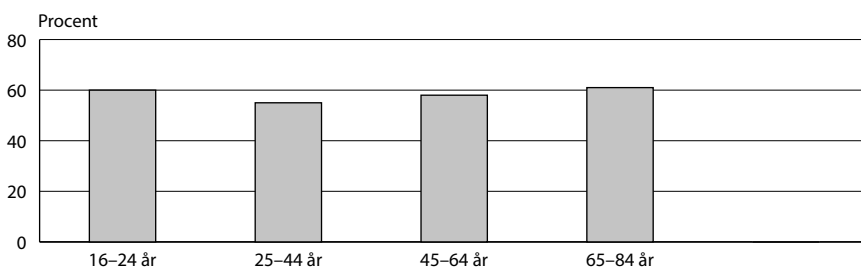
Figur 6.29 Upplevelse av informationen inför rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2018–2019. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, av samtliga och av männen respektive kvinnorna.

Upplevelse av informationen inför rättegången i olika åldersgrupper

Sett till olika åldersgrupper visar figur 6.30 att minst andel som uppger att de upplevde informationen inför rättegången som tillräcklig återfinns i åldersgruppen 25–44 år (55 %). Därefter blir andelen större ju äldre åldersgrupp som studeras, och störst andel återfinns i den äldsta åldersgruppen, 65–84 år (61 %).

Figur 6.30 Upplevelse av informationen inför rättegången bland de som medverkat i rättegång på grund av att de blivit utsatta för något brott under de senaste tre åren, enligt NTU 2019. Andel som upplevde att informationen var tillräcklig, inom olika åldersgrupper.

Referenser

- Brottsförebyggande rådet, Brå (2000). *Vanor och trygghet – intervjuundersökning av socialt utsatta personer och normalbefolkning*. Brottsförebyggande rådet. Internetpublikation.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2014). *Brott i nära relationer – En nationell kartläggning*. Rapport 2014:8. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2017). *Brottsutvecklingen i Sverige fram till 2015*. Rapport 2017:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2018). *Nationella trygghetsundersökningen 2017. Teknisk rapport*. Rapport 2018:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019a). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Om utsatthet, otrygghet och förtroende*. Rapport 2019:1. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019b). *Nationella trygghetsundersökningen 2018. Teknisk rapport*. Rapport 2019:2. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019c). *Nationella trygghetsundersökningen 2019. Teknisk rapport*. Rapport 2019:12. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019d). *Indikatorer på sexualbrottsutvecklingen 2005–2017*. Rapport 2019:5. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Brottsförebyggande rådet, Brå (2019e). *Kortanalys om brottsutvecklingen*. Kortanalys 4/2019. Stockholm: Brottsförebyggande rådet.
- Edling, C. och Hedström, P. (2003). *Kvantitativa metoder. Grundläggande analysmetoder för samhälls- och beteendevetare*. Lund: Studentlitteratur AB.
- Groves, R. M. (2006). “Nonresponse Rates and Nonresponse Bias in Household Surveys”. I: *Public Opinion Quarterly*, volym 70, nummer 5, s. 646–675). Oxford: Oxford University Press.
- Nilsson, A. (2002). *Fånge i marginalen – uppväxtvillkor, levnadsförhållanden och återfall i brott bland fångar*. Avhandling, Kriminologiska institutionen, Stockholms universitet.
- Tourangeau, R. och Frickers, S. (2010). “Examining the Relationship Between Nonresponse Propensity and Data Quality in Two National Household Surveys”. I: *Public Opinion Quarterly*, volym 74, nummer 5, s. 934–955. Oxford: Oxford University Press.

Nationella trygghetsundersökningen (NTU) är en årligen återkommande nationell brottsoffer- och trygghetsundersökning. Underlaget utgörs av cirka 73 500 personer som genom post och webbenkäter svarat på frågor om utsatthet för brott, otrygghet och oro för brott, förtroende för rättsväsendet och erfarenheter av kontakter med rättsväsendet.

Undersökningen belyser frågeställningar som *Vilka grupper är mest utsatta för olika typer av brott? Är man olika trygg beroende på om man bor i en storstad eller på landsbygden? Ökar eller minskar svenska folkets förtroende för polisen?*

För den specialintresserade finns metodbeskrivning och frågeformulär för rapporten i *NTU 2019. Teknisk rapport*, som går att ladda ner på Brås webbplats (2019:12).

